

בגין כך כלא שציאו ישראל בניו וכל עמיה, וכל דיליה. כמה דכתיב, ויכו אותו ואת בניו ואת כל עמו וכתיב, (דברים ב) ונפך אותו ואת בנו. בנו כתיב חסר יוזד, וקרינן בניו, וזה אוקמונה חבריא. זכאיין אינון ישראלי, דמשה נביאה הוה ביןיהם, דבגיניה עbid לוון קידשא בריך הוא כל הגני אתוון, ואוקמונה. וקידשא בריך הוא לא גזר קיימיה עם שאר עמיין לאתקשרה בית, אלא עם ישראל, לאינון בניו דאברהם, דכתיב בו (בראשית יז) ובין זרעך אחריך לדרכם ברית עולם. וכתיב (ישעה נט) ואני זאת בריתם אתם אמר יי' רוחי אשר עלייך וגוי. לא ימושו מפיך וגוי.

ברוך יי' לעולם אמן ואמן

פרק בָּלְקָן

(במדבר כ"ב) וירא בלק בן צפור וגוי. רבי שמעון אמר, וירא, מי ראה חמה. ראה ודאי ממש חמא במשקופא דחכמתא, כמה דכתיב, (בראשית כו) (ק"מ ע"ב) וישקה אבימלך מלך פלשתים بعد החלון. מי بعد החלון. כמה דעת אמר (שופטים ח) بعد החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא (אלא) ס"א ודאי) חalon דחכמתא דזנבי שליחון דכביה, לאינון

חלוני דחכמתא. וחד חלון אית דכל חכמתא ביה שרייא, וביה חמוי מאן דחמי בעקרה דחכמתא. אוף הכא וירא בלאק, בחכמתא דיליה.

בן צפור, פמה דאמרו. אבל בן צפור ממש, הוה חרשוי הו בכמה זיבין דההוא צפור, נטיל צפור, מפשבש בעשבא, מפרח באוירא. עbid עובדין ולחייש לחיישי, וההוא צפור הוות אתי, וההוא עשבא בפורמיה, (ס"א מפרח באוירא) מצפפא קפמיה. ואעל ליה בכלוב חד. מקטר קטרתין קפמיה, ואיהו אודע ליה כמה מלין. עbid חרשוי, ומצפפא עופא, ופרח וטס לגבי גלי עיניהם, ואודע ליה. ואיהו אתי. וכל מלוי בההוא צפור הו. יומא חד עבד עובדי, ונטיל ההוא צפור, ופרח ואזיל ואתעכבר, ולא אתה. הוות מצטער בנפשיה. עד דאתה, חמיא חד שלhalb דאסא דטס אבתיריה, ואוקיד גדרפי. כדיין חמיא מה דחמא, ודחיל מקמייהו דישראל. מה שמיה דההוא צפור. ידו"ע. וכל איבונן דמשמשי וידעו לשמשא בההוא צפור, לא ידען חרשוי, פמה דהוה ידע בלאק.

וכל חכמתא דהוה ידע, בההוא צפור הויה ידע. והבי הווע בעיד. גחין קפמיה, וקטר קטרתא חפי רישיה, וגחין ואמר. איהו אמר העם, וצפרא אתיב ישראל, איהו אמר

מֵאָד, וַצְפָּרָא אֲתִיב רַב. עַל שָׁוֹם רַב עַלְּאָה דָּאוּיל בְּהָנוֹ. שְׁבָעִין זָמְנִין צְפָצְפוֹ דָא וְדָא. אִיהוּ אָמֵר דָל, וַצְפָּרָא אָמֵר רַב. כְּדֵין דְחִיל, דְכַתִּיב וַיָּגַר מֹאָב מִפְנֵי הָעָם מֵאָד כִּי רַב הָנוֹ, רַב הָנוֹ וְדָא.

וּבְזִינִי חַרְשֵׁין (ס"א דקְסְרִיא"ל) דַקְסְדִיא"ל (ב"א דפְשִׁידִיא"ל) קְדָמָה, אֲשֶׁר חַנּוּ, דַצְפָּרָא דָא הוּ עַבְדִין לֵיה בְזָמְנִין יְדִיעָן, מִכְסָף מַעֲרָב בְדַהֲבָא, רִישָׁא דַדְהֲבָא. פּוֹמָא דְכַסְף. גְּדָפּוֹי מְנַחֵשֶׁת קָלָל מַעֲרָב בְכַסְףָא. גּוֹפָא דַדְהֲבָא, נְקוּדִין דְגֻזִי בְכַסְף. רְגָלִין דַדְהֲבָא. וְשַׂוִין בְפּוֹמָא לִישָׁן דְהָהוּא צְפּוֹר יְדוּעָ.

וְשַׂוִין לְהָהוּא צְפָרָא בְחַלוֹן חד. וְפִתְחֵין כְּפֵין לְקַבֵּל שְׁמָשָׁא. וּבְלִילִיא פִתְחֵין כְּפֵין לְסִיחָרָא. מְקַטְרֵין קְטַרְתֵּין, וְעַבְדִין חַרְשֵׁין, וְאוֹמָן לְשְׁמָשָׁא. וּבְלִילִיא אֲוֹמָן לְסִיחָרָא, (דף קפ"ה ע"א) וְדָא עַבְדִין שְׁבָעָה יוֹמִין. מִכְאָן וְלֹהֲלָה, הָהוּא לִישָׁנָא מִכְשְׁבָשָׁא בְפּוֹמָא דְהָהוּא צְפָרָא, נְקוּדִין לְהָהוּא לִישָׁנָא בְמַחְטָא דַדְהֲבָא, וְהָיָא מִמְלָלָא רְבָרְבָן מְגַרְמָת, וְכָלָא הוּה יְדֻעַ בְּלַק בְצְפּוֹר דָא (ר"א). עַל דָא בְּן צְפּוֹר, וּבְגִין כְּדֵין חָמָא, מַה דִּבֶר נְשָׁ אַחֲרָא לֹא יְכִיל לְמַנְדָע, וְלֹא יְכִיל לְמַחְמִי. מ

כְתִיב (תהלים סח) אָמֵר יְיָ מִבְשַׁן אֲשִׁיב אֲשִׁיב מִמְצּוּלָות יִם. אִית לֹן לְשַׂוָּא הַבָּא לְמַהְיָמָנוֹתָא דְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ

הוּא, דָכַל מַלְוִי מַלְיִ קְשׁוֹט, וְמֵה יִמְגֹנֶת אֲסִגִּיאָ. דְכִיּוֹן דְמַלְהָ אָמֵר, כֵלָא אַתְעַבֵּיד, וְדָא בָר נְשׁ דְחִיק לְבָא, וְאָמֵר לְכָמָה שְׁבִין, וְלְכָמָה זְמִגִּין יִשְׂתַלֵם דָא, דְאִיהוּ פֶה. כְפּוּם רְבָרְבָנוּ דִילִיה, דָכַל עַלְמִינָן מַלְיִא יִקְרִיה, הַכִּי הוּא. מַלְוִי בָר נְשׁ זְעִיר, וְכָל מַלְוִי אִינְון לְפּוּם שְׁעַתָּא, הַכִּי הוּא לְפּוּם שְׁעַתָּא. אָבָל בְתִיּוֹתָא, וְבְעוֹתָא, וּבְעוֹבְדִין טְבִין, וּבְדָמְעִין סִגִּיאָין, אִיהוּ קְדִישָׁא רָב וּעְלָאָה עַל כָּל עַלְמָא, אָזְהִיר נְהֹרִיה, וּקְמִיט קְדוֹשָׁתִיה, לְגַבִּיה דְבָר נְשׁ, לְמַעַבְדָ רְעוּתִיה.

אָמֵר יי', לְזִמְנָא דָאָתִי, זִמְנִין קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְעָרָא וּלְאַתְבָא מְבָשָׂן, כָל אִינְון דְקָטָלוּ לְזֹן חַיּוֹת בְּרָא וְאָכְלוּ לְזֹן. בְגִין דָאִית בְעַלְמָא (ס"א אָוֹף הַכָּא מֶלֶךְ הַבָּשָׂר) אָתָר מַוְתָּבָא, דָכַל חִיּוֹן רְבָרְבָנוּ, וּטוֹרִין רַמְאִין וּסִגִּיאָין, וּטוֹמִירִין אַלְיִין בָּאַלְיִין. וּעְרוֹד מְדָבָרָא תְקִיפָא תִּמְןָן, אִיהוּ עֹוג (בִּין) עֲרֹודִי דְמְדָבָרָא הָוֹתָה, וּשְׁכִיחָה תִּמְןָן תְוקֻפָא דִילִיה, בְגִין דָהָוָה מֶלֶךְ הַבָּשָׂר, דָכַל מֶלֶכִי עַלְמָא, לֹא יְכַלֵּין לְאַגְּחָא קְרָבָא בְיהָה, בְגִין תְוקֻפָא דְבָשָׂן. וְאַתָּא מְשָׁה, וְאַגְּחָ בְיהָה קְרָבָא.

סִיחָן: סִיְיחָא דְמְדָבָרָא הָוָה סִיחָן. וּרְחַצְנוּ דְמוֹאָב עַלְיָה הָוָה. כִי אַרְגָּנוּן גְבוּל מוֹאָב בֵין מוֹאָב וּבֵין האָמוֹרִי. תָא חֹזֵי, בְשַׁעַתָּא דְחַרְיבִוּ יִשְׂרָאֵל קְרַתָּא

דְּסִיחוֹן, כֶּרוֹזָא אֲתַעֲבֵר בְּמַלְכוֹ דְּשָׁמֵיָא, אֲתַכְּנֵשׁוּ גַּבְרִין
שְׁלַטְבִּין עַל שָׂאָר עַמִּין, וְתַחֲמוּן מַלְכוֹ דְּאָמוֹרָא הַיִּד
אֲתַחֲרֵב בְּמַלְכוֹ.

בְּהַהְיא שְׁעַתָּא, כֹּל אַיִּנוֹ שְׁלַטְבִּין הַהּוּ מִמְּנִין עַל שְׁבֻעָ
עַמִּין אֲתַכְּנֵשׁוּ, וּבָעוֹ לְאַהֲדָרָא מַלְכוֹ לִיוֹשָׁנָה.
כִּיוֹן דְּחַמּוֹ תְּקִפָּא דְּמִשָּׁה, אֲהַדְרוּ לְאַחֲרָא. הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב, (בְּמַדְבֵּר כָּא) עַל בֵּן יָאמְרוּ הַמּוֹשְׁלִים בָּאוּ חַשְׁבוֹן,
אַיִּנוֹ שְׁלַטְבִּין מִמְּנָן עַלְיָהוּ דְּאֲתַכְּנֵשׁוּ, וְהּוּ אָמְרִי בָּאוּ
חַשְׁבוֹן, מֵאָן הוּא דִּין דְּחַרְבֵּב לְהָ. תְּבִנָּה וְתִפְונָן
כְּדַבְּקָדְמִיתָא, וְתַהְדֵר מַלְכוֹ לִיוֹשָׁנָה.

כִּדְחַמּוֹ גִּבּוֹרְתָּא דְּמִשָּׁה, וְשַׁלְהֹבָא דְּמַלְכוֹ, אָמְרוּ כִּי אִשְׁ
יַצָּאָה מִחְשָׁבוֹן לְהַבָּה מִקְרִית סִיחוֹן. כִּיוֹן דְּכַתִּיב
מִחְשָׁבוֹן, אִמְמַאי מִקְרִית סִיחוֹן. דְּהָא קְרִית סִיחוֹן חַשְׁבוֹן
הָוּה, דְּכַתִּיב כִּי חַשְׁבוֹן עִיר סִיחוֹן מִלְּךָ הָאָמוֹרִי.

אֶלָּא, שַׁלְהֹבָא דְּמַלְכָא שְׁמֵיָא גַּפְקָ, וְחַרְבֵּב פָּלָא.
בְּשְׁעַתָּא דְּאַיִּנוֹ אָמְרִין תְּבִנָּה וְתִפְונָן עִיר סִיחוֹן
סְתִּים, וְלֹא אָמְרוּ חַשְׁבוֹן, דְּחַשְׁיבוּ דְּבָגִין כֵּה יַתְבִּנִי
לְמוֹתָבָא דְּאָמוֹרָא, בְּדִין אֲתִיבוּ וְאָמְרוּ, לֹא יְכִילֵנָא.
מַאי טָעַמָּא. בְּגִין דְּכָל אַרְחִין וְשְׁבִילִין אָסְתָּתָמוֹ בְּתְקִפָּא
דְּרַב עַלְּהָא דְּלַהֲוָן. אֵי נְהָדר וְגִימָא וְגַדְבֵּר חַשְׁבוֹן דְּתְבִנָּה,
הָא אִשְׁׁצָאָה מִחְשָׁבוֹן. אֵי נְהָדר וְגִימָא (סְתִּים) קְרִית סִיחוֹן,

הא להבה יוצאה מקרית סיחון ודי. כיון דההיא שלחו בא דאסא שRIA תפנו עליה, לית מאן דיכיל לה לאחדרא לה לישנה, דהא מכל טריין לית לו רשות.

מכאן וללה אוי לך מואב, דהא ההוא מגן עלך, אטבר. ובגין כה מואב כיון דחמו דמגן דלהון אטבר, כדיין ויגר מואב מפני העם מאד. Mai מאד, יתר ממומota.

כ' רב הויא. דהא כדיין איה הוה רב, ורב הוה זעיר, דכתיב (עובדיה א) הנה קטן נתתיק בגויים. וישראל הוה רב באתר עשו, דכתיב ביה ורב. מי טעם. בגין דחמו דשלטו ישראל, עילא ותתא. דכתיב את כל אשר עשה ישראל לאמור. אשר עשה ישראל מבעי לייה, מי את כל. לאסガה עילא ותתא, עילא, דאיפלו משלטניהון רברבין ושלטניון דלתתא. ועל דא את כל אשר עשה. ועל דא כי רב הויא, באתר דרב בוכרא קדיישא, דכתיב, (שמות ד) בני בכורי ישראל.

ואי תימא דקונדשא בריך הוא בעא הבי, ולאו מן דין. תא חוו, עשו קליפה הוה, וסטרא אחרא הוה. כיון דנפק קליפה ואת עבר, הא מוחא שכיחא (שפחה), ערלה קדמאה קאי לבר. ברית איהו (ס"א רב וועלאה) יקירה מכלא, ואיהו אתגלי לבר.

(במדבר כ"ב) **וַיֹּאמֶר מֹאֲב אֶל זָקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יָלְחָנוּ וְגֹוּ.**
רַبִּי חִיא פָתַח, (זריריה ג) **וַיֹּאמֶר אֶת יְהוָשֻׁעַ הַפְּתָן**
הַגָּדוֹל עוֹמֵד לִפְנֵי מֶלֶךְ יְיָ וְגֹוּ. **כַּמָּה אַיִת לֵיהּ לְבָרֶבֶשׂ**
לְאִסְתְּמָרָא אָוֹרְחוֹי בְּהָאֵי עַלְמָא, **וְלִמְהָה בָּאָרֶחֶת קְשׁוֹט.**
בְּגַיִן דָּכֵל עַזְבָּדוֹי דָּבָר נְשָׁבֵתִיבֵין קְמִי מֶלֶכֶת, **וְרִשְׁימִין**
קְמִיה, **וּכְלָהוּ בְּמִבְנִינָא.** **גַּטּוֹרִי תְּרָעִי קְיִימִין וְסְהָדִין,**
קְיִימִי וְתְּבָעִי דִּינָא תְּרִיסִין. **וְדִינָא קְיִימָא לְקַבְלָא**
סְהָדִותָא, **וְאַיְנוּ דְּטַעַנָּנוּ טַעַנְתָּא מְרַחְשָׁן,** **וְלֹא יִדְעַ אֵ**
יְהָכוֹן מִימִינָא, **וְאֵם יְשָׁמְאָלוֹן מִשְׁמָאָלָא.**

דָּהָא כְּפָד רַוִּיחַ בְּגַיִן נְשָׁא נְפָקֵי מְהָאֵי עַלְמָא, **כַּמָּה אַיִנְיוֹן**
מְקַטְּרָגִין דְּקְיִימִין קְמִיהָו, **וְכַרְזִין נְפָקִין הָנוּ לְטָב**
הָנוּ לְבִישׁ, **כְּפּוּם מְהָדְפֵיקָן מִן דִינָא.** **דִתְנָא,** **בְּכַמָּה דִינְיוֹן**
אַתְּהָן בָּר נְשָׁבֵתִיבֵין עַלְמָא, **בֵּין בְּחִיּוֹי,** **בֵּין לְבָתָר.** **דָהָא**
כָּל מְלוֹי בְּדִינָא אַיְפָון. **וְקוֹדֵשָׁא בָּרוּךְ הוּא תְּדִיר בְּרַחְמָנוֹ,**
וְרַחְמוֹי עַל כָּלָא, **וְלֹא בְּעֵי לְדִינָא בְּגַיִן נְשָׁא כְּפּוּם**
עוֹבְדִיהָן, **דָהָכִי אָמַר דָוד,** (תהלים קל) **אֵם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהָ**
יְיָ מֵי עַמּוֹד. **הַכָּא אַיִת לְאִסְתְּפָלָא,** **פִיּוֹן דָאָמַר אֵם עֲוֹנוֹת**
תִּשְׁמַר יְיָה, **אָמַאי יְיָ (ד"א אָדָני).**

אֵלָא, **תִּלְתָּה דָרְגָיִן דְרַחְמִי אָדָבָר דָוד הַכָּא.** **אֵם עֲוֹנוֹת**
תִּשְׁמַר יְהָ, **אֵם חֹבֵין סְגִיאָן,** **עַד דְסָלְקִין לְעַילָא**
לְגַבִּי אָבָא וְאָמָא, **הָא יְיָ (ד"א אָדָני) דָאָיהָוּ רַחְמִי.** **וְאֵי שָׁמָא**

דא, אף על גב דאייה רחמי, יתעד בדינא וכל דראין אסתימנו בדינא, דראא חדא אית דגהדר לגביה, דכל אסותין מיביה נפקין, איהו יהוס עלהן, ומאן איהו, מי. מ"י יעמוד ודהי. מ"י ירפא לך. (במה דעתך אמר (aicah b) כי-גדול כים שברך מי ירפא לך) ועל דא יה ז (ד"א אדרני) אי אלין שמהן יסתמן ממן, מ"י יעמוד, דכל ארוחין דתינוי בתא פתייחן מגיה.

תא חזוי, יהושע בן יהוץדק צדיק גמור הויה, גברא דהוה עאל לפני לפנים, דעילויהו למתיבתא דראקייע. אתכנשו כל בני מתיבתא תמן, לעיני בא בדיניה. וכך ארחווי דההוא מתיבתא דראקייע, פד עילוי ליה לדינא, ברוזא נפיק ואكريז, כל בני מתיבתא עולו לאדרא טמירא, ובוי דין מא מתבונש.

וההוא רוחא דבר נש סלקא על ידי דתרי מממן, כיון דعال, קרייב לגבי חד עמודא דשלחו בא מלחתא דקיימה תמן, מואגלים ברוחא דאוירא דבשביב בההוא עמודא, וכמה איפון דסלקין לוון תמן. מ. בגין דכל איפון דמשתדל באורייתא, ומה חדש בה חודשין, מיד אכתוב לגבי בני מתיבתא איפון מלין, בדין כל איפון בני מתיבתא אתה למחמי ליה. איפון תרין מממן נפקין, וסלקין ליה לההוא מתיבתא דראקייע, מיד קרייב לגבי ההוא עמודא, דאגלים תמן.

על למתיבתא, וחייבן ליה. איז מה בדקא יאות זפה
אייה, כמה עטרין מנצץן, מעטרין ליה כל בני
מתיבתא. ואיז מה אחרא הוה, ווי ליה לההוא כסופה,
ההין ליה כבר, וקאים גו עמודא, עד דעילי ליה
לדיןא, רחמנא לשיזון.

ואית אחרניין דסלקין לוון תפן, כד קידשא בריך הוא
בפלוגתא בבני מתיבתא, ואמרי מאן מוכח, הא
פלוני דאוכח מלָה. כדין סלקין ליה תפן, ואוכח ההוא
מלָה בין קידשא בריך הוא ובין בני מתיבתא. ואית
אחרניין דסלקין לוון תפן לדינה, ודינין ליה תפן,
לבררא לוון, וללבנה לוון.

אמר ליה רבי יוסף, אי הבי שלא דין אסתطر בר נש
ואסתלק מהאי עלמא. ואי בדין אסתלק, אמר
אתה זמנה אחרינה. אמר ליה, הבי או לפנאה, והבי
שמעבא, דהא ודאי בדין אסתלק בר נש מהאי עלמא,
אבל עד לא ייעול למחיצתהון מצדייקא, סליך ליה
לדין, ותמן אתה בההוא מתיבתא דרכיעא.

ותמן קיימא ההוא ממנה דגיהنم לאסתלה. זפה אייה
מאן דזכי מן דין, ואי לאו ההוא ממנה דגיהنم
בטיל ליה, בשעתא דמסרין ליה בידוי, ומקלע ליה
מתמן לחתא, כמאן דמקלע אבנא (דף קפ"ו ע"א) בקרטיפא (ס"א

בוקספיטא) **דְּכַתִּיב**, (শמוואל א כה) **וְאֵת נְפָשׁ אֹיְבֵיךְ יִקְלַעֲנָה**
בְּתוֹךְ כַּפְתַּח הַקְּלָעָ וְגַוּ. **וְשָׁדֵי לֵיהּ לְגִיהְבָּם**, **וְקַבְיֵל עֲונָשָׁה**
כְּפּוֹם מֵהּ דָאַתְּךָן.

תֵּא חֹזֵי, (זבריה ג) **וַיַּרְאָנִי אֶת יְהוָשָׁע הַפְּהָנוֹן הַגָּדוֹל עָוֵן**
לִפְנֵי מֶלֶךְ וְגַוּ, **דָּסְלִיקָו לֵיהּ לְדִינָא**, **גַו הַהְוָא**
מַתִּיבְתָּא דְּרָקִיעָא, **בְּשֻׁעַתָּא דְּאַתְּפַטַּר מַהְאֵי עַלְמָא**.
עָוֵן לִפְנֵי מֶלֶךְ יִי, **דָא הַהְוָא נְעָר**, **רִישׁ מַתִּיבְתָּא**,
דָאַיְהוּ חַתִּיךְ דִינָא עַל כָּלָא.

וְהַשְּׂטָן, **מַאן וְהַשְּׂטָן**. **הַהְוָא דְּמִמְנָא**, **עַל נְפַשְׁתָּא**
בְּגִיהָנָם, **דְּתִיאוּבְתָּה לְמִיסְבָּה לֵיהּ**, **וְתִדְיר**
קִיִּמָא וְאָמֵר הַבָּה, **הַבָּו חַיְבֵין לְגִיהָנָם**. **לְשָׁטָנוֹ**,
לְאַדְפָּרָא חֹבוֹי. **כְּדַיָּן וְיִאמֶר יִי אֶל הַשְּׂטָן יִגְעַר בְּךָ הַשְּׂטָן**,
וַיִּגְעַר הַיְהָ בְּךָ, **תְּרִין גַּעֲרוֹת אַמְּמָא**. **אַלְאָחָד לְדוֹמָה**. **וְחַד**,
לְהַהְוָא דְּגַפְקָא מַגִּיהָנָם, **דִקְיִימָא תִדְיר לְאַסְטָאָה**.

תֵּא חֹזֵי, **הַהְוָא שְׂטָן עַלְאָה בְּחִיתָ בְּמָה דְּאוּקְמָוָה**,
דְּאֲגָלִים בְּדִיּוֹקָנָא דְשָׂור, **וְכָל אִיפָּוּן רַוְחִין בְּיִשְׁין**,
דְּאַפְּרָנוֹ לְאַעַלָּא בְּגִיהָנָם, **לְחִיכָּה לֹזָן בְּרַגְעָא חַדָּא**, **וְחַטְף**
לוֹזָן, **וְנַחַית וְיַהְבָה לוֹזָן לְדוֹמָה**, **לְבָתָר דְּבָלָע לוֹזָן**. **וְדָא הַהְוָא**
דְּכַתִּיב, **וְיִאמֶר מוֹאָב אֶל זָקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יַלְחִכוּ הַקְּהָל**
אֶת כָּל סְבִיבָותֵינוּ בְּלַחְזָק הַשָּׂור, **דְּאַשְׁתָמֹודָע**, **הַשָּׂור**
דִקְיִימָא לְבִישׁ עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא. **אֶת יַרְקָה שָׁדָה**, **אִינְנוּן**

רוחין דבְּנֵי נָשָׁא, דְּאַיְבוֹן יִרְקֵךְ הַשְׁדָה. הַשְׁדָה, הַהוּא שְׁדָה
דְּאַשְׁתָמֹדָע.

אמֶר רַבִּי יוֹסֵי, אֵיכִי חֲפִים הָוּה בְּלַק. אָמֶר לֵיה וְדַאי,
וְהַכִּי אַצְטְרִיךְ לֵיה לְמַנְדָע בֶּל אַרְחוֹי דְהַהוּא שׂוֹר,
וְאֵי לֹא יִדְעֵי לְהֹו, לֹא יִכְיל לְמַעַבֵּד חַרְשָׁוִי וְקַסְמוֹי. אָמֶר
רַבִּי יוֹסֵי וְדַאי הַכִּי הַוּא, וַיְאֹות אָמָרָת. וְתוֹקְפִיהַ דְהַהוּא
שׂוֹר, מַבֵּי מְכַרְיוֹן עַל הַתְּבוֹאָה. (בָּאָן חַסְרָ) בֶּל אַיְבוֹן יוֹמִין
דְמְכַרְיוֹן וְכָל יוֹמִין דְמְכַרְיוֹן עַל רַוְחִיחָוֹן דְבְּנֵי נָשָׁא.
וְאַיְבוֹן (קצ"ו ע"ב, ר' אלעזר וכוכ' שיר כאן) יּוֹמִי בִּיסָן, וּיּוֹמִי תְּשִׁירִי,

וְהָא אַתְמָר. (בָּאָן מִתְחִיל זָהָר אֶלָה הַדְבָרִים כִּי שִׁיר יָנוֹקָא דְפָרָשָׁת בְּלַק)
רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוֹדָה הָוּ אַזְלִי בְאֹרֶחָא, מַטוּ לְהַהוּא
אַתָּר דְכְפֵר סְכְנִין, דְהַוָּה תִּפְנִין רַב הַמְנוֹגָא סְבָא,
אַתָּרְכוּ בְאַתָּתָא דִילִיה, דְהַוָּה לְה בְּרָא חַדָּא זְעִירָא, וְכָל
יּוֹמָא הָוָה בְּבֵי סְפָרָא, הַהוּא יוֹמָא סְלִיק מַבֵּי סְפָרָא,
וְאַתָּא לְבִיתָא, חַמָּא לוֹזָן לְאַלְיָין חַפְיכִימִין. אָמֶר לֵיה אַמִּיה,
קָרִיב לְגַבֵּי אַלְיָין גּוּבְרִין עַלְאַיָּין וְתְרוֹוח מְבִיָּהוּ בְּרַכָּאָן.
קָרִיב לְגַבֵּיָהוּ, עַד לֹא קָרִיב, אַהֲדָר לְאַחֲרָא. אָמֶר לֵיה
לְאַמִּיה, לֹא בְּעִינָא לְקָרְבָא לְגַבֵּיָהוּ. דָהָא יוֹמָא דָא לֹא
קָרְאוּ קָרִיאָת שְׁמֻעָה, וְהַכִּי אַוְלֵפִי לֵי, בֶּל מָאן דָלָא קָרְרִי
קָרִיאָת שְׁמֻעָה בְּעוֹגְתִיָּה, בְּגַדּוֹי הַוּא בֶּל הַהוּא יוֹמָא.
שְׁמַעוּ אַיְבוֹן, וְתוֹהָה, אַרְיִמּוּ יְדֵיָה וּבְרִיכּוּ לֵיה. אָמְרוּ

ונדי הַכִּי הוּא. וַיֹּאמֶר דָא אֲשַׁתְּדַלְנָא בְּהָדִי חַתּוֹן וְכֹלָה,
דָלָא הוּה לֹזֵן צְרֻבִּיהָ, וְהוּוּ מַתְאַחֲרָנוּ לְאַזְדוֹגָא, וְלֹא
הַוָּה בֶּרֶגֶשׂ לְאַשְׁתְּדַלָּא עַלְיִיהָ, וְאַנוּ אֲשַׁתְּדַלְנָא בְּהָוּ
וְלֹא קָרִיבָנוּ קְרִיאַת שְׁמֵעַ בְּעֻזְבָּתִיהָ, וּמְאָנוּ דָא תַּעֲסֵק
בְּמִצְוָה, פְּטוּר מִן הַמִּצְוָה. אָמְרוּ לֵיהֶם, בָּרִיךְ, בָּמָה יִדְעָת.
אָמַר לֵיהֶם, בָּרִיחָא דְלִבּוֹשִׁיכּוּ יִדְעָנָא, כִּדְקָרִיבָנוּ
לְגַבְּיִיכּוּ. תַּוְהַווּ נְטָלוּ יִדְיֵיכּוּ וּכְרִיכּוּ רְפַתָּא.

רַבִּי יְהוּדָה הוּא יִדּוִי מִלּוּכָּלָכָן, וְגַטִּיל יִדּוִי, וּבְרִיךְ עַד לֹא
גַטִּיל. אָמַר לֵיהֶם, אֵי תַּלְמִידִי דָרְבָּ שְׁמַעְיָה חַסִּידָא
אתָתוֹן, לֹא הוּה לְכֹו לְבָרְכָא בִּידִים מִזְוָהָמוֹת, וּמְאָנוּ דָבְרִיךְ
בִּידִים מִזְוָהָמוֹת, חִיּוּב מִיתָּה.

פָתָח הוּא יְפֹקָא וְאָמַר, (שמות ל) בְּבָאָם אֶל אַהֲלָ מַזְעֵד
יִרְחַצֵּן מִים וְלֹא יִמּוֹתֵו וְגַוּ. יַלְפִּינָן מַהָאִי קָרָא,
דָמָאָן דָלָא חִיִּישׁ לְהָאִי, וִיתְחַזֵּי קְפִי מַלְפָא בִּידֵין מִזְוָהָמוֹן,
חִיּוּב מִיתָּא. מַאי טַעַמָּא. בְּגִין דִידּוִי דָבָר גַשׁ יַתְבִּין
בְּרוּמוֹ שֶׁל עַולְםָ. אַצְבָּעָא חַדָּא אִית בִּידָא דָבָר גַשׁ,
וְאִיהֶךָ אַצְבָּעָא דָאָרְמָא מִשָּׁה.

כְתִיב (שם כו) וְעַשֵּׂית בָּרִיחָם עַצִּי שְׁטִים חַמְשָׁה לְקָרְשֵׁי
צְלָעַ הַמְשָׁבֵן הַאָחָד וְחַמְשָׁה בָּרִיחָם לְקָרְשֵׁי צְלָעַ
הַמְשָׁבֵן הַשְׁנִית. וְכֶתִיב וְהַבָּרִיחָה הַתִּיכְוֹן בְּתוֹךְ הַקָּרְשִׁים
מִבָּרִיחָה מִן הַקָּצָה אֶל הַקָּצָה. וְאֵי תִּמְאָ, דְהַהוּא בָּרִיחָה

התיכון אחרא הוּא, דלא הוּה בכללו דאיובן חמשה. לאו
הכִּי. אלא ההוּא בריח התיכון, מאיבונן חמשה הוּה. תרין
מפני, ותרין מפני, חד באמצועיתא. הא הוּה בריח
התיכון, עמודא דיעקב, רוזא דמשה, (דף קפ"ו ע"ב) לקלל דא,
חמש אצבעאן בידא דבר נש. והבריח התיכון
באמצועיתא, רב וועלאה מפלא, ביה קיימין שאר
אחרגין.

ואיבונן חמיש בריחין, דאקרוין חמיש מה שבני, דאלגנא
דחיי איזיל בהו. וברית קדישא אתער (ס"א אתער),
בחמש אצבען דידא. ומלה (נ"א סתיימה) תימא הוּא על מה
דאמרת. ועל דא כל ברקאנ דכהנא, באצבען תלין.
פרישו דידא דמשה על דא הוּה.

אי כל דא אית בהו, לית דינא למחוי בנקין, פד מברכין
בהו לקודשא בריך הוּא. בגין דביה, ובודוגמא
דלhone, מתברך שמא קדישא. ועל דא אהון דחכמיתו
טובה, היה לא אשגחתון להאי. ולא שמשתון לרבי
שמעעה חסידא, ואיהו אמר, כל טנופא, וכל לבלוכא,
סליקו ליה לסתרא אחרא, דהא סטרא אחרא מהאי
טנופא ולבלוכא אתון. (תרומה קנ"ד ע"ב) ועל דא מים
אחרוגים חובה, וחובה איובן.

תוֹהַה וְלֹא יִכְלֶוּ לְמַלְלָא. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, בָּרִי, שֶׁמְאָדָבָה מִן הַוָּא. שְׁתִיקָה יְנוּקָה רְגֻעָה חֲדָא, קַם לְגַבִּיהָ אַמִּיהָ וּבָשָׂק לָהּ, אָמֵר לַיהָ אַמִּיהָ, עַל אָבָא שָׁאַילָוּ לִי אַלְיןָ חַבִּימִין, אַיְמָא לוֹזָן. אָמֵר לַיהָ אַיְמִיהָ, בָּרִי, בְּדָקַת לְהָנוֹ. אָמֵר הָא בְּדָקִית, וְלֹא אַשְׁפְּחִית כְּדָקָא יָאוֹת. לְחִישָׁא לַיהָ אַיְמִיהָ, וְאַחֲדָר לְגַבִּיהָ, אָמֵר לַיהָ אַתָּוֹן שָׁאַלְתָּוֹן עַל אָבָא, וְהָא אַסְתַּלְקָה מַעַלְמָא, וּבָכֶל יוֹמָא דְּחַסִּידִי קְדִישֵׁין אַזְלִין בָּאַרְחָא, אַיְהוּ טִיעָא אַבְתָּרִיהָו. וְאֵי אַתָּוֹן קְדִישֵׁי עַלְיוֹנִין, הַיְד לֹא אַשְׁכַּחֲתָוֹן לַיהָ, אַזְיל טִיעָא אַבְתָּרִיכָו. אַבְלָל בְּקָדְמִיתָא חַמִּינָא בְּכוֹ, וְהַשְׁתָּא חַמִּינָא בְּכוֹ, דְּאָבָא לֹא חַמָּא חַמְרָא דְּלָא (ס"א דְלָהָו) טַעַיָּן אַבְתָּרִיהָ חַמְרָא, לְמַסְבֵּל עַוְלָא דְּאָוְרִיתָא. כִּיּוֹן דְּלָא זְכִיתָוֹן דְּאָבָא יַטְעַיָּן אַבְתָּרִיכָו, לֹא אַיְמָא מִן הַוָּא אָבָא. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יִצְחָק, כְּדָמֵי לֹן, הָאֵי יְנוּקָה לָאו בָּר נְשָׁה הַוָּא. אַכְלוּוּ. וְהַוָּא יְנוּקָה הָוּה אָמֵר מַלְיִי דְּאָוְרִיתָא, וְחַדּוֹשִׁי אָוְרִיתָא. אָמְרוּ, הַב וּגְבָרִיךְ. אָמֵר לְהָוּ, יָאוֹת אַמְרָתוֹן. בָּגִין דְּשָׁמָא קְדִישָׁא לֹא מַתְפֵרֶךְ בְּבָרְכָה דָא, אַלְאָ בְּהַזְמָנָה.

פָתָח וְאָמֵר, (תהלים לד) אַבְרָכָה אַת יְיָ בְּכָל עַת וְגֹו. וּכְיַיְמָה חַמָּא דָוד לֹוֶר אַבְרָכָה אַת יְיָ. אַלְאָ, חַמָּא דָוד דְבָעִי הַזְמָנָה, וְאָמֵר אַבְרָכָה. בָּגִין דְבָשְׁעַתָּא דְבָר נְשָׁה

יתיב על פתרא, שכינתא כיימא תמן, וסטרא אחרא כיימא תמן. כד אומין בר נש לברכא לקודשא ברייך הוי, שכינתא אתתקנות (נ"א בהזמנה דא) לגביעילא, לקבלא ברcean, וסטרא אחרא אתפסיא. (נ"א זאי אתתקנות בברכהתא לגביעילא, וסטרא אחרא לאו איהו בכללא) זאי לא אומין בר נש לברכא לקודשא ברייך הוי, סטרא אחרא שמע ומכם שפשה למהוי ליה חולקא בההיा ברכה.

ואי תימא, בשאר ברcean אמאי לא אית הזמנה. אלא ההויא מלה דברכה, דקא מברכין עליה, איהו הזמנה. ותא חזוי דהכי הוי, דהאי דمبرך על פרי, ההויא פרי איהו הזמנה, ומברכין עליה. ולית ליה חולקא לסטרא אחרא. וקודם דא, הדוהה ההויא פרי בראשות דסטרה אחרא, לא מברכין עליה. ובתיב (ויקרא יט) לא יאכל, בגין דלא יברכו על ההויא פרי, ולא יתברך סטרא אחרא. כיון דגפק מרשותיה, יאכל, ומברכין עליה. ואיהו הזמנה לברכתא. וכן כל מיLIN דעלמא דקא מברכין עליה. כלחו הזמנה לברכתא. ולית בהו חולקא לסטרא אחרא.

ואי תימא, אויפ hei לברכת זמונ כפא דברכתא הויה הזמנה, אמאי הב ונבריך. אלא, הואיל ובקדי מיתה כד הויה שני, אמר בורא פרי הגפן. הא הזמנה הווי.

והשׁתָּא לברכת מזונא, בעין שני, להזמנה אחרא,
דהא כסא דא לקודשא בריך הויא, ולאו למזונא,
ובגין כה בעי הזמנה דפומא.

ואי תימא, נברך שאכלנו משלו, דא הויא הזמנה, ברוך
שאכלנו דא הויא ברכה. וכי הויא ודי. אבל נברך,
הזמנה אחרא איה, הזמנה דבורא פרי הgan. (ס"א דפומא)
דקדיםיתא איה הזמנה לכוס דברכה סתם. והאי כוס,
כיוון דאנטיל איה הזמנה אחרא במלחה נברך לגבי
עלמא עלאה דכל מזונין וברכאנ מתמן נפקין, ובגין כה
איה בארח סתיים, ועלמא עלאה סתיים איה, ולית
לגביה הזמנה. אלא בדרגת דא כוס דברכה. (במלחה נברך)
אמר רבי יהודה, זכה חולקנא, דמן (ד"ג קפ"ז נ"א) יומא
דעלא עד השׁתָּא, לא שמענא מלין אלין, ודי הא
אמינא דדא לאו בר נש איה.

אמר ליה, ברא, מלכא דיי, רחימא דיליה, הא
דאמרת ועשית בריחים עצי שיטים חמשה לקרשי
צלו המשפון וגוו, וחמשה בריחים וגוו, וחמשה בריחים
לירכותים ימה. הא בריחים טובא איבא הכא, וידים אינון
תרין. אמר ליה, דא הויא דאמרין, מפומיה דבר נש
אשתמע מעאן איה. אבל הויאל ולא אשכחתו אנה
אימא.

פתח ואמיר, (קהלת ב) **החכם עיניו בראשו וגוו.** וכי באן אחר עינוי דבר נש, אלא בראשו, דילמא בגופו או בדרועיה, דאפיק לחכם יתר מכל בני עלמא. אלא קרא הבני הנו ודאי, התנו, לא יהה בר נש בגולי רישיה ד' אמות. מאי טעם. **דשכינטא שרייא על רישיה,** וכל חפים, עינוי ומלווי בראשו איבון, בההוא דשריא וקיימה על רישיה.

וכד עינוי תפון, לינדע דההוא נהורא אדליק על רישיה, אצטريك למשה, בגין דגופא דבר נש איה פטילה, ונהורא אדליק לעילא, ושלמה מלכא צווח ואמיר, (קהלת ט) ושם על רשע אל יחסר, דהא נהורא בראשו, אצטريك למשה ואיבון עובדיין טבאן. ועל דא החכם עיניו בראשו, ולא באתר אחר.

אתון חכמיין, ודאי **שכינטא שרייא על רישיכו,** היך לא אשגחתון להאי, דכתיב ועשית בריחים וגוו, לקרשי צלע המשכן האחד. וchmodsha בריחים לקרשי צלע המשכן השנית. האחד והשני אמר קרא, שלישית ורביעית לא אמר קרא. דהא אחד ושנית, דא חשיבו דתרין סטרין, ובгинן כה עביד חושבנא בתריין אלין.attoyi איבון ובקוהן, (מלךדים) בכיה רבבי יהודה, ואמר, רבבי שמעון זכה חולקה, זכה דרא, דהא

בזוכותך אֲפִילוֹ יְנוּקֵי דָבֵר רַב, אַיִבּוֹן טְבָרִין רַמְאִין
תקיפין. אתה אם לא אמרה לו רשות, במתו מנייכו,
לא תשגחון על בריך, אלא בעינא טבא. אמרו לה, זפה
חולקה אתה כשרה, אתה בריך מכל שאר נשין,
זהה קידשא בריך הוא בריך חולקה, וארים דגלה על
כל שאר נשין דעתם.

אמר ינוקא, أنا לא מסתפינא מעינא בישא, דבר
נוןא רבא ויקירא أنا, ונונא לא דחיל מעינא
בישא, כתיב, (בראשית מה) וידגו לרוב בקרבת הארץ, מי
 לרוב, לאסגאה על עינא. ותגונן, מה דגים דימה, מיא
 חפי עלייהון, ולית עינא בישא וכו'. לרוב ודי, בקרבת
 הארץ, בגו בני אנשה על ארעה. אמרו, בראש, מלכא
 דיי, לית בנא עינא בישא, ולא מסטרא דעינא בישא
 אתגונן. וקידשא בריך הוא חפי עלך בגדרוי.

פתח ואמר (בראשית מה) המלאך הגדל אותה מכל רע יברך
 וגו'. האי קרא אמר יעקב ברוח קידשא, اي ברוח
 קידשא אמר ליה, רוזה דחכמתא אית ביה. המלאך, קרי
 ליה מלאך. וקרי ליה שמהן אחרני. הכא, אמר אקרי
 מלאך. אלא כד איה שליחא מלעילא, וקבילת זהרא
 מגו אספקלריא דלעילא, (ס"א דב) דכדין מברכיןABA
 ואמא להאי, אמר לי לה ברתתי, זילי גטורי ביתיך, פקידי

לְבִיתֵיכֶם. הֲכִי עֲבֵידִי לְבִיתֵיכֶם. זִילִי וּזֹוגִי לוֹן. זִילִי, דְהַהוּא עַלְמָא דְלַתְתָא מַחְפָא לְךָ, בָגִי בִיתְךָ מַחְפָאנוּ מַזּוֹגָא מַנְגָה, הָא לְךָ כָל מַה דְתַצְטָרְכִי לְמַיְהָב לוֹן, פְדִין אֵיהִי מַלְאָךְ. וְאֵי תִימָא, וְהָא בְכָמָה דַוְכָתִי אַקְרֵי מַלְאָךְ, וְלֹא אָתֵי לְמַיְזָן עַלְמָינִין. וְעוֹד, דְבָשְׁמָא דָא לֹא זָן עַלְמָינִין, אַלְאָ בְשָׁמָא דִיְיָ. הֲכִי הוּא וְדָא, כִּד שְׁלִיחַ מַגּוֹ אָבָא וְאָמָא, אַקְרֵי מַלְאָךְ, וּכְיוֹן דְשָׁאָרִי עַל דַוְכָתִין, עַל תְּרִין כְּרוֹבִין אָדָנִי שְׂמִיה.

לְמַשָּׁה כִּד אַתְחֹזֵי לִיה בְקָדְמִיתָא, אַקְרֵי (בראשית קי"ג ע"ב) (שםות ג) מַלְאָךְ. לְיעַקְבֵ לֹא אַתְחֹזֵי הֲכִי, אַלְאָ בְדוֹגָמָא, דְכַתִּיב (בראשית כט) וַרְחֵל בָאָה, דָא דַיְוַקְנָא דַרְחֵל אַחֲרָא, דְכַתִּיב (ירמיה לא) כִּה אָמַר ייְיָ קֹול בְּרֵמָה נְשָׁמָע וְגֹו. רַחֵל מַבְכָה עַל בְּנִיהָ. וַרְחֵל בָאָה סְתִמָ, עַם הַצָּאן דְרָגֵין דִילָה. אֲשֶׁר לְאַבִיהָ וְדָא. וּכְלָהו אַתְמָנוּן וְאַתְפְּקָדָין בִּידָהָא. כִּי רֹועָה הִיא, אֵיהִי מְבָהִיגָא לוֹן, וְאַתְפְּקָדָא עַלְיָהָו.

וְהֲכִי (דף קפ"ז ע"ב) בְמַשָּׁה כְתִיב, (שםות ג) וַיַּרְא מַלְאָךְ ייְיָ אַלְיוֹן בְלִבְתַּא אָשָׁה. וְאֵי תִימָא יִתְיִיר הַוָּא שְׁבָחָא דְאַבְרָהָם, דָלָא כְתִיב בֵיהָ מַלְאָךְ, אַלְאָ (בראשית יח) וַיַּרְא אַלְיוֹן ייְיָ בְאַלְוָגִי מְמִירָא וְגֹו. הַתָּם בְאַבְרָהָם, אַתְחֹזֵי לִיה אָדָנִי, בְאַלְפָ דְלָת, בְגִין דְבַהְהוּא זְמָנָא קַבֵּיל בְּרִית, וּמָה דְהֹוּה

אתכפטי עד כען מגיה, אתה חזי ליה רבון ושליט, והכי אתה חזי, דהא כדיין בההוא דרגא אתקשר, ולא יתר. ובגין כה, בשמא דאדון רבון עליה.

אבל משה שלא היה ביה פרודא, בכתב (שמות ג) משה משה שלא פסקא טעם. כמה בכתב (בראשית כב) אברהם אברהם, פסקא טעם. בגין דהשתא שלים, מה שלא היה מקדמת דנא. פרישו איתין אברהם דהשתא, לאברהם דקדmitta. אבל משה, מיד דאתיליד, אספקלריה דנהרא הות עמייה, בכתב (שמות ב) ותרא אותו כי טוב הוא. ובכתב (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. משה מיד אתה בדרגה דיליה ובגין כה משה משה, ולא אפסיק טעם.

ועל דא לגבוי דמשה, אועיר גרמיה, בכתב מלאך יי'. יעקב קרא ליה, בשעתה היה סליק מעלה מא, מלאך. מי טעם. בגין דבאהיא שעטה היה ירת לה, לשלהה. משה בתיו. יעקב, לבתר דסליק מעלה מא. משה בגופה. יעקב ברוחא. ופה חולקא דמשה.

הגואל אותו מכל רע, שלא אתה לרע לשלהה ביתה. יברך את הנערים, כדיין יעקב היה מתקן לביתה, כבר נשב דואיל לביתא חדתא, ומתקן לה בתוקינו, ומקשט לה

בקשותיו. יברך את הנערדים, איבונו דאשתחמודען, איבונו דאתפקדון על עולם, לאתמשבא מביהו ברכאנ, תרין פרוביון איבונו. ויקרא בהם שמי, השטה אתקין ביתיה, ואיהו אסתלק בדרגיה, בגין דחבורא בעקב הו. גופא, אתקדבך באתר דאצטראיך, ותרין דרוועין בהדריה.

לבדר דאיינון בערים מתברכו פדקא יאות, פדין וידגו לרוב בקרוב הארץ. ארחה דנוגין לאסגאה גו מײַן, ואי נפקן מגו מײַא ליבשתא, מיד מתיין. אלין לאו הבי, אלא איינון מן ימא רבא, וסגייאי דלהוּן לאפשרן ולאסגוי בקרוב הארץ איהו. מה דלית הבי לכל נוגין דעלמא.

מה כתיב לעילא, ויברך את יוסף ויאמר, ולא אשכחן ליה הכא ברכאנ, דהא לבדר בריך ליה, דכתיב, (בראשית מט) בן פורת יוסף. אלא, פיוֹן דבריך לאlein בערים, ליוסף בריך. דהא לא יכלי לאתברכה, אלא מגו יוסף, ומגו דאייה בטמירו, ולא אתחזוי לאתגלאה, כתיב בטמירו, ויקרא בהם שמי ושם אבותי, (לבסאה עליה) מן האבות מתברכו, ולא מאתר אחרא. בקרוב הארץ, דאו הוא בפייא לחפה מה דאצטראיך.

אתו ונש��וה במלקדים, אמרו, הבו וnbrיך. אמר איהו, אני אברך, לכל מה דשמעתו עד הכא

מִפְנֵי הָוֹת, וְאַקְיִים בַּי (משל כי) טֻוב עַיִן הוּא יָבֹרֶךְ, קָרֵי
בֵּית יָבֹרֶךְ. מַאי טָעֵמָא. בָּגִין דְּבָתָן מַלְחָמָו לְדָל. מַלְחָמָא
וּמִיכְלָא דָאָרוּרִיתָא דִילִי אֲכַלְתָוֹן. אָמֵר רַבִּי יְהוָדָה. בָּרָא
רְחִימָא דְקֹודְשָׁא בָרְיךָ הוּא, הָא תְּגִינוּ בַעַל הַבַּיִת בָּזְעָעָ
וְאוֹרָח מְבָרֶךְ. אָמֵר לֵיה, לֹא אָנָא בַעַל הַבַּיִת, וְלֹא
אָתוֹן אָוֶרֶחֶן. אָבֵל קָרָא אַשְׁכָּנָא, וְאַקְיִים לֵיה. דָהָא
אָנָא טֻוב עַיִן וְדָאִי, בָּלָא שָׁאַילַו דְלָכוֹן אָמִינָא עַד
הַשְׁתָּא, וְלְחָמָא וּמִיכְלָא דִילִי אֲכַלְתָוֹן.

בָטַל כְּסָא דִבְרָכָתָא וּבָרְיךָ, וַיְדוּ לֹא יָכְלִי לְמַסְבֵּל כְּסָא,
וְהַוּ מְרַתְּתִּי. כִּד מְטָא לְעַל הָאָרֶץ וְעַל הַמְּזוֹן,
אָמֵר, (תְּהִלִּים קטו') כּוֹס יְשֻׁועָת אָשָׁא וּבְשָׁם יְיָ אָקְרָא. קִיִּמָא
כְּסָא עַל תְּקוּנִיה, וְאַתִּישֵב בִּימִינִיה, וּבָרְיךָ. לְסֹוף אָמֵר,
יְהָא רְעוֹא דְלַחַד מְאַלְיָין, יִתְמַשְׁכוּן לֵיה חַיָּין, מְגֹו (נ"א מְלָבָא)
אַיְלָנָא דְחַיִי, דְכָל חַיָּין בֵּיתָה תְּלִיָּין. וּקֹודְשָׁא בָרְיךָ הוּא
יִעַרְבֶּה לֵיה, וַיִּשְׁבַּח עַרְבָּה לְתַתָּא, דִיסְתְּפָם בַּעֲרָבוֹתִיה,
בְּהַדִּי מְלָכָא קָדִישָׁא.

כִּיוֹן דָבְרִיךָ, אָסְתִּים עַיִנוֹי רְגָעָא חַדָּא, לְבַתֵּר פַתַח לֹזָן,
אָמֵר חַבְרִיא, שְׁלוּם לְכוֹן מְרַבּוֹן טָב, דְכָל עַלְמָא
דִילִיה הוּא. תְּוֹהָג, וּבְכִי, וּבָרִיכּו לֵיה. בְתוֹךְ הַהְוָא לִילִיא.
בְצִפְרָא (דף קפ"ח ע"א) אַקְדִּימָו וְאוֹלָג. כִּד מְטוֹ לְגַבִּי רַבִּי
שְׁמַעַן, סְחוּ לֵיה עַזְבָּא. תְּוֹהָג רַבִּי שְׁמַעַן, אָמֵר בָּר

טנרא תקיפה איהו, ויאות הוא לכך, ויתיר ממה דלא
 חשב בר נש, ברייה דרב המנוגא סבא הוא, איזדע ע רבי
 אלעזר, אמר, עלי למייה למחזי לההוא בוצינה דכליק.
 אמר רבי שמעון, דא לא סליק בשמא בעלמא, דהא
 מלחה עלאה אית ביה. ורוזא איהו, דהא נהירו משיחו
 (משיכו) דאובי מנהרא עלייה, ורוזא דא לא מתחפשטא בין
 חבריא.

יומא חדא, הו כבריא יתבין ומתבגרין אלין באلين,
 והוו תפנו רבוי אלעזר, ורבוי אבא, ורבוי חייא,
 ורבוי יוסי, ונשאר כבריא. אמרו הא כתיב (דברים ב) אל
 תצער את מואב ולא תתגער בהם מלחה וגוו. בגין רות
 ובנעמה, והוו זמינים לנפקא מגיה. צפורה אתה משה
 דהות ממדיין, ויתרו ובנוי דນפקה ממדיין, והוו כלחו זכאי
 קשות על אחת כמה וכמה. ותו משה דרביאו ליה במדין,
 ואמר ליה קידשא בריך הוא, (במדבר לא) בקום נקמת בני
 ישראל מאי המתינים אי הכי משוא פנים אית במלחה,
 דיתיר אתחו בני מדין לשובה מן מואב.

אמר רבי שמעון, לא דמי מאן דזמין למלקט תאני,
 למאן דכבר לקיט לון. אמר ליה רבי אלעזר, אף
 על גב דכבר לקיט לון, שבחא איהו. אמר ליה, מאן
 דלא לקט תאני, בטיר תאנה תדר, דלא יהא בה פגם,

בגין תָּאִנִּי דְּזִמְינָת לְאִיתָּאָה. כִּיּוֹן דְּלֻקִּיט תָּאִנִּי, שְׁבֵיק
לְה לְתָאָנה, וְתוֹ לְא בְּטִיר לְה.

כֵּך מֹאָב, דְּזִמְינָא לְאִיתָּאָה אִינּוֹן תָּאִנִּי, נְטֵר לִיה
קוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, הַכְּתִיב אֶל תַּצְרֵר אֶת מֹאָב. מִדִּין
דְּקָא יְהִיבָת תָּאִנִּי, וְאַלְקִיטָו לֹזֶן, כְּתִיב (במדבר כה) צָרוֹר אֶת
הַמִּדִּינִים. דְּהָא מְבָאָן וְלְהַלְּאָה, תָּאָנָה דָא לֹא זִמְינָת
לְאִיתָּאָה פִּירִין, וּבְגִין כֵּך אֲתַחֲזִית לְיִקְידָת אַשָּׁא. פַּתַּח
וְאָמֵר, (במדבר כב) וַיֹּאמֶר מֹאָב אֶל זָקְנֵי מִדִּין וְגוֹ, מֹאָב
אִינּוֹן שָׁארִי, וּבְגִין אִינּוֹן תָּאִנִּי, דְּזִמְינָן מֹאָב לְאַפְקָא
לְעַלְמָא, אֲשַׁתְזִיבוּ מַעֲוָבָשָׂא.

רַבִּי אַלְעֹזֶר בֶּעָא לְמִיחָמֵי לְרַבִּי יוֹסֵי בֶּרְבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
לְקֹנוֹנִיא חַמְפִי. וְהַו אַזְלִי רַבִּי אָבָא וְרַבִּי יוֹסֵי (ד"א לְ
גרסינָן וְרַבִּי חַיָּא) בְּהַדִּיה, אַזְלוּ בְּאֶרְחָא, וְהַו אָמְרִי מַלְיִ
דְּאוֹרִיתָא כָּל הַהְוָא אֶרְחָא.

אָמֵר רַבִּי אָבָא, מַאי דְּכְתִיב, וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֵי אֶל תַּצְרֵר אֶת
מֹאָב וְאֶל תִּתְגַּר בָּם מְלֻחָה וְגוֹ, וְכְתִיב (דברים ב)
וְקִרְבַּת מַוְלַת בְּנֵי עַמּוֹן וְגוֹ, מִלְחָה דָא כִּמְלָה דָא, מָה
הַפְּרִשׁ בּוּנְןִין דָא לְדָא, אַלְא אֲתַחֲזִי דְשָׁקוֹלִי הוּוּ. וְתַבִּין,
כִּד הוּוּ מִקְרָבִי לְגַבִּי בְּנֵי מֹאָב, הוּוּ יִשְׂרָאֵל אֲתַחֲזִין
לְגַבִּי הֵוּ בְּכָל מַאֲנִי קָרְבָּא, (ולא ס"א ל"ג) כִּדְבַּעַו אֲתַגְּרִין
בָּהּוּ. וְלְגַבִּי בְּנֵי עַמּוֹן, הוּוּ יִשְׂרָאֵל מַתְעַטְּפִי בְּעַטּוֹפִיהָו,

וְלֹא אֲתַחֲזֵי מָנִי קָרְבָּא כָּלֶל. וְקָרְאָן מָכְחָן בְּשֻׁקּוֹלָא דָא
פְּדָא.

אמֶר רַבִּי אַלְעָזָר, וְדָא הַכִּי הוּא. וְתַגִּיבָּנוּ, דָּא דְּהוּת
חַצִּיפָּא, וְאָמְرָת מָוָאָב, דְּכַתִּיב, (בראשית יט) וְתַקְרָא
אַת שְׁמוֹ מָוָאָב. אֲתַחֲזָוֹן יִשְׂרָאֵל חַצִּיפָּוּ לְגַבְיִהוּ, כִּמֵּה
דָּאֵיהָי הַוָּתָּחַצִּיפָּא, דָּאָמְרָת מָוָאָב, מָאָב הַוָּה בְּרָא דָא.
אַבְלָא זַעֲרַתָּא, דָּאָמְרָת בֵּן עַמִּי, וּכְסִיאָת אַרְחָהָא, יִשְׂרָאֵל
הָוּ מַכְסִין אַרְחִיהָוּ לְגַבְיִהוּ, מַעֲטָפָי עַטְוָפָא בְּטַלִּית,
וְאֲתַחֲזָוֹן קְמִיָּהוּ בְּאַחַיָּן מִמְּשׁ. וְהָא אָוְקָמוֹת.

עד דְּהָוָ אַזְּלִי, אָדָבָר רַבִּי אַלְעָזָר מֵהָא יַנְוָקָא, סְטוּ
מֵאַרְחָה גֵּי פְּרִסִּי, וּמְטוּ לְהָתָם. אֲתַאֲרָחוּ בְּהָוָא
בִּיתָּא, עַלְוָו וְאַשְׁכָּחוּ לְהָוָא יַנְוָקָא, דְּהָוָה יִתְּיבָּ,
וּמַתְקִבִּין פְּתֹורָא קְמִיהָ. בֵּין דְּחַמָּא לֹזָן, קָרִיב גַּבְיִהוּ,
אָמֶר לַיְהָ, עַולְוָ חַסִּידִי קָדִישִׁין, עַולְוָ שְׁתִילִין דְּעַלְמָא,
אִינְון דְּעַילָּא וְתַתָּא מִשְׁבָּחִין לֹזָן. אִינְון דְּאָפִילָו בּוֹנִי יִמְאָ
רְבָּא, נְפָקִין בִּיבְשָׁתָא לְגַבְיִהוּ. אֲתָא רַבִּי אַלְעָזָר וּבְשִׁקְיָה
בְּרִישִׁית. הַדָּר בְּמַלְקָדְמִין, וּבְשִׁקְיָה בְּפּוּמִיהָ. אָמֶר רַבִּי
אַלְעָזָר בְּשִׁקְיָה קָדְמָאָה עַל נֹבִין דְּשַׁבְּקִין מִיאָ, וְאַזְלִין
בִּיבְשָׁתָא. וּבְשִׁקְיָה תְּנִינָא עַל בִּיעַן דְּנוֹנָא, דְּעַבְדוּ
אִיבָּא טְבָא בְּעַלְמָא.

אָמֶר הָוָא יַנְוָקָא, בְּרִיחָא דְּלִבּוּשִׁיכּוּ חַמִּינָא, דְּעַמְוֹן

ומואב מתגרן בכו, היך אשׁתּוֹבְתוֹן מִפְּנֵיהָן. מאני קרבא לא הו בידיכו. ואילו, לרחצנו תחכון, بلا דחילו. (דף גפ"ח ע"ב) פוּחוּ רַבִּי אֶלְעֹזֶר וְרַבִּי אָבָא וְחַבְרִיא. אמר רבי אבא, וכאה ארחה דא, זופאה חולקנא הזכינה למייחמי דא, אתקינו פתורה כמלךדים.

אמר, חכימין קדישין. Tabuo נהמא דתפנוקי بلا קרבא, (ס"א או נהמא דקרבא ופתורה דמאי קרבא). או פתורה דמאי קרבא. או נהמא דקרבא. או Tabuo לברכה למלאכא בכל מאני קרבא דהא פתורה לא אסתליך بلا קרבא. אמר רבי אלעזר, ברא רחימא חביבא קדישא, הכי בעינן, בכל הגי זיני קרבא אשׁתּדְלָנָא בהו, וידענן לאגחא בחרבא, ובקשטא, וברומחא, ובאנגיון דקירטא. ואנת רביא, עד לא חמית, היך מגיחין קרבא, גוברים תקיפין דעלמא.

הדי הוא יבוקא, אמר ודי לא חמיבא, אבל כתיב (מלכים א כ) אל יתהלך חוגר כמפתח. אתקינו פתורה בנחמא, ובכל מה דאצטיריך. אמר רבי אלעזר, כמה חדו אית בלבי רביא דא, וכמה חדשין יתחדשון על פתורה דא, ועל דא אמרית, דידענא דזגי פעמויגי רוחא קדישא, הו אולין ביה.

אמר הוא יבוקא, מאן דבעי לנחמא, על פום חרבא

יכל. חדי רבי אלעזר, אהדר וקריב ינוקא לגביה, אמר ליה, בגין דשבחת גראם, אית לך למיגח קרבא בקדמיתא, ואנא אמרית בקדמיתא, דקרבא לייחוי בתרא אכילה. אבל השטא, מאן דבעי סולטא, תולה (נ"א י"ט) מאני קרבא בידוי. אמר רבי אלעזר, לך יאות לאחזהה מאנון מאני קרבא דילך.

פתח ההוא ינוקא ואמר, (במדבר טו) זהה באכלכם מליחם הארץ טרימו תרומה לי. קרא דא על עומר התנופה אמר, מי תנופה, אי בגין דאניף לייה כהנא לעילא איה תנופה. מי אכפת לנו, אי אניף אי מאיך. אלא ודאי אctrיך לארמא לה לעילא, והיינו תרומה. ואף על גב דדרשין תרי ממאה, והכי הוא, אבל תנופה Mai (ס"א דא) הוא ארמותא. ורוזא דחכמתא הכא. אי חסידי קדישין, מארי דרומחין, לא שמשתון לרבי שמעיה חסידא, دائ לאו תנדעון תנופה Mai היא. חטה Mai היא. שעורה Mai היא.

תנופה דקאמירין, היינו תנ"ז פ"ה. ורוזא דיליה (ירמיה י"ג) תנוב בבוד לוי אלהיכם. דהא פה (עלאה) היינו בבוד, דבענן למייב לה קודשא בריך הוא. ועל דא אבעי לנו לארמא לעילא, לאחזהה (ס"א דלית אינון יבין אלא להאי פה) דליה און יבין להאי פה. דלית שבוחא למלא

על אלה, אלא כד ישראל מתקני ליה להאי כבוד, ויהבי
ליה למלכה כבוד. ודא הויא תנוי פה, תנוי כבוד, וארמא
אייהו ודא.

קרא דשרינן ביה, והיה באכלכם מליחם הארץ. וכי לכם
הארץ שעורה אייה, לאו הבי. ואנן שעורה
מרקビין, בגין דשעורה קדמאה לשאר בהמא דעלמא.
שעורה אייהו (ס"א שיעור ה"א, דהא אחר) שעורה דה"א ידייע הויא,
בשייערא דה"א. (ס"א חטה בה"א נקייה וכו') חטה נקייה
באמצעיתא, דלית חילקא לסטרא אחרא דחובא תמן.
(אלא) חטה ברתא דמתחטאה לקמי אביה, ועbid לה
רעותא, ומה חטה. כלל לא דכ"ב אתוון.

אמר רבי אלעזר, אף על גב דהוה לו למשמע. הכא
אית לו למיר, ולדרכא קשתא. אמר ההוא
יבוקא, הא מגבא לקבל גירא. אמר רבי אלעזר, ודאי
חטה הבי קריין לה. אבל חמיגן בשבטים כליהו דלית בהו
ח"ט, ובה אית ח"ט, וקריין חטה. אמר ההוא ינוקא,
ודאי הבי הויא, דהא ח"ט שריא סמיך לה. בהו בשבטין,
לא הו אתוון אלין, דקא אתו מسطרא דקדושה
دلעילא, אבל לגבה שריא.

ואי בעית לאפקא חרבא, ותימא אמא נקטת אתוון
אלין ההיא ברתא, אלא אי תנדע חובא דאדם

הראשון, דאמרו חטא היה הוה, תבעה הא. ואילנא דא כה בצח, כלא סטרא דטווב, בקייט לבְּלִ סטרא אחרא, וככפייא ליה.

חברייא קדמאי פרישו מלה דא, ושרו לה מרחק, חטה סתם. אטו בתראי ואמרי, חטה ממש. אתה ישעה ופריש לה, דכתיב, (ישעה נ) וממחתה כי לא תקרב אליך, ועל בן נקודה באמצעתא, דלא יהא חטאה, דאלו נקודה לא הווי, חטאה להו. וחילופה בין ט' לת', תבירו לסטרא אחרא, ברירו (ס"א דיליה) דמילה.

אתון חברייא, דלא שמשتون לרבי (ד"ג קפ"ט ע"א) שמעיה חסידא, אמרין דבחמשת זיני דגן, לא אית חילקה לסטרא אחרא. ולאו ה כי, דהא כל מה דאתבלי בארעא, לסטרא אחרא אית ביה חולקה. וממן חולקה אית ליה. מוץ דתדרפו רות, דכתיב, (תהלים א) לא בן הרשעים כי אם כמושע אשר תדרפו רות. ודא הוא רוחא דקדושא, וככתוב (תהלים קג) כי רוח עברה בו וaina גו'. בגין דרות קדשה מפער ליה בכל סטרין דעלמא, דלא ישתח. דא בנוקבא. דכורא מאי הוא. תנן. ומוץ ותבן בחדא אולין, ועל דא פטור ממערש. דלית בהוי חולקה בקדושה. ה, דגן בנקיי (ד"ג) בלא תנן ומוץ. ח"ט דבר בנוקבא, מוץ ותבן, ה: בנקיי דגן. ועל

**דְּאֵ שְׁלִימֹ דְּאַילְנָא חַטָּה אֵיהוּ וְאַילְנָא דְּחַטָּא בֵּיתָ אָדָם
הַרְאָשׁוֹן חַטָּה הַוָּה. דְּכָלָא אֵיהוּ בְּרוֹזָא, וּבְמֶלֶת דְּחַטָּה.** (ס"א)
בקדושה ה' נקיו דרגון בלא תנן ומוץ ועל דא שלימו דאילנא חטה איהו ובלא איהו ברוזא
דחהה) **תוֹהָה רַבִּי אַלְעֹזֶר, וְתוֹהָה תְּבָרִיא,** אמר רבי
אַלְעֹזֶר, וְדָא הַכִּי הוּא.

אמר ההוא יבוקא, הַכִּי הוּא וְדָא, קָרָא דְשִׁירִין בֵּיתָ
דָהָא שְׁעוֹרָה אֲקָדִים לְמִיתִי לְעַלְמָא. וְאֵיהוּ מִתְתַּקְנוֹ
לְמִיכְלָא דְבָעִירָא סְתִמָּה, אֵיהוּ רְזָא דְאַלְפָ הַרִּים, דְמַגְדָּלִין
בְּכָל יוֹמָא, וְהֵי אֲכָלָה לְזֹן. וְאֲקָרֵי לְחַם תְּרוֹמָה, מִיכְלָא
דְהַהּוּא תְּרוֹמָה, (ס"א ואתקצר) **וְאֲתָקָרֵיב בְּלִילִיא,** דָהָא כְּתִיב
(ויקרא כב) **וּבָא הַשְּׁמֵשׁ וְטַהַר וְאַחֲרֵי יָאֵל מִן הַקָּדְשִׁים כִּי**
לְחַמּוֹ הַוָּא. מִן הַקָּדְשִׁים דָא תְּרוֹמָה. מִן הַקָּדְשִׁים, וְלֹא
קָדְשִׁים, דָהָא קָדֵשׁ סְתִמָּה לֹא אֲקָרֵי תְּרוֹמָה, דְחוֹמָר בְּקָדְשִׁים
מִבְּתְּרוֹמָה תְּבִנָּה.

אַרְעָא קָדִישָׁא בְּרִישׁוֹ דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא הַוָּת, וּרְשֻׁוֹ
אַחֲרָא לֹא עַל תְּמִן. הַיְד אַבְדִּיקָת אַרְעָא, אֵי
קִיּוֹת בְּמַהְיָמָנוֹתָא, וְלֹא אַתְּחַבְּרָת בְּרִישׁוֹ אַחֲרָא, בְּקָרִיבוֹ
דְתְרוֹמָה דָא דְשֻׁעוּרִים, כְגַוְנוֹא דְרוֹזָא דְסֻוטָה. אמר רבי
אָבָא, וְדָא שְׁפָנָא דְחַרְבָּא לְגַבְּךָ, אמר הַהּוּא יְבָוקָא,
וְדָא אֲתָקָפָנָא בְמַגְןָן וְצִינָא לְאַגְנָא מְגִיה. אמר רבי
אָבָא, אַרְעָא קָדִישָׁא לִית בָּה רְשֻׁוֹ אַחֲרָא, וְלֹא עַל תְּמִן.
מוֹעֵז וְתִבְנָה מִמְּאוֹן הָוּ.

פתח ההוא ינוקא ואמר, (בראשית א) **ויברא אלhim את האדם בצלמו וגוי.** וככתוב ויאמר להם אלהים פרו ורבו. וכי אי לאו דאתא נחש על חיה לא יעביד (נח ס"א ע"א) **תולדין לעלמא,** או אי לא חאבו ישראל בעובדא דעגלא, לא יעבדון תולדין. אלא וداعי, אי לא ייתן נחש על חיה, תולדין יעביד אדם מיד וداعי, דהא גוזה אתגור מיד דאתברי, דכתיב פרו ורבו ומלאו את הארץ. ואיבונן תולדין יהון כלhone בנקיו بلا זהמה כלל. אונח הבי ארעה קדיشا, דהא לא עאל בה רשו אחרא, אית בה מוץ ותבן, דלאו מההוא סטר. ולבר מארעא, ההוא מוץ ותבן דستر אחרא הו, דאולא בתר קדושה, פקוף בתר בני נשא.

אתו רבוי אלעזר וחברייא ונש��והו, אמר לייה, דامي לי, דרווחנא במאני קרבא, נהמא דפתחורא. אמר רבוי אלעזר וداعי הבי הו, דהא כל זיני קרבא בידך איבונן, ומצלחן בידך, אותו ונש��והו כמלךדים.

פתח איהו ואמר, (בראשית מ) **ויבגfon שלשה שרגיגים וגוי.** עד הכא חזיונא דמלחה, דהא מפאן ולהלאה חזיונא דיליה הו, דכתיב וכוס פרעה בידיו. אבל חזיונא דמלחה, בגיניה דיוסף הו ולבשרא לייה, דישמע יוסף וינגדע.

תְּגִיבֵּן, שֶׁבָּעָה רַקְיעֵין אִינְפּוֹן, וְאִינְפּוֹן (שֶׁבָּעָה) הַיְכָלִין. וְשִׁית
אִינְפּוֹן, וְחַמְשָׁה אִינְפּוֹן, וְכֹלְהוּ בְּפֶקַי מְגֻוִּין עֲתִיקָא
עַלְּאָה. הַהוּא יַיִן מְשִׁיךְ לֵיהּ יַעֲקֹב מִרְחַיקָּן, וְסַחְיַת לֵיהּ
מַעֲנְבִּים דַּהֲהָוָא גַּפְן. בְּדִין, יַעֲקֹב אִמְשִׁיךְ לֵיהּ הַהוּא יַיִן
דָּקָא אַתְּחֹזֵי לֵיהּ, וְחַדְיִי וְשַׁתָּה. (בראשית קמ"ב ע"ב) הַדָּא הוּא
דְּכַתְּבִּבָּן, (בראשית כז) וַיָּבֹא לוּ יַיִן וַיִּשְׂתַּחַת. הַכָּא אַתְּפָלִיל עַילְּאָ
וְתַתָּא. וְעַל דָּא אַרְחִיק מַלְּהָה, וְמְשִׁיךְ לָהּ בְּמַשְׁיכָו דְּתַרְיִ
תְּגֻועֵי, וְהַיִּנוּ לוּ. לֵיהּ לְתַתָּא, לֵיהּ לְעַילְּאָ. (בְּתַרְיַן סְטַרְיַן אַחִיד)
חַבּוֹד מַטְטָרוֹן אָמֵר, וַיָּבֹא לוּ יַיִן, דָּאַרְמִי מִיאָ בַּהֲהָוָא
יַיִן, וְאֵי לָאו דָּאַרְמִי בֵּיהּ מִים, לֹא יְכִיל לְמַסְבֵּל,
וְשִׁפְרִיר אָמֵר חַנּוֹד מַטְטָרוֹן. וּבְגִין כֵּה אִמְשִׁיךְ לוּ בְּתַרְיִ
טַעַמִּי, דָּהָא בְּתַרְיַן סְטַרְיַן אַחִיד, וְהַהָּוָא יַיִן אַזְיל מַדְרָגָא
לְדַרְגָּא, וְכֹלְהוּ טַעַמִּין בֵּיהּ, עַד דִּיּוֹסְפָּה צְדִיקָּה טַעַם לֵיהּ,
דָּאַיְהוּ דָּוֹד גַּאֲמָן, הַדָּא הוּא דְּכַתְּבִּבָּן, (שיר השירים ז) כִּיּוֹן הַטּוֹב
הַוּלֶךָ לְדוֹדִי לְמִישְׁרִים. (דף קפ"ט ע"ב) מַהוּ כִּיּוֹן הַטּוֹב. דָּאַתָּא
יַעֲקֹב וְאַרְמִי בֵּיהּ מִיאָ, דָּא הוּא יַיִן הַטּוֹב וְהַכִּי הוּא, כִּמָּה
דָּאָמֵר חַנּוֹד מַטְטָרוֹן. תּוֹוֹה רַבִּי אַלְעֹזָר, וְתוֹוֹה רַבִּי אָבָא,
אָמְרוּ הָא חַמְרָא (ס"י מַלְאָךְ) דִּילָךְ, הוּא נַצְחָת מְלָאָכָא
קָדִישָׁא, אָפּוֹמָא (נ"א פּוֹקָא) דְּרוֹחַ קָוְדָשָׁא.

אָמֵר לֵיהּ, עַד בָּעֵן הַהָוָא גַּפְן מַחְכָּא לְמַעַבְדָּה פִּירִין.
וּבְגַפְן: דָּא אַיְהוּ גַּפְן דָּאַשְׁתָּמוֹדָעָא בְּקוֹדֶשָׁא. בְּגִין

דָאִית גֶפְן אַחֲרָא, דָאִיהוּ אַקְרֵי גֶפְן נְכָרִיה. וְעַנְבִים דִילָה
לֹא אִיבּוֹן עַנְבִים, אֶלָא קְשִׁין, אֲחִידִין לְבָא, נְשִׁכִין
כָכְלַבָא. אִיבּוֹן עַנְבִים אַקְרֵוֹן, (ירמיה ב) סּוּרֵי הַגֶּפְן נְכָרִיה.
אֲבָל גֶפְן דָא, עַלְהָ בְתִיב וּבְגֶפְן, הַהִיא דְאַשְׁתְמֹדָעָא.
הַהִיא דָכְלָ קְדִישֵין טֻעוֹ חַמְרָא עַתִיקָא, חַמְרָא טָבָא,
חַמְרָא דִיעָקָב יְהִיב בֵיה מִיא, עד דָכְלָ אִיבּוֹן דִידָעַין
לְטֻעַמָא חַמְרָא, טֻעוֹ לְיה, וְהַוָה טָב לְחַפָא.

וְהַהִיא גֶפְן, כְדָמְטָא לְגַבָה, אוֹשִׁיטָת תְלִתָא שְׁרִיגִין,
וְאַינְיוֹן תְלִתָדְיַקְנָא דְאַבָהָן, דְאַתְקְדִשָת בָהוּ.
וְלִית קְדוּשָה אַלָא בֵין, וְלִית בְרִכְתָא אַלָא בֵין. בְאַתָר
דְחִדּוֹה שָׁאָרִי. וְהִיא כְפֹרָחת, כְכָלה דְאַתְקִשְׁתָה וְעַאלָת
בְרָחִימָנוּ, בְחִדּוֹה דְהַהְוָא יִין דְאַתְעָרָב בְמִיא. כְדַיָן עַלְתָה
בְצָהָה, סְלִיקָת רְחִימָנוּ דִילָה לְגַבִי דָודָה, וְשְׁרִיאָת לְנַגְנָא
וְלֹאַלָא בְרָחִימָנוּ. וּכְדַיָן, אַתְמָלִין וְאַתְבִשָלָן אִיבּוֹן
עַנְבִים, רְכִיכָן, וּמְלִין מְהַהְוָא חַמְרָא טָבָא עַתִיקָא חַמְרָא
דִיעָקָב אֲרָמִי בֵיה מִיא.

וְעַל דָא מָאוּן דְמַבְרָך עַל הַיִין, וּמְטֵי עַל הָאָרִין, אַצְטְרִיך
לְמַרְמִי בֵיה מִיא, בְגִין דְלִית לְיה לְבָרְכָא רַחֲם ה'
עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, בְרַבְמִיא גּוֹ חַמְרָא. וְאֵי לָאו, מָאוּן
יְכִיל לְמַסְבָל. דָא הוּה לְבָשָׂרָא לְיַוְסָף, בְגִין דְבִיה הוּה
תְלִיא מְלִתָא.

חַבּוּךְ מִטְרָוֹן אָמֵר, שֶׁלֶשֶׁה שְׂרִיגִים, וְדָא. לְקַבֵּל
תַּלְתָּה אֲבָהָן, וְהָא אֶרְבָּע אִיבָּוֹן דִּילָה. אֶלְאָ דָא
הַיָּא דְכַתִּיב, וְהָיָא כְפֻרְחָת. בְּזָמָנָא דָאִיהִי סְלִיקָת וְפֻרְחָת
בְּכִנְפָּהָא לְסְלִיקָא, פְּדִין עַלְתָּה נַצָּה, דָא הוּא הַהְוָא
רַבְיָעָה דָאַשְׁתָּאָר, דְסְלִיק בְּהַדָּה, וְלֹא אֶתְפְּרֵשׁ מִפְּהָ.
הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (שמואל ב בב) וַיַּרְבֶּב עַל בְּרוּב וַיַּעֲפֵף. כֵּד
יַעֲזֹב. כְפֻרְחָת, בְּזָמָנָא דְפֻרְחָת. וַיַּשְׁפֵּיר אָמֵר חַנוֹךְ
מִטְרָוֹן, וְהַכָּא הוּא.

תוֹהָה רַבִּי אֶלְעֹזֶר, וְתוֹהָה רַבִּי אָבָא, אָמְרוּ, מַלְאָכָא
קָדִישָׁא, שְׁלִיחָא מַלְעִילָא, הָא חַמְרָא דִילָה, הוּא,
נַצָּחָת בְּרוֹזָא דְרוֹחָה קָדְשָׁא. אַתָּה כָּלֵהוּ חַבְרִיאָה וְנַשְׁקָוָה.
אָמֵר רַבִּי אֶלְעֹזֶר, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְשִׁדְרָנִי הַכָּא.

אָמֵר הַהְוָא יְבוֹקָא, חַבְרִיאָה. נַהֲמָא וְחַמְרָא עַיְקָרָא
דְפַתּוֹרָא אִיבָּוֹן, כָּל שֶׁאָר מִיכְלָא אֶבְתְּרִיהָו
אתְמַשָּׁה. וְהָא אָוּרִיָּתָא רַוּחָת לוֹזָן, וְדִילָה אִיבָּוֹן.
אָוּרִיָּתָא בְּעָתָה מְבִיעָכוֹ, בְּבָעוֹ, בְּרַחִימָנוֹ, וְאָמְרָה (משל ט)
לְכָוֹ לְחָמוֹ בְּלָחְמִי וְשַׁטוֹּ בְּיַיִן מְסֻכָּתִי. וְהַוְאֵיל וְאָוּרִיָּתָא
זְמִינָת לְכָוֹ, וְהָיָא בְּעָתָה מְבִיעָכוֹ מֵלָה דָא, אִית לְכָוֹ
לְמַעֲבֵד רַעֲוָתָא דִילָה. (נ"א הוּא) בְּמַטוֹ מְבִיעָכוֹ, הַוְאֵיל וְאִיהִי
זְמִינָא לְכָוֹ, דְתַעֲבֵדוּן רַעֲוָתָה. אָמְרוּ הַכִּי הוּא וְדָא. יַתְבִּזּוּ
וְאַכְלוּ וְחַדוּ בְּהַדִּיה. כִּיּוֹן דְאַכְלוּ אֶת עַכְבּוֹ עַל פְּתֹורָא.

פֶתַח אֵיתָן וְאָמֵר. (במדבר כ"ב) **וַיֹּאמֶר מֹאֲב אֶל זָקְנֵי מִדְיָן וְגּוֹן.** **וַיֹּאמֶר זָקְנֵי מֹאֲב וְאֶל זָקְנֵי מִדְיָן לֹא כְתֻב,** **אֶלָּא וַיֹּאמֶר מֹאֲב.** **עוֹלְמִין נְטוּלו עִיטָא מִסְבִּיא,** **וְסְבִּיא** **אֶתְמַשְׁכו אֶבְתְּרִיהָג,** **וְאַיִלּוֹן יְהֻבוֹ לֹזָן עִיטָא.** **מַאי עִיטָא** **יְהֻבוֹ לֹזָן.** **עִיטָא בִּישָא נְטוּלו לְגַרְמִיהָג.** **אָמְרוּ לֹזָן** **לִמְוֹאָב,** **גְדוּלָא בִּישָא גְדוּלָא בִּינָא.** **וַיָּנוּז.** **מְשָׁה רַבְיהּוֹן.** **עַל חַד כּוֹמְרָא דְהֹוה בִּינָא,** **דָרְבִי לִיה וְגַדִיל לִיה** **בְּבִיתְתִיהָ,** **וַיְהַב לִיה בְּרִתְתִיהָ לְאַגְתָהָג.** **וְלֹא עוֹד,** **אֶלָּא יְהַב** **לִיה מִמְוֹנָא,** **וְשַׁדְר לִיה לְמִצְרִים,** **לְשִׁיצָה כָל אַרְעָא.** **וְאֵיתָן,** **וְכָל בְּבִיתְתִיהָ אֶתְמַשְׁכו אֶבְתְּרִיהָג.** **אֵי לְהֹוָא** **רַבְיהּוֹן,** **גִּיכּוֹל לְאַעֲקָרָא מִן עַלְמָא,** **כָל עַמָּא דִילִילָה** **יְתַעֲקְרוֹן מִיד מִעַלְמָא.** **וְכָל עִיטָא בִּישָא מִהְהָוָא מִלָּה** **דָפָעָר,** **מִמְדִין הֹוָה.**

וְתָא חֹזֵי, **דָכָלָהוָה מִמְדִין.** **וְכָל עִיטָא דְלָהָוָן עַל מְשָׁה** **הֹוָה.** **וּבְעִיטָא דְלָהָוָן,** **שְׁבָרוּ לְבָלָעָם.** **כִּיוֹן דְחָמוֹ** **דְבָלָעָם לֹא יְכִיל,** **נְטוּלוּ עִיטָא אַחֲרָא בִּישָא לְגַרְמִיהָג,** **וְאַפְקִירָה בְּשִׁיְהָג** **וּבְנַתִּיְהָג יְתִיר מִמְוֹאָב,** **הָהָא עַל בְּשִׁי** **מִדִין פְתִיבָה,** (במדבר לא) **הַן הַפָּה הִי לְבָנִי יִשְׂרָאֵל וְגּוֹן.** **וְכָל** **מִמְדִין הֹוָה.** **נְטוּלוּ** (ד"ג ק"צ ט"א) **עִיטָא בְּהַדִּי נְשִׁיאָה דְלָהָוָן,** **דִיפְקִיר בְּרִתְתִיהָג.** **דְחַשְׁיבָהוּ לְגַטְלָא לְמִשָּׁה בְּרִשְׁתִיהָוָן,** **בְכָמָה זִיגִי תְּרֵשִׁין אַעֲטָרוּ לָה,** **דִיתְפָס רִישָא דְלָהָוָן.**

וְקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא (ישעה מד) מִשֵּׁב חֲכָמִים אֶחָד.
 אִיְנָון חָמָן דְּרִישָׁא יִתְפַּס בְּרִשְׁתָא דְּלָהּוֹן, וְלֹא יִדְעָו, חָמָנוּ
 וְלֹא חָמָנוּ. חָמָנוּ רִישָׁא דְּעַמָּא דְּנַפְּלִיל בְּהַדָּה, וּכְמָה
 אַלְפִּין אַוְתְּרָבִין, וְחַשְׁיבּוּ דְּמָשָׁה הָוה, אַפְּקִירּוּ לְהָה, וּפְקִידּוּ
 לְהָה עַל מָשָׁה, דְּלֹא תְזִדּוּגִי לְאַחֲרָא, אַלְאָ בְּיַה. אִמְרָה
 לְזֹן, בָּמָה אָנְדַע. אִמְרָה הָהּוּא דְּתָחֳמִי דְּכָלָא קִיִּימִי קִמְּיהָ,
 בְּיַה תְזִדּוּגִי, וְלֹא בְּאַחֲרָא. כִּיּוֹן דְּאַתָּא זָמְרִי בֵּן סְלוּאָ,
 קִמְּיהָ קִמְּיהָ אַרְבָּעָה וּעָשָׂרִים (נ"א תְשֻׁעה וְחַמְשִׁים) אַלְף, מִשְׁבְּטָא
 דְּשָׁמְעוֹן, בְּגִינַּן דְּהָוה נְשִׁיאָה דְּלָהּוֹן, וְהָיא חַשְׁיבָת דְּהָוה
 מָשָׁה, וְאַזְדִּיוֹגָת בְּיַה. כִּיּוֹן דְּחָמָנוּ כָּל אִיְנָון שָׁאָר לְדֹא,
 עָבְדוּ מָה דְּעָבְדוּ, וְהָוה מָה דְּהָוה.

וְכָלָא הָוה מִמְּדִין, בָּכְמָה זִבְנִין, וּבְגִינַּן כֵּךְ אַתְעַבְּשָׁו מִדִּין.
 וְקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא אָמַר לְמָשָׁה, (בָּמְדִבְרָה לָא) נְקֻומָּה
 בְּקִמְתָּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַת הַמִּדִּינִים. לְהָא תְחִזֵּי, וְלֹא יָאֹת.
 לְמוֹאָב אָנָא שְׁבִיק לֹזֵן לְבָתֵּר דִּיפְקוֹן תְּרִין מַרְגָּלָן
 מִבְּיִהְוָה, הָא דָוד בְּרִיה דִּישִׁי, דָאִיהוּ יְנֻקּוּם נְוִקְמִין
 דְּמוֹאָב, וַיְסַחֵּי קְדִירָה דְּמַלְיָא טְנוּפָא דְּפָעוֹר, הָדָא הָוה
 דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים ס) מוֹאָב סִיר רְחָצִי וְדָאי, וְעַד דְּאִיְנָון תְּרִין
 מַרְגָּלָן לֹא נְפֻקוּ, לֹא אַתְעַבְּשָׁי, כִּיּוֹן דְּנַפְּקוּ, אַתָּא דָוד
 וַאֲסַחֵּי קְדִירָה מְטֻנוּפָא דְּלָהּוֹן. וּבְלֹהֵי אַתְעַבְּשָׁו. מִדִּין
 בִּימֵי מָשָׁה. מוֹאָב בִּימֵי דָוד.

תֵּא חִזֵּי, חִיְבֵּיא דְמִדֵּין, עַם כָּל דָא לֹא שְׁכִיכוּ מִכֶּל
בִּישֵּׁין דְלָהּוֹן. לְבַתֵּר דְרִין דְחִמּוֹ דְמִית יְהוָשָׁע, וְכָל
אִינּוֹן זָקְנִים דְאַתְּחֹזוּ לְמַעֲבֵד גַּס עַל יְדֵי הָגִיהָ, אָמְרוּ,
הַשְׂתָּא שְׁעַתָּא קִיּוֹמָא לָן. מָה עַבְדוּ אֶתְּנוּ לְגַבֵּי עַמְּלָק,
אָמְרוּ אֵית לְכֹזְן לְאַדְפָּרָא, מָה עַבְדוּ לְכֹזְן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
וּמְשָׁה רַבִּיהָוּן, וַיְהִוָּשָׁע תְּלִמִּידָא דִילִיה, דְשִׁיצֵּי לְכֹזְן
מַעַלְמָא, הַשְׂתָּא הוּא עַדְגָּא דְלִית בְּהוּ מִאן דָּגִינִּין
עַלְיָהּוּ, וְאַנוּ בְהַדִּיכְוּ, דְכַתִּיב (שופטים ו) מִדֵּין וְעַמְּלָק וּבְנֵי
קָדָם וְגֹו, (שופטים ו) מִפְנֵי מִדֵּין עָשָׂו לְהָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
הַמְּנֻהָּרוֹת וְגֹו. לֹא הוּה בְּעַלְמָא, מִאן דִיעָבֵיד בִּישָׁא
בְּכָלָא, כְמִדֵּין. וְאֵי תִימָא עַמְּלָק. בְּגַין קְנָאת בְּרִית
דְקָרְבָּו לְגַבֵּי בְּרִית. וְעַל דָא קְפֵי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
קְנָאת עַלְמִין, דְלֹא יִתְגַּשְׁי. אָמְרוּ וְדֹאֵי הַכִּי הוּא, וְלִית
הַכִּא סְפָקָא בְּעַלְמָא.

פָתָח וְאָמַר, (דברים ב) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים תִּצְרָא אֶת מוֹאָב
וְגֹו. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים, וּבְכֵן עַד הַשְׂתָּא לֹא יַדְעַגָּא דַעַם
מְשָׁה הוּה מִמְּלָל קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא עַם אָחָרָא,
דְכַתִּיב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים. אֱלֹהִים לְמַה. אֶלְאָ לְמַשָּׁה פְקִיד
קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְלֹא לְאָבָאשָׁא לְמוֹאָב. אָבָל לְאָחָרָא
לֹא, לְדוֹד לֹא פְקִיד דָא, וּבְגַין כֵּךְ אֱלֹהִים אֶל תִּצְרָא אֶת
מוֹאָב, אֲפִילּוּ לְתִחוּם זְעִירָא דְלָהּוֹן. דְהָא מְנִיחָה יִפּוֹק

מן דיתן נוקמין לישראל, וינקום בוקמיהו, ואיהו דוד
דאתא מרות המואביה.

ואל תתגר בם מלחה, כל דא אתפקד למשה, הא
לאחרא שרי. ואי תימא, ליהושע ולאיבון זקנים
זהו דאריכו יומין בתיריה שרי. לאו הבי. בגין דכלחו
מבי דינה דמשה הו, ומה דאטסר למשה, אטסר להו
וועוד דלא נפקוי עדין איבון מרגלאן טבאן, זהא
ביומיהון דשופטים נפקא רות. וברתיה דעגלון מלכא
demoa'b הוות. מית עגלון, דקטיל לייה אהוד. ומנו מלך
אחרא, ודא ברתיה אשთארת, והות בבני אומנא, ובשדי
מוֹאָב. כיון דאתא תפְּנֵן אלימלך, נסבה לבריה.

ואי תימא דגיירה אלימלך תפְּנֵן. לא. אלא כל אורח
ביתא, ומיכלא ומשתיא אוליפת. אימתי אתגיירת.
לבדר פְּד איזלה בנעמי, פְּדִין אמרת, (רות א) עמד עמי^ו
ואלהיך אלהי. בעמה בבני עמוں ביומי דדוד נפקא.

פְּדִין שראת רוח קידשא על דוד. אמר לייה, דוד, פְּד
כל עלמא מדינא, ואפיקנא עדברין, ישראל חבל
נחלתו הו, דכירנא מה דעבדו מוֹאָב בחבל נחלתו. מה
כתיב, (שמואל ב ח) וימדدم בחבל. בההוא חבל נחלת יי'. כל
איבון זהו מההוא זרעא, ההוא חבל אחיד בהו.

כתיב (שמואל ב ח) מלא החבל. מהו מלא החבל. אלא ההוא

דכתיב, (ס"א ביה) (ישעיהו) **מֶלֶא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדו.** וְהִוָּה אָמֵר,
דְּאָ הָוָא לְאַחֲרִיָּא, וְדָא הָוָא לְקַטְלָא. וְהָוָא חַבֵּל אַחֲיד
בְּאִינּוֹן דְּאַתְּחַזּוֹן לְקַטְלָא. בְּגַין כֵּפֶךְ אַחֲיד בְּחַבֵּל, וְפִשְׁיט
חַבֵּל, עַל מָה דַּעֲבָדוּ בְּהָוָא חַבֵּל נְחַלָּת יְיָ.
וּמְדִין, גְּדֻעֹן שְׂצֵי כָּל הָוָא זְרֻעָא, דְּלָא אִשְׁאָר
מִפְּיִיחָג, מִפְּלָא אִינּוֹן דְּאַבְּאִישׁוֹ לִיְשָׁרָאֵל בְּעִיטָא,
או בְּמָלה אַחֲרָא. וְלֹכְלוֹ דְּאַבְּאִישׁוֹ לִיְשָׁרָאֵל, קַוְדְּשָׁא
בְּרִיךְ הָוָא נְטִיר לֹזֵן דְּבָבָו, וְנַטֵּל מִפְּיִיחָו נְוקְמִין. אַבְּלָא
זָמִיגַּן לְמִיתִּי מִפְּיִיחָו טָב לְעַלְמָא, (ד"ה ק"צ ט"ב) אַרְיךְ רַוְגְּזִיה
וְאַפְּיהָ עַמְּהֹוֹן, עַד דִּיפְיק הָוָא טָב לְעַלְמָא, וּבְתַרְכָּן
נְטִיל נְוקְמָא וְדִינָא מִפְּיִיחָו. אָמֵר רַבִּי אַלְעֹזֶר, הַכִּי הָוָא
וְדָא, וְדָא הָוָא בְּרִירָו דְּמָלה. אָמֵר הָוָא יְנִיקָא, מִפְּאָן
וְלֹהֲלָא, חַבְּרִיאָא, אַתְּקִינוּ מָנִי קָרְבָּא בִּידֵיכָו, וְאַגְּחוּ
קָרְבָּא.

פָתָח רַבִּי אַלְעֹזֶר וְאָמֵר, (תהלים קג) **בָּרְכוּ יְיָ** (בראשית צ"ח)
מְלָאכִיו גְּבוּרִי כְּחָ וְגֹו. דָוד **מְלָכָא זָמִין לְבָרְכָא**
לְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוָא, זָמִין **לְחִילִי שְׁמִיא,** דְּאִינּוֹן **פְּכַבְּיאָ**
וּמְזַלְּלִי, וְשָׁאָר **חִילִין,** וְשַׁתְּף **לְבִשְׁמַתָּא דִילִיה בְּתִדְיָה,**
לְבָרְכָא לְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוָא. הָדָא הָוָא **דְכתיב,** **בָּרְכוּ יְיָ**
כָּל מְעַשְׁיו בְּכָל מִקּוּמוֹת מִמְשִׁלְתוֹ בָּרְכִי בְּפִשְׁי אַתְּ יְיָ.
חַתִּים בְּגַנְפְּשִׁיה כָּל בָּרְכָא.

זֶמֶן לְמִלְאָכֵי מְרוֹמָא לְבָרְכָא לֵיה, דְכִתִיב בְּרָכוּ יְהוָה
 מִלְאָכֵיו וְגֹו, וְעַד לֹא אָתָה יִשְׂרָאֵל, מִלְאָכֵי
 מְרוֹמָא הוּא עֲבָדֵי וְשַׁלְמֵי עֲשֵׁיה. כִּיּוֹן דָא תָהוֹ
 וְקִיּוֹם עַל טוֹרָא הַסִּגְנִי, וְאָמְרוֹ (שְׁמוֹת כד) גַעַשָּׁה וְנִשְׁמָעַ
 בְּטַלִי עֲשֵׁיה מִמְלָאָכֵי הַשְּׁرָת, אַתְּפָלְילָו בְּדָבָרו. וּמִפְּדִין,
 עֲשֵׁיה הַות בָּאָרֶץ דִיּוֹרָא בְּלַחְזֹדְיָהו, וּמִלְאָכֵין
 קְדִישֵין בְּלַחְזֹדְיָהו. יִשְׂרָאֵל גָּמְרִין וְשַׁלְמִין עֲשֵׁיה. וְעַל
 דָא גְבוּרִי כַח עוֹשֵׁי דָבָרו בְּקָדְמִיתָא, וְלֹבֶת רְשָׁמוֹעַ.
 וְכֹאֵין אִינְיוֹן יִשְׂרָאֵל, דְבָטְלוּ עֲשֵׁיה מְבִיאָה, וְאַתְקִים
 בָּהָו.

אָמֵר הַהוּא יִנְוִקָא, נִטְרָגְמָך וְאַצְלָח בְּמַאנָה. וְכִי
 שְׁבַחָא דָא בְּלַחְזֹדְיָהוּ נִטְלָו יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אַחֲרָא.
 אָמֵר שְׁבַחָא דָא אַשְׁפְּחַנָא, וְלֹא אַחֲרָא. אָמֵר הַהוּא
 יִנְוִקָא, כִּיּוֹן דְחַרְבָּא דִילֵך לֹא אַצְלָח. אוֹ אַנְתָה לֹא
 מְגֻבְעָא לֵיה פְּדַקָא חֹזֵי, שְׁבָק חַרְבָּא לִמְאָן דְאַגָּח קְרָבָא.
 שְׁבַחָא עַלְאָה דָלָא אַתְמָסֵר לְמִלְאָכֵי עַלְאָי בְּלַחְזֹדְיָהוּ,
 אַלְאָ בְּהָדֵי יִשְׂרָאֵל, מִאָן אֵיהוּ. קְדוֹשָׁ. בְּרָכָה
 אַתְמָסֵר לוֹן בְּלַחְזֹדְיָהוּ, פְמָה דְאַתְמָסֵר לְיִשְׂרָאֵל. אַבְלָ
 קְדוֹשָׁ, לֹא אַתְמָסֵר לוֹן בְּלַחְזֹדְיָהוּ, אַלְאָ בְּהָדֵי יִשְׂרָאֵל.
 דָלָא מְקַדְשֵׁי קְדוֹשָׁה, אַלְאָ בְּהָדֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֵי תִימָא,
 וְהָא כִּתְבֵּי (ישעיה ו) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמֵר, אִימְתֵּי בְזָמָנָא

דִּיְשָׁרֶאָל מִקְדְּשֵׁי לְתַתָּא. וְעַד דִּיְשָׁרֶאָל לֹא מִקְדְּשֵׁי
לְתַתָּא, אִינּוֹן לֹא אָמְרִי קָדוֹשָׁה.
בְּגַין דָּקָדוֹשָׁה מִתְלָת עַלְמִין סְלִקָּא, וְלֹא מִתְרִין, וְהִיּוּ
וְקָרְאָוּ זֶה, הָא חֶד. אֶל זֶה, הָא תְּרִין. וְאָמָר, הָא
תַּלְתָּא. תַּלְתָּ עַלְמִין, אִינּוֹן לְקַבְּלֵי הָוּ תַּלְתָּ קָדוֹשָׁות.
וּבְגַין כֵּךְ שְׁבָחָא דִּיְשָׁרֶאָל דְּנַטְלִין קָדוֹשָׁא לְתַתָּא
בְּלַחֲזָדִיהָן.

אָמָר רַבִּי אַלְעָזָר, הַכִּי הוּא וְדָאי, וּמְלִין אַלְיָן אָוקִימְנָא
לְלוֹן. וְתוּ אָוקִימְנָא, דְּהָא תַּלְתָּ קָדוֹשָׁות אֲתָמְסָרוּ
לִיְשָׁרֶאָל לְתַתָּא. מִן הָאֵי קָרָא, וְהַתְּקַדְּשָׁתֶם וְהִיִּתְּ
קָדוֹשִׁים, כִּי קָדוֹשׁ אָנָּי יְיָ. וְהַתְּקַדְּשָׁתֶם חֶד. וְהִיִּתְּ
קָדוֹשִׁים תְּרִין. כִּי קָדוֹשׁ אָנָּי יְיָ, הָא תַּלְתָּא. הַכָּא אֲתָמָסָר
לְלוֹן קָדוֹשָׁה. אָמָר לֵיהֶ יָאֹתָה. וְהָא לֹא אֲדִכָּרְתָּ מִרְוָמָחָא,
עַד דְּנַטְלָת לֵיהֶ אָנָּא מִבְּתֵר כְּתָפָה, וְשָׂוֵי לְךָ בִּידֶךָ. מִפְּאָן
וְלֹהֲלָא תְּדִכֵּר לְרוּמָחָא, דָאָיו בִּידֶךָ. תּוֹב לְאַתְּר
דְּשַׁבְּקָתָה.

אָמָר רַבִּי אַלְעָזָר, מְלִין הָאָנוּ בְּהָגָ, בְּבָרְכָה אִינּוֹן. בְּרָכוּ,
מַאי בְּרָכוּ. מִשְׁיכָו בְּרָכוֹן, מַאֲתָר דָּכְל בְּרָכוֹן
גַּפְקִין, עַד דִּיתְעַבְּדוּן בְּרָכוֹ. בְּסִגְיאָו מִשְׁיכָו דָאֲתָמְשִׁיךָ,
וּמְגֻוּ סִגְיאָו דְּמִין בְּהָהִיא בְּרָכוֹ, מִיד יְפָשֵׁוּן מִין בְּוּגִי
סִגְיאָין, לְכָמָה זִיגִין. וְהָוּ מִשְׁיכָו מַאי הָוּ. ה' מִשְׁיכָו

דְּגַהֲרָא דְּגַהֵיר, מִגּוֹ הַהוּא אַסְפְּקָלְרִיאָה דְּגַהְרָא,
דְּאַתְמֵשׁ מַעַילָא לְתַתָּא.

הָאֵי לְמַלְאָכִי עַלְאֵי, דְּאִינּוֹן בְּבִי מַרְוָמָא דְּאַדְרָא עַלְאָה,
אָתָםְרָ בְּרָכוּ יְיָ. אָנָן דִּיתְבִּי לְתַתָּא, אַמְאִי בְּרָכוּ אֶת
יְיָ. בְּגִין דְּאָנָן צְרִיכִין לְאַמְשָׁכָא עַלְן, לְהָאֵי אַת, וּבָה
גַּיְעֹול לְגַבְיִ מַלְכָא, לְאַחֲזָה אַגְּפּוֹי. וְעַל דָא אָמַר דָוד,
(תהלים י"ז) אָנָי בְּצְדָקָא אַחֲזָה פְּגִיה, אָנָי בְּצְדָקָ וְדָא. וּבְגִין
כֵה, שִׁירּוֹתָא דְצְלוֹתָא, בְּרָכוּ אֶת יְיָ, לְאַמְשָׁכָא עַל רִישָׁן
הָאֵי אַת. וּכְיַוְן דְּאָנָן מַשְׁכָנוּ לְהָאֵי אַת עַלְגָא, אַית לָן
לְמִימָר צְלוֹתָא, וְלִשְׁבָחָא.

וּבְגִין כֵה אָסּוֹר לְבָרְכָא לְבָרָ נְשָׁ, עַד לֹא יִצְלִי בָר נְשָׁ
צְלוֹתִיהָ, וַיִּמְשִׁיךְ עַל רִישָׁה לְהָאֵי אַת. וְאֵי יַקְדִּים
וַיְבָרֵךְ לְבָר נְשָׁ בְּקַדְמִיתָא, הָא אַמְשִׁיךְ לְהַהוּא בָר נְשָׁ
בְּמָה עַל רִישָׁה, בְּאַתְרֵ דְהָאֵי אַת.

וּבְגִין כֵה, לְמַלְאָכִי עַלְאֵי כְּתִיב בְּרָכוּ יְיָ. וְאָנָן אֶת יְיָ
לְתֹזְפָת אָמַר הַהוּא יְנוּקָא, וְדָא הָא יַדְעַנָּא
דְמָאַנִי קָרְבָא דִילָךְ טְבִין אִינּוֹן, (ס"א אַי תְדִבָר) אַתְדִּבָר מַפְהָזָן
וְלֹא תְבַשֵּׁי לֹזָן, וְדָא גְבוּרָה דָבָר נְשָׁ דָאָגָה קָרְבָא (דף קצ"א
ע"א) בְּרוּמָחָ וְחַרְבָּא אִיהָן. אָבְלָ מַהוּ גְבוּרִי כַּח עוֹשֵׁי דָבָר
לְשָׁמוֹעַ בְּקוֹל דָבָרָו. אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר הָא אַמְרִית. אָמַר
הַהוּא יְנוּקָא, הָא יַדְעַנָּא דְחִילָא דְדָרוֹעָא דִילָךְ אַתְחַלְשָׁ.

השְׁתָא אִיהוּ עַדְנָא, דְלֹא לְאַמְתָנָא, אֶלָּא לְאַלְקָא
בְקִירְטָא, אֲבָנָא בַתֵּר אֲבָנָא. כַּמָּה דָאָת אָמָר (שמעואל א יז)
בְקַלְעַ וְאָבָן. בְבַהְילֹו דָא בַתֵּר דָא. חֲדֵי רַבִּי אַלְעָזָר. וְחַדֵּן
רַבִּי אָבָא וְחַבְרִיא.

פָתֵח הַהוּא יְנוּקָא וְאָמָר, (שיר השירים א) שְׁחוֹרָה אָבִי וְנָאוֹת
בְנוֹת יְרוּשָׁלָם וְגַוּ. אֶל תְּرָאֹנוּ שָׁאָבִי שְׁחַרְתָּהָת
וְגַוּ. מְלִין אַלְיָן הָא אוֹקְמוֹתָה. אָבָל בְשֻׁעַתָּא דָאַהֲיִ גַוּ
רְחִימָיו סְגִי לְגַבִּי רְחִימָהָא, מְגַוּ דְחִיקָוּ רְחִימָיו, דְלֹא יְכַלָּה
לִמְסָבֵל, אַזְעִירָת (ר"ג ע"ב) גְּרָמָה בְזַעִירָיו סְגִי, עַד דְלֹא
אַתְחֹזִיאת (את) מְנָה, אֶלָּא זַעִירָיו דְנַקְוִידָה חֲדָא, (ונמיAi אַיִיחִי י').
כִּדְין אַתְפֵסִיא מִכֶּל חִילִין וִמְשִׁרְיִין דִילָה. וְאַיִיחִי אָמָרָת
שְׁחוֹרָה אָבִי, דְלִית בָּאָת דָא חָווֹרָא בְגּוֹיִה, כַּשָּׁאָר אַתְוֹן.
וְדָא שְׁחוֹרָה אָבִי, וְלִית לִי אַתָּר לְאַעַלָא לְכֹזֵן תְּחוֹת
גִּדְפָּאִי. כְאַהֲלִי קָדָר, תְגִיבָן, דָא י', דְלִית בָה חָווָרוֹ לְגַוּ.
כִּירִיעוֹת שְׁלָמָה, דָא ו'.

וּבְגִין כֵּה אֶל תְּרָאֹנוּ. לֹא תְחִמּוּ בַיְכָלָל, דָאָנָא בְקֹודָה
וְעִירָא. מֵה עַבְדִּין גָּבְרִין תְקִיפִין, חִיְילִין דִילָה.
שְׁאָגִין כָּאָרִין תְקִיפִין, כַּמָּה דָאָת אָמָר, (תהלים קד)
הַפְּפִירִים שְׁוֹאָגִים לְטַרַף. וְמְגַוּ קָלִין וְשְׁאָגִין תְקִיפִין,
דָקָא מְשְׁאָגִין כָּאָרִין גָּבוּרִין תְקִיפִין דְחִילָא, שְׁמַעַ
רְחִימָא לְעַילָא, וַיְדַע דְרְחִימָתִיה הִיא בְרְחִימָיו כּוֹוֹתִיה,

**מְגֹן רְחִימָיו עַד דְלָא אֲתַחֲזִיאָת מְדִיּוֹקָנָא וְשִׁפְירָו דִילָה
כָלָל.**

וכדיין, מגו קלין ושאגין דאינון גברי חילא דילה, נפיק דודת רחימאה מגו היכליה, בכתה מתנן, בכתה נבזבז, בריחין ובוסמין ואתי לגבה, ואשבח לה שחורה עירא, בלא דיוקנא ושפирו כלל, קרייב לגבה, מחק ליה, ומונשיך ליה, עד דאתערת זעיר זעיר מגו ריחין ובוסמין. ובחודה דרחימה דעמה, ואתבניאת, ואתעבידת בתקינה, בדיוקנה, בשפירו דילה, ה' מלקדמים.

ודא גברי כה, עשו לה, ואהדרו לה לדיוקנה ושפирו דילה, דתוקפה וגבירתה דלהון גרים די. ועל דא כתיב, גברי כה עושי דברו. עושי דברו ודא, דמתקנין ליה להאי דבר, ומהדרין ליה לדיוקנא קדמא. (ומבאנו ולהלאה) כיון דאתקנת ואתעבידת בדיוקנה שפירא מלקדמים, כדיין אינון, וכל שאר חילין, קיימים לשמע, מה דאייה אמרת, ואיה קיימת מלפאת גו חיליה, ודא היא עושי דברו ודא.

כגונבא דא לחתא, בזמנא דחיבין בדרא, אייה אתפסיא ואזעירת גרמא, עד דלא אתחזיאת מכל דיוקנה, בר נקודא חדא. וכד אטאן גברי כה,

וּזְפַנְיָא קִשׁוֹט, כְּבִיכּוֹל, עֲוֹשִׁים לְהָאֵי דָבָר. וְאֶנְגִירָת זְעִיר
זְעִיר, וְאֶתְעַבִּידָת בְּדִיוּקְנָה אֶבְשְׁפִירָה דִילָה ה'
כְּמַלְקָדְמִין.

אָתוֹ חֶבְרִיָּא וְנִשְׁקוֹה, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזֶר, אַל מַלְא
יְחִזְקָאֵל נְבִיאָה אָמַר דָא, תְּוֹהָא הוּא בְּעַלְמָא,
בְּטַלְיהָ רַבִּי אֶלְעָזֶר, וְנִשְׁקִיה כְּמַלְקָדְמִין, אָמַר הַהוּא
יְבוּקָא אָנָא אָבָרָה. אָמְרוּ, אַתָּה בְּרִיךְ, וְלֹךְ יָאוֹת לְבָרָכָא.
אָמַר כִּמְהָ אַתָּה קָדְישָׁן, כִּמְהָ בְּרָכוֹת זְמִינִין לְכָיו,
מֵאִמָּא קָדְישָׁא, בְּגַיְן דָלָא מְגַעַתּוֹן לֵי לְבָרָכָא.

פָתָח וְאָמַר, (משל י"א) מַוְגַע בָּר יְקַבְּהוּ לְאוֹם וּבָרָכה לְרָאש
מִשְׁבֵיר. הָאֵי קָרָא כְּמַשְׁמָעוֹ. אַבְלָתְגִינֵן, כֹּל בָּר
בְשַׁחִיב בְּבָרְכַת הַמְזֹון. וְאֵי לֹא יָדַע, אֶתְתִּיהָ, אוֹ בְנוֹי,
מִבְרָכֵין לֵיה וְתַבָּא מִאֲרָה לְהָוָא גָבָרָא, דָלָא יָדַע
לְבָרָכָא, עַד דִּיצְטְרִיךְ לְאֶתְתִּיה וּלְבְנוֹי דִיבְרָכֵונֵי לֵיה.

וְאֵי הַפָּא יָדַע, אַצְטְרִיךְ לְחַנְכָא לְבָרִיה, וְלִמְהַבֵּלֵיה כְּסָא
לְבָרָכָא. וּמְאַן דְמַגְעַ לֵיה, דָלָא יַתְחַפֵּף, יְקַבְּהוּ
לְאוֹם. מַוְגַע בָּר דָלָא לְבָרָכָא לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, וְלֹא
יַתְחַפֵּף בְמִצּוֹת. יְקַבְּהוּ לְאוֹם, יְקַבְּהוּ מִבְעֵי לֵיה, או
יְקַבְּהוּ לְאוֹמִים, דָהָא לְאָם חַד הַוָּא, כִּמְהָ דָאָת אָמַר
(בראשית כה) וְלֹאָם מְלֹאָם יָאמַץ, מַאי יְקַבְּהוּ לְאָם. אַלְא
לְאָם בְּתִיב, לְאִמָּא קָדְישָׁא. יְקַבְּהוּ לְהָאֵי בָר נְשָׁה, דְמַגְעַ

לְהַהְנָא בָּר מַלְבְּרָכָא לְקוֹדֵשׁ אֲבָרְךָ הוּא.
 אָנָּא בָּרָא יְחִידָא הַוִּינָּא לְאַמִּי, הַבּוֹ לִי כְּסָא וְאַבְרָךָ
 לְמַלְפָא קְדִישָׁא, דִּיחָב בְּבִיתָא דְּאַמִּי, גּוֹבְרִין
 דְּחִילָּא, דְּמַלְילָנָא קְמִיְיחָוּ מְלִין תְּקִיפִין, וְזָכִינָא לְזָן.
 וּבְגִין כֵּךְ אָנָּא אַבְרָךָ. וּקוֹדֵם דָא אַתִּישָׁב קָרָא עַל
 תְּקוּנִיהָ, הָא (דף קצ"א ע"ב) דְּשְׂרִינָן בֵּיהֶן.

מוֹגָע בָּר יְקֻבּוּהוּ לְאַם, מְאָן דְּאַמְגָע בָּר כִּמָּה דְּאַתְּמָר,
 יְקֻבּוּהוּ לְאַם. כִּמָּה דָא תַּאֲמִיר, (וַיִּקְרָא כְּדָי) וַיִּקְרָב בְּנָן
 הָאָשָׁה הַיְשָׁרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם. אָוֶן הַכָּא יְקֻבּוּהוּ, וַיִּפְרְשִׁוּן
 לֵיהֶן לְאַם, יִפְרְשּׁוּ חֲטָאוֹי לְאַמָּא קְדִישָׁא. וּבְרָכָה לְרָאשָׁן
 מְשִׁבְרִיר, לְהַהְנָא בָּר נְשָׁה דִּיחָנָךְ בְּרִיהָ לְבָרָכָא לְקוֹדֵשׁ אֲבָרְךָ
 בְּרָיךְ הוּא, וְלַחֲנָכָא לֵיהֶן בְּפִקְדִּי אָוּרִיתָא.

וְרֹזֵא דְּמַלְתָּה, פְּתִיב בְּרֹזֵא דְּלָעִילָּא, (משל לי) מַה שָׁמוֹ וּמַה
 שָׁם בְּנוֹ כִּי תְּדַע. הַהְנָא שָׁם יְדִיעָא, יְיִצְבָּא
 שָׁמוֹ. שָׁם בְּנוֹ. יִשְׂרָאֵל שָׁמוֹ. דְּכִתִּיב (שמות ד) בְּנֵי בְּכָרִי
 יִשְׂרָאֵל. וְהָא יִשְׂרָאֵל, כֹּל מִפְתָּחָן דְּמַה יִמְגֹנֹתָא בֵּיהֶן תְּלִין.
 וְאֵינוֹ מִשְׁתַּבְחָה וְאִמְרָךְ, (תהלים ב) יְיִ אָמֵר אַלְיִ בְּנֵי אַתָּה. וְהַכְּבִי
 הַוְאָ וְדָאי, דָהָא אָבָא וְאַמָּא עַטְרוֹ לֵיהֶן, וּבְרִיכָו לֵיהֶן
 בִּכְמָה בְּרָכָן, וְאִמְרוּ וּפִקְדִּוּ לְכָלָא, (תהלים ב) נְשָׁקו בָּר,
 נְשָׁקו יְדָא לְהָאֵי בָּר. כְּבִיכּוֹל, שְׁלַטְנוּ יְהָב לֵיהֶן עַל כָּלָא,
 דְּכָלָא יְפָלָחוּן לֵיהֶן. פָּנִים אַנְפָה, בְּגִין דְּאַעֲטָרוֹ לֵיהֶן בְּדִינָא

וְרָחִמי. מֵאַן דָּזְכִּי לְדִינָא, לְדִינָא. מֵאַן דָּזְכִּי לְרָחִמי, לְרָחִמי.

כֹּל בְּרָכָאָן דְּלָעִילָא, וְתַתָּא לְהָאִי בֵּר סְלָקִין וּמַתַּעַטְרָן. וּמֵאַן דְּמַנְעָא בְּרָכָאָן מַהְאִי בֵּר, יְפָרְשׁוֹן חֲטָאוֹי קְפִי מַלְכָא (ס"א אִימָא) קְדִישָא, לְאָם מַמְשָׁה. וּבְרָכָה לְרָאשׁ מִשְׁבֵּיר, מֵאַן דְּמַבְּרָךְ (קְפֻנוּ ע"ב) וְאַזְמִין בְּכֹסָא דְּבָרָכָה לְמֵאַן דְּאַצְטְּרִיךְ לִיה, בְּהָאִי אַתְבָּר סְטָרָא אַחֲרָא וְאַתְכְּפִיא בַּתְבִּירָו. וְאַסְתְּלָק סְטָר קְדוּשָׁה. וְדָא הוּא דְכִתְיבָּ, וּבְרָכָה לְרָאשׁ מִשְׁבֵּיר. כַּמָּה דָאֵיהוּ מַסְלָק וּמַבְּרָךְ לְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַבֵּיד לְסָטָר אַחֲרָא דִיתְבָּר, הַכִּי קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַשִּׁיךְ עַלְיהָ בְּרָכָאָן מַלְעִילָא, וְהַהְוָא דְאַקְרֵי בְּרָכָה, שְׂרִיאָעָל רִישִׁיה.

מִפְאָן וְלֹהֲלָא חַבְרִיאָא, הַבּוּ וּגְבָרִיךְ. יְהָבוּ לִיהְ פְּסָא דְּבָרָכָה, וּבְרִיךְ. וְחַבְרִיאָא כְּלָהָוּ הוּא בְּחַדּוֹה, דְּהָא מִיּוּמָא דְהַלּוּלָא דְרַבִּי אַלְעָזָר, לֹא חָדוּ חַבְרִיאָא, כְּהַהְוָא יוֹמָא דִיתְבָּו תִּמְןָ. אַקְדִּימָו וּבְרִיכָו לִיהְ בְּחַדּוֹה בְּרַעַז דְלָבָא. אָמַר הַהְוָא יְנוּקָא, לִית לְכוּ לְאַתְפְּרָשָׁא, אַלְאָמָגוּ מַלְיִי אָוּרִיְתָא, וְהַכִּי תְּבִנָּן.

פָתָח וְאָמַר (שמות יג) וַיְיִ הַולֵּךְ לְפָנֵיהם יוֹמָם בָּעַמּוֹד עַנְנָן וְגֹו. וַיְיִ, זָקִיף טַעַמָּא לְעִילָא, אַמְאָא. אַלְאָ, בְּהַהְוָא שַׁעַתָּא כִּמָה יָאָות וּשְׁפִירָו הָוֹת לְהָאִי כְּלָה,

דָּאַתְּכְּפִיאַת עד **הַשְׁתָּא** בְּגָלוֹתָא, וְהַשְׁתָּא אֲזַלָּת בְּזַקִּיפָּוּ
דְּרִישָׁא בְּאַכְלָוָסָהָא בְּחִדּוֹה.

בּוֹיִי זַקִּיף טַעַמָּא לְעֵילָא, הַוְלֵךְ לְפִנֵּיהם יוֹמָם. עד הַכָּא
לֹא יָדַע, אֵי הָאֵי כְּלָה אֲזַלָּה לְקַמִּיהָו, אֵי לֹא, דְּהָא
טַעַמָּא אָפְסִיק בּוֹיְהוֹ"ה, אַלְאָ אֵיהָו חַוָּת תִּמְןָן, אַבְלָ מַאַן
דְּאוֹזֵיל קַמִּיהָו, סְבָא עַלְּאָה, מְאַרְיָה דְּבִיתָא, הַהְוָא
דְּאוֹמֵי (ונ"א דְּאוֹמֵן) לִיה קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הַיָּא. וּמַנוּ. אַבְרָהָם.
דְּכַתִּיב, (זהלימים מב) יוֹמָם יָצֹה יְיָ חָסְדוֹ. וּכְתִיב (ירמיה לג) אָם
לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלִילָּה. יוֹמָא דְּכָל יוֹמָין כְּלִילָן בֵּיה. יוֹמָא
דְּשָׁאָר יוֹמָין, אֵיהָו שָׁאָר כָּל יוֹמָין וְדָא. וּלְלֹא אַקְרֵי
יוֹמָם, וְלֹא יוֹם. וּבְגִינַּן כֵּךְ הַוְלֵךְ לְפִנֵּיהם יוֹמָם, הַוָּא אַזֵּיל
בְּיִמְמָא, וְכָלָה אֲזַלָּת בְּלִילָּה, דְּכַתִּיב וְלִילָּה בְּעַמּוֹד אַשְׁ
לְהָאֵיר לְהָם, דְּלֹא כְּלָה, כָּל חַד כְּדִקְחוּי לִיה. וְאַתָּוּ
חַבְרִיאָה, יוֹמָם וְלִילָּה יְהָא קַמִּיכָו, בְּכָל שַׁעַתָּא. נְשָׁקוּהוּ,
וּבְרֻכוּהוּ כְּמַלְקָדְמַיִן, וְאֲזָלָג.

אַתָּו לְגַבֵּי רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְסַחּוּ לִיה עַזְבָּדָא. תָּוהָ, אָמַר
פְּמָה יִאָוֹת הַוָּא. אַבְלָ לֹא סְלִיק בְּשָׁמָא. אַעֲאָ
דְּקִיק, כֵּד סְלִיק בְּהֹרִיה, סְלִיק לְפָום שַׁעַתָּא, וּמִיד כְּבָה
וְאַשְׁתַּקָּע. וְתוּ הָא אִמְינָא נְהֹרָא דְּאָ מִמָּה הָווִי.
פָּתָח וְאָמַר, (זהלימים קיב) גָּבוֹר בְּאָרֶץ יְהָה זְרֻעוּ דָוָר יְשָׁרִים
יְבָרֶךְ. כֵּד בָּר נְשָׁ אֵיהָו גָּבוֹר בְּאָרֶץ, גָּבוֹר

בָּאוֹרִיִּתָּא, גָּבוֹר בֵּיצְרִיה, גָּבוֹר בָּאָרֶץ וְדָאי. סְלִיק
בָּהוֹרִיה, וְאַתְמְשָׁךְ בֵּיה מַשְׁיכָו סְגִי, כְּדִין דָוָר יְשָׁרִים
יְבָרֶךְ, יְבָרֶךְ פְּתִיבָה.

אמָר רַבִּי אֲבָא, וְהָא חַמִּינָן יְנוֹקִי דָאַמְרֵין מַלְיָין עַלְאַיִן,
וְקִיְמָין לְבַתֵּר רִישֵׁין דַעַלְמָא. אָמָר לֵיה, יְנוֹקָא
דָאַמְרֵם מַלְהָחָדָא, או תְּרֵין, לְפּוּם שְׁעַתָּא, בְּלֹא כּוֹנָה
דְלַהּוֹן, מוּבְטָח בָּר נְשָׁ בְּדָא, דִיזְכִּי לְמִילָף אָוֹרִיִּתָּא
בְּיִשְׂרָאֵל. אֲבָל דָא, דְבָהָרָא דִילִיה קִיְמָא עַל קִיּוּמִיה
בְּדַעַתָּא שְׁלִימָ, לְאוֹ הַכִּי. וְתוֹ, דָהָא קִוְדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא
וְתִיאָוְתִיה דִילִיה, לְאַרְחָא בְּתִפְחָא דָא, (דף קצ"ב ע"א) זְכָרָה
חוֹלְקִיה.

זְכָרָה אַתָּוּ צְדִיקִיָּא, דְכַתִּיב בְּכוֹ, (מלכים ב ט) וַיִּסְפַּה
פְּלִיטָת בֵּית יְהוָה הַבְּשָׁאָרָה שֶׁרֶשׁ לְמַטָּה וְעַשָּׂה
פְּרִי לְמַעַלָּה. שֶׁרֶשׁ לְמַטָּה, כְּגֻון אָבּוֹי, דְאַסְתָּלָק מַעַלְמָא,
וְאִיהוּ שֶׁרֶשׁ לְמַטָּה, בְּמַתִּיבָתָא דָרְקִיעָא. וְעַשָּׂה פְּרִי
לְמַעַלָּה, בְּמַתִּיבָתָא עַלְאָה. פְמָה טְבָא שֶׁרֶשׁ וְאִיבָּא. וְאֵי
לְאוֹ דָלָא אָהָא מַקְטְּרָגָא לְקִוְדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא, הַזָּאֵל
וְתִיאָוְתִיה לְאַרְחָא בֵּיה, לְאֵהוּ מִאֵן דִיְיכָל לְשִׁלְטָה
בֵּיה. אֲבָל יְהָא רְעוֹא, דָאַמְיה לְאַתְּחָמִי צָעָרָא עַלְיהָ, וְכֵן
תּוֹהָ.

(במדבר כ"ב) וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֶל בְּלָעָם בֶּן בָּעָור וְגַוּ. הַגָּה

עם יצא ממצרים וגו'. הכא אית עשרין ותמניא תיבין, קיבל כ"ח דרגין חרשי כסמיין מצפור. ואית לאסתכלא, מאן דבעא למללא ביה בבלעם, ולאתחברא בהדריה, אמאי שדר ליה מיד, עד לא ייתי לגביה, מלין בפירושא, רק אמר הגה עם יצא ממצרים ועתה לכיה אריה לי, הויה ליה לאתחברא בהדריה בקדמיתא, ולפינסא ולשוחדא ליה, וביתר לאודעא ליה מלאוי.

אלא אמר רבי יוסי, מהכא אשთמודע דהא ידע בלך רעותיה דההוא רשות, דבעא לאתיקרא פדר במלין רברבין, ולית ליה תיאובתא, אלא כד עבד בישין.

בלך קסם כסמיין ועביד חרשים ואתקין צפרא. יידע דדרgin דמשה עלאין ויקירין, וחרש בחרשו וקסם בקסמו, יידע דדרgin דבלעם הו לקליליהו, מיד וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור.

פתחה: שמא דאתרא הויה. כמה דאת אמר, (דברים כג) מפטור ארם נהרים לקללה. אמאי אקרי הבי. בגין דכתיב, (ישעה סה) הערכים לגד שלחן. ופתחה הו מסדר תפון כל יומא. דהבי הוא תקונא דסטרין בישין, מסדרין קמייהו פתורה במיכלא ובמשתיא, ועבדין חרשים, ומקרין לקמי פתורה, ומתבגשין תפון כל רוחין

מס' א' בין, ואודען לוֹן מה דאיינון בעאון. וכל חרשין וקוסמיין דעלמא על ההוא פתורא הוּו, ובגין כה אקרי שמא דאתרא ההוא פתורא. דהכי קורין בארים גערימ לשלחן פתורא.

פתח ואמר (שמות כה) ועשית שלחן עצי שטים וגוו'. וכתיב (שמות כה) ונתת על השלחן לחם פנים וגוו'. כל איינון מאני קידשא, בעא קידשא בריך הוּא למעבד קמיה, לאמשכא רוחא קדישא מעילא לחתא. ההיא רשע דבלעם, היה מסדר הבי לסתרא אחרא. והוה מסדר שלחן, ונחמא דאקרי לחם מגואל, כמה דאתמר. דהכי איזיל סטר אחרא בתר קדושה, פקור בתר בני נשא. ושלהמה מלפआ צווה ואמר, (קהלת ב) כי מה האדם שיובא אחרי המלך את אשר כבר עשהゴ. וזה (קס"ה) אמר קרא דא.

תא חזוי, כתיב (שופטים ה) יי' בצתהך משער בצעך משדה אדום ארץ רעשה וגוו'. בשעתא דבעא קידשא בריך הונא למייב אורייתא לישראל, אול זומין להו לבני עשו, ולא קבלוּה. כמה דאת אמר (דברים לג) יי' מסיני בא וזרח משער למו, ולא בעו לקבלה. אול לבני ישמעאל, ולא בעו לקבלה, דכתיב הופיע מהר פארן. כיון דלא בעו, אהדר לוֹן לישראל, הבי תנין.

השׁתָּא איתך לשאלתך, והא **תְּגִיבֵּן** דילית חטאך כה בר נש
מדקדק דיווקין דאוריתא, וישאל שאלותו
לאנهرך מלאו. האי קרא לא אתишבא, ואית לשאלך.
קודשא בריך הוא כה אול לשביר, למאן נביאה דלהון
אתגלי. וכד אול לפארן, למאן נביאה דלהון אתגלי. אי
תימא דאתגלי לכלהו, לא אשכחן דא לעלמיין. בר
ליישר אל בלחוּדייהו, ועל ידי דמשה. והא אמר דהכ'י
מבעי קרא למימר, יי' לסיני בא, וזרח לשעיר למו,
הופיע להר פארן, מהו משער למו, ומהו מהר פארן.
כלא אית למנדע ולאסתכלא, והא שאלגנא, ולא
שמענא, ולא ידענא.

כה אתה רב' שמעון, אתה ושאל מלחה במלךדיםין,
אמר לייה הא שאלתא דא אתאמרת. יי' מסיני בא:
כמה דאת אמר (שמות יט) הגה א_nci בא אליך בעב הענן,
ומסיני בא ואתגלי עלייהו. וזרח (דף קצ"ב ע"ב) משער למו,
מה מה דאמרו בני שעיר, דלא בעאן לקבלה, מהאי,
אנהר לzon ליישר אל, ואוסיף עלייהו נהורה ותביבו סגיא.
אוף הבי, הופיע ואנהר ליישר אל מהר פארן, מה מה
דאמרי בני פארן, דלא בעו לקבלה, מהאי. אוסיפו
ישראל חביבו ונהיירו יתר בדקא יאות.

ומה דשאלת על ידך דמאן אתגלי עלייהו. (תא חוו) (ר' י"ח

ע"ב, ר"ע, ר"יט ע"א) רֹזֵא עַלְהָ אִיהוּ, וְאַתְגָּלֵי מֶלֶה עַל יִדְךָ. אֲוֹרִיִּתָּא נְפִקְתָּ מְרוֹזָא עַלְהָ אִיהוּ, דְּרִישָׁא (ס"א קידישא) דְּמַלְכָא סְתִימָא, כְּדֵ מְטָא לְגַבֵּי דְּרוֹעָא שְׁמַאלָא, (ס"א ימינו) חַמָּא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַהוּא דְּרוֹעָא, דְּמָא בִּישָׁא דְּהַהוּ מַתְרִיבִי מַתְמָן. אמר, אַצְטְרִיךְ לֵי לְבָרְרָא וְלְלִבְנָא דְּרוֹעָא דָא. וְאֵ לֵא יְמַאֵּיךְ הַהוּא דְּמָא בִּישָׁא, יְפָגִים כֵּלָא. אַבָּל אַצְטְרִיךְ לְבָרְרָא מְהֻכָּא כָּל פְּגִימָו.

מָה עֲבָד. קָרָא לְסִמְאָל, וְאַתָּא קְמִיה, וְאָמָר לֵיה תְּבֻעִי אֲוֹרִיִּתָּא דִילִי. אמר, מָה בְּתִיב בָּה. אָמָר לֵיה, לֹא תַרְצָח. דְּלִיג קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְרָ דְּאַצְטְרִיךְ. אמר חַס וְשָׁלוֹם, אֲוֹרִיִּתָּא דָא דִילִיךְ הִיא, וְדִילִיךְ יְהָא, לֹא בְּעִינָא אֲוֹרִיִּתָּא דָא. אֲתִיב וְאַתְחַבֵּן קְמִיה, אָמָר מַאֲרִיה דְעַלְמָא, אֵי אַתְ יְהָבָה לֵי, כָּל שְׁלַטְנוּ דִילִי אַתְעַבָּר, דָהָא שְׁלַטְנוּ דִילִי עַל קְטוֹלָא אִיהוּ, וְקָרְבֵּין לֹא יְהָוֹן וְשְׁלַטְנוּ דִילִי עַל כְּבָא דְמַאֲדִים, אֵי הַכִּי כֵּלָא אַתְבָּטֵל מַעַלְמָא. מַאֲרִיה דְעַלְמָא, טֹול אֲוֹרִיִּתָּה, וְלֹא יְהָא חַוְלָקָא וְאַחֲסָנָא לֵי בָה. אַבָּל אֵי נִיחָא קְמָה, הָא עַמָּא בְּנוֹי דִיעָקָב, לוֹן אַתְחֹזֵי. וְאִיהוּ חַשִּׁיב דָהָא דְלִטְוָרָא אָמָר עַלְיָהוּ. וְדָא הוּא וּזְרָחָ מִשְׁעִיר לִמּוֹ, מִשְׁעִיר מִמּוֹשֵׁב נְפָק בְּהֹרָא לוֹן לִישְׂרָאֵל. אמר סְמָא"ל וְדָא, אֵי בְּנוֹי דִיעָקָב יִקְבְּלוּן דָא, יִתְעַבְּרוּן מַעַלְמָא, וְלֹא יִשְׁלְטוּן לַעֲלָמִין.

אתיב ליה כמה זמגין, ואמר דא, ואמר ליה אנט בוכרא, ולך אתחזי. אמר ליה, הא ליה בכירותא דילוי, והא אזדבן ליה, ואנא אודיתו.

אמר ליה הואל ולא בעית למھויך לך בה חולקא, את עבר מנה בכלא. אמר יאות. אמר ליה, הואל וכלה, הבלי עיטה, איך אעביד דיקבלון לה בגין דיעקב דאת אמר. אמר ליה מאיריה דעלמא, אctrיך לשחדא לוזן, טול גהורא מגהירו דחילי שמיא, והב עלייהו, ובדא יקבלון לה, והא דילוי יהא בקדמיתא. אפשר מניה גהирו דחיפיא עלייה, ויהב ליה, למיהב לוזן לישראל, הדא הוא דכתיב וזרח משער למו. משער ממש, דא סמא"ל. דכתיב (ויקרא טז) ונשא השער עליו. למו לישראל.

כיוון דבעיר דא, ואעבר דמא בישא מדרועא שמאלא, אהדר לדروعא ימינה (ס"א שמאלא) חמא בייח אוף הבי, אמר הבי נמי אctrיך לבקייא, מדקמא בישא, דروعא דא. קרא לרה"ב אמר ליה, תבעי את אוריתא דילוי. אמר ליה, מה בתיב בה. דיליג ליה, ואמר לא תנאף. אמר ווי אי ירותא דא יחסין לי קודשא בריך הויא, ירותא בישא, דית עבר בה כל שלטני, הדא ברכתא דמייא בטילנא, ברכתא דנוגי ימא, דכתיב (בראשית א) פרו

וּרְבוֹ וְגֹ'. וַכְתִּיב (בראשית יז) וַהֲפֵרִיתִי אֶתְךָ וַהֲרֵבִיתִי אֶתְךָ וְגֹ'. וַכְתִּיב (בראשית טז) וְהִיא יְהִי פָּרָא אָדָם. שָׁאָרִי לְאַתְּחַנֵּן קְמִי מְאִירִיה, אָמַר לֵיה, מְאִירִי דָעַלְמָא, תְּרִין בְּנֵין נְפִקְנָא מְאַבְּרָהָם, הָא בְּנוֹי דִיְצָחָק, הַבְּלוֹן, וְלוֹן אַתְּחֹזֵי. אָמַר לֵיה, לֹא יְכִילֵנָא, דָאנָת בּוּכָרָא, וְלֹךְ אַתְּחֹזֵי, שָׁאָרִי לְאַתְּחַנֵּן קְמִיה, וְאָמַר מְאִירִיה דָעַלְמָא, בּכִירָה דִילֵי יְהָא דִילֵיה, וְהָאִי נְהֹרָא דָאנָא יְרִיתָנָא עַל דָא, טֹול וְהַבְּלוֹן, וּכְבָעֵד, הַדָּא הוּא דַכְתִּיב, (דברים לג) הַופִיעַ מַהְרֵ פָאָרָן.

מַאי שָׁנָא בְּסָמָא"ל בְּתִיב וּזְרָת, וּבְרָה"ב בְּתִיב הַופִיעַ. אֶלָּא נְטַל בְּהַהְוָא נְהִירוֹ דָאָפְשִׁיט מְגִיה סָמָא"ל, חַרְב וּקְטוֹלָא, לְקַטְלָא בְּדִינָא, וּלְקַטְלָא כְּדַקָּא יָאוֹת. הַדָּא הוּא דַכְתִּיב, (דברים לג) וְאַשְׁר חַרְב גָּאוֹתָה. אָפְעַל גַּב דָלָא הָוָה דִילֵךְ. וּנְטַל בְּהַהְוָא בְּרַכְתָּא דָאָפְשִׁיט מְגִיה רָה"ב, זְעִיר, כִּמְאָן דָאָפָע זְעִיר מְבַרְכָתָא דְלָהּוֹן, לְמַעַבְדֵ פְּרִיה וּרְבִיה. בָּגִין כֵּה הַופִיעַ מַהְרֵ פָאָרָן, וְלֹא פְּתִיב וּזְרָת.

כִּיּוֹן דָגְטַל מַתָּנוֹ אַלְיוֹן לִיְשָׂרָאֵל, מַאיְנוֹ רְבָרְבָנִין שְׁלַטְבָנִין, אַתָּא וּקְרָא לְהֹו לְכָל (דף קצ"ג ע"א) רְבָבּוֹת קְדָש, דָמְמָנָן עַל שָׁאָר עַמִּין, וְאַתִּיבוֹ לֵיה אָוֹפֵהָכִי. וּמְבָלָהָו קְבִיל וּגְטַל מַתָּנוֹ, לְמַיְהָבָלָו לִיְשָׂרָאֵל. לְאָסִיא,

דַּהֲוֹה לִיהְיָה חֶדְמָא מְלֵיאָה מִסְמָא דְּחִיִּי, וְנִטְיר לִיהְיָה לְבִרְיהָ. בַּעֲאָה לְמִיחָב לִיהְיָה לְבִרְיהָ, הַהוּא פְּלִיטָן דִּסְמָא דְּחִיִּי. אַסְיָה תֻּוהְיָה חֲפִים, אָמָר עֲבָדִין בִּישָׁין אֵיתְ בֵּיתִי, אֵי יְבָעוֹן דָּאָנָה יְהִיב לְבִרְיָה נְבוֹזָא דָא, יְבָאִישָׁ בְּעִינֵּיָהּ, וַיְבָעוֹן לְקַטְלָה לִיהְיָה.

מָה עֲבָד. נְטָל זְעִיר מִסְמָא דְמוֹתָא, וְשָׂוי אַפְתָּחָא דְמָאָנָה, קָרָא לְעַבְדוֹי, אָמָר לוֹן, אַתָּוֹן מְהִימָּנוֹן קְדָמִי, תְּבָעוֹן לְהַהְוָא סָמָא. אָמָרוּ בְּחַמִּי מַאי הוּא. נְטָלוּ לְמַטְעָם, עַד לֹא אָרְחוּ, בָּעוּ לְמִימָת, אָמָרוּ בְּלִבְיָהוּ, אֵי הָאֵי סָמָא יְהִיב לְבִרְיהָ, וְדָאֵי יָמוֹת וְאָגָן בִּירָת לְרִבּוֹנָה. אָמָרוּ קְמִיהָ, מְרָגָה, סָמָא דָא לֹא אַתְּחַזֵּי אֶלָּא לְבָרְךָ, וְהָא אָגָרָא דְפּוֹלְחָנָה שְׁבָקָנָה גְּבָהָ, זִיל וְהָבָ לִיהְיָה לְשׁוֹחֵדָא, דִּיקְבָּל סָמָא דָא.

כֵּד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הוּא אַסְיָה חֲפִים, יְדָע דָאֵי יְהִיב אֲוֹרִיָתָא לְיִשְׂרָאֵל, עַד לֹא אָזְדַע לוֹן, בְּכָל יוֹמָא הוּא רְדָפֵין לוֹן לְיִשְׂרָאֵל עַלְהָ, וְקַטְלִין לוֹן. אֲבָל עֲבָד דָא, וְאִינּוֹן יְהִבוּ לִיהְיָה מַתְּבָן וְגַבְזָבָן, בְּגִין דִּיקְבָּלוּן לָהּ. וּבְלָהּ קַבְיֵל לוֹן מְשָׁה, לְמִיחָב לְהָוָה לְיִשְׂרָאֵל, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (תהילים סח) עַלְיִת לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי וְגוֹ. וּבְגִין כֵּד יְרָתוֹ יִשְׂרָאֵל אֲוֹרִיָתָא, בְּלֹא עֲרֻעוֹרָא, וּבְלֹא קַטְרוֹגָא בְּלָל. בְּרִיךְ הוּא, בְּרִיךְ שְׁמִיהָ, לְעַלְםָם וּלְעַלְמִי עַלְמִיא.

תא חזי, עדים דבני ישראל, אלין מתנן ובזובון דקבילו. ובгинן כה, לא הו שלית עלייהו מותא, ולא סטרא אחרא, ולא די לון די בטלו אוריתא בלא ערעורא כלל, אלא דקבילו נבזובון ומתןן מבלהゴ. פיוון דחטו מה כתיב, (שמות לג) ויתנצלו בני ישראל את עדים. איבון (תהלים סח) מתנות באדם. מה אשтар מנהון. ההיא שבי, דכתיב עלית למורים שבית שבי וגוי.

אוספו וחתו, מה כתיב (במדבר כא) וישמע הכנעני מלך ערד. וכתיב, וילחם בישראל וישב ממני שבי (ועם כל דא) וכל זמנא דישראל תבין לאבוהון דבשמייא, איבון נבזובון (וכלא) יתادر לגביהו, ואתחפין ביתה. ולזמנא דאתמי, פלא יתادر דכתיב, (דברים לו) ושב ה' אליהך את שבותך וגוי. מכאן ולהלאה אימה מלך.

אמר רבי יוסי, (שופטים ה) יי' בצתך משער בצדך משדה אדום ארץ רעשה. בשעתא קודשא בריך היא טוב משער, שלא קבילו אוריתא, ארץ רעשה וגוי. Mai טעם רעשה. בגין דבעאת לאחדרא לתחו ובוה, דהכי אתני קודשא בריך הוא בעמא, אי יקבלו בני ישראל אוריתא, מוטב. ואם לאו, אחדר עלמא לתחו ובוה, פיוון דחמת ארעה, דהא אומין קודשא בריך היא לכל עממיא דיקבלו אוריתא, שלא קבילו. ומכל

עַמְמִיא לֹא אֲשַׁתָּרֹו אֶלָּא יִשְׂרָאֵל בְּלִחוּדֵיָהוּ, חַשְׁבִּתָּא
אַרְעָא, דִּישְׂרָאֵל לֹא יִקְבְּלוּן כְּבוֹתֵיָהוּ, וּבְגַיִן כֵּבֵד אַרְצָה
רָעָשָׁה. כִּיוֹן דָּאָמְרוּ בְּעֵשָׂה וּבְשָׁמָעָ, מִיד שְׁקַטָּה, הַדָּא
הַוָּא דְּכַתִּיב (תהלים ע) אָרֶץ יְרָאָה וּשְׁקַטָּה. יְרָאָה בְּקָדְמִיתָא,
וּלְבֶסֶף וּשְׁקַטָּה.

וְתָא חֹזֵי, בְּגַיִן דִּישְׂרָאֵל אָמְרוּ בְּעֵשָׂה, לֹא דְחַלְיַין מִן כֶּל
עֲשֵׂיָה, דִּיכְלֹוּן כֶּל חַרְשֵׁי דְעַלְמָא לְמַעַבָּד, וְלֹא
מִכֶּל קָסְמִין וְחַרְשִׁין דְעַלְמָא. מַאי טֻמָּא. חַד, בְּגַיִן דָּא.
וְחַד, בְּגַיִן דְּכָד אָפִיק לוֹן קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא מִמְצָרִים,
תִּבְרֵק קְמִיָּהוּ כֶּל זִינִי חַרְשֵׁי וּקָסְמִין, דְלֹא יְכַלְיַין לְשַׁלְטָה
עַלְיָהוּ, וְהַהִיא שְׁעַתָּא דָאתָא בְּלָק, הוּה יַדְעַדָּא. מִיד
וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֶל בְּלָעָם בֵּן בְּעוֹר פְּטוֹרָה אֲשֶׁר עַל
הַפְּהָר וְגֹוֹ. מַאי פְּטוֹרָה. אֶלָּא דִּיתְקִין פְּטוֹרָא, וַיְבַעֵּי
מַתָּמָן עִיטָא, מַה יַעֲבִיד. אֲשֶׁר עַל הַפְּהָר, עַל הַגְּהָרִים
מַבְעֵי לֵיהֶה, מַאי עַל הַפְּהָר. וְדָאִי הַכִּי הוּא, דְעַל חַד נְהָרָא
קִיִּמָא תְּדִיר.

רַבִּי אֶלְעֹזֶר וְרַבִּי אָבָא, הוּא אָוְלִי לְמִיחְמִי לְרַבִּי יוֹסֵי
בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּן לְקִינִיא, חַמּוֹי דְרַבִּי אֶלְעֹזֶר, קִמוֹ
בְּפֶלְגָוֹת לִילִיא לְמַלְעִי בְּאוֹרִיִּתָא, יִתְבּוֹ. אָמַר רַבִּי
אֶלְעֹזֶר, הַשְׁתָא הוּא עֲדָנָא, דַקּוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא עַל
בְּגַנְתָא דְעַדָּן, לְאַשְׁתַעַשְׁׁ בְּאַדִּיקִיָּא דְתָמָן. אָמַר רַבִּי

אבא, שעשיגען דא מאוי הוּא, ויהיך ישטע בעהו. אמר רבי אלעזר, מלְה דא רזא סתימא איהו, (דף קצ"ג נ"ב) טמירא לגביה, דלא ידיע. אמר ליה, וכי בריקניא הוּו סמכין רברבין דמקדמת דנא בהאי עלמא, דלא ידען, ולא רדפו אבתרה למונגע על מה קיימין בהאי עלמא, ומה הוּו מוחפאן בההוא עלמא.

פתח רבי אלעזר ואמר, (ישעה כה) יי' אלהי אתה ארומםך אוֹדָה שַׁמֵּךְ כִּי עֲשִׂיתָ וְגֹו. האי קרא רזא דמיהימנותא איהו. יי', רזא עלאה, שירותא דנקודה עלאה סתימא דלא ידיע. אלהי, רזא (מלבים א יט) קול דממה דקה, ואיהו שירותא דקיימה לשאלא, ואסתים ולא ידיע, ולית מאן דאתיב עלייה, בגין דאיהו סתים וטמיר וגביז.

אתה, דא ימינה, שירותא דקיימה לשאלא, ולאתבא ביתה, והוא כהן עלאה. כמה דעת אמר (תהלים קי) אתה כהן לעולם על דברתי מלפני צדק. מאן על דברתי מלפני צדק. אלא כהן עלאה דא, איהו דקיימה על דבר, בגין דההוא דבר לא קיימת, אלא בימינה. וההוא דבר מאן איהו. מלפני צדק, כד שמיה. ומאי דאמר דברתי, בגין דאתקשר ביה בוד. וכל מלוי שבוחא דיליה, בההוא דבר אתין. ועל דא דברתי. בגין פה, אתה דא כהן.

וְהִא אָזְקִימֶנָּא, דִתְלַת דּוֹכְתִי אַיְבוֹן, דְאַקְרֵי כָל חַד אַתָּה.
 אֲרוֹמָמָךְ כֹּלֶא כְחַדָּא. אָזְהַ שְׁמָךְ בְּדַקָּא יְאֹות, וְהָאֵי שְׁמָ
 יְדַיעַ. כִּי עֲשִׂית פֶּלַא, כְּסֻפִּיא וְלִבּוֹשָׁא,
 לְאַתְלַבְשָׁא בְּהַזְרָא סְתִימָא עֲתִיקָא, רְאַשִּׁיתָא דְרַגָּא
 עַלְאָה, אֲדָם קְדָמָה, טְמִירָא בְּכַסְטוֹיָא דְנַהֲזָרָא אַחֲרָא.
 דְבָר אַחֲרָא כִּי עֲשִׂית פֶּלַא, כִּי עֲשִׂית אַלְפָה. וּמְהוּ אַלְפָה.
 הָא תְּגִינָן, אַלְפָה בְּיַת, אַלְפָה בִּינָה. אַבְלָה דִיְקָנָא
 דָא, אַיהֲוָה תְּלַת סְטְרִין. רְאַשִּׁית דְרוֹזָא עַלְאָה דָאָדָם
 קְדָמָה. בְּגִין, דִבְדִיְקָנָא דָא, אַיתָה תְּרִין דְרוֹעִין, חַד
 מְפָאָן, וְחַד מְפָאָן, וְגַוְפָא בְּאַמְצָעִיתָא, וּכְלָא רֹזָא חַדָּא.
 וְאַיהֲוָה רֹזָא דִיחְוֹדָא, אָ. וּבְגִין כֵּה אַלְפָה לְחוֹשְׁבָנָא אַחֲד,
 וְתִיְינָה כִּי עֲשִׂית פֶּלַא. וּרְבָה הַמְנוֹגָא סְבָא אַבְלָה חַבִּי, כִּי
 עֲשִׂית פֶּלַא, פֶּלַא דָא הוּא חַד דְרַגָּא מַאַיְבוֹן פֶּלַאות
 חַכְמָה. וּמְאַן אַיהֲוָה. דָא (איוב כח) נְתִיב לֹא יַדְעַו עִיט. וְאַיהֲוָה
 פֶּלַא.

עַצּוֹת מַרְחֹק קָרָא לְהָאֵי בְקָדְמִיתָא פֶּלַא, וְהָכָא אָמַר
 פֶּלַא עַצּוֹת מַרְחֹק. אַלְאָ הַתִּמְאָצֵרִיךְ לְמַמְנִי
 שִׁית סְטְרִין לְדַרְגֵין עַלְאַיִן, (ישועה 1) פֶּלַא יוֹעֵץ אֶל גִּבְורָה
 אָבִי עַד שַׁר שְׁלוֹם. וְהָכָא, לֹא אַתָּא לְמַמְנִי חַוְשָׁבָנָא.
 אַבְלָה עַצּוֹת מַרְחֹק מַאֵי בִּינָה. תְּרִי בְּדִי עֲרָבּוֹת. דָכְלָה
 עִיטָא דְגַבְיָא מַתָּמָן אַתְּיָא. אַיְבוֹן אַקְרֵין עַצּוֹת מַרְחֹק.

אמונה אומן, תריין דאיינון חד, בהר וגן. דא נפיק מעדן, ודא אשתקי מפיה. הא הכא, כל רוא סתיימה דמיהימנותא.

השלמה מההשומות (סימן י)

דאינון חד בהר וגן. בהר דנפיק מעדן וגן דאשתקי מפיה. הכא כל רוא סתיימה דמיהימנותא. ואוליפנא, האי מאן דאתער בליליא, בההייא שעתא דעהל קודשא בריך הוא בהדי צדיקיא בגנטא. איצטריד לזרם קרא דא, ברעותא דלבא. ולכונא דעתיה ביה. ובתר (תהלים קל"ט) אודך על כי נוראות נפלאות נפלאים מעשייך ונפשי יודעת מאד. (ולבתר נהר יוצא מעדן וגנו) ותניינו שבחאה דחסידי קדמאי כה מתער בפלגות ליליא. ובתר מסדרי שבחייהו ולעאן באורייתא.

שעשועא דקודשא בריך הוא Mai הפה. אלא, כל צדיקיא דקימין בדיוקנייהו מתלבשן בגנטא בכל יומה ויוםא. פיוון דאתטהן בטלא דזמין קודשא בריך הוא לאחיה ביה מתייא, עאלין כויהון לגבי משיח ושאלין מה דשאלין, והא אתערו חבריא.

לבתר מתבבשין ומשתדלין כויהו בדעתא עילאה

דכְוֹלָהו מִתְיִבְתֵּי דַתְמָן וְעַלְיִיהוּ כִּמֶּה מִמְּנָן. וּמִתְחִדְשֵׁי
תָמָן כִּמֶּה חֲדוֹשִׁין בָּאוּרִיתָא. לְבַתֵּר גַּפְקִי כוֹלָהוּ
וְחַמְּאָנוּ כִּד אָתֵי אַלְיָהוּ לְגַבֵּי אַבָּהָן. אֲיָהוּ בְּפִיק וְאַיְבָהוּ
עַלְיָין וְקַיְיָמָן קַמִּי אַבָּהָן וְתָהָוּ בָהוּ בְּכִמָּה בְּנִין קְדִישָׁין
דְבָסְתְּרָבְנִיָּהוּ וְחַדָּאן כוֹלָהוּ.

כִּד עַיִל קֹדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא בְּפִלְגּוֹת לִילִיא כוֹלָהוּ
קַיְיָמִי מִתְקָנוּ בְּדַקָּא יְאֹות. וְכָל אַשְׁתְּדִילּוֹתָא
דְאַשְׁתְּדִילִי כָּל הָהָוָא יוֹמָא בְּחֲדוֹשִׁי דָאוּרִיתָא, קֹדְשָׁא
בָּרֵיךְ הוּא, תִּיאוּבָתִיה בָּאִינְנוּן צְדִיקִיָּא דְחַדִּישָׁוּ בָהּ
מִילִין וְאַשְׁתְּעַשְׂע בָהוּ וּבָאִינְנוּן מִילִין.

לְבַתֵּר כוֹלָהוּ מִתְתָקָנוּ דָכְר וּנוֹקָבָא. וּקֹדְשָׁא בָּרֵיךְ
הָוָא בְתֵר דָאָרָח וְאַשְׁתְּעַשְׂע בָהוּ בְכָל אַיְבָנוּן
מִילִין רַזְיָן דְחַכְמָתָא דִילָהָן, אַתְגָּלִי עַלְיִיהוּ וְאַיְבָנוּן
חַמְּאָן בְּהָהָוָא נֹעָם יְיָ. כְּדַיָּן כָּלָהוּ חַדָּאן בְּחַדּוֹה סָגִי,
עַד דְמִתְפְּשַׁטִּי זַיְוָא וּבָהָרָא דִילָהָן. וּמְהָהָוָא מִשְׁיכָוּ
זַיְוָא וּבָהָרָא דְחַדּוֹה דִילָהָן, עַבְדִּין פִּירִין וְאַיְבָנוּן
לְעַלְמָא דָא. וְהָהָוָא פָרִי וְאַיְבָא עַל תְּחוֹת גְּדָפּוּי
דְשִׁכְבִּנְתָּא, עַד זָמְנָא דְאַיְצְטָרִיךְ.

וּבָנָן מִשְׁתְּעַשְׂע בְכָל צְדִיק וְצְדִיק (וְאָמְרִין) וְאָמְרִין, זַכָּאָה
אֲיָהוּ מִלְפָא דְבָנִין אַלְיָין אַתְבָּרִירוּ לְחוֹלְקִיה
וְעַד בִּיה.

קָלָא אֲתֹעֵר מְאַמְצָעִיתָא דַּרְקִיעָא וְקָרָא בְּקָל תְּקִיף
 וְאָמֵר, (תהלים קל"ז) זָכָר יְיָ לְבָגִי אָדוֹם אֶת יוֹם
 יְרוֹשָׁלַיִם הָאוּמָרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד הַיְסָוד בָּה. כִּדְין
 עַרְטִירָו דִּילִיה וְקָרָקָרָא דִּילִיה וּמְכַל צְדִיקִיא דַתְמָן
אָשְׁתָמָע בְּתִלְתָמָע מֵאָה וְתִשְׁעִין רַקִיעָן. בְּגִין דָלָא אִית
 חְדֹוחָ וְשֻׁעָשָׂועָא לְקוּדָשָׁא בָּרִיךְ הוּא, אַלְא בְּשַׁעַתָּא
 דְקִיעִימִי בָּהוּ (דקהים פחדי) צְדִיקִיא דַתְמָן. וּבִגִין דָא אָומיִ
 וְאָמֵר, (תהלים קל"ז) אִם אָשְׁכָחָךְ יְרוֹשָׁלַיִם תְּשִׁבָח יְמִינִי
 תְּדַבֵּק לְשׁוֹגִי לְחַכִּי אִם לֹא אָזְכָרָכִי אִם לֹא אָעַלְהָ אֶת
 יְרוֹשָׁלַיִם עַל רָאשׁ שְׁמַחְתִּי. בְּכָל אַתָּר דְאִית חְדֹוחָ
 לְקוּדָשָׁא בָּרִיךְ הוּא, קָלָא דָא נְפִיק וְקָאֵרִי.
 כִּדְין נְפִיק מַתְמָן וּסְלִיק וּבְטִישׁ רַקִיעָן וְשָׁאִיג שָׁאִיגִין,
 עַד דָכֵל חִילִי שְׁמִיא כּוֹלָהוּ בְעַרְטוֹרָא. כִּדְין
 נְשַׁבָּא רֹוחָא וּבְטִישׁ בְּטִרְפֵין דַהֲהוּא אַילְגָא רְבָרְבָא וְכָל
 עַגְפֵין דִילִיה בְטִשֵּין דָא בְדָא. וְקָלָא אֲתֹעֵר מְגָוּנוֹפָא
 דַאַילְגָא וְקָרִי וְאָמֵר. (תהלים ק"ה) זָכָר לְעוֹלָם בְּרִיתָתוּ דָבָר
 צָוָה לְאַלְפָה דָוָר (דברי הימים א ט"ז) אֲשֶׁר פְּרָת אֶת אֶבְרָהָם
 וּשְׁבוּעָתוֹ לִיצָחָק. בַּיּוֹן דָקָלָא דָא אֲתֹעֵר שְׁמָע אֶבְרָהָם
סָבָא וְאֲתֹעֵר (פָּדִין) כֵּד אִיהוּ רְעוֹא לְמַלְפָא וְאַתְנָחָם
 בְּחַדִּיה.

בְּהַהְיָה שְׁעַתָּא אֲתֹעֵרָת רֹוחָא חֲדָא מְסֻטָּרָא דְדָרוֹם

וכל רעו ותודה ואסותא אתער על עלמא. וכדין סליק צפרא ורעו אשטפה ובויה לא כל אסירי מלכא דאינון בבי מרעיהו. זפה עמא דיכליין למנדע מרזין טמירין סתימין דמלכא קדיישא.

אמר רבי אבא יומא (ש"ג ע"ב) חד הוינה أنا ורבי יהודה דמן עכו (אילוי) במדבר וועלנא בערטא חדא ואשבחנא תמן ספרא חדא עתיקא דמן יומין קדמאין. פתחנא ליה ואשבחנא דהוה כתיב ביה בראש מלוי (ישעה מ"ב) הראשנות הגה באו וחדרשות אני מגיד. ואוקים קרא בנשمتהון דעתיקיא. מן יומא דסליק במחשבה לمبرי עלמא.

ועד לא אתרי עלמא כל רוחין דעתיקיא هو גבייזין במחשבה קמיה כל חד וחד בדיעקביה. כיון דעתיך עלא אתגליין כלהו וקיימו בדיעקביה קמיה ברומי מרים. לבתר יהב לון באוצר חד בגנתא שעזן לעילא. וההוא אווצר לא מליא לעלמיין, ותדריך קרי הראשנות הגה באו וחדרשות אני מגיד. מאן אינון אני מגיד כויה בשמהן ולית תיאובתא וביסופא להאי אווצר אלא לארכא ביה נשמתין תדריך.

כמה דגיהנום לית תיאובתא וביסופא אלא לכבלא

בשפתינו לאתדרפהה תפִּנְן וְכֹל יוֹמָא קָאֵרִי הַבָּבָב. מַאי הַבָּבָב (אלא) אָזְקִיד אָזְקִיד. וְהַהוּא אָזְצָר גַּטְיל כָּל (איינון) בְּשִׁמְתֵּין אַיְנוֹן עַד זָמְנָא דָאַלְבִּישׁ לֹזָן וְגַחְתִּי לְהָאֵי עַלְמָא. וּמְגֹו חֹבֶה דָאָדָם קָדְמָה דָאַמְשִׁיךְ סְטוּרָא בִּישָׁא לְעַלְמָא אַצְטָרִיכּוּ לְאַלְבָשָׁא אַיְנוֹן בְּשִׁמְתֵּין בְּלִבְוּשָׁא דָא. דָהָא לְבוּשָׁא אַחֲרָא בְּעָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא לְאַלְבָשָׁא לְאַיְנוֹן בְּשִׁמְתֵּין. (ס"א ואמר בההוא ספרא) וְהַהוּא (והה) אָמַר הַהוּא סְפָרָא עַד הַכָּא שְׁתִיקָוּ (שְׁתוּקָו). וְעוֹד חַמִּינָא מִפְּאָן וְלֹהֲלָא אַתְּתָוּן מַחְיִקָו דָלָא אַשְׁתָמֹדָעָן. וּבָתָר חַמִּינָא לֹזָן בְּחַלְמָא וְאָמְרוּ לֵי שְׁתוֹק וְלֹא תְגַלֵּי אַלְאָ לְטִינְגָּרָא תְקִיפָא, וְכֹךְ עֲבִידָנָא. וְאַשְׁבָחָנָא בֵיהֶ מַאֲנִין דְלִבְוּשָׁא אַחֲרָא זָמִין (זָמִין) קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא לְאַלְבָשָׁא לְאַיְנוֹן בְּשִׁמְתֵּין לְזִימָנִין (לְזִמְנָא) דָאַתִּי. (אם פ) מַתִּים דְחַיּוּ עַל יְדָא דִיחַזְקָאָל, מַאי טֻמָּא לֹא עַבְדָּ לֹזָן הַהוּא לְבוּשָׁא.

אַלְאָ בְּגִין דָלָא מַטָּא זָמְנָא לְאַעֲבָרָא בְּעַלְמָא הַהוּא אָוִירָא דְכִיָּא דְעַבִּיד לְבוּשִׁין. וּבְגִין כֵה אַלְבִּישׁ לֹזָן אַלְאָ כִּמָה דְהַוּ, וְכֹךְ יְהָא לְתִחְיִת הַמְתִים, בְּרִ דְהַהוּא זָהָמָא דְקָדְמִיתָא לֹא אַשְׁתַּבְחָה תִּפְנָן. כֵד בְּפָקָ בר נְשָׁ מַהָאֵי עַלְמָא, בְּלָהו בֵין צְדִיקִי בֵין חַסִידִי וִתְמִימִי וְחַיִיבִי וּרְשִׁיעִי. בְּלָהו עֲבָרִי

בָּאוּרָא, לְמַחְמֵי אָדָם קִדְמָה לְבָנִי עַלְמָא. וּמַתְמָן
בְּטִיל אֹרְחָא הָנוּ לְגִבְתָּא דַעֲדוֹן הָנוּ לְגִיהָבָם.
כָּל אַיִבּוֹן דָּאֹרְחִיהוּ לְגִבְתָּא דַעֲדוֹן, מַתְקָרְבֵין לְגִבְיָה
חוֹמָה דְּלָבָר מַאֲיָנוֹן תְּלַת חֻמוֹת דַתְמָן. וּכְדִין
נִפְיק חַד מִמְּבָא וְאַתְעַר קִמְיִיהוּ וּקְאַרְיִ וְאָמָר, זֶפְאַיִן
אַתְוֹן צְדִיקִיָּא (בְּעַלְמִין כּוֹלָהוּ) בְּעַלְמָא. וְהָנוּ מִמְּבָא
יְעוֹזְרִי" אל שְׁמִיה, אֹלֵיף לוֹן אֹרְחָא וְאֹזְלִין קִמְיָה עַד
תְּרֻעָא חַדָּא דְגִיהָבָם. הָהָנוּ מִמְוֹגָה קְאַרְיִ בְּחִילְילָה
וְאָמָר, צְנוּן תְּבִנָּא (תְּנַנְּהָא) צְנוּן יְקִידָתָא. בְּהָהִיא שְׁעַתָּא,
בְּבָהִילוּ מִצְנְבִּין לָה וּעַלְיִין פּוֹלָהוּ וְטַבְלִין וּעַבְרִין. וְכָל
אַיִבּוֹן חַיְיבִּין אַתְמָסְרוֹן בִּידָא דְדוֹמָה וּעַלְיִין בְּגִיהָבָם.
וְכָל אַיִבּוֹן זֶפְאַיִן, לֹא אַתְמָסְרוֹן בִּידָוּ. אֶלָּא (בִּידָא) דָהָא
מִמְוֹגָה.

וּבָתָר דְטַבְלִין וּעַבְרִין, הָהָנוּ מִמְוֹגָה אֹזֵל קִמְיִיהוּ עַד
דְמַטָּאָן לְשׂוֹר דְגִבְתָּא דַעֲדוֹן וְהָנוּ מִמְוֹגָה קְאַרְיִ
לְפִתְחָא וְאָמָר, (ישעה כ"ז) פִתְחָוּ שְׁעָרִים וִיבָא גּוֹי צְדִיקָ
שׁוֹמֵר אֲמֹנוֹנִים. כְּדִין פִתְחָא וְאַעֲילָ לֹן, וּבָנָ בְּכָל
פִתְחָא וּפִתְחָא.

כִּיּוֹן דְעַלְיִין לְגֹ אַתְרֵדְצְדִיקִיָּא, צְדִיקִיָּא אַוְתְּרָבִין
קִיְימִין וּכְמָה חֲדֹה עַל חֲדֹה עַל צְדִיקִיָּא וְכָל
בָּנִי מִתְיַבְּתָא חֲדָאָן. לְסוֹפֵר תְּלַתָּא יוֹמִין דְאַתְמָסְרָן

בְּהִיכְלֵין יִדְיעָן נֶפֶקִי וְאוּרִא בְשֵׁבִי וּמַתְצִיִּרְן כּוֹלָהוּ בְּדִיּוֹקְנִיהָו. מִכְאָן וְלֹהֲלָא יִרְתִּין אֲחָסְנָת יִרְוִתָּא **כְּדַקָּא חִזִּי לְכָל חַד.**

חַזְוֹתָא דְּאַתְּחַזְּיָה בְּגַנְתָּא דְּעַדְן מַחְיוֹן יִקְרָא דִיּוֹקְנָא **דְּכָל דִיּוֹקְנִין וְגַוּן דְּכָל גַוּבִּין.** **דְּמַלְפָא** **קְדִישָׁא לֹא אַתְּגַלִּי בְּהִיכְלָא וְלֹא בְּאַתְּרָחַד.** **אֶלָּא** (אַחֲפַתְחָה) **אַתְּפִשְׁחָה רְקִיעָא מְרֻקְמָא עַל גַבְיוֹ גַנְתָּא לְאַרְבָּעַ סְטְרִין וְאַתְּמַלְלִיָּא מַזְיוֹן יִקְרָא קְדִישָׁא וְאַתְּחַזְּיָה תִּמְנוֹן,** **וְאַתְּהַגֵּן כּוֹלָהוּ צְדִיקִיָּא.** **מִאָן חַמָּא חִזּוֹה וּכְסֻוּפָא** **דְּהַהּוָא נֹעֵם ייִ.**

עַד כָּאן הַוָּה לֵי רְשָׁוֹ לְמַחְמֵי בְּהַהּוָא סְפָרָא. **אַדְמַקְיָפְנָא לְמַחְמֵי יִתְיר בֵּיתָה, פְרָח מִן יִדִּי וְלֹא** **חַמִּינָא לִיה.** **אַשְׁתָּאָרְנָא עַצְיב וּבְכִינָא.** **דְּמִיכְנָא תִּמְנוֹן** **בְּהַהּוָא מַעֲרָתָא וְחַמִּינָא לִיה** (לְהַהּוָא) **דְּהּוָה לְבִישׁ** **מְנָא** (מְצָא). **אָמָר לֵי רֵי לְמַה לְךָ לְמַבְכֵי וְלֹא תַּתְעִצֵּב** (ס"א מְמָאָן) **מִמָּה** **דְּהּוָה בְּהַהּוָא סְפָרָא.** **פְרָח לְגַבְיוֹה וּבְטַלְילָה וְעַד לֹא** **יִפּוֹק מַהְאֵי עַלְמָא גַבְיוֹן לִיה בְּהַהּוָא מַעֲרָתָא** **דְּמַדְבָּרָא** **דָא,** **וְהַשְׁתָּא** **דְּהּוָה מַתְגַּלִּי לְחִיָּא הָכָא,** **פְרָח בְּאוּרִא** **לְבַטְלִילָה.**

מִכְאָן וְלֹהֲלָא זִיל לְךָ לְאוֹרְחָה, **וּמַהְוָא יוֹמָא וְעַד** **הַשְׁתָּא לֹא אַתְּגַלִּי לֵי וְלֹא זָכִינָא לְמַשְׁמָעָ**

מִמְּאָן הַוָּה. וּבְכָל זִמְּבָא דָאָנָא דְכִירְבָּא, אֲשֶׁת אַרְגָּנָא עַצְּיב. אמר רבי אלעזר, דילמא קודשא בריך הוא בעי ביקריה דלא בעי דיתגלי בעלמא.

עד דהו יתבי ולעאן במלין אחרניין עלאין ויקירין בהר יממא קמו ואיזלו. אמר רבי אלעזר השטא עידן רעוא מקמי מלכא קדיישא, בימא מילוי דאוריתא ובתעסק בה ובשותפה בשכינתא. פתח ואמר, (תהלים ה) יהו"ה בקר תשמע קולי בקר אערוד לך ואצפה. (ע"ב). אמר רבי אלעזר, בלעם חיבא, מאן קטיל ליה, והיך אקטיל. אמר רבי יצחק וכו'. (עד כאן מההשומות)

מוזהר חדש דף מג ע"ב שורה ז"ר (עד כאן מההשומות)

(ד"ש ע"א) סימן י' (כ"ב בזוהר הרשב"ב וצ"ל) י"א דף קצ"ט א' שורה כ"ד ודף ר"ב ע"ב שורה ב"ח דף ר"ג ע"ב ור"ו ע"ב (עד כאן מההשומות)

לי אמר הגה עם יצא ממצרים. אי תימא דהא צרייך לנשל לא פיפוסין ויוחסין דילהון, לא איצטראיך אלא אורח כלל דכתיב הגה עם יצא. מאי טעמא, משום דהכי קרי לוں פטרונגא דילהון כמה זמגין. ועל דא לא תטעי דכתיב (שמות ה) שלח את עמי בכל זמן. ועוד פד בטלה עיטה עלייהו עם פרעה בלישנא דא יכלת להו. דכתיב, (שמות א) הגה עם בני ישראל

רב ועצום ממנה. אוף השטא דכתיב, הבה עם יצא ממצרים ולא אפיק לון אחרא, אלא איה מגראמייה נפק. ובגין לכך תיכול לאבא שא לון.

הבה פסה את עין הארץ, אית דאמרי סיכון ועוג דקטלי (דקטלו) לון ישראל, דהו עיבא דארעה. אלא פד אייתי קידשא בריך הויא ארבה על ארעה דמצרים. כתיב, (שםות י) ויכס את עין כל הארץ ותחשך הארץ. אמר, בגין דכל חרשין וקסמין דעלמא לא יכולין למעבד חרשין אלא מלה חדא בדרכא חדא, בזמנא חדא. ועמא דא אייתי ערוב מבולבל מכמה זיגין מבולבלין אלין באילין, עד דלא יכולו כל חרשין וקסמין למשיקם. ודא הויא ויכס את עין כל הארץ. והכא כתיב, ויכס את עין הארץ והכי הווא ודאי.

אמר ר' אבא בלק ובלם לא תהה בעלמא חרשין וקסמין כוותיהו (בלעם) חיליה ותוקפיה תהה בפורמיה ועיגניה. בלק חיליה ותוקפיה תהה בעובדא דידין. ודא איצטריך לדא, דהא כל זיגי חרשין דעלמא בפורמא ועובדא הוא, ובהו תלין. בלעם תהה ליה לישן ולא ידין, בלק תהה ליה ידין ולא לישן. אולו חבריא עד דמטו חד בי חקל ושם שא תהה תקיף לחדא. כמו ההוא בי חקל בשפирו דעשבין ומײין

בפקין לכל סטר ואילבי חקלא סגיאין, יתבו תמן.
 אמר רבי אלעזר, פמה יאות אתר דא לביהא ביה.
אדרשו יתבי, הא חוויא רברבא אתה בתוקפה
 לשמשא ואעבר קמייהו. אמר ליה רבי
 אלעזר, חוויא חוויא, סטי לך מאורתך, דהא TAB הוה
 גברא ואתנחים על מה דעבד, ולא יוסיף למעד הוה
 מלה. **תויהו חבריה.** אמר ר' אבא מאוי הוה. אמר לו נ
שתוקן.

אמר רבי אלעזר, חוויא חוויא, לברר דלחישו לך מן
 שמייא, אתנחים הוה גברא ושוי ברעותיה דלא
 יתיב בה לעלמין סטי לך מאורתך. קם חוויא בקיומיה
 ולא בטיל הכא והכא. TAB כמלקדמין. אמר ליה, חוויא
 חוויא, ידעבא מה דאת בעי, טוב מאורתך. דהא גוי
 חייבא אתי, דעבד ביש לחד יודאי. זה הוא נאים
 שכיב במערתא דילך, זיל וקטליה. מיד אהדר הוה
חויא ודייג דלוגין קמייהו.

אמר רבי אלעזר, אי לא הוינא הכא, פמה ביישין תורה
 עביד הא חוויא. דהא כד בר נש יודאי עבד
 עובדא דחובא, ועד לא TAB בתוובתא, לחישו ליה
 להאי חוויא לקטלא ליה. ואימליך הוה בר נש בין בה
 ובין בה, ואתנחים מחויביה. אמר דלא יתוב לעלמין

לְהָאֵי חֲטֹאת וְעַל דָּא אֲשִׁתְזִיב מִן דִינָא.
 אמרו חֶבְרִיא לְרַבִּי אַלְעָזֶר, בָּמָה יִדְעָת. אמר לְהָו,
 סִימְנָא יְהָב לֵי אָבָא, וְאָבָא אֲשִׁתְמַדְעָנָא בַּיה.
 אמרו לְיה, תִּנְחָה חָווִיא דָא שְׂתַמְדָעָת בַּיה. הַהְוָא
 דָא תְּגִחָם וְתַב מִחוּבָיה בָּמָה יִדְעָת. אמר לְהָו, בְּד הָוָה
 אָזִיל הַהְוָא חָווִיא, קְשֻׁקְשָׁוִי הוּוּ סְלָקִין וּזְגָבוּי זְקִיף
 וְאֵיהוּ דָא זִיל (אָזִיל) בְּבָהִילוּ. רַוַּחָא חָדָא הָוָה אָזִיל
 לְקַבְּלִיה וְהָוָה קָאֵרִי קְמִיהָ, תּוֹב מַאֲרַחַת. דָהָא תַּב
 מִחוּבָיה וְאֲתָגִחָם הַהְוָא בָּר נְשָׁה.

וְהַהְוָא חָווִיא בַּישָׁא לֹא הָוָה צִיִּית עַד דִּיתְגַּנוּ לְיה כּוֹפֵר
 בְּתִידְיה בְּאַתְּרִיה דַהְהָוָא בָּר נְשָׁה דָא תְּחִיב
 קְטוּלָא וְתַב. דָכָך אָוֶרְחוּי דַחֲווִיא עַילָא וְתַתָּא, כִּיוֹן
 דָא תְּיִהֵיב לְיה רִישׁו, לֹא תַב עַד דָא שְׁלִים הַהְוָא דִינָא
 בַּישָׁא דָא תְּיִהֵיב לְיה רִישׁו לְמַעַבֵּד, או דִתְגַּנוּ לְיה
 בְּאַתְּרִיה חִיְּבָא אַחֲרָא בְּכּוֹפֵרָא. דָהָא בְּרִיקְנִיא לֹא
 יִפּוֹק. כִּיוֹן דָא תְּיִהֵיב לְיה רִישׁו.

אמרו לְיה, תִּנְחָה כָּל דָא. הַהְוָא גּוֹי דָא מְרַת דִּיהְבַּת
 לְיה כּוֹפֵרָא, בָּמָאי יִדְעָת. אמר לוֹן, כִּיוֹן
 דִמְלִילִת לְחָווִיא, הַהְוָא רַוַּחָא דַהְוָה אָזִיל לְקַבְּלִיה
 וְלַחֲישׁ לְיה דִתְבוֹב לְאָוֶרְחוּה דָהָא אֲתָגִחָם הַהְוָא בָּר נְשָׁה.
 דָלִיג הַהְוָא רַוַּחָא עַל אָוֶרְגוּהָ. (אוֹדְגִי וְאָמָר לְיוֹ).

תוֹהוֹ חֲבָרִיָּא. אָמֵר רַבִּי אַלְעֹזֶר, גִּיהְעָד וְגִיחָמִי, דְּהָא
חוֹיָא עָבֵד מַה דְּעָבֵד. קָמוּ וְקָרְבָו גַּבֵּי חַד
טִינְגָּרָא בְּהַהוּא בַּי חַקָּל, אַשְׁכָּחּוּ לְהַהוּא גּוֹי דְּמִיתָ
וְהַהוּא נְחַשָּׁ בְּרִיךְ עַל עַקְבִּיהָ וְלֹא הַהּוּא אָבְדִיל מְגִיהָ,
וּבָתָר אַתְּפֶרֶשׂ מִעַקְבִּיהָ וְסָלִיק עַל גְּרוּגִיהָ וְאַכְרִיךְ
תִּמְןָן. וּמִתְּמַנְןָן בְּחִיתָ עַל עַקְבִּיהָ, דְּלֹא הַהּוּא מִתְּפֶרֶשׂ
מְגִיהָ.

אַשְׁכָּחּוּ לְיִהְ אַרְגָּנָקִי חַד מְלִיאָ דִינְרִין דְגַזְוִיל לְחַד
יְוָדָאִי בְּאַרְחָא וּמְחָא לְיִהְ. נְטָל רַבִּי אַלְעֹזֶר
יַת אַרְגָּנָקִי. אָמֵר, בְּרִיךְ רְחַמְנָא דְבָכוֹלָא עַבִּיד
שְׁלִיחָוֹתָא. תָּבוּ לְהַהוּא אַתָּר דְהָוּ (אָזְלִי).

פָתַח רַבִּי אַלְעֹזֶר וְאָמֵר, (יש ע"ה מ"ג) מְאַשֵּׁר יִקְרָת בְּעִינֵי
בְּכֻבְדָת וְאַבִי אַהֲבָתִיךְ וְאַתָּנוּ אָדָם תְּחִתִּיךְ וְלֹא מִים
תְּחַת נְפָשָׁךְ. מְאַשֵּׁר יִקְרָת, יִקְרָר מְבָעֵי לְיִהְ, וְהַכִּי
אַיְצָרִיךְ. מְאַשֵּׁר אַתָּה יִקְרָר בְּעִינֵי, מַהוּ יִקְרָת. מְפַלֵּל
דְאַיהוּ מְגַרְמִיהָ אַתִּיקָר. אַלְאָ הַכִּי הַוָּא וְדָאִי, דְכַל בְּרָ
גְשׁ דְאַיהוּ בְּחִיוּבָא (ד"ש ע"ב) קָמִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא
בְּקַדְמִיתָא, הַוָּא מְזֻלְזָלָא וְתוֹעֲבָה (תוֹעֲבָתָא) קָמִי קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הַוָּא. וּבָתָר דְאַיְמָלָךְ וְתָבְ מְחוּבִיהָ, הַשְׁתָא אַיהוּ
אַתִּיקָר מְגַרְמִיהָ. וְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא קָאַרִי עַלְיהָ
וְאָמֵר, מְאַשֵּׁר יִקְרָת בְּעִינֵי בְּכֻבְדָת, אַת מְגַרְמָךְ יִקְרָת.

בעינִי נַכְבֵּדָת וְאַנִּי אֲהַבְתִּיךְ. דֹּהֶא לִית רְחִימָנו
לְקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא בְּהָדִי בֵּרְבָּשׁ בְּהָאִ
עַלְמָא, אַלְאָ בְּמַאן דְּתַבְּ מְחוּבִּיה. וְעַל דָּא אַנִּי
אֲהַבְתִּיךְ. אֲבָל מָה אֲעַבֵּיד דֹּהֶא יְהִבֵּית רְשָׁוֹ לְחוּיָא
לְבָזָקָא. דָּא הוּא עִיטָּא, וְאַתָּן אָדָם תְּחִתִּיךְ. מַאי אִיהוּ
אָדָם דִּיהְבֵּב קֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא תְּחֹתִיה, הַהוּא אָדָם
הָאָתִי מַעַמָּא אַחֲרָא, דֹּהֶהוּא חֻווָּא מְדִילִיה יִיכְׁוֹל,
דְּכַתִּיב וְאַתָּן אָדָם. אֶל תְּקַרְרֵי אָדָם, אַלְאָ אַדּוּם.
וְלְאָמִים דָּא הוּא, לְאוֹם מְלָאוּם יָאמֵץ, וְדָא זְרַעָא
דְּעַשׂ דִּיהְבֵּב תְּחֹתָה נְפִשִּׁיה.

אָדָהוּ יִתְבִּי, הָא הָא יְוָדָאִי דְּגַזְול הַהוּא גּוֹי דְּקַטֵּל
חוּווָא, אַתָּא בְּאוֹרְחָא לְאֵי וְעַיִף. וּמְגֹו תְּקִיפָׁו
דְּשִׁמְשָׁא עַל בְּהָוָא חַקְלָל וִיתְבִּיב תְּחֹות אַילְגָּא חַד,
וְהַוָּה מְתַרְעֵם לְקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, וּמְצִדִּיק עַלְיהָ
דִּינָא, וְאָמֵר. מְאַרְיָה דְּעַלְמָא, גַּלְגִּילִי וְיִדְוֹעַ קְמַה דָּא נָא
לֹא חַיִישָׁנָא עַלִּי וְעַל גּוֹפִי וְעַל מְמוֹנִי כְּלּוּם, דֹּהֶא
בְּדִינָא אַתְּעַבֵּיד פֶּל (מִה) דָּא תְּעַבֵּיד. אֲבָל אָבָא וְאִימָא
סְבִין אִית לֵי דְלִית לֵי בְּמַה אָפְרַגְסָ לֹזָן, וְעַל דָּא
חַיִישָׁנָא.

וְתוֹ עַל כָּל דָּא, צְרוֹרָא חַדָּא דְּדִינָרִין דֹּהֶה בְּהָוָא
אַרְנָקִי דְּחַד מְסִפְנָא לְמַעַבְדָּה חַוְּפָה לְבָרְתִּיה

עֲבִיה. מֵה אָעַבֵּיד מְאֵרִי דַעַלְמָא, עַל דָא כַּאֲיָבָנָא
בְּלֶבֶא יִתְיַיר.

בְּכָה וְאָמֵר (תהילים ק"ט) מִשְׁפְּטֵי ה' אֶמֶת צְדָקָו יְחִדָּיו.
דִּיבָנָן דְמָאֵרִי עַלְמָא, קְשׁוֹט אַיְנוֹן. אַמָּאֵי אַיְנוֹן
קְשׁוֹט, בְּגַיְן דְצְדָקָו יְחִדָּיו. דָהָא בְשֻׁתָּא דְדִינָא
דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָעֵי לְמַעַבֵּד (דִינָא), כִּמֵה מְאֵרִי
תְּרִיסִין קִיְימַין מִהְאֵי סְטוּר וּמִהְאֵי סְטוּר וּמִצְדִּיקָין אֶלְיַין
בְּאֶלְיַין וּמִגְיַחַן אֶלְיַין בְּאֶלְיַין. כִּיּוֹן דְצְדָקָו אֶלְיַין בְּאֶלְיַין
וְאֶסְתָּכְמַן כְּחִדָּא, כְּדַיִן מִשְׁפְּטֵי ה' אֶמֶת. אִימְתֵּי צְדָקָו
יְחִדָּיו. כֵּד מִצְדִּיקָיִן כָּל בְּנֵי דִינָא לְעַילָּא. וְעַל דָא מְאֵרִי
דַעַלְמָא, עַל דָא בְּכִינָא וְלֹא עַל דִידִי.

שָׁמַע ר' אַלְעֹזֵר וְחַבְרִיָּא וְקָמוֹ לְגַבִּיה. חִמּוֹ יִתְיַה
דְהֹהָה יִתְיַב תְּחוֹת הַהְוָא אַיְלָנָא וְאַתְקִיפָו בֵּיתָה
וּבְטַלוֹ יִתְיַה לְגַבִּיהָן. אָמֵר רַבִּי אַלְעֹזֵר, (לֹא תְדַחֵל) זְפָא
קְשׁוֹט, דָאֵי לֹאו זְפָא אֶגְתָּה, לֹא יַרְחִישׁ לְךָ קְוִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא נִסָּא רְבָרְבָא כִּמֵה דַעַבֵּד. בְּקָדְמִיתָא טֹול
אַרְנָקִי דִילָה וְתִיזַּיל וְתִחְמֵי מֵה דַעַבֵּיד קְוִדְשָׁא בְּרִיךְ
הַוָּא בְּגִינָה.

אַזְלָ בְּהַדְיִיהוּ וְחַמָּא הַהְוָא גּוֹי מִית וְחוֹיָא הַוָּה עַבֵּיד
בֵּית נַוקְמַיָּן וְהַוָּה בְּרִיךְ עַל קְדָלִיה. אַשְׁתַּטְחָ
הַהְוָא יְוָדָא בְּעַפְרָא וְאָודִי וְשַׁבָּח לְמְאֵרִי עַלְמָא. וְקָם

ונשיך ידוֹ רַבְּי אֶלְעֹזֶר וְחַבְּרִיאָא. אמר לוֹן הַשְׁתָּא
ידַעֲגָא דַקְוִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַרְחִישׁ נִיסָּא דָא בְגִינְיִיכְוּ.
אַבְלָא רַבְּנָן, עַל אָבָא וְאִימָא סְבִין דָאִית לֵי בְכִינָא וְעַל
מַסְכָּנָא דִיהִיב לֵי צְרוֹרָא. פַתַח הַאֲרָנָקִי וְאַחֲמִי
לוֹן צְרוֹרָא וּבָן אַחֲמִי לוֹן מְחָא דַעֲבָד לֵיהּ הַהוּא גּוֹי.
צָלֵי רַבְּי אֶלְעֹזֶר עַלְיָה וְאַתְּסִי.

קְרִיבוֹ לְגַבִּיהָ הַהוּא גּוֹי בְמַלְקָדְמִין, וְחַמְיוֹ הַהוּא חַווִּיא
דְהֹהָה עַבֵּיד כְּדַבְקָדְמִתָּא. אמר רַבְּי אֶלְעֹזֶר,
חוֹוִיא כָל מָה דַעֲבָדָת יָאָות עַבְדָת. וְתוֹ דְאַחֲמִית חִילָד
וְגַבּוֹרָתָךְ בֵיהּ, וְעַבְדָת בֵיהּ נַוקְמִין סְגִיאָין. וְהָא חַמְינָן
תִלְתָ זְמָבִין וְאַחֲמִית כָל מָה דַעֲבָדָת. מַפְאָן וְלַהְלָאָה זִיל
וְאַתְּטָמֵר בְמַעֲרָתָה, וְגַזְוְנָא עַלְהָ דְלָא תְגַזֵּיק לְבָרִיִּתָא
דְעַלְמָא. אַתְּפִרְשָׁה הַהוּא חַווִּיא וְכַפֵּף רִישִׁיה וְאַזְלָל לֵיהּ.
אמֶר רַבְּי אֶלְעֹזֶר לְהַהוּא יְוָדָאי, טֹול עַדְאָה דְשָׁבָאָה.
דְהָא כִיסָא דְדַהֲבָא אִית לֵיהּ לְגַבִּיהָ דְשָׁבָק לֵיהּ
בְרִיהָ דְהַהוּא גּוֹי לְאָבוֹי, וְלָא תִיטְול מְדִילָה כְלּוּם.
וַיַּזְלֵל לְגַבִּיהָ גַבְרָא דְדוֹךְ פָלָן, וְתִשְׁפַח דְמִתָּא אַתְּתִיהָ.
זִיל לְגַבִּיהָ וְהַב לֵיהּ כִיסָא דְדִינְרִין דָא, בְגִין דְהַהוּא
גַבְרָא אִית לֵיהּ בְרָא חַד וְשַׁמְעוֹן שְׁמִיהָ וְהַוָּא אַזְיל
בְשֻׁחְרָתָא עַל יְמָא. וְאַיְנוֹן בְאַרְבָּא, בְרִיהָ דְהָאִי גּוֹי
גַנְבָ לֵיהּ הָאִי כִיסָא, וְיַהֲבָ לֵיהּ לְהַהוּא רְשָׁע. וְאִימָא

לְהַהוּא יֹדָא דִּיסְלִיק כִּיסָּא דָא לְבִרִיה, דְּלֻעָגֶל יִיתֵי
לְגַבִּיה, וַיֹּדִי לְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָא חֹזֶר אֲבִידָתָא
לְמַארִיה. וּכְךָ עֲבִיד, בָּטָל כִּיסָּא וְסָגִיד קָמִיה דָרְבֵי
אַלְעָזֶר וְנַשִּׁיק יָדוֹי, תְּוּהוֹ חֶבְרִיאִיא.

אמָר רַבִּי אָבָא, בְּכָל אָוֹרְחָא דָא אֵיתָהו תְּוָהָא בְּכָל מָה
דְּחַמְּיַנְן בָּה. וְהַשְׁתָּא אֵיתָהו תְּוָהָא עַל תְּוָהָא,
מָהוּ דִין. אָמָר לְהָוָה, מֶלֶה דָא, לָאו בְּסִמְנָא אֵיתָה, וְלֹא
בְּחַכְמָתָא. אַלְא רַוְחָא דִילִי אָסְתָכֵל וְאַנְא חַמְינָא
כְּאַילּוּ בְּעִינָא חַמְינָא. תְּוּהוֹ כְּוֹלָהוֹ חֶבְרִיאִיא, אַזְלוּ
כְּוֹלָהוֹ חֶבְרִיאִיא וְהַהוּא יֹדָא בְּהַדִּיחָה. עַד דְּמָטוֹ לְגַבִּיה
חַמוֹי. כִּיוֹן דְּמָטוֹ לְתָמָן, אַשְׁפְּחוּהוֹ לְחַמוֹי דְּהָוָה יִתְּבִּיב
עַל גַּבִּי עֲרָסָוי וְלֹעֵי בְּאוֹרִיָּתָא. בְּרִיךְ בְּרַכְתָּא רַבִּי
אַלְעָזֶר, וּבְרִיכּוֹ חֶבְרִיאִיא וְאֵיתָהו חִידִי בְּהַדִּיחָה:

פָתָח רַבִּי אַלְעָזֶר וְאָמָר, (ירמיה י"ז) רְפָאַנִי הָא וְאַרְפָּא
הַוּשִׁיעָבִי וְאוֹשָׁעָה. כִּיוֹן דָא מָר רְפָאַנִי הָא, מָהוּ
וְאַרְפָּא. כִּיוֹן דָא מָר הַוּשִׁיעָבִי, מָהוּ וְאוֹשָׁעָה. כִּיוֹן
דְּאָסִיא מַסִּי, מָאן הוּא דְמַחֵי.

אַלְא (נ"א אָמָר רַבִּי יוֹסִי חַמוֹי), כָּל אָסּוֹתָא דְעַלְמָא בִּידָא
דְּקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַבָּל אִית מְנַהּוֹן עַל יָדָא
דְּשַׁלִּיחָא וְאִית מְנַהּוֹן דָלָא אַתְמַסְרוֹ בִּידָא דְּשַׁלִּיחָא.
וְאַיְנוֹ דְאַתְמַסְרוֹ בִּידָא (ש"ה ע"א) דְּשַׁלִּיחָא אָסּוֹתָא

איבנון, אבל לוֹמְגִין מִתְהָדָרֶן. אבל אַיִנוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַסִּי, לֹא מִתְהָדָרֶן לוֹעַלְמִין, וַעֲלַדָּא אַסּוֹתָא דִילִילִיה אֲיַהִי אַסּוֹתָא דִלִית בָּה מְרֻעָא כָּלָל. וּבְגִין כֵּה, רְפָאַנִי ה' וְאַרְפָּא, וְדָא בָּלָא קַטְרוֹגָא כָּלָל. וְהַשְׁתָּא חַבְרִיא, קַוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהָב לִי אַסּוֹתָא וְעַשְׂק לִי וְעַרְבָּלִי.

סְחוֹ לֵיהּ כֵּל הַהְיוֹא עַוְבָּדָא תֹוֹה וּבְכָה וְחַדִּי. אָמֵר, חַבְרִיא נְדָרְנָא דְאַיְהָךְ לְגַבִּיהָ וְאַתְּחַבֵּר בְּחַדִּיהָ, וְנוֹזְדִי וּגְשָׁבָח לְמַארִי עַלְמָא. חַדִּי בְּחַדִּיהָו.

אָמְרוֹג לֵיהּ, בָּמָאי הַוִּיתָא מִתְעִסְק. אָמֵר לוֹן בְּפֶרְשָׁת בָּלָק הַוִּינָּא מִתְעִסְק וְחַמִּינָּא דְחַכְמָתָא דִילִילִיהָ, תֹוֹה תְּקִיף וִיתִיר מִחְכָמָתָא דְבָלָעָם. חַכְמָתָא דְבָלָעָם רְגַעָא חַדָּא, חַכְמָתָא דְבָלָק בְּכָל זִמְנָא. אבל מְפַתְּחָן כָּלָהו בִּידָוי דְבָלָעָם הָווִי, דְאַיְהוּ הָוּה שְׁלִים בְּפּוֹמָא. בָּלָק הָוּה יְדָע לְמַעַבְדָ חֶרְשּׁוֹי, וְלֹא הָוּה יְדָע לְאַשְׁלָמָא בְּפּוֹמָא.

פָתָח וְאָמֵר, (ירמיה 5) וְאַתָּה אֶל תִּרְאָ עַבְדִי יְעַקְבָ וְגוֹ. הָאֵי קָרָא (אית לאסְטְבָלָא בְיהָה) אַוְקְמוֹתָה. אבל אֶל תִּרְאָ עַבְדִי יְעַקְבָ מִחְרְשּׁוֹי דְבָלָעָם וְאֶל תַּחַת מִקְסָמוֹי דְבָלָק. תָא חֹזֵי, הַיְךְ הוּוּ תְּרוּיִיהָו דָא בְּדָא בְּעִיטָא בִּישָׁא לְקַבֵּל יִשְׂרָאֵל. אָמֵר בָּלָעָם, יְעַקְבָ בְּבִיתָא דְלָבָן

אָבָא הָווֹת, וְנַחַשׁ נַחֲשֵׁין לְקַבְּלִיה, וַיַּכְּלֵל לֵיה. אֲנוֹ אָסָּדָר נַחֲשֵׁין לְקַבְּלִיה. אָמָר בָּלְקָן, וְאֲנוֹ אָסָּדָר קְסָמִין לְשֵׁמָא דָאָקָרִי יִשְׂרָאֵל.

בְּהַהִיא שְׁעַתָּא נַפְקֵחַ רַוְחָא חֶדָּא מִסְטְּרָא דִיּוֹסָף מַגָּו עַבְּפֵי אַילְנָא וְנַשְּׁיב בָּאִינּוֹן נַחֲשִׁים וּבְטִיל לֹזָן. וְהִיְינוּ דָאָמָר יוֹסָף (בראשית מ"ד) כִּי נַחַשׁ יַנְחַשׁ אִישׁ אֲשֶׁר בַּמּוֹגִי. מַאי אִישׁ אֲשֶׁר בַּמּוֹגִי, בְּגִינִּי אִית אִישׁ דַנְחִשִּׁים יַבְטֵל לְבָנִיכָו, בְּגִינִּי אִיהוּ לְעִילָא. וְהִיְינוּ אִישׁ אֲשֶׁר בַּמּוֹגִי. אִית אִישׁ לְעִילָא דַנְפָקֵחַ רַוְחָא אַחֲרָא מַגָּו אַילְנָא דַלְתָּתָא וְנַשְּׁיב בְּהַהְוָא קְסָם וּבְטִיל לֹזָן. וְהִיְיבוּ קְסָם עַל שְׁפָתֵי מֶלֶךְ. מַאן מֶלֶךְ דָא, אַילְנָא דַלְתָּתָא. כְּדִין אֲתִיב בְּלֻעָם וְאָמָר, כִּי לֹא נַחַשׁ בַּעֲקָב וְלֹא קְסָם בִּיְשָׂרָאֵל, וְתַרְוִיהוּ הוּא בְּתַרְיוֹן סְטוּרִין אַלְיָין.

כִּי אֲתָךְ אָנִי, לֹא הוּוּ יְוָמִין מִן יוֹמָא דָאַתְבָּרִיה עַלְמָא דָאַיצְטָרִיךְ הַכִּי לְמַהְוֵי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַדִּיחָה דִיְשָׂרָאֵל, בְּהַהְוָא זְמָנָא דְבָעָא בְּלֻעָם לְשִׁיצָאָה לְשִׁבְאֵיהָן דִיְשָׂרָאֵל מַעַלְמָא. וּעַל דָא אָמָר קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּלֻעָם בָּעָא לְשִׁיצָאָה לְכוּ מַעַלְמָא, אָבֶל אֲנוֹ לֹא אַעֲבִיד הַכִּי. (ירמיה ל) כִּי אַעֲשֵׁה בָּלָה בְּכָל הָגּוּם אֲשֶׁר הַדְּחַתִּיךְ שְׁמָה וְאַתָּךְ לֹא אַעֲשֵׁה בָּלָה.

דְּאִילוֹ יִתְהַנֵּן כָּל בְּנֵי עַלְמָא, לֹא יִכְלֹן לְשִׁיצָה לְכוֹן
מַעַלְמָא. אַתָּה לְבּוֹן בְּקָדְמִיתָא וּבְעָא לְאַעֲקָרָא
לִיה לְיעָקָב בְּלְחוֹדוֹי מַעַלְמָא, אַתָּה קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְאֲגִינַּעַלְיָה. דְּכַתִּיב (בראשית ל"ג) הַשְׁמָר לְךָ פָּנָן תְּדַבֵּר עַם
יעָקָב מַטּוֹב עַד רֵעָה. אַתָּה פְּרֻעָה וּבְעָא לְשִׁיצָה לְזָוַן
מַעַלְמָא, אַתָּה קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֲגִינַּעַלְיָה
דְּכַתִּיב, (שמות א) וּבְאַשְׁר יִעַנוּ אֶתְהָוָן יְרַבָּה וּבָנָן יִפְרֹזֵן.
אַתָּה חָמָן וּבְעָא לְשִׁיצָה לְזָוַן, אַתָּה קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְאֲגִינַּעַלְיָה וְאֶתְהָבָב כֵּלָא עַל רִישִׁيه. וּבָנָן בְּכָל דָּרָא
וְדָרָא קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲגִינַּעַלְיָה דִּישְׂרָאֵל תְּדִיר.
וְיִשְׂרָאֵל אָמֵרִי (איוב ג) חַסְדֵּי יְיָ כִּי לֹא תִּמְנוּ כִּי לֹא כָּלוּ
רְחַמְּמִיו. כִּי לֹא תִּמְנוּ מִבְּעֵי לֵיה, אֲלֹא חַסְדֵּי יְיָ
בְּכָל דָּרָא וְדָרָא הָוָה בְּסֻעַּדָּן, כִּי לֹא תִּמְנוּ וְלֹא
אֲשִׁתְּצִינָא. מַאי טַעַמָּא, דְּלֹא אֲתִמְגַעַן רְחַמְּמִי מִבּוֹן,
דְּכַתִּיב כִּי לֹא כָּלוּ רְחַמְּמִיו.

תָּא חֹזֵי, מָה כִּתְבֵּב בְּקָדְמִיתָא, וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֶל
בְּלָעָם בֵּן בְּעֹזֶר. וְלֹבֶתֶר כִּתְבֵּב, וַיַּלְכֹּבוּ זָקְנֵי מוֹאָב
וּזָקְנֵי מִדְּין. הָוָה לֵיה לִמְימָר וַיָּבֹאוּ הַמְּלָאכִים, מַאי
טַעַמָּא דָּקָא שָׁגַן מִלְּהָמָמָא דָּקָא מִרְבֵּב בְּקָדְמִיתָא.
אֲלֹא הָהָוָה רְשָׁעָה דָּבָלָק חֲבִים הָוָה בְּכָל דָּרְגָּין דְּלֹעִילָא
אִינּוֹן דְּקָשְׁרִין קָשְׁרִין לְמַעַבְדָּה בְּהָוָה חֲרִשְׁין

וְקָסְמִין, וְכֹל אַיִן דָּרְגִּין עַילְאַיִן (מן יְהוָה) מַלְיִתָּהוּ, דְּבָהוּ
כְּפִיּוֹן לְדָרְגִּין תַּתְאַיִן.

אָמַר לֵיה, בְּכָל זָמָנָא דָּאָגָן חֲרֵשִׁין וְקָסְמִין וּבְחַשִּׁין
אַית לֹז דָרְגִּין יְדִיעָאָן וּמְלָאָכִין יְדִיעָאָן
דָּאָשְׁתָּמוֹדָעָן לְגַבְיַ חֲרֵשִׁין וְקָסְמִין. אָבָל מִפְּאָן וְלֹהֲלָא
אַית לְךָ לְעַיִּינָא בָּאָתָר אַחֲרָא עַילְאָה.

כְּתַב לֵיה שְׁמַהָן אַחֲרָגִין בָּאַיִן דָרְגִּין קָדִישִׁין, וְהַכִּי
אוֹרְחִיִּיהוּ דָקָסְמִין וּחֲרֵשִׁין, יְדַעַי אַיִן דָרְגִּין
דָהָהָוָא קָסָם שְׂרִירִיא עַלְיִיהוּ. וּעֲבָדִין חֲרֵשִׁיִּיהוּ וְאוֹמָמָן
לוֹז בָּדָרְגִּין אַחֲרָגִין עַלְאַיִן מַנְיִיהוּ, וּעֲבָדִין מָה
דָעָבָדִין.

שְׁלַח לֵיה הַכִּי, עַמָּא דָא, לֹא קָשָׁרָא דִילָהָוָן כְּשַׁאֲר
עַמְּיָן דְעַלְמָא, אָבָל קָשָׁרָא דִילָהָוָן בָּאָתָר אַחֲרָא
עַילְאָה מִתְקַשְּׁרוֹן לְעַילְאָה מִכֶּל דָרְגִּין.

כְּתַב וִשְׁלַח לֵיה פִיפּוֹסָא וּפְטְרוֹנוֹא דְתַרְיִיסָר גַּשְׁיבִּין
(נְשִׁיאָן) דְסַחְרָוָן גָּלָגָלִי רְתִיכָא דְכּוֹרְסִיָּא קָדִישָׁא.
אָמַר לֵיה, אֵי תִסְתְּפֵל, בְּהַנִּי תִסְתְּפֵל. בְּגַין דְהַנִּי
תַרְיִיסָר דְמִתְקַשְּׁרוֹן בַּיְ"בָ שְׁבָטִין. וְאֵי בְּהַנִּי תִעֲבִיד
חֲרֵשִׁין, בְּדַיּוֹקָנָא דִילָהָוָן לְתַתָּא דָאַיִן יְיָב שְׁבָטִין
וַיְיָב דְגָלִין פְּרִישִׁין, בִּיכּוֹל לְהֹוּ וְנִגְיָח בְּהֹו קְרָבָא
וּבְעַקְרָבָא לְהֹו מְעַלְמָא.

וְהִיִּנוּ וַיִּשְׁלַח מֶלֶאכִים. וְדֹאי הָדָא הוּא דְכַתִּיב,
וְקָסְמִים בְּיַדָּם. פִּיפּוֹסֵין דְמֶלֶאכִין קָדִישֵין הוּא
אֲתִינָן בַּיָּדֵיהָן. וְאֵינוֹ לֹא יְדֻעַ דְכָל דָּרָגֵין עַלְאַיִן בַּיָּדָ
דְקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַיִן. מָה חָשֵׁב בְּלַק, חָשֵׁב
דְעַמָּא דִּישָׂרָאֵל אַתְמָסְרוֹ לְמֶלֶאכִין כִּשְׁאָר עַמִּין
דְעַלְמָא. וְעַל דָּא פָּתָב שְׁמָהָן דָּאַיִן מֶלֶאכִין תְּרִיסָר,
וַשְׁלַח לִיהְ. וְהִיִּנוּ וַיִּשְׁלַח מֶלֶאכִים.

אָמַר לִיהְ, תָּא חֹזֵי, כֹּל דָּרָגֵין דָאַיִן מַתְקָשָׁרָן קָשְׁרִין
(ש"ה ע"ב) לַתְבָּרָא עַמָּא דָא, מַסְטָרָא דָצְפָון אַיִן.
וּמַסְטָרָא דָצְפָון זְמִינִין לְמַגְפֵל וְשׁוֹלְטָנוֹ דְחַרְשֵׁין דִילָן
בְּסַטָּרָא דָצְפָון אַיִן. הַשְׁתָּא נִיכּוֹל לְאַגְּחָא בְּהַוּן
קָרְבָּא דָהָא תְּרִיסָר אַיִן (דָאַיִן) מַתְקָשָׁרָן בְּהַוּן, וּמַסְטָרָא
דָצְפָון שְׁרִין לְמִמְגֵי.

וְהַוְאֵל וּמִשְׁמָאֵל שְׁרִין תְּוֹקֵפָא דִילָהָן, אַתְחַלֵּשׁ
וְאַתְבָּר. בְּגַיִן דְכָל תְּוֹקֵפָא דִילָהָן לְהַהְוָא
סְטָר אֵיהְ. מָהוּ דָקָא מָר דְכַתִּיב (דברי הימים ב ד) עוֹמֵד עַל
שְׁנִים עָשָׂר בְּקָר שְׁלַשָּׁה פּוֹגִים צְפָנָה, מָצְפָון שְׁאָרִי
לְמִמְגֵי. אָמַר הָא תְּוֹקֵפָא דִילָן מָצְפָון אֵיהְ וְאַיִן
אַרְבָּעִים חָסֵר חָד, דָרָגֵין תְּקִיפִין מְפַרְזָלָא וּבְגַחַשָּׁא
וְתַחַותִיָּהוּ לִית לֹזָן חַוְשְׁבָנָא. וְעַל דָא נִיכּוֹל לְאַגְּחָא
קָרְבָּא וְלְאַתְגָּרָה בְּהַוּן.

וְקוֹדֵשׁ אֲבָרִיךְ הוּא לֹא עֲבֵיד הַכִּי, דְּלֹא שְׁבֵיק לוֹן
לְמַלְאָכִים וְלֹא לְחִילִי שְׁמִיא. אֶלָּא לְקוֹדֵשׁ אֲבָרִיךְ
הָוּא בְּלַחְוֹדּוֹי. וְכֹל מְלָאכִין רְבָרְבִּין וְשְׁלְטוּגִין,
פְּלָג עַל כָּל שָׁאָר עַמִּין. וְכֹד אַתָּה יִשְׂרָאֵל, גַּטִּיל לוֹן
אִיהוּ בְּלַחְוֹדּוֹי וְאַחֲסִין לוֹן בְּתוּקְפָא בְּגֻפָא דְאִילְנָא
וְלֹא שְׁבֵק לוֹן בִּידָא דְמְלָאכִין, וְלֹא בִּידָא דְמִמְנָן
וְרְבָרְבִּין דְעַלְמָא. דְכַתִּיב (דברים ל'ב) בְּהַגְּחָל עַלְיוֹן גּוּיִם
וְגּוּי. וְאַלְיִן י"ב תְּחוּמִין מִתְחִמּוֹן בְּד', סְטִיר עַלְמָא.
לְבָתֵּר דְבָר עֲנָפִין וְטְרָפִין, גַּטְל לְיִשְׂרָאֵל וְאַחֲסִין לוֹן
בְּתוּקְפָא דְגֻפָא דְאִילְנָא. דְכַתִּיב, (דברים ל'ב) בַּי חָלָק:
עַמוֹ יַעֲקֹב חָבֵל נְחַלָתוֹ.

אמָר רַבִי אֶלְעָזֶר, כִּמְה יִאוֹת וִשְׁפִיר הָאֵי. זֶכְאָה
אוֹרְחָא דִילָן. וּכִמְה מִילִין עַלְאיִין קְדִישִׁין
רְיוּחָנָא לוֹן וְחַמִּיבָא. הַהְוָא יְוָדָאֵי הַוָּה תִּמְן לְקַמְיִיהוּ.
אמָר לוֹן, רְבָנָן, כָּל מִילִין אַלְיִן, כִּמְה טְבָאנָן. וּמִילִין
עַלְאיִין קְדִישִׁין בְּגִבָּהוּ. מַאֲי דְכַתִּיב בְּתִירִיה, יְמַצְאָהוּ
בָּאָרֶץ מְדָבֵר וּבְתוֹהוּ יַלְל יְשִׁימֹן וְגּוּי.

אמָרוּ לֵיה, אֵי יִדְעַת בֵּיה מַלְהָ, אֵימָא. דְהָא אוֹקְמוֹה
בְּאֶבְרָהָם, דְאַשְׁפָח לֵיה קוֹדֵשׁ אֲבָרִיךְ הוּא
בָּאָרֶץ אֶפְלָחִי עֲבוֹדָה זָרָה וְלֹא הוּוּ יִדְעֵי בְּמַה יִמְנוּתָא
דְקוֹדֵשׁ אֲבָרִיךְ הוּא. אֶלָּא כּוֹלָהוּ הוּוּ טְעָאן בְּתַר

עֲבוֹדָה זָרָה, וְקַم אֶבְרָהָם וַיַּרְחֵךְ בַּגִּיהָו עֲנָפָא חַדָּא
שְׁלִימָם, קָדָם מָאָרִי דָעַלְמָא. וְאַשְׁפָחָ לֵיהֶ תִּמְןָ.
מַה עָבֵד קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא, בָּטֵל לֵיהֶ לְהָוָא עֲנָפָא,
וְאַעֲקָר לֵיהֶ מַתְמָן וְאַשְׁרִי לֵיהֶ, וְאַשְׁתָּדָל. וְשַׁתְּלָ
לֵיהֶ בָּאָרְעָא אַחֲרָא. דְכִתְבֵּי (בראשית י"ב) לְךָ לְךָ מְאָרָצָךְ
וְגַוּ. וְעַבֵּיד מִפְיהָ עַמָּא קָדִишָׁא. וְדָא הָיָא מַצְיאָה
דְאַשְׁבָח קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא בְּעַלְמָא בָּאָרְעָא, דְלֹא
מַה יִמְבִּיא בֵיהֶ בָּקָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא וְלֹא יִדְעֵי מַאן אֵיהֶ.
אָמַר הָוָא יֹדָאי שְׁפִיר הָוָא, וַיָּאוֹת מַלְהָ דָא. אָבָל
אִית לְשָׁאָלָא, אֵי אֶבְרָהָם הָוָה דִיּוֹקְנָא
דְאַיְצְטִירִיךְ. וַתוּ דָהָא קָרָא, לֹא אָוֹכָח עַל אֶבְרָהָם כָּלָל
וְלֹא אָדָר לְאֶבְרָהָם כָּלָל, וְלֹא לִיצְחָק, אַלְא לִיעַקְבָּ
בְּלָחֹדוֹי. דְכִתְבֵּי כִּי חָלֵק ה' עַמוֹ יַעֲקֹב וְגַוּ, וּבְתִרְיָה
כְּתִיב, יִמְצֵא הָוָה וְגַוּ.

אמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר, עַמְּ כָל זֶה לֹא קָשִׁיא הַכָּא. דָהָא
אֶבְרָהָם אַשְׁפָחָן דְגַפְקָן מַגּוֹ פְלִיחִי עֲבוֹדָה זָרָה.
וְהַכָּא אָפָעַל גַּב דִיּוֹקָב אָדָרָ, הָוָא עַל אֶבְרָהָם. וְלִית
פִּירֻוכָא כָל בְּמַלְהָ דָא. אָבָל אֵי יַדְעַת מַלְהָ אוֹ חֲדוֹשָׁא
אִימָא: (עד כאן מההשומות) סימן יא

השלמה מההשומות (סימן יא)

פָתָח וְאָמַר הָוָא יֹדָאי (בראשית א) **וְהָאָרֶץ הָיָתָה תָּהָו**

ובהו וגו'. מֵאַנְצָרֶץ, הַהִיא דָאַשְׁתָמֹדָע עַילְלָה וַתְתַאֲהָה. הִיְתָה תְהָגָה, מֵאַי תְהָגָה. דָא קַו יְרוֹק דָאַקְיָף כָּל עַלְמָא וַאֲקָרֵי קַו תְהָגָה. דְכַתִּיב (ישועה ל"א) וַנְטָה עַלְיָה קַו תְהָגָה וַאֲבָנֵי בְהָגָה. בְהָגָה, בְמַה דְתַגְיִינָן, אַבָּנֵין מַפּוֹלְמוֹת דְמַשְׁתַקְעָן גַו תְהָמֵי וַמְבָהָן נַפְקֵי מֵיַן.

הַשְׂתָא אֵית לְמַנְדָע. תְהָגָה דָאַיהָוָה קַו יְרוֹק, מֵאַנְחָה קַו יְרוֹק, אַלְאָ אַשְׁבָחָן בְסְפָרָא דָאַסְיָא דְקָרְטִינָה וַיַּוְדָאֵן דְקָסְרִי שְׁמִיה, וַקְרָאֵן שְׁמִיה אַסְיָא קָרְטִינָה. בְגִין דְהָוָא רַב עַל כָּל אַסְיָין וַיַּקְרִיא בְחַכְמַתָּא. וַהֲכִי אָמֵר (אמְרֵי) בְלַשׁוֹן פְּרָסִי לְבָרְבָשׁ יַקְרִיא. וְהָוָא אָמֵר, וַהֲאָרֶץ הִיְתָה תְהָגָה, מֵאַי תְהָגָה, אַיהֲוָה קַו יְרוֹק דָאַסְחָר עַלְמָא. וַמֵּאַנְחָה קְלִיפָא דְאַגּוֹזָא וְדָא אַיהֲוָה קְלִיפָה דְלִבְרָה דָאַיהֲוָה יְרוֹק.

לְגַו מַגִּיה בְהָגָה, וַאֲבָנֵין אַבָּנֵין מַפּוֹלְמוֹת דְמַבָּהָן נַפְקֵי מֵיַן. מֵן תְהָגָה אַתְמַשְׁכָאֵן עֹור וַבְשָׂר. מֵן בְהָגָה אַתְמַשְׁכָו גַּרְמִי לְגַו מַגִּיה. וְחַשָּׁךְ, דָא מַשְׁיכָו דְאַתְמַשָּׁךְ מַגִּיה עַמָּא דְעַשְׂוֹ. וְאֵי תִימָא מֵאַנְחָה תְהָגָה. הַרְיִ (הַבָּי) הַוָּא וְדָאֵי, דְהָא חַשָּׁךְ מַגִּיה תְלִיָּא. אַלְאָ אֲבָנֵין אַבָּנֵין מַפּוֹלְמוֹת, עַלְוָה בְאַמְצָעִיתָא דַמִּגִּיה אַתְמַשְׁכָאֵן גַּרְמִי בְמַה דְאַתְמָרָה. וְחַשָּׁךְ מַשְׁיכָו דְקִיקִיק, דַמִּגִּיה אַתְמַשָּׁךְ עַשְׂוֹ.

וְרוֹחַ אֱלֹהִים דָא מֹחַא דְאָגוֹזָא, דְמַתְמַן אֲתִמְשֵׁךְ
יַעֲקֹב שְׁלִימָא, בְּגֻוּגָא דְאָגוֹזָא דָא. רֹזָא דְכִתְיבָּה
(יחזקאל א) וְהַגָּה רֹוח סְעָרָה בָּאה מִן הַצְפּוֹן, לְקַבְּלִיה
דְתַהְגָּה. לְגוּ מִגִּיה, עַבְנָן גָּדוֹל, לְקַבְּלִיה דְבַהְגָּה. לְגוּ מִגִּיה,
וְאַשְׁ מַתְלָקְחָת, לְקַבְּלִיה דְחַשְׁךְ. לְגוּ מִגִּיה, וְנַגָּה לוּ
סְבִיבָּה, לְקַבְּלִיה דְרוֹחַ אֱלֹהִים.

וּמַתּוֹכָה בְּעֵין הַחַשְׁמָל, לְגוּ מִפְּלָא. לְקַבְּלִיה מְרַחְפָּת
עַל פְּנֵי הַמִּים. דָא רֹוחָא דְאִימָא עַילְאָה,
דְקָא מְרַחְפָּת עַל כָּלָא. וַיַּעֲקֹב שְׁלִימָא אִיהוּ, וְדָא
מוֹחַא דְאָגוֹזָא וּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא יָמַצָּא הָאָרֶץ
מִדָּבָר, וְדָאי. לְבַתֵּר עַבְדָּ קַוְדְּשָׁא בָּרִיךְ הוּא דְכָל אִינְיוֹן
קְלִיפָּין יְהוֹן כּוֹלְהָוּן מְשַׁתְּעַבְּדוּ לֵיהֶה.

עַד הַכָּא הָוֶה כְּתִיב בְּהַהוּא סְפָרָא (דאסייא) דְקַרְטִינָה
אַסִּיאָ. לְבַתֵּר הָוֶה רְשִׁים בְּהָאִי קְרָא, כָּל נְטוּרָא
דְאַיְצְטִירִיךְ אַסִּיאָ, חֲפִים לְמַעַבְדָּ לְמַרְעָה דְשַׁכְּבִיב בְּבֵי
מַרְעֵיה אַסִּירִי דְמַלְפָא, לְמַפְלָח לְמַאֲרִי עַלְמָא. דְכָד
אַזְוֵיל אַסִּיאָ חֲפִים לְגַבִּיה, יָמַצָּא הָאָרֶץ מִדָּבָר וּבְתַהְוָה
יְלִיל יְשִׁימֹן. מַרְעֵין דְשְׂרִין עַלְיהָ אַשְׁפָּח לֵיהֶה (ש"ו ע"א)
בְּאַסִּירִי דְמַלְפָא.

אֵי תִּמְאָהוֹאיל וּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא יִפְקוֹד לְתִפְשָׁא
לֵיהֶה דָלָא יִשְׁתְּדַל בָּר נְשָׁ אַבְתָּרִיהָ, לְאוֹהָבִי. דָהָא

דוד אמר (תהלים מ"א) **אֲשֶׁרִי מַשְׁבֵּיל אֶל דָּל וְגֹן**, ודל הוא דשכיב בבי מרעהה. ואי אסיא חבים הוא, קודשא בריך הוא יהב ליה ברכאנן לההוא דישתדל ביה. וההוא אסיא ימצאוה באָרֶץ מדבר, בבי מרעהה שכיב. ובתיהו יילל ישימון, לאינון מרענן דחיקין ליה. מאי איצטראיך ליה למעבד יסובנזהו, יסובב סיבוב וויתרי עילות בגין דימבע מגיה אינון מלין דגוזקין ליה, יקיזו ליה, ויפוק מגיה דמא בישא. יבונגהו, יסתכל ויבין, ההוא מרעה ממלה הויע. ויסטכל בגין דלא יתרבי עליוי וימאך ליה. לבתר יצרכנו באישון עינו, בגין דיה נטיר כדקה איות באינון משקין, באינון אסותא דאצטראיכו ליה. ולא יטעי מביהו, דאלמלוי יטעי אפילו במלחה חדא, קודשא בריך הוא חשיב על אסיא באילו שפיך דמא וקטליה.

בגין קודשא בריך הוא בעי דאף על גב דההוא בר בש איהו בי אסירי דמלכא, דישתדל בר נש עלייה ויסיע ליה לאפקא ליה מבוי אסירי. והוה אמר הבי, קודשא בריך הוא דן דיבני בני עלמא לעילא, הן למota, הן לשירושי, הן לעקור, הן לענוש נכסין. מאן דאתחזי לענוש נכסין, נפיל בבי

מַרְעֵיתָה וְלֹא יִתְסַי, עַד דַעֲבָר כָּל מֵה דָאַתְגָּזָר עַלְיָה. כִּיוֹן דָאַתְעַבְשׁ בְּמִמּוֹגִיה, וַיְהִיבּ לֵיהּ כָּל מֵה דָאַתְגָּזָר עַלְיָה, אִתְסִי וְנַפְקֵחַ מַבִּי אָסִירִי. וְעַל דָא אִיצְטְּרִיךְ לְאַשְׁתְּדָלָא עַלְיָה, דִיתְנוּ עֻזְנָשָׂא וַיְפּוֹקֵךְ.

מִאן דָאַתְחֹזֵי לְשָׁרוֹשִׁי, יִתְפּוֹן לֵיהּ, וַיְהִיבּ לֵיהּ בְּבִי אָסִירִי. עַד דִישְׁתְּרֵשׁ מִפְלָא. וְלֹזְמַבִּין דִישְׁתְּרֵשׁ מִשְׁׁיְפוֹי, אוֹ מַחְדֵ מִבִּיהּ, וְלֹבֶתְרֵ יִפְקֹנוּ לֵיהּ מַבִּי אָסִירִי.

מִאן דָאַתְחֹזֵי לְמוֹת, הַכִּי הוּא, דָאַילֵו יִתְנוּ כָל כּוֹפְרָא וְכָל מִמּוֹנָא דַעֲלָמָא לֹא יִשְׁתְּזִיב. וְעַל דָא אִיצְטְּרִיךְ לְאָסִירִיא חֲכִים לְאַשְׁתְּדָלָא עַלְיָה, אֵי יִכְילֵל לְמִיחַבּ לֵיהּ אָסּוֹתָא מִן גּוֹפָא, יִאָוֶת. וְאֵי לָאוּ, יִתְנוּ לֵיהּ אָסּוֹתָא לְבִשְׁמָתִיהּ וַיִּשְׁתְּדַל עַל אָסּוֹתָא דְבִשְׁמָתָא. וְדָא הוּא אָסִירִיא דְקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הָפָא יִשְׁתְּדַל עַלְיָה בְּהָאֵי עַלְמָא וּבְעַלְמָא דָאַתִּי.

אמֶר רַבִּי אַלְעֹזֶר, עַד הַשְׁתָּא לֹא שְׁמַעַנָּא מִאָסִירִיא דָא וּמִסְפָּרָא דָא, בֶּרֶם מִזְמַנָּא חֶדָא. דָאַמְרֵר לֵי טִיעָא חֶדָא דְשָׁמַעַ לְאָבוֹי, דָאָסִירִיא חֶדָה תֹּוה בְּיוּמוֹי. דָכְדָה תֹּוה מִסְתְּבֵל בְּבָרֶנֶשׁ כְּדֵא אֵיהּ בְּבִי מַרְעֵיתָה, תֹּוה אָמֵר, דָא חַי וְדָא מִית. וְהַוּ אָמְרֵין עַלְיָה, (דְהֹוּ הָהָרָה וְהָאָהָרָה), דְחַיל חַטָּאתָה. וְכָל מִאן דָלָא יִכְיל לְמִדְבָּק [אַצְ"ל לְמִזְבֵּן] מֵה

דאיצטראיך, איהו הוה קני ליה ויהיב מדיליה. ויהו אמרין, דלית חכמים בעלמא בגיניה. ובצלותיה הוה עביד יתר ממה דהוה עביד בידוי, וכדומה לו, דא הוה הוה אסיא. אמר הוה טיעא, ודאי ספרא דיליה בידי איה, דקא ירידנא מאבי אבא. וכל מלוי דהוה ספרא, כלחו אתייסדן על רזין דאוריתא ורזין סתימין אשבחנא ביה.

ומילין דאסותא דายה אמר דלא יאות למפעל לו, בר מאן דאייה דחיל חטאיה. ואינון ממה דהוה עביד בלעם דהוה לחיש על מרע, והוא אמר בפומייה, ואטיס מיד. וכלחו בריר לון בהוה ספרא.

ואמר, דא אסור ודא מיותר למאן דחיל חטאיה, בגין דמרעין סגיאין אמר, דתלייא אסותא דילחון בלחשו דפומא, ואינון מסטרא דנחש, ומגהון מסטרא דקסם. וכל אינון דאסור לומר בפומא ואסור ל麻痹 בעובדא, הוה אמר. עד דASHBACHNA על מרעין ידיען דאייצטראיך לומר בה, ולגנדיי בנדיי ובלשפתא על הוה מרע, ואיהו תווהא סגי לגבן.andi רבי אלעזר וחדו חבריא.

אמר רבי אלעזר איה ספרא הוה לגבן, בחמי Mai איה. אמר, אנא אמסר במשירה על מנת

לְאֲחֹאה (לאחואה) לְבוֹצִינָא קָדִישָׁא. וְתַגִּינָן, אָמֵר רַבִּי
אַלְעֹזֶר, הַהְנָא סְפָרָא הָוֹה בַּיְדֵי תְּרִיסֵר יְרֵחִי, וְאַשְׁפְּחַנָּא
בֵּיה בְּהֹרְין עַלְאַיִן. כֵּד מִטִּינָא לְאַיְנוֹן רְזִין דְּהֹוּ
מִבְּלֻעַם תְּוֹהָנָא.

יוֹמָא חד לְחִישָׁנָא בָּאָתָר חד, וְהָוּ אַתְּוֹן סְלִקָּן וְנַחֲתָן.
עד דְּחַמִּינָן בְּחַלְמָא וְאָמֵר לֵי, מָה לְךָ לְמַיְעַל
בְּתַחְוֹמָא דְּלָאו דִילָךְ. אַתְּעָרְגָּא וְאַבְּאַיְשָׁ קְמָאִי עַל רְזִין
סְתִימִין דְּהֹוּ תְּמָן, שְׂדָרָנָא לְהָוָא יְהָדָא וְיְהִיבָּנָא לְיהָ
סְפָרָא. וּבְרִזִין דְּבָלָעַם אַשְׁפְּחַנָּא מַאֲיָנוֹן שְׁמָהָן
דְּמַלְאָכִים דְּשָׁדָר לֵיה בְּלָק, וְלֹא הָוּ מַתְּסָדָרָן עַל
תִּקְוָנִיִּיהָ.

אָבָל כִּמָה זִינִי אָסּוֹתָא אַשְׁפְּחַנָּא בֵּיה דְקָא מַתְּתָקָנִי
עַל תִּקְוָנִי אָוּרִיִּתָא וּרְזִין סְתִימִין דִילִילָה. וְחַמִּינָא
דְּאַיְנוֹן בְּחַסִידָתָא וְצְלוֹתָין לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הָוּא.

וְאֵי תִימָא דְהֹוּה עַבֵּיד אָסּוֹתָא בְּפָסּוֹקִי דְאָוּרִיִּתָא, חַס
וּשְׁלוּם. אַלְא הָוּה אָמֵר רְזִין דְאָוּרִיִּתָא, וְעַל הַהְנָא
רְזָא אָפִיק רְזִין דְאָסּוֹתָא, דְלָא חַמִּינָא בְּהָוָא גּוֹנָנָא
לְעַלְמִין. אָמִינָא, בְּרִיךְ רְחַמְנָא דְאַחֲפִים לְבִגְיִ נְשָׁא
בְּחַכְמָתָא דְלַעַילָא. וּמַאיָנוֹן מַלְיָן דְּבָלָעַם נְסִיבָנָא.
וְחַמִּינָא בְּהָוָה, דְלָא הָוָה בְּעַלְמָא חַכִּים בְּחַרְשִׁין בְּגִינִּיהָ.
אָמִינָא, בְּרִיךְ רְחַמְנָא דְבָטִיל מַעַלְמָא חַרְשִׁין דְלָא

יטעון בני נשא מבהיר דחלתה דקדושא ברייך הניא.

ע"כ: (עד כאן מההשומות)

אמר רבי אלעזר, בלעם חיבא מאן קטיל ליה, והייח אקטיל. אמר רבי יצחק, פנחס וסיעתיה קטלווהן. כתיב, (במדבר לא) הרגו על חללייהם. ותנו, בקרתא דמדין היה עביד בחכמתא דחרשו, דטאשין באוירא היא ומלאי מדין. ואלמלא אין דקדושא, וצלותא דפינחס, דאפיקלו להונ על קטיליה, הדא הוא כתיב על חללייהם. וכתיב (יהושע יג) זאת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בחרב. אמר ליה רבי אלעזר, כל דא ידענא.

אמר רבי שמעון, אלעזר, כל ملي דבלעם חייבא, תקיפין איינז, והא איקמינה חבריה, כתיב (דברים לד) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, ואמרゴ, בישראל לא קם אבל באומות העולם קם, פמנゴ. בלעם, והא אוקימנא מלה, משה לית דכוותיה, בכתראין עלאין. בלעם לית דכוותיה, בכתראין תהאין. דא בסטרא דקדושה, ודא בסטרא דשמעאלא. ואי כל דא היה בידיה, וכל בך תקיף בחכמתא, גבר דישבח גריםיה בחילא תקיף, כתיב ואני אקירה כה, עקר לכה מהאי. הייך יכilio לקטלא ליה.

אלא בספרא בחכמתא דשלמה מלכא ה כי אמר, תלת

סימני אינון. סימן לעברת, ירךון. סימן לשיטות, מלין. סימן שלא ידע כלום, שבוחי. ודא אכרע לשאר, שוטה בכל עבירות, שלא אית בה.

והא פתיב (משל בז) יהלך זר ולא פיך, ואם לא זר. פיך. לאו הבי. אלא אי לא הויא מאן דاشתמודע לך, אפתח פומך למלא באורייתא, ולאודעא ملي' קשות באורייתא. ובדין פתיחו דפומך באורייתא, ישבחון מלך, וינגדען מאן אבהת, דלית מלאה בעלמא דישתמודען לייה לביר נש, אלא בזמנא דאפתח פומיה. פומיה הודיע לבני נשא מאן הויא.

ההוא רשות דבלעם, שבוחי משבח גרמיה בכלל. ועם כל דא, גניבו דצעטא קא גניב, ואסתלק במלוי. במלין זעירין, הויה עביד רברבן. מה דאמר על אינון דרגין מלין מסאבין הויה אמר, וקשות אמר. אבל ההוא רשות הויה אמר ומשבח גרמיה בארכ סתים, ואסתלק במלוי, הכל מאן דהו שמע, חשיב דאסתלק על כל גבאי עולם, דכתיב שומע אמר אל ויודע (דף קצ"ד ע"א) דעת עליון. מאן גבר בעלם, דהו שמע מפומיה מלין אלין, שלא חשיב דלית בעלם נביה מהימנא בגיניה. וקשות הויה, והכבי הויה. נאם שומע אמר אל, הכבי הויה. ויודע דעת עליון הכבי הויה. וההוא רשות הויה

אמר על דרגין דאתדק ביהו, שומע אמרי אל, מלה
דאיהו בסליקו עלאה.

והכ' אמר, שומע אמרי אל, האל לא פתיב, דהא (תהלים
יח) האל תמים דרכו. אבל סתם אל, אל אחר איהו.
(שמות לד) כי לא תשתחוה לאל אחר שומע אמרי אל, מלה
זעירא איה. ודמי למן דלא ידע, דאיהו רב ועלאה.
שומע אמרי אל, ההוא דאקרי אל אחר, דכתיב כי לא
תשתחוה לאל אחר.

וירדעת דעת עליון, על כל דרגין דמסבוי, איןון
דמנגagi ארבעה דימא וסערא. ארבעין חסר חד
איפון. וההוא רב החובל, דכלתו מתנaggi על יDOI, איהו
עליאן על בלהו. בדא הויה מתקבק ההוא רשות, ואמר
הויה ידע דעת עליון, דרא דאיהו עליון על בלהו
מנגagi ארבעה. מאן שמע הכ' דלא אtabhil בדעתיה,
וימא דלא הויה בגניה בעלמא. אלא ההוא רשות משבח
גרמיה בארכ סטים ואמר ملي קשות, וגניב דעתה דבג'י
עלמא.

אשר מתחה שדי יתחה, מאן דשמע דא, חשיב דתוה חמ'י
מה דלא חמ'י אחרא בעלמא. מתחה שדי, דא
ענפה חדא, מאינון ענפין דהו נפקין משדי. ולמה.
דבכם תא דא, אחוי תלת, לךבל ש' דשדי, לךבל תלת

ענפין דביה, ואחיזי תריין גביאין, בדי ערבות, דתמכין
ביה. קיבל ע' תריין ענפין דעינא בישא, לסתמא לון.
כד אתה בליך, אמר אנא אייכול לון. עמלק בהדי
חכמתא דא אתה לגביהו, ויביל לון.

ושדר לבלעם, ואמר ליה, אנא תרי אתוון דעמלק אית
בי, דאיונן ל"ק, דאיונן סיומה דעמלק. אנא לי
ל"ק, ועמלק ל"ק, לי סיומה, ובה שירותא ב"ל. אמר
לייה רבוי שמעון, ה כי אימא שירותא דבלק ב"ל,
ושירותא דבלעם ב"ל, שירותא דבלק הוה ביה בבלעם.
וסיום דעמלק, הוה ביה בבלק, וסיום דבלעם, הוה
שירותא דעמלק.

ואי תימא דלא ניכול להונ, בגין דחרשיה דרביהון
משה, דהוה פשיט ידיה, האי ידא אית באליין
רברבין, דיכלי בחרשין לאחתקפא יתר. והיינו דכתיב
וקסמים בידם, בידיהם לא כתיב, אלא בידם, ידא
לקבל ידא, ה כי שדר ליה בליך לבלעם.

ולה כי מחזוה שדי כדאמרן, ולה כי אתענש, ואתענש
לעילא, ואקרין מחזוה, פמה דאת אמר (מלכים א ז)
ומול מחזוה אל מחזוה. ענפה דנפק מתמן. ומאן ההוא
מצווה עזא ועזאל, דאיונן נופל וגלווי עינים, ואיהו מצווה
שדי, דהוה חמא נופל וגלווי עינים.

آن הוה בלעם בההיא שעטה. אי תימא במדין, הא כתיב ועתה הנבי הולך לעמי. אי אזל ליה, מאן יהביה במדין. אלא ההוא רשות, כיון דחמא דנפלו מישראל כ"ד אלף על עיטוי, אתעכט תפן והוה בעי מביניהם אגרוי. ובעוד דאתעכט תפן, אתה פנחים ורברבני חילא לתמן.

כיון דחמא לפנחים, פרח באוירא, ותרין בנוחי עמיה, יונוס ויוםברוס. ואי תימא, הא מיתו בעובדא דעגל, דהא איבונן עבדו. אלא הבי הוה ודא, ודא הוה דכתיב, (שמות לב) ויפול מן העם ביום הוה כשלשת אלפי איש. וכי לא הוו ידעינו חישבנא זעירא דא, וחרי כמה חישבנין אחרנין, רמאין עלאלין ורברבניין, ידע קרא לממני, והכא כשלשת אלפי איש. אלא איבונן בנוי דבלעם, יונוס ויוםברוס, דהו שקלי כשלשת אלפי איש.

אלא ההוא רשות, כל חרשין דעלמא הוה ידע, ונintel אווף הבי חרשין הבנוי, דהו רגילין בהו, ובהו טאס ואסתלק. פנחים חמא ליה, דתוה בר נש חד טס באוירא, והוה מסתלק באוירא מעינא, רמא קלא לבני חילא, אמר אית מאן יידע למפרח אבטריה דהו היא רשות, דהא בלעם איהו, כמו ליה דתוה טאס.

צלייה בְּרִיה דְּשֵׁבֶטָא דְּדוֹן, קַם וַגְּטָל שְׁלֹטָנוּ דְּשָׁלִיט עַל תְּרֵשִׁין, וַפְּרָח בְּתִירִיה. כִּיּוֹן דְּחַמָּא לֵיה֒ הַהְוָא רְשֻׁעָה, עַבְדָּא אֲרָחָא אַוְחָרָא בְּאוּרָא, וַבְּקָע חַמְשָׁ אֲוִירִין בְּהַהְוָא אֲרָחָה, (דף קצ"ד ע"ב) וַאֲסַתְּלָק וַאֲתַפְּסִי מַעֲינָא, כִּדְין אֲסַתְּבָנָן צלייה בְּהַהְיָה שְׁעַתָּא, וְהַוָּה בְּצָעָרָא דְּלָא הוּה יִדְעַ מַה יַּעֲבִיד. רַמָּא לֵיה קַלָּא פְּנַחַס וְאָמָר, טוֹלָא דְּתַבְּגִינִיָּא דְּרַבְּעֵין עַל בְּלַחְווֹין, הַפּוֹךְ בְּמַזְיִיךְ. מִיד יִדְעַ וְגַלְיִי הַהְוָא אַחֲרָא, וְעַל לְגִבִּיה. מִיד אַתְגָּלִי, וַנְחַתּוּ תְּרוּיִיהוּ קַמְיהָ דְּפַנְחָס.

תָּא חֹזֵי, הַהְוָא רְשֻׁעָה בְּתִיב בֵּיה וַיְלַךְ שְׁפֵי, דָא הוּא עַלְיוֹן דְּדִרְגֵּין דִּילִיה, חֹווֹיא דִּכּוֹרָא. צלייה גַּטְלָתְרִין, דָכְרָן וַנוּקְבָּא. וּבְהַהְוָא שְׁלִיט עַלְיהָ, בְּגַיְן דְּשְׁלֹטָנוּ דְּשָׁלִיט עַלְיָהוּ גַּטְלָה, וַאֲתַפְּפִיָּן קַמְיהָ. וְדָא הוּה (בראשית מט) שְׁפִיפָּוֹן עַלְיִי אֲרָח. עַל הַהְוָא אֲרָח, דְּעַבְדָּה הַהְוָא רְשֻׁעָה, דְּכַתִּיב (בראשית מט) יְהִי דָן בְּחַשׁ עַלְיִי דָרְךָ, דָא שְׁמַשׁוֹן. שְׁפִיפָּוֹן עַלְיִי אֲרָח, דָא צלייה.

הַבּוֹשֶׁה עַקְבִּי סָס, דָא עִירָה, וְהַוָּה בְּהַדִּיה דְּדוֹד, וְהַוָּה אֲתִי מְדוֹן, וַבְּגִינִיה, תְּלִיא אֲבוּרְתִּיה בְּדוֹד, דְּכַתִּיב (שמואל ב ח) וַיִּעַקֵּר דָוד אֶת כָּל הַרְכָּב. וַיִּפְולֵר רַוכְבָוֹ אַחֲרָה, דָא שְׂרִיה, דְּזַמְּנִין לְמִיתִי בְּהַדִּי מִשְׁיחָא דְּאַפְרִים, וְאֵיהָ הַוָּי מִשְׁבְּטָא דְּדוֹן, וְזַמְּנִין אֵיהָ לְמַעַבְדָּן נַזְקָמִין

וְקָרְבֵּן בְּשָׂאָר עַמִּין. וּכְדֹּא יְקוּם, כִּדְיַין מְחֻפָּא לְפָוָרָקְנָא
דִּיְשָׁרָאֵל, דְּכַתִּיב (בראשית מט) לִישְׁוּעָתָךְ קְוִיְתִּי זֶה. וְאַף עַל
גַּב דָּאוֹקְמָה לְהָאֵי קְרָא, אֲבָל בְּרִירָוּ דְמָלָה כִּמָּה
דְּאָתָּמָר, וּבִמְהַדָּאוֹקְמָה. וּעַל דָּא אַתָּא קְרָא וְאָוָבָה.
כִּיּוֹן דְּבָנָת הַהְוָא רְשָׁע לְקָמִי פְּנַחַס, אָמָר לִיה, רְשָׁע,
כִּמָּה גָּלוּלִין בִּישְׁוּן עַבְדָת, עַל עַמָּא קְדִישָׁא. אָמָר
לִיה לְצִלְיָה, תָּא וְקָטְלִיה, וְלֹא בְשָׁמָא, דָּלָא אַתְּחֹזֵי הָאֵי,
לְאַדְכָּרָא עַלְיָה קְדוּשָׁה עַלְאָה, בְּגִין דָּלָא תִּפְוֹك
בְּשָׁמְתִּיה, וְתִּתְכְּלִיל בְּמַלְיוֹן דְּדָרְגָּין קְדִישָׁין, וְתִּתְקַיִים בְּיה
מַה דָּאָמָר תִּמְוֹת נְפָשֵׁי מוֹת יְשָׁרִים.

בְּהַהְוָא שְׁעַתָּא עָבֵד בֵּיה כִּמָּה זִינִי מוֹתָא, וְלֹא מִית, עַד
דְּגַטֵּל חַרְבָּא דְּהָהָה תְּקִין (ס"א ח' ק' ק'ק) עַלְזִי חַווֵּא מְהָאֵי
סְטָרָא, וְחוֹיֵא מְהָאֵי סְטָרָא. אָמָר לִיה פְּנַחַס, בְּדִילִיה טָול
(נ"א קָטוֹל לִיה), וּבְדִילִיה יִמוֹת. כִּדְיַין קָטָל לִיה, וַיְכִיל לִיה.
דְּכָה אַרְחוֹי דְּהַהְוָא סְטָרָא, מְאן דָּאָזָל אַבְתָּרָא, בְּה
יִמוֹת, וּבְהַתְּפֹוק גְּשָׁמְתִּיה, וּבְהַתְּכְלִיל. וְהַכִּי מִית
בְּלֹעַם, וְדִיְנִי לִיה בְּדִינֵינוּ בְּהַהְוָא עַלְמָא, וְלֹא אַתְּקָבֵר
לְעַלְמָין. וְגַרְמוֹי בְּלָהָו אַתְּرָקְבָּו, וְאַתְּעָבֵידָו כִּמָּה חַווֵּין
מְזֹהָמָין, מְבֹזָקִי שָׁאָר בְּרִיּוֹן, וְאַפְּיָלוּ תּוֹלְעָתֵין דְּהָוָ אַכְלִי
בְּשָׁרִיה, אַתְּהָדָרוּ חַווֵּין.

אַשְׁכַּחַנָּא בְּסְפָרָא דְּאַשְׁמֹודָאֵי, דְּיַהָב לִיה לְשָׁלָמָה

מלכָא, דכֶל מֵאַן דְהֹוּ בְעִי לְמַעֲבֵד חַרְשֵׁין תִּקְיִפְיִין סְתִימִין דְעִינָא. אֵי יָדָע טְבָרָא דְגַפֵּל תִּמְנוּ בְלָעָם, יְשָׁפָח מַאיְנוּ חַוִּין דְהֹוּ מְגַרְמוּי דְהֹוּ רְשָׁע, אֵי יְקַטְּלֵל חַד מְפִיהָו, רִישָׁא דִילִיה בֵיה יְעַבֵּיד חַרְשֵׁין עַלְאַין, בְגֻפָא דִילִיה חַרְשֵׁין אַחֲרָבִין, בָזְנָבָא דִילִיה חַרְשֵׁין אַחֲרָבִין. תְּלַת זִיגִי חַרְשֵׁין, אִית בְּכֶל חַד וְחַד.

מִלְכַת שְׁבָא כֵד אַתָת לְגַבֵּי שְׁלָמָה, מַאיְנוּ מַלְין דְשָׁאִילָת לְשְׁלָמָה, אִמְרָת, גְרָמָא דְחוּיא דְתִלְתָ חַרְשֵׁין בְמָה נִתְפָס. מִיד (מלכים א') לֹא הִי דְבָר נְעָלָם מִן הַמֶּלֶךְ אֲשֶר לֹא הָגִיד לַה, אֵיה שָׁאִילָת עַל דָא, וְהַוּת אַצְטְרִיכַת לְאַיְנוּ חַוִין. וְלֹא יְכִילָת לְנַטְלָא חַד מְפִיהָו. מָה אַתְיֵב לַה מַלְין דְהֹוּ בְלָבָה. כֵד אָוְדָע לַה, דְכַתִּיב וַיַּגֵּד לַה שְׁלָמָה אֶת כָל דְבָרִיה. אַיְנוּ חַוִין, לֹא יְכִלֵין לוֹז כָל בְּגִי עַלְמָא, בֵר מַמְלָה דְרוֹזָא חַדָא, וְמַאי אֵיהָו. שְׁכַבַת זָרָע רֹותָחת.

וְאֵי תִימָא מֵאַן יְכַיל. אֶלָא, בְשַׁעַתָא דְהֹוּ שְׁכַבַת זָרָע אָפִיק בֵר גַש, כֵד אֵיהָו בְתִיאוּבָתָא, אָפִיק לַה לְשָׁמָא דְהֹוּ חַוִיא, בְרֻעּוֹתָא דְתִיאוּבָתָא. כֵד נְפִיק בְרִתְיָהוּ, נְטִילִי לֵיה מִיד בְלִבּוֹשָא חַדָא, וְהֹוּא לְבוֹשָא זָרָקִין לְגַבֵּי חַוִיא, מִיד כְפִית רִישִׁיה, וְתִפְסֵן לֵיה, כְמָה דְתִפְיס תְּרִגְגּוֹלָא דְבִיתָא. וְאֵי בְכֶל מְאַגִי קְרָבִין דְעַלְמָא,

יגחון בחד מבייהו, לא יכלין ליה. ובهاי, לא אצטראיך בר נש בעלמא מאני קרבא, ולא מלחה אחרא ולא אצטראיך לאסתمرا מבייהו דהא כלחו אתפפין לגביה.

פְּרִידִין אֲתַבְּקֹן אַיִנּוֹן מַלְיָן בְּלַבְבָּה, וְתַאֲיבָת לְהָאִי.
מִפְּאָן וְלְהַלְּאָה אֶלְעָזָר בָּרִי, קַיְדְּשָׁא בָּרִיךְ הוּא עָבֵד מַה
דַּעֲבָד בְּהַהוּא חַיְּבָא, וְרוֹזִין סְתִימִין אַלְיָן, לֹא
אֲצַטְרִיכָו לְגַלְּאָה, אֶבְלָל בְּגִינְזָרְבָּרְבָּרְיאָה דְּהַכָּא יְבָדְעָוָן
אֲרָחִין סְתִימִין דַעֲלָמָא, גַלְיָנָא לְכוֹ. דַהָא פְּמָה נְמוֹסִין
סְתִימִין אַיִנּוֹן בעלמא, וּבְגִינְזָרְבָּרְבָּרְיאָה, נְשָׂא לֹא יְדַעַּין, וְאַיִנּוֹן
פְּלִיאָן סְתִימִין, רְבָרְבָּן וְעַלְאָין. עַלְיהָ, וְעַל דְּדָמִי לְיהָ,
קְרָאוֹן (משלוי) וְשָׁם (ד"ג קצ"ה נ"א) רְשָׁעִים יְרָקָב. זְפָאִין אַיִנּוֹן
זְפָאִי קְשׁוֹט, עַלְיָהוּ כְּתִיב, (תהלים קמ) אַךְ צְדִיקִים יוֹדוֹ
לְשָׁמֶךְ וְגוֹ.

(במדבר כ"ב) וְעַתָּה לְכָה נָא אַרְהָה לֵי אֶת הָעָם הַזֶּה וְגוֹ. רַבִּי
אָבָא פָתָח, (תהלים קב) תְּפִלָה לְעַבְיִם כִּי יַעֲטוֹף וְגוֹ,
תַלְת אַיִנּוֹן דְכַתִּיב בְהָו תְּפִלָה. וְאַזְקָמוֹתָה מַלְהָ דָא, (אֶבְלָל מַלְהָ
דָא) חַד הַוָה מְשַׁה, וְחַד הַוָה יְהוָד, וְחַד עֲנֵנִי, דְאַתְּפָלִיל בְהָו,
וְאַתְּחָבֵר בְהָו. וְאֵי תִימָא, הָא כְתִיב (חבקוק ג) תְּפִלָה לְחַבְקוֹק
הַנְּבִיא, הָא אַרְבָּע אַיִנּוֹן. אֶלְאָחַבְקוֹק לֹאוּ בְגִינְזָרְבָּרְבָּרְיאָה
הַוָה, וְאֶפְעַל גַב דְכַתִּיב בְיַה תְּפִלָה, תְּוִשְׁבַחְתָא וְהַוְדָאָה
אִיהוּ לְקַיְדְשָׁא בָרִיךְ הוּא, עַל דְאַחִיא לְיהָ, וְעַבְדָ עַמִּיהָ
נְסִיּוֹן וְגַבּוֹרָן, דַהָא בָרִיהָ דְשׂוֹבְנִית הַוָה.

אבל ג' איבון דאקרון תפלה. (תהלים צ) **תפלה למשה איש האלים,** תפלה דא דלית בגיגיה בבר נש אחרא. (תהלים פו) **תפלה לדוד,** תפלה דא איה תפלה, דלית בגיגיה במלפא אחרא. **תפלה לעני,** תפלה איה מאינון ג'. **מאן חשiba מפלחו.** הו אימא תפלה דעבי. **תפלה דא,** קדים לתפלה דמשה. **וקדים לתפלה לדוד,** וקדים **לכל שאר צלותין דעלמא.**

מאי טעם. בגין דעבי איה תביר לבא. ובכתב, (תהלים לד) **קרוב יי לנשברי לב וגוו.** ומסכנא עביד תדיר קטטה בקידשא בריך הוא. **וקודשא בריך הוא אצית ושמע מלוי.** כיון דצלי צלותיה, פתח כל בו רקיעין, וכל שאר צלותין דקה סלקין לעילא, דחי לוז ההיא מסכנא תביר לבא, דכתיב תפלה לעני כי יעטוף. כי **יתעטף מבעי ליה,** Mai כי יעטוף. אלא איה עביד עטופה לכל צלותין דעלמא, ולא עליין עד דצלותא **דייליה עאלת.**

וקודשא בריך הוא אמר, יתעטפון כל צלותין, וצלותא **דא תיעול לגבאי.** לא בעינה הכא כי דין דידונין בגיןא, קמאי ליהו תרעומין דיליה, ואני והוא בלחודגא. **וקודשא בריך הוא ATIICH בלחודו,** באינון תורעמין, בההוא צלota, **דכתיב ולפני יי שפוך שיחו.** **לפני יי ודה.**

כֵּל חִילִי שְׁמַיָּא שְׁאָלֵין לְאָלֵין, קֹודֶשׁ אֶבְרִיךְ הוּא בְּמַאי אֲתַעַסְקֵנָה, בְּמַאי אֲשַׁתְּדָלָה. אָמְרֵין, אֲתִיחָדָא בְּתִיאוּבָתָא בְּמַאנִין דִּילִיה, כְּלָהוּ לֹא יְדֻעַּו מָה אֲתִעְבֵּיד מִהָּוּא צְלוֹתָא דְמַסְפֵּנָה, וּמְכַל אַינְנוּ תּוֹרְעָמִין דִּילִיה. דְּלִית תִּיאוּבָתָא לְמַסְפֵּנָה, אֵלָא כִּד שְׁפִיךְ דְּמַעוֹי בְּתוֹרָעָמוֹ, קִמְּיָה מַלְכָּא קְדִישָּׁא. וְלִית תִּיאוּבָתָא לְקוֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, אֵלָא כִּד מַקְבֵּל לֹזֶן, וְאוֹשְׁדוּ קִמְּיָה וְדָא אֵיהָ צְלוֹתָא, דְּעַבֵּיד עַטְוֹפָא לְכָל צְלוֹתִין דְעַלְמָא.

מִשָּׁה צִלִּי צְלוֹתִיהָ, וְאֲתִעַכֵּב כִּמָּה יוֹמִין בְּהָאִי תְּפִלָּה. דָּוד חִמָּא, דְּכָל בְּוַיִּן, וְכָל תְּרֵעִי שְׁמַיָּא, כְּלָהוּ זְמִינִין לְאֲפַתְּחָא לְמַסְפֵּנָה, וְלִית בְּכָל צְלוֹתִין דְעַלְמָא, דְּקוֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הוּא אֲצִית מִיד, כְּצְלוֹתָא דְמַסְפֵּנָה, כַּיּוֹן דְּחִמִּי הָאִי, עָבֵד גְּרָמִיהָ עֲנֵנִיא וּמַסְפֵּנָה, פָּשֵׁט לְבוֹשָׁא דְמַלְכוֹתָא, וַיַּתְּבִּיב בְּאֶרְעָא כְּמַסְפֵּנָה, אָמֵר תְּפִלָּה. דְכַתִּיב, תְּפִלָּה לְדָוד הַטָּהָה יִי אָזְבֵּךְ עֲגַנִּי. וְאֵי תִּימָא אַמְּמָא. בְּגַיִן כַּי עֲנֵי וְאַבְיָוֹן אָבִי. אָמֵר לֵיהֶ קֹודֶשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, דָוד, וְלֹאוּ מַלְכָּא אַבָּתָה, וְשַׁלְּיטָא עַל מַלְכִין תְּקִיפִין, וְאַתָּ עַבֵּיד גְּרָמָךְ עֲנֵי וְאַבְיָוֹן. מִיד אַהֲדָר צְלוֹתִיהָ בְּגֻוֹנָא אַחֲרָא, וְשַׁבָּק מֶלֶה דָאַבְיָוֹן וְעֲנֵי, וְאָמֵר שְׁמָרָה נְפָשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי. וְעַם כָּל דָא כָּלָה הָוֹה בְּיהָ בְּדָוד.

אָמֵר לֵיהֶ רְבִי אַלְעָזָר, שְׁפִיר קְאָמְרָת. וְעַם כָּל דָא (ס"א

ועל דא) **אָצְטְּרִיךְ** ליה לבר נש **דָּצְלֵי צְלוֹתִיהָ**, (למהורי תפון עני ואביוין) **לְמַעַבְדָּגָרְמִיהָ עֲבִי**, **בְּגַין דְּתִיעַול צְלוֹתִיהָ בְּכָלְלָא** **דְּכָל עֲגִים**. **דְּהָא כָּל בְּטוּרִי תְּרֻעִין**, **לֹא שְׁבָקִין הַכִּי** **לְמַיְעָל**, **כַּמָּה דְּשְׁבָקִין לְמַסְכָּנִין**, **דְּהָא בְּלֹא רְשֹׁוֹתָא** **עַלְיָין**. **וְאֵי עֲבִיד בָּר נִשׁ גָּרְמִיהָ**, **וְשַׁוִּי רְעוֹתִיהָ תְּדִיר** **כְּמַסְכָּנָא**, **צְלוֹתִיהָ סְלָקָא**, **וְאַעֲרָעָת בָּאִיבָּונָן צְלוֹתִין** **דְּמַסְכָּנִין**, **וְאַתְּחַבְּרָת בָּהָו**, **וְסְלָקָת בָּהָדִיחָו**, **וּבְכָלְלָא** **דְּלָהָן עַאלָת**, **וְאַתְּקַבְּלָת בְּרַעֲוָתָא קְמִי מְלָכָא קְדִישָׁא**.

(בָּהָו)

דָּוִד מְלָכָא, **שַׁוִּי גָּרְמִיהָ בְּאַרְבָּעָה אַרְחִין**, **שַׁוִּי גָּרְמִיהָ בְּהַדִּי מַסְכָּנִי**. **שַׁוִּי גָּרְמִיהָ בְּהַדִּי חַסִּידִים**. **שַׁוִּי גָּרְמִיהָ בְּהַדִּי עֲבָדִים**. **שַׁוִּי גָּרְמִיהָ בְּהַדִּי אִיבָּונָן דְּמָסְרִי גָּרְמִיהָו** **וּנְפִשְׁיָהוּ עַל קְדוּשָׁת שְׁמִיהָ**. **שַׁוִּי גָּרְמִיהָ בְּהַדִּי מַסְכָּנָא**. **דְּכַתִּיב כִּי עֲנִי וְאַבְיוֹן אָגִי**. **שַׁוִּי גָּרְמִיהָ בְּהַדִּי חַסִּידִים**, **דְּכַתִּיב שְׁמָרָה נְפִשְׁי כִּי חַסִּיד אָגִי**. **בְּגַין דְּאָצְטְּרִיךְ** ליה לבר נש, **דְּלֹא לְשֹׁוֹאָה גָּרְמִיהָ רְשָׁע**. **וְאֵי תִּימָא אֵי הַכִּי** **לֹא יִפְרֹט חַטָּאוֹי לְעַלְמִין**. **לֹאו הַכִּי**. **אַלֵּא כֵּד יִפְרֹט** **חַטָּאוֹי**, **כִּדְין אִיהָוּ חַסִּיד**, **דְּאָתִי לְקַבְּלָא תְּשׂוֹבָה**, **אֲפִיק גָּרְמִיהָ מְסֻטָּרָא בִּישָׁא**, **דְּהָוָה בְּטֻנוֹפָא דִילָה עַד הַשְׁתָּא**, **וְהַשְׁתָּא אַתְּדַבְּק בִּימִינָא עַלְאָה**, **דְּאִיהָי פְּשָׁוֹתָה לְקַבְּלָא** **לִיהָ**.

וְלֹא תִּמְאָ, דְּלֹא מִקְבֵּל לִיהְ קִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַד
דִּיפְרֵט חֲטֹאוֹי מִיּוֹם אֲדֹנָה בְּעַלְמָא. (ס"א א"י ה"ב) אֵனָ
(א"ו) אִינּוֹן (דף קצ"ה ע"ב) דָּאַתְּפָסּוֹן מִפְּיהָ, דְּלֹא יִכְּלֶל לְאַדְבָּקָא.
אֵלֹא לֹא אַצְּטָרֵיךְ לְפֶרֶשָׁא, בָּר אִינּוֹן וְיִדְכֶּר מִפְּיהָו. וְאֵי
שְׁוִי רֻעּוֹתְיהָ בְּהָוָי, כֹּל אַחֲרָנִין אַתְּמַשְּׁכָנָן אַבְתָּרְיִיהָו. דָּהָא
תְּגִיבָּנָן, אֵין בּוֹדְקִין חֹרֵי בִּיתָא עַלְאֵין לְעַילָּא, וְלֹא אִינּוֹן
תְּתָאֵין לְתָתָא בְּבִעוֹר חַמִּיז. אֵלֹא בְּיוֹן דִּבְדִּיק בְּפּוֹם חַיּוֹן
דְּעַינּוֹי מָה דִּיכְּלֶל לְאַדְבָּקָא, כֹּל אַתְּמַשְּׁךָ בְּתַר דָּא,
וְאַתְּבָטֵיל בְּהַדִּיה.

וְהָכִי גַּרְסִינָן בְּנָגָעִים, כִּי דָא שְׁאַלְיָא אַבְרִים אִינּוֹן דְּלֹא
מִתְמַמְּאֵין מִשּׁוּם מִחְיָה. וּכְהֵנָּא לֹא הוּא אַטְרָח
אַבְתָּרְיִיהָו, וְהִיְנָנוּ דְכַתִּיב, (וַיָּקֹרְא י"ג) לְכָל מִרְאָה עִינֵּי הַפְּהָן.
אַתְּרָא דִּיכְּלֶל כְּהֵנָּא לְמִחְיָה מִכְתְּשָׁא בְּאִסְתְּכָלוֹתָא חַדָּא,
וְלֹא אַצְּטָרֵיךְ לְמַאֲכָא גַּרְמִיהָ, וְלֹא רַמְאָעֵינוֹי הַכָּא וְהַכָּא.
אוֹף הַכָּי. לֹא אַצְּטָרֵיךְ לְפֶרֶטָא חֲטֹאוֹי (לִמְבָעִי) מִן יוֹמָא
דְּהָוָי, דְּאִינּוֹן חֹרֵי בִּיתָא תְּתָאֵין, וְלֹא אִינּוֹן דָּאַתְּפָסּוֹן,
דְּלֹא יִכְּלֶל לְאַדְבָּקָא, דְּאִינּוֹן חֹרֵי בִּיתָא עַלְאֵין לְעַילָּא.
(ס"א א"ל) תָּא חֹזֵי לְכָל מִרְאָה עִינֵּי הַפְּהָן, וּכְלֹהוּ אַתְּמַשְּׁכָנָן
אַבְתָּרְיִיהָו. וְעַל דָא שְׁוִי דָוד גַּרְמִיה גּוֹ חַסִּידִים.

שְׁוִי גַּרְמִיה בְּהַדִּי עַבְדִּים, דְכַתִּיב, (תְּהִלִּים קבג) הַגָּה בְּעִינֵי
עַבְדִּים אֶל יְד אֲדוֹנֵיָהֶם. וְכַתִּיב, (תְּהִלִּים פו) הַוְשָׁע

עֲבָדֶךָ אַתָּה אֱלֹהִי. שְׁנֵי גְּרָמִיה בְּהָדִי אִינּוֹן דְּמָסְרִי
נְפִשְׁׂיוֹן עַל קְדוּשַׁת שְׁמֵיה. דְּכַתִּיב, (תהלים פו) שְׁמָח נְפִשְׁׂוֹ
עֲבָדֶךָ כִּי אַלְיךָ יְיָ נְפִשְׁׂי אָשָׁא. בְּכָל הַגִּי אַרְבָּע, עֲבָד
גְּרָמִיה קָדוֹד מִלְּפָא קְמִי מְאִירִיה.

אמֶר רַבִּי אַלְעָזֶר, אֲרִימִית יְדִי בָּצְלוֹ לְקְמִי מִלְּפָא
קְדִישָׁא. דָּהָא תְּגִינָּנוּ, אָסּוֹר לֵיהּ לְבָרְנָשׁ לְאַרְמָא
יְדָוִי לְעַילָּא, בָּר בָּצְלוֹ, וּבְבָרְקָאָן וּתְחִנּוּגִים לְמִרְיָה.
דְּכַתִּיב, (בראשית יד) תְּרִימֹתִי יְדִי אֶל יְיָ אֶל עַלְיוֹן,
וּמְתַرְגִּמְינָנוּ, אֲרִימִית יְדִי בָּצְלוֹ, דָּהָא אַצְבָּעָאָן דִּידָּין
מְלִין עַלְאַיִן אִית בָּהּוּ. וְהַשְׁתָּא אָנָּא הַכִּי עֲבִידָנָא.
וְאִמְגָנָא דְּכָל מָאָן דָּאַלְיָן אַרְבָּע יִסְדֵּר קְמִי מְאִירִיה, וְעַבְדִּיד
גְּרָמִיה בְּרֻעּוֹתָא, בְּתַקּוֹנָא דָא בְּדַקָּא יְאֹות, בְּתַקּוֹנָא דָא
לֹא תַּהְדֵּר צְלָוֹתֶיהָ בְּרִיקְבָּנִיא.

בְּקִדְמִיתָא עֲבָד, לְסִדְרָא שְׁבָחָא קְמִי מְאִירִיה, וְלִזְמָרָא
קְמִיה. וְדָא בְּתוּשְׁבָחוֹן דְּקְמִי צְלָוֹתָא. וְלִבְתָּר
עֲבָד, לִבְתָּר דְּצַלִּי צְלָוֹתָא דְּעַמִּדָּה, אִיהוּ עֲבָדָא דְּסִדְרָ
צְלָוֹתָא דְּמְאִירִיה. וְלִבְתָּר עֲבָד, לִבְתָּר דְּצַלִּי פֶּל צְלָוֹתֶיהָ,
וְאַזְיָּל לֵיהּ, וַעֲלָדָא דָוד תִּלְתָּ זְמָנִין עֲבָד גְּרָמִיה בְּצְלָוֹתָא
דָא עֲבָד. דְּכַתִּיב הַוּשָׁע עֲבָדֶךָ אַתָּה אֱלֹהִי. שְׁמָח נְפִשְׁׂוֹ
עֲבָד. וּכְתִיב (תהלים פו) תְּגָה עַזְךָ לְעַבְדֶךָ. הָא תִּלְתָּ זְמָנִין,
אַצְטָרִיךְ לְשֹׁוֹאָה גְּרָמִיה עֲבָד.

לִבְתֵּר לְשׂוֹאָה גַּרְמִיָּה גֹּו אַיְנוֹ דְּמָסְרִי בְּפִשְׁיִיהוּ עַל
קְדוּשָׁת שְׁמִיה, וְהִיּוּ בִּיחוּדָא דְּשָׁמָע יִשְׂרָאֵל,
דְּכָל מַאֲן דְּשַׂוִּי הַכִּי רְעוֹתִיה בְּהָאִי קָרָא, אַתְּחַשֵּׁב לִיה
פְּאָלוּ מִסְרָן נְפִשְׁיָה עַל קְדוּשָׁת שְׁמִיה.

לִבְתֵּר לְשׂוֹאָה גַּרְמִיָּה עֲנֵי, בְּזֶמֶן דַּעַל וְדַפִּיק דְּשֵׁין
דְּרוּמִי מְרוּמִים, כִּד אָמַר אַמְתָּה וַיַּצִּיב, (וְסָמֵךְ)
גָּאוֹלָה לְתִפְלָה. לְמַהְיוֹ בָּצְלוֹתָא דְּעַמִּידָה, תְּבִיר לְבָא,
עֲנֵיָה וּמְסֻכָּנָה. וְלְשׂוֹאָה רְעוֹתִיה, לְאַתְּכַלֵּלָא גֹּו מְסֻכָּנִי,
בְּתִבְירָיו דְּלָבָא, בְּמַאיָּכוּ דְּנַפְשָׁא.

לִבְתֵּר לְשׂוֹאָה גַּרְמִיָּה גֹּו חַסִּידִים, בְּשׁוּמָע תִּפְלָה,
לְפִרְשָׁא חַטָּאוֹי. דְּהַכִּי אַצְטְּרִיךְ יְחִיד בְּשׁוּמָע
תִּפְלָה, בְּגַיְן לְאַתְּדַבְּקָא בִּימִינָא, דְּפִשְׁוֹטָה לְקַבְּלָא
לְאַיְנוֹ דְּתִבְיָן, וּכְדִין אַקְרֵי חַסִּיד, הָא אַרְבָּע אַלְיָן בְּדַקָּא
יְאֹות.

מן פְּלִיל לְכָל הַגִּי, הַהְוָא דְּקָא אַצְטְּרִיךְ לְכָלָלָא לוֹן,
וְהָאֵי אֵיהוּ עַבְד, דְּאַכְלִיל לְכָל שָׁאָר. תְּלַת עַבְדִּין
אַיְנוֹ בְּתִלְתָּה דּוֹכְתִּין, וּכְלָהוּ חַד. וּעֲלֵיָהוּ פַּתִּיב, הַפָּה
כְּעֵינִי עַבְדִּים אֶל יְד אֲדוֹנֵיָם וְגַוּ. בֵּין עַבְד לְעַבְד אַיְנוֹ
אַחֲרֵנִין. בֵּין עַבְד קְדָמָה, לְעַבְד תְּנִינָא, אִית לִיה
לִמְמָסֶר נְפִשְׁיָה עַל יְחִידָא דְּקְדוּשָׁת שְׁמִיה, וְלְשׂוֹאָה
גַּרְמִיָּה עֲנֵי וּמְסֻכָּנָה בָּצְלוֹתָא דְּעַמִּידָה, וְלְשׂוֹאָה גַּרְמִיָּה

גו חסידים בשומע תפלה. עבד תליתאה בתר כסים וסדר פלא.

תבונ, בה היא שעתא דסדר בר נש כל הגי סדרין ארבע, ברעו דלבא, קודשא בריך הוא ניחא קמיה, ופריש ימיניה עלייה, בה הוא עבד תליתאה, וקרא עליה ואמר ליה, עבד אתה, דכתיב, (ישעה מט) ויאמר לי עבד אתה ישראל אשר בך אתה. ודאי צלotta (דף קצ"ו ע"א) דהאי בר נש, לא תהדר בריקניה לעלמיין. אתה רב אבא ונשקייה.

אמר רבי אלעזר, תא חוי, תרי עבד מאיבון תלתא, איבון דכללי כל הגי, דהא תליתאה קיימה לחותמא בית החותמא לעילא, לשואה בית ידא מימנא דמלכა, ולאשתבחא בית. אבל הגי תריין, קדמאתה ותגביגנא, איבון כללא דכללא. ודוד שבח גראמיה בהו, דכתיב, (תהלים קטו) אבא יי כי אני עבדך אני עבדך וגוו, דאלין כללי דכל שאר. תליתאה בך קיימת לምפרק לי, דכתיב הווע עבדך אתה אליה. מאן דמסדר דא, ידיע ליהו ליה קודשא בריך הוא משתחח בית, וקרא עליה עבד אתה ישראל אשר בך אתה. אתה רב אבא ונשקייה.

אמר רבי אבא, על דא קריין, (תהלים יט) הַבְּחַמְדִים מִזְהָב

ומפוז רב וגוי, כמה מתייקין מלון עתיקין דסדרו קידמאי, ואנו כド טעמין לון, לא יכלין למיכל. ודיי הבי הוא, והא קרא אוכח על תלתא עבדין, ואיבונ חד, ובאטר חד. ותרין בדק אמרת, וחד האיה לאתעטרא ביה קודשא בריך הוא, דכתיב, (ויקרא בה) כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם וגוי. (בראשית קל"א ע"ב) לא ימכו מمبرת עבד. בגין קודשא בריך הוא אצטרא לאתעטרא בהאי תליתאה. ועל דא לא ימכו לשמא דעבד, דהא דקודשא בריך הוא הו.

פתח רבי אלעזר אמר, (ישעה) מי בכם ירא יי וגוי. Mai שומע בקול עבדו. האי קרא אוקמו חביביא חצלותא, והבי הוא. מאן דרגיל לימייתו לבי בגשתא לצלאה, ויומה חדא לא אתי, קודשא בריך הוא שאל עלייה ואמר, מי בכם ירא יי שומע בקול עבדו אשר הלה חשכים ואין בגה לו. Mai שומע בקול עבדו. במאן. אי תימא בגביה, או גבר אחרא, מאן יהב בגביה, או גבר אחרא לצלותא. בגין דצלי צלויה שומע בקול גביה, או דגבר בעלמא.

אלא ההוא דצלי צלוטין בכל יומא, aiyo שומע בההוא קול, קרי ליה קודשא בריך הוא, ומשתבח ביה, ואמר דאיyo עבדו ודיי. שומע בקול, במאי קול.

בְּהַהוּא דָאֲקָרֵי עַבְדוֹ. שֶׁבְּחָא עַלְּאָה אִיהוּ דָנְפִיק עַלְּיהָ
קוֹל דָאִיהוּ עַבְדוֹ. וַתָּוֹ, דָקָלָא אַשְׁתָּמָע בְּכָל אַיִּנוֹן
רַקְיעֵין, דָאִיהוּ עַבְדָא דְמַלְכָא קָדִישָׁא, וְדָא הוּא שׂוֹמֵעַ
בְּקוֹל עַבְדוֹ.

אֲשֶׁר הָלַךְ חַשְׁכִים וְאֵין נְגַה לֹז, וּבֵי בְּגִינַן דָלָא אַתָּא
לְצַלְיוּיִי הָלַךְ חַשְׁכִים. אֶלָא אַוְקָמוֹת. אֶבְלָעַד לֹא
יַתְפִּגְשׁוּן יִשְׂרָאֵל לְבַתִּי בְּגִסְיוֹת לְצַלְּאָה, סְטָרָא אַחֲרָא
קִיְמָא וְסָגֵיר כָּל בְּהֹרִין עַלְּאֵין, דָלָא יַתְפִּשְׁטוּן וַיַּפְקִוּן
עַל עַלְמִין. וַתָּלַת זָמְגִין בְּיוֹמָא אַזְלִי סְטָר אַחֲרָא, דָכָר
וּנוֹקָבָא, וּמַשְׁטַטִּין בְּעַלְמָא, וְהַהוּא עַיְדָן אַתָּקָן לְצַלּוֹתָא,
בְּגִינַן דָלָא הוּי תִּמְןָן קָטְרוֹגָא פָלָל.

וּכְדִין אִיהוּ עַיְדָן לְצַלּוֹתָא, בְּגִינַן (כ"י תשא קצ"א ע"א) דָאַיִּנוֹן
אַזְלִי לְמַשְׁטַטָּא, בְּטוּרִי חַשּׁוֹךְ, וְהַר בְּשִׁפָּה, כְּדִין
פַּתִּיחַיָּן כְּבֵי בְּהֹרִין עַלְּאֵין, וַיַּפְקִי וְשַׁרְיָאֵן עַל בְּתִי
בְּגִסְיוֹת, בְּרִישְׁיָהוֹן דָאַיִּנוֹן דְצַלְּאָן צַלּוֹתִין, וּמַתְפִּלְגָּוּן
בְּהֹרִין עַל רִישְׁיָהוּ. וּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁאֵיל, עַל הַהוּא
דָלָא אַשְׁתָּכָח תִּמְןָן, וְאָמֵר חַבֵּל עַל פְּלַנְגָּא, דְתֹהָה רְגִיל
הָכָא, וְהַשְׁתָּא דְהָלַךְ חַשְׁכִים וְאַתְעַבֵּר מִקְמֵי בְּהֹרִין,
וְהָלַךְ לְשַׁטְטָא בְּטוּרִיא בְּעַלְמָא, וַיַּפְקִד מִהַהוּא נְגַה בְּהֹרָא
דְגַהֵיר, וְלִית (לִיה) בִּיה חַוְלָקָא, אֵין נְגַה לֹז, כַּמָּה
דְאַתְפְּלִיג וְשַׁרְיָא עַל אַחֲרָבִין דְתִמְןָן, כַּמָּה טְבִין אַתְאָבִידָוּ

מִבְיַה. (אין נוגה לו השטא ר' הילר חשבים) **וְאֶלָּו הָוֶה תִּמְןָן, יִבְטֹחׁ בְּשֵׁם יְהָיָה, בְּכָלְלָא דְעָבָד קְדֻמָּה. וַיַּשְׁעַן בְּאֱלֹהִיו בְּרוֹא דְעָבָד תְּבִינָה.**

אמר רבי שמעון, אלעזר בר ר' ודי רוח נבואה שריא עליה. אמר רבי אבא, אריא בר אריא, מאן יקום קומייהו, פד שאגי למטרף טרפה. כל ארין דעלמא תקיפין, ואلين יתיר מבלחו. כל ארין דעלמא, קשיין לאפקא טרפה מפומיהו, ואلين נוחין לאפקא מפומיהו טרפה. איןון טרפי טרפה, ויהבי לכלה.

אשר הלך חשבים, אשר הלו מבעי לייה. אמר רבי אלעזר, (שמות קפ"ח, קמ"ח ע"ב, צ"ה ע"א) **בְּגִין דְּאַיְנוֹן שְׂרִין בְּחַבּוֹרָא, וּמִיד מַתְפִּרְשָׁן. הַלְּךָ בְּחַבּוֹרָא, חַשְׁבִּים אַתְפִּרְשָׁן. שְׁרָאָן בְּחַבּוֹרָא, וְאַתְפִּרְשָׁן מִיד. כְּגֻונָּא דָא, (יחזקאל א) רוח סערה באה, כל דבר ונוקבא. באה (ד' קצ'ו ע"ב) **וְהִיא שְׁבָקָת לִיה, מִיד מַתְפִּרְשָׁן.** (לעיל קפ"ז ע"א) (ע"ב מצאתי ולפי דעת החר בהעתך) (במדבר כ"ב) **וַיַּרְא בְּלֵק וְגּוֹ.** רבי אלעזר אמר, ודי מה (קפ"ז) **הִאמְرָ רַבִּי חִיאָ, מֶלֶה סְתִימָה הָוֶה. אֲבָל כְתִיב,** (תהילים פד) **גַם צְפֹור מֶצָאָה בֵית וְדָרוֹר קָנוּ לָה וְגּוֹ.** וכי הדוד מלכא, על צפרא בעלמא, הוה אמר מלחה דא.**

אלא, במא דתבינה, במא חביבין נשמתין קמי קידשא בריך הוא. אי תימא כל נשמתין דעלמא. לאו

הכ'. אלא איבון בשמתהון צדיק'יא, דתמן מדוריהם בהדייה, מדוריהם לעילא, ומדוריהם לתחטא. והכי אמר. גם צפור מצאה בית, אלין רוחיהם צדיק'יא. תגינן, תלת שורין איבון לגונ עדן, ובין כל חד וחד, כמה רוחין ונש망תין מטיילין תפן, ואותהן מרים דעוגין צדיק'יא דלגו, אף על גב דלא זכו למייעאל. אבל עפוגא דروحיהם צדיק'יא דלגו, (ישעה סד) עין לא ראתה אללים וגו'.

ויוםין רשימין אית בשטא, ואיבון יומי ניסן, ויום תשרי, דאיבון רוחין משפטן ופקדו לאטר דאצטראיך. ואף על גב דזמנין סגיאין משפטן, אבל יומין אלין רשימין איבון, ואותהוזע על גבי שורין דגנטא, כל חד וחד כחיזו צפרין מצפצפן, בכל צפרא וצפרא.

וההוא צפופא שבכח דקודשא בריך הוא, יצלה על חייו בני נשא דהאי עלמא. בגין דאלין יומין, ישראל פלהו מתעסקין במעות, ובפקודין דמאי עולמא. וכדין בהדו אתהן צפראין מצפצפן, ועל גבי שורין דגן עדן מצפצפן משבחן ואודן ומצלן על חייו דהאי עלמא. אמר רבי שמעון, אלעזר וዳי שפיר קאמרת, דודאי איבון רוחין תפן. אבל מה תימא ודרור קון לה.

אמֵר, הִכְיָ אֹלֵיפְנָא, דָא הִיא נְשִׁמְתָא קְדִישָׁא, דְסַלְקָא לְעַילָא, וְסַלְקָא לְאַתָּר טְמִיר וְגַנִּיז, דַעַין לֹא רְאָתָה אֱלֹהִים זָוְלָתָה וְגו'.

אמֵר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, אֲלַעַזְר וְדָאֵי שְׁפִיר קְאַמְרָת, וְשְׁפִיר אַיָּה. אֲבָל כֵל דָא בְגַן עַדּוֹ דְלִתְתָא הִיא, וְכָמָה דְאַמְרָת הַוָא, וְהִכְיָ הַוָא וְדָאֵי, גַם צְפֹר מְצָאתָה בֵית, אַלְין רְוִיחַין קְדִישַׁין, דַזְכּוֹ לְמַיְעָל וְלְמַיְפָק לְבַתָּר, בְגַין דְמַשְׂטַטָן (קס"ב ע"א) וְאַתְחַזּוֹן בְחִזּוֹי דְצָפּוֹרִין, וְאַלְין רְוִיחַין מְצָאתָה בֵית. וְדָאֵי כֵל חֲדָא וְחֲדָא אֵית לוֹן מְדוּרִין יְדִיעָן לְגו'.

וְעַם כֵל דָא, בְלָהו נְכוֹן מְחוֹפָה דְחַבְרֵיהַו. אִינְנוּ דְאַית לוֹן דְרוֹר, וְחִירּוּ מְבָלָא. וְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הַוָא אֲחַזְיָי לוֹן הַיְכָלָא טְמִירּוּ חֲדָא גַנִּיז, דַעַין לֹא רְאָתָה אֱלֹהִים זָוְלָתָה, וְהַהְנָא הַיְכָלָא אֲקָרֵי קְנוֹן צְפֹר. וּמְתַמֵּן מְתַעַטרִין עַטְרִין לְמַשִּׁיחָ בְזָמְנָא דְאַתִּי, וּבְיוּמִין רְשִׁימִין, תְלַת זְמִנִּין בְשַׁתָּא, קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הַוָא בְעֵי לְאַשְׁתַעַשְׁעָא בְאִינְנוּ צְדִיקִיָּא, וְאֲחַזְיָי לוֹן הַהְנָא הַיְכָלָא טְמִירָא גַנִּיז, דָלָא יְדַעַין וְלֹא אַשְׁתַמְדַעַן בֵיה, כֵל צְדִיקִיָּא דְתַמָּן.

אֲשֶׁר שְׁתָה אָפְרוֹחִיה אֶת מִזְבְּחוֹתִיה, אַלְין אִינְנוּ צְדִיקִיָּא, דְאַשְׁתְּכַלְלוּ בְבָנֵין קְדִישַׁין, דַזְכּוֹ לְתֹורָה שְׁבַכְתָב, וְלְתֹורָה שְׁבָעֵל פָה בְהָאִי עַלְמָא. וְאַלְין

אֶקְרֹון תְּרִין מִדְבָּחָן. מַתְעַטְּרֹן לְקַמִּי מַלְכָא קָדִישָׁא, דָהָא זְכוֹתָא דְבָנִיְהוּ בַהֲאי עַלְמָא, אֲגִינַע עַלְיָהוּ, וּמַעֲטָרְרֹין לְהָוּ תִּמְןָן. מָאָן רַוְחָא זְכָאָה לְכָל הָאֵי. הָאֵי דְשָׁתָה אַפְרוֹחִיתָה, לְאוֹלְפָא לְמַזְבְּחוֹתִיךְ וְגַוּ. מִפְּאָן וְלַחְלָאָה אִימָא מַיְקָה, דָהָא בְּלָא כְּסֻופָא אַתְּחַזְיָנָא תִּמְןָן.

פֶתַח בְמַלְקָדְמִין רַבִי אַלְעָזָר וְאָמֵר, גַם צְפֹר מִצָּאָה בַיִת, דָא יְתָרָו. וְדָרוֹר קָנוּ לְהָ, דָא בְנָוִי, דָהָו בְלִשְׁבַת הַגְזִית, אַוְלְפִי אַוְרִיִּתָא, וְחַתְכִין מַלְיָן דְאַוְרִיִּתָא בְפּוּמִיְהוּ. מִצָּאָה בֵית מָהוּ. אַלְא בְקַדְמִיתָא נִטְלוּ וּשְׁאָרוּ בְמַדְבָּרָא, נִטְלוּ מַעֲבוֹגָא דְמִדְיָן, וּמַמְתִיקָו דְתִמְןָן, וּשְׁרוּ בְמַדְבָּרָא. כִּיּוֹן דְחַמָּא קָוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דַעַל אַוְרִיִּתָא הָוָה כְּסֻופָא דְלָהָוּן, מַשִּׁיחַ לְזָן מִתִּמְןָן, וְאַעֲילַ לְזָן לְלִשְׁבַת הַגְזִית. וְדָרוֹר קָנוּ לְהָ, כְּלָא חַד. צְפֹר דָרוֹר כְּלָא אִיהָו חַד. (שופטים ד) חָבֵר הַקְנִי. (שמואל א טו) וַיֹּאמֶר שָׁאֹל אֶל הַקְנִי וְגַוּ. תָא חַזִי, מָה כְתִיב, וַיַּרְא בְּלָק בֵן צְפֹר. וְכִי מַאי שְׁנָא דְאַדְפִיר שָׁמָא דְאָבָוי מַשָּׁאָר מַלְכִין. אַלְא יְתָרָו אַתְמִשֵּׁךְ וְאַתְעַבֵּר מַעֲבוֹדָה זָרָה, וְאַתָּא לְאַתְהַבְּקָא בְיִשְׂרָאֵל, הָוָא וּבְנָוִי, וְכָל עַלְמָא נְדוּהָו (דף קצ"ז ע"א) וּרְדָפָו אַבְתָרִיהָ.

בְּלָק מַבְנֵי בְנָוִי הָוָה, וְאַתְעַבֵּר מַאֲרָחָא דְאָבָוי, כִּיּוֹן דְחַמְיוֹ סְבִי מוֹאָב וּסְבִי מִדְיָן, דָהָו בְתָדִי הַדִּי

באחווה דלהון בעבודה זרה, בחולקא דלהון, דיתרו ובנוי אתדקנו בשכינתא, ודא אתמשך מבהון. אותו ואמלכוהו עליהו בהאי שעטה, דכתיב ובלק בן צפור מלך למוֹאָב בעת ההיא. בעת היהיא הוא מלך, מה דלא היה מקדמת דנא. ועל דא כתיב בן צפור, מה דלא אתחזוי לمعد הכר. וירא בלק, וישמע מבעי ליה, מהו וירא. ראייה חמא, וידע דזמין הוא למנפל בידא דישראל, וישראל למנפל בידוי בקדמיתה, ולבר איהו בידא דישראל, וירא בלק בן צפור.

רבי אבא פתח, (שיר השירים א) אם לא תדע לך היפה בפשים צאי לך בעקביו הצאן. כנישתא דישראל אמרת לגבוי מלפआ עלאה. כנישתא דישראל, מהו כנישתא. דא איהו עצרת, כנישוג. כמה דעת אמר, (במדבר מ מאסף לכל המהנות. מאן דכנייש לכל משרין עלאין לגביה.

ומגו דלזמנין נוקבא אקרוי כנישתא, ואתמר עצרת, כמה דעת אמר (בראשית ב) כי עוצר עזר יי', דנקיט ולא יהיב. הכי הוא ודאי, דהא מגו מהימנו סגיא דיליה, דלא אשכחן בה מומא, (ס"א מוחא) יהבו לה بلا עפובה כלל. ואיהי כד מטא לגבה, כל מאן דכניישת, עזר ומעazar ומעפפת, דלא נחית ונהור, אלא כפום טלא,

טפין טפין, זעיר זעיר. מאי טעמא. בגין דלא אشتכח
לחתטא מהימנותא, אלא כמה דעת אמר, (ישעה בח) זעיר
שם זעיר שם, זעיר זכותא, זעיר אגרירותא דטלא, מדה
לקבל מלה.

דאלא תשבח מהימנותא, כמה דاشתכחו בה,
אריקת בכל סטרא וסטרא, בלא עפובה
כלל, ואיהי חדאת. וכדין יהבין לה מתגעגע ונגבזען סגיאין
דא על דא, ולא יהון מעכביין לה כלל. אבל תהאין איןון
מעכביין לוז, וממעכביין לה, וכדין היא עארת. עazor עזר
יי ודי, כביבול, יהיב תמצית, ולא יתר.

ועם כל דא כאמא יהבת לבניין בטמירו, דלא ידען
בה, הבי עבדת לוז לבנה ישראל. ואוליפנא מגו
ביצינה קדיישא, דבשעתא דאייה סליקת למנקט עפוגין
וכסופהין, ומומה אشتכח בהו בישראל לחתטא, כדין מתי
לגביה טפה דחרדל ומיד אעדיאת, ויתיבת עליה יומין
בבנייה. וכדין ידען לעילא, דמומא בהו בישראל.

ואתער שמאלא מיד, ומשיך חוטא לחתטא. (בראשית כז)
ותכחין עיניו מראות, מה הדוחה מסתכל בעין
שפירג, בכל לא דאברהם, בלא דינא כלל, פדין ותכחין
עיניו מראות, מראות ודי, מלאסתכלא בכל לא
דרחמננו. כדין אתערו דסמא"ל בקהל תקיף, לאתערא על

עלמא. כמה דאת אמר ויקרא את עשו בנו הגדל וגו'. גдол איהו לגביו משרין דעתך אחרא, איהו גдол, ונהייג לכל ארבעין דימא, דעתו ברוחא בישא, לאטבעא לון בעומקא דימא, באינון מצולות ים דיליה. וכד קודשא בריך הויא ברחמננו, כדין כל חטאינו וכל חוביין דישראל, יהיב ליה, ואיהו אטיל לון למצולות ים. כל משרין דעתך מצולות ים אקרונ, ואיבונ נטלי לון, וממשטי בהו נכל שאר עמיין. וכי חטאינו דישראל, וחוביין דלהון, זרקין ומתפלגין לעמאנ דלהון. אלא, איבונ מהבאן ומצעפאן למתנן דלעילא, ככלבי לקמי פתורה. וכד קודשא בריך הויא נטיל כל חוביינו דישראל, וזריק עלייהו, כלחו חשבין דמתנן ובזבזון דאייהו בעא למיהב לישראל, דאעבר מנוייהו, ויהב לון. ומיד כלחו כחדא זרקין (ס"א וחיו זרקין) לון על שאר עמיין.

תא חזי, כבישתא דישראל, איהי אמרת בקדמיתא, (ס"א בגולתא) (שיר השירים א) שחורה אני ונואה, אועירת גרمة לקמי מלכאה עלאה. וכדין שאילת מפיה ואמרת, (שיר השירים א) הגדה לי שאהבה נפשי איך תרעעה איך תרביין בצדדים. תרין זמגין איך איך אמא. אלא איהי רמייז על תרין חרבנין, דתרין מקדשין. דקראן

כֹּלֶא אֵיכָה אֵיכָה. אֵיכָה תְּרֻעָה, בְּחַרְבָּן בֵּית רָאשׁוֹן. אֵיכָה תְּרַבְּיִז, בְּחַרְבָּן בֵּית שְׁנִי. וְעַל דָּא תְּרִין זְמַנִּין אֵיכָה אֵיכָה.

תְּרֻעָה תְּרַבְּיִז, לֹאו דָא פְּדָא. גָּלוּתָא דְּבָבָל, דָאִיהִ זְמַן זְעִיר, קָאַרִי בֵּיהַ תְּרֻעָה. וְעַל גָּלוּתָא דְּאָדוֹם, דָאִיהִו זְמַן סָגִי, קָאַרִי בֵּיהַ תְּרַבְּיִז. וְעַל דָא תְּרִין זְמַנִּין אֵיכָה אֵיכָה. וְתוּ תְּרֻעָה תְּרַבְּיִז, יְרֻעָה מְבָעֵי לֵיהַ, יְרַבְּיִז מְבָעֵי לֵיהַ אוֹפֵה הַכִּי, דָהָא עַל יִשְׂרָאֵל אָמְרָת. אֲלֹא אִיהִ אָמְרָת עַל נְפָשָׁה אֵיכָה תְּרֻעָה כְּלַתְךָ לְבִנְהָא בְּגָלוּתָא, דִּיהְוֹן בֵּין שְׁאָר עַמִּין. אֵיכָה תְּרַבְּיִז בְּצָהָרִים, הַיְד תְּטִיף אִיהִ עַלְיִיהַ טָלִין וִימְיִין, גַּו חַמִּימוֹ דְּצָהָרִים.

שְׁלָמָה אֲהִיה כְּעֹוטִיה, בְּשַׁעַתָּא דִּישָׂרָאֵל קְרָאָן מְגֹו עַאֲקוֹ, דְּחַיְקֹן דְּלָהּוֹן, וְשָׁאָר עַמִּין (דף קצ"ז ע"ב) מְחַרְפִּין וּמְגַדְפִּין לוֹן, אִימְתִּי תְּפִקְוָן מִן גָּלוּתָא. אַלְהָכוֹן הַיְד לֹא עֲבִיד לְכֹונֵן נְסִין. (וְאַינְנוּ מְשַׁבְּחוּ גְּרָמֵינוּ וְאָמְרִי בָה תְּרֻעִי לוֹן בְּיוּמֵינוּ קְדָמָאֵין, בָה תְּרַבְּיִז בְּמֵינֵין קְדִישֵׁין לְצַנְנָא חַמִּימוֹ דְּרָשְׁפִּין וְשְׁלָחוּבִּין דְּלָהּוֹן. וְאַינְנוּ מְשַׁבְּחָא בְּלָא) (נ"א וְאַינְנוּ מְשַׁבְּחוּ לְקוּדָשָׁא בָּרוּךְ הוּא וְאוֹדֵן לֵיהַ עַם בָּל צָעָרָא וְאַרְכּוֹ דְּגָלוּתָא וְאָמְרִי בָה תְּרֻעִי לוֹן בְּיוּמֵינוּ קְדָמָאֵין כָה תְּרַבְּיִז עַמָּנוּא בְּגָלוּתָא וְפַרְאָק לְנָא לְזַמְנָא בְּתְרָאָה בָּל דָא שְׁבָחָא וּמִיהְמַנּוּתָא תָּאִיבֵּין לוֹן לִישָׂרָאֵל). **וְאַנְּאָ יְתִיב כְּעֹוטִיה,** וְלֹא יְכִילָת לְמַעְבָּד לוֹן נְסִין, וְלֹמִיחָב לוֹן נּוֹקְמִין. אִיהִו אַתִּיב לְגַבָּהּ, אָם לֹא תְּדַעֵּי לְךָ הַיְפָה בְּבָשָׁים. הָאֵי קְרָא הַכִּי מְבָעֵי לֵיהַ, אָם לֹא תְּדַעֵּי הַיְפָה בְּבָשָׁים. לְךָ אַמְּאי. אֲלֹא

אם לא תדע לך: לא תקפא גרמא בגולותא, ולא תקפא חילא, לא גבנא על בנה. צאי לך, צאי לך לא תקפא בעקבבי הצאן. איבון תינוקות דבי רבנן, דאולפי תורה. ורעד את גדיותיה, אלין עתיקי משדים, דקה מסתלקין מעלה מא ואתmeshcn לבי מתיבתה על אלה, דאייה על משבנות הרועים, על דיקא, במושבות הרועים לא בתיב, אלא על משבנות הרועים, דא מתיבתה דמטטרוֹן, דתמן כל תקיפין וינוקין דעלמא, ומגהיגי אוריתא בהאי עלמא באיסור זהיתר, בכל מה דאצטראיכו בני עלמא, דהא עקיבי הצאן איבון תינוקות כדאמן.

אמר רבי אלעזר, עקיבי הצאן, איבון תלמידי דבי רב, דקה אתין לבר בעלמא, ואשכחן אוריתא בארכ מישר, ואורה פתיחה, ועל דא איבון מחדרון מלין עתיקין בכל יומא, ושביגתא שרייא עליהו, וציתא למיליהון, כמה דעת אמר (מלאכיב) ויקש בעז וישמע. אמר רבי אבא, הבי הווא ודי, וככל חד מלחה. דבר אחר אם לא תדע לך. לך למה. אלא בכל אחר דישראל בגולותא, אייה עמיהון בגולותא. ועל דא בתיב לך, ובתיב (ישעה סג) בכל צרתם לו צר. ודא הווא לך. היפה בנסים, היפה, אייה אמרת דאייה אופmeta,

כמה דאת אמר (שיר השירים א) שחורה אני. ויאיהו אמר לגביה, יפה את, שפירתא, היפה בנים, שפירתא איה על כל דרגין, וכתיב (שיר השירים א) יפה את רעיתי.

דבר אחר היפה בנים, טבתא בטיבו. העבידת טיבו לבנה, בטמירו בגינויו. וקדשא בריך הוא סגי טב עליה, כל מה העבידת לבנה בטמירו בגינויו, אף על גב דלא מברון עובדין. מכאן דאתה ז לא בא כה אמא רחמא על בגין ותאייב עליה כל מה העבידת לבנה רחמיין בטמירו אף על גב דלא מברון עובדיין.

אמר רבי אבא, תוהנה על זה הוא כתיב, (דברים כא) כי יהיה לאיש בן סורר ומורה וגוי, ותפשו בו אביו ואמו וגוי, ותגינן, דביהיא שעטאת אמר קדשא בריך הוא למשה כתוב. אמר ליה משה, מאיריה דעלמא, שביק דא, אית אבא העביד כדיין לבריה. ומשה מרחיק תוה חמי בחכמה, כל מה דזמין קדשא בריך הוא לבני ישראל. אמר, מאיריה דעלמא, שבוק מלאה דא. אמר ליה קדשא בריך הוא למשה, חמי נא מה דאת אמר, כתוב וקבל אגרא. את ידעת ואני ידע יתר. מה דאת חמי, עלי הוא עובדא. דרוש קרא ותשכח.

בזה הוא שעטאת רמזו ליה ליפיא"ל, רבנא דאוריתא, אמר למשה, אנא דרישנא להאי קרא. כתיב כי

יְהִי לְאִישׁ, דָא קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, דְכַתִּיב, (שמות טו) יְהִי אִישׁ מַלְחָמָה. בֶן, דָא יִשְׂרָאֵל. סֹורֶר וּמֹרֶה, דְכַתִּיב, (הושע)
ד) בַּיְנָה סֹורֶה סִירֶר יִשְׂרָאֵל. אַינְגָבוּ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו
וּבְקוֹל אָמוֹ, דָא קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הוּא וּכְבָסָת יִשְׂרָאֵל. וַיִּסְרֹאֵל
אָוֹתוֹ, דְכַתִּיב, (מלכים ב יז) וַיַּעֲד יְהָוָה בְּיִשְׂרָאֵל וּבְיהוּדָה בַּיְדָ
כָל נְבִיאִי כֹל חֹזֶה וְגֹוי. וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיכֶם, דְכַתִּיב וְלֹא
יִשְׁמַעוּ אֶל יְהָוָה וְגֹוי. וַתִּפְשֹׁׁגּוּ בָו אָבִיו וָאָמוֹ, בְּדַעַתָּךְ תְּחִדָּא.
בְּהַסְכָמָה חֲדָא.

ב הסכמה חדא.

וְהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִן־עַמּוֹדֵךְ וְאֶל־זָקְנֵיכֶם וְאֶל־שַׁעַר־מִקְומֵיכֶם. אֶל־זָקְנֵיכֶם
עַירֹּוֹתֶיכֶם, אֶל־זָקְנֵיכֶם עִירִים, וְאֶל־שַׁעַר־מִקְומֵיכֶם, מִבְּעֵיכֶם
לִיה, מֵאֵיכֶם אֶל־זָקְנֵיכֶם עִירֹוֹתֶיכֶם, וְאֶל־שַׁעַר־מִקְומֵיכֶם. אֲלֹא, אֶל־
זָקְנֵיכֶם עִירֹוֹתֶיכֶם, דָא קֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, וְאֶל־שַׁעַר־מִקְומֵיכֶם, דָא
בְּנֵשֶׁת יִשְׂרָאֵל. זָקְנֵיכֶם עִירֹוֹתֶיכֶם, אֲלֹין יוֹמִין קָדְמָאֵין, יוֹמִין
עַתִּיקִין (ס"א סְבִין) דָכְלָא. שַׁעַר־מִקְומֵיכֶם, דָא מַוְסֵּף שְׁבָתָה.

וְעַם כָּל דָא, אֲפִילָה עַל גַב דְכָלָא יְדֻעַין, דִינָא לְעַיְלָא
אַיְהוֹ, בְגִינָה דִיבֵי דִינָא דָאמָא קְרִיבֵין אַיְנוֹן
לִישְׂרָאֵל, וְאַחֲדִין בָהּוּ, וּכְלָה קְרִיב לֹא דָאיַן דִינָא
לְקְרִיבִים (לְקְרִיבָה), וּפְסוֹל אַיְהוֹ לְדִינָא. בְקָדְמִיתָא מַה
בְתִיב, אֶל זְקִנִי עִירּוֹ וֶאל שַׁעַר מִקְומָו, כִּיוֹן דְחַמָא
קוֹדְשָׁא בָרִיךְ הוּא דָאיְבּוֹן קְרִיבֵין, מִיד סְלִיק דִינָא
מִשְׁעַר מִקְומָו, מַה בְתִיב בְתִירָה, וְאָמְרוּ אֶל זְקִנִי עִירּוֹ

לחוֹד. וְאֵל שַׁעַר מִקּוֹמוֹ לֹא כְתִיב, אֶלָּא אֵל זְקִנִּי עִירֹו.

בְּגִינָנוֹ זֶה וְדָא, וְלֹא דְשַׁאֲר עַמִּין. סֹוֵר וּמֹרֶה אִינְגָּנוֹ שׂוֹמֵעַ בְּקוֹלָנוֹ. מֵאַי שְׁנָא, דְהָא בְּקָדְמִיתָא לֹא כְתִיב זָוֵל וְסּוּבָא, וְלֹבֶתֶר כְתִיב זָוֵל וְסּוּבָא. אֶלָּא מֵאַן גָּרִים לְהָוֹ לִישָׁרָאֵל, לְמַהְיוֹ סֹוֵר וּמֹרֶה לְגַבֵּי אֲבוּהָזָן דְבָשְׂמִיא, בְּגַיְן דְאַיהָוּ זָוֵל וְסּוּבָא, בְּשַׁאֲר עַמִּין דְכְתִיב, (תהלים קו) וַיַּתְעַרְבּוּ בְגָוִים וַיַּלְמְדוּ מִמְעַשֵּׂיכֶם וּכְתִיב וַיַּאֲכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ, דְעַקְרָא וִיסּוּדָא אֲכִילָה וִשְׁתִּיה, כַּד עַבְדִּין בְּשַׁאֲר עַמִּין. דָא גָרִים לוֹן, לְמַהְיוֹ בֵן סֹוֵר וּמֹרֶה, לְגַבֵּי אֲבוּהָזָן דְבָשְׂמִיא.

וְעַל דָא וַיַּגְמוֹהוּ כָל אֲנֵשֵׁי עִירֹו בְּאָבָנִים. אַלְיָן כָל שַׁאֲר עַמִּין, דְהָוֹ מַקְלָעֵין לְהָוֹ בְּאָבָנִים, וִסְתְּרִין שָׁוְרִין, וַמְנַתְּצִין מַגְדָּלִין, וְלֹא מְהַגֵּי לוֹן כְּלוּם. כַּיּוֹן דְשָׁמֵעַ מִשָּׁה כְּדִין, כְתִב פְּרִשְׁתָא דָא.

וְעַם כָל דָא הַיְפָה בְּגַשִּׁים, טַבָּא וַיַּקְרֵא בְּגַשִּׁים דְעַלְמָא. צָאֵי לְךָ בְּעַקְבֵּי הַצָּאן, הָא אַוְקִימָנָא, אַלְיָן בְּתִי כְּנָסִיּוֹת וּבְתִי מִדְרָשׁוֹת. וַרְעֵי אַת גְּדִיּוֹתִיךְ, אַלְיָן יַפְזִקְיָה דְבָי רַב, דָלָא טַעַמוֹ טַעַם חֹבָא בְּעַלְמָא. עַל מִשְׁבָּנוֹת הַרוּעִים, אַלְיָן מַלְמִדי תִּינְקוֹת וַרְיִישִׁי יִשְׁיבּוֹת.

דָבָר אַחֲר עַל מִשְׁבָּנוֹת הַרוּעִים, חָסֶר וּ. אִינְגָּנוֹ בִּישִׁין,

אלין מלכי האמורין, דגנלו ישראל ארעה דלהון, לרעיה מקניהון, ולבי מרעה יהב ישראל ארעה דא. בדין שמע בליך, דארעה דהות חשיבא כל כה, עבדו ישראל קרבא דא, וסתרו לה, עד דשו לה בי מרעה. בדין אשתדל בכל מה דאשتدל, ושתף בהדייה לבלעם. וירא בליך, רבי חזקיה פתח, (ישעהנו) כה אמר יי' שמרו משפט ועשה צדקה כי קרובה ישועתי וגוי. כמה חביבין ישראל קמי קודשא בריך הוא, דאף על גב דאינון חאבי קמיה, וחביבין קמיה בכל זמנה וזמןא, איהו עbid לון לישראל, זדונות כשוגות.

והכי אמר רב המנוח סבא, תלת דיבין בבני דין, תקינו (ס"א רבנן) בסדרי מתניתא. חדא, קדמיתא, בארכע אבות נזיקין השור וכו'. תנינא, תלית דASHTECHAH. תליתאה, שופין ורוא דאבייה. מי טעם. אלא, קודשא בריך הוא בכל זמנה, עbid לון לישראל זדונות כשוגות. ואיפון דסדרו מתניתין דתלתא בבני, הבי סדרוג, ארוח דקרא נקטו, דכתיב, (שםות כב) על כל דבר פשע, והאי פשע איהו דלאו בזדון, ומאן איהו. על שור, על חמור, על שה, דא בבא קמא, דהכא הוא באינוי מלין. על שלמה, דא בבא מציעא, על כל אבדה, דא בבא תליתאה.

דארח קרא נקטו. דכד מטה לבבא מציעא, הוּא אמר,
שירוֹתא דקא נקטו בטלית דא, אמא. כיון
דאשתח' קרא, אמר, ודי' דא הלה' למשה מסיני,
וביארו כל מי' הרבען.

כה אמר יי', מא שנא בכל דוכתא נהביאי, דכתיב כה
אמר יי', ובמשה לא כתיב הבי. אלא, משה דתות
נהביותיה מגו אספקלרייה נהרא דלעילא, לא כתיב
ביה כה. אבל שאר נהבים, דהוו מנכאין מגו
אספקלרייה דלא נהרא, נהיו מגו כה. (נ"א לאחיזאה דפלא

אייה חד בלא פירודא דאך על גב דאמרו וכו', לא אמרו אלא מגו פ"ה)

(במדבר כ"ב) **ועתה לך נא ארה לי את העם הזה וגוי.** ועתה,
רבי אלעזר אמר, אמר הוה רשות, ודי' שעטה
קיימא לי למעבד מה דאנא בעי. חמא, ולא חמא יאות.
חמא כמה אלף נפלין מישראל על ידו לזמן זעיר,
אמר ודי' השטה שעטה קיימי לי. ובגין כה ועתה, ולא
בזמנא אחרת.

לכה, לך מבעי ליה, מא לכה. אמר, נזדרן גרמן
לההיא דרHIGH בגדפי עלייהו, לההוא דשמייה
פ"ה. ועתה לך, בגח קרבא בההוא פ"ה. (ועתה לך بما דאת

אמר (מלכים ב', ג') ועתה לשכל מואב)

אמָר, עד השְׁתָא לֹא הָוֶה בְּעַלְמָא מִן דִיְיכָוֶל לְהָוֶה, בגין
הָוֶה פְּטַרוֹבָא דְקִימָא עַלְיָהָו, השְׁתָא דְשֻׁעַתָּא קִימָא
לֹן, לְכָה נַעֲבֵיד קְרָבָא. וְכֹל עִיטָא דְהָוֶה רְשָׁע לְכָה
הָוֶה, דְכַתִּיב וְאַנְכִי אַקְרָה כֵּה אַעֲקָר לְהָוֶה כֵּה מִאַתְּרִיה.
וְתַרְוּוֹיְיהו בְּעִיטָא בִּישָא לְהָאִי כֵּה הוֹז, כֵּמָה דָאַת אָמָר
(תהלים ב) עַל יְיָ וְעַל מִשְׁיחָו, לֹא יַדְעַו דְהָא לְבָתָר, הָאִי כֵּה
אַעֲקָר לְזָן מִעַלְמָא.

כִּי עַצּוֹם הָוֶה מִמְּבָנִי. וּכִי עד הָוֶה שְׁעַתָּא אַנְגָּחוּ בַּיה
קְרָבָא וְנִצְחָיו לֵיה. בָּאוּ אַתְר אַעֲרָעָיו בְּחַרְבָּא דְלָהּוֹן,
וְהָוֶה גָּבָרִין (דף קצ"ח ע"ב) כְּגָבָרִין לְאַחֲזָה גְּבוּרָתָא דְלָהּוֹן. מַאי
כִּי עַצּוֹם הָוֶה מִמְּבָנִי. אַלְא הָוֶה רְשָׁע חֲפִים הָוֶה, וְחַמְּיָ
לְמִרְחִיק, חַמְּמָא לְדוֹד מְלָכָא, דְאַתִּי מִרְוָת הַמוֹּאֲבִיה, גִּיבָּר
תַּקְיִיף כְּאַרְיָה, וְעַבֵּיד קְרָבִין תַּקְיִפִין, וְנִצְחָה לְמוֹאָב, וְשִׁנְיָ
לְזָן תְּחֽוֹת רְגָלוֹי. אָמָר עַצּוֹם הָוֶה. הָוֶה דִּירְתָא הָוֶה
גְּבוּרָתָא, חד מְלָכָא דְלָהּוֹן, מִבְּנָן יְפּוּק לְשִׁיצָה לְמוֹאָב.
אוֹלִי אָוְכֵל נִפְהָה בּוֹ. הָאִי קְרָא הַכִּי הָוֶה לֵיה לְמִימָר, אוֹלִי
אָוְכֵל אַפְּה בּוֹ. אוֹוֹלִי נָוְכֵל נִפְהָה בּוֹ. אַלְא הָוֶה
רְשָׁע הָוֶה חֲפִים, אָמָר, חַמְּמָנָא יְדָא חַדָּא, דַחַד אַרְיָא
תַּקְיִיפָא, פְּרִישָׁ (קע"ב) רְגָלוֹא (יד"א), אֵי אָיְכוֹל עַמְּךָ, דְגַתְחָבָר
(ס"א פְּרוּוֹנָא) תַּרְוּוֹיְיהו (וְנִחְחָבָר) וְנִגְרָע מִהָוֶה אַרְיָה יְדָא דָא,
עַד לֹא יִתְהִית הָוֶה מְלָכָא לְעַלְמָא, וְלֹא יִתְרַךְ יְתִת מוֹאָב
מִאַתְּרִיה.

ארה לי, מאי ארה לי. אמר רבי אבא, ההוא רשע בתרי לישגி קא אמר לבלוועם. חד אמר ארה לי, וחד אמר קבה לי. מה בין האי להאי. אלא אמר ליה, ארה לי, עשבין וחרשין דריישי דחוינין, ושגי לון בקדרה דחרשין, כיון דחמא דחיליה יתיר בפומא, תב ואמר, ולכה נא קבה לי.

ואפיקלו הבי, ההוא רשע דבלק, לא שבך חרשוי, אלא לךית כל זיגי עשבין, חריש דריישי דחוינין, ונטיל קדרה דחרשין, ונעיז לה תחות ארעה אלף וחמש מאות אמין, ובגינו לה לסתוף יומין. כיון דאתא דוד, פרא בתהומה, אלף וחמש מאות אמין (על אלף וחמש מאות אמין), ואפיק מיא מן תהומה, ונסיך על מדבחא. בהיא שעתא, אמר, אנא אסחי ההייא קדרה, (תהלים ס) מואב סייר רחצוי. סייר רחצוי ודאי.

על אדום אשליך בעלי, מאי אשליך בעלי. אלא דא אויפ הבי לмерחיק הוה, דכתיב, (בראשית כה) ויאמר עשו אל יעקב הלויטני נא מן האדום האדום הוה כי עיף אנבי. הלויטני: הלויטה ממש, פתיחו דפומא וגרונא למבלע. אמר דוד להיא בלען, מלעט הלויטין. אנא ארמי עלייה בעלי, למסתם גרונייה.

על פלשת אתרזעע, אויפ הבי דא לмерחיק אסטכ' דוד,

אמר, כגען סטרא בישא דסטרא אחרא איהו, ופלשתים מתמן איבונן, לסטרא אחרא מה אצטרא. תרוועה. דכתייב, (במדבר י) וכי תבוא מלחה בארצכם ותרעוותם וגו', לתברא חיליה ותוקפיה, ובגין פה עלי פלשת אטרוועע, והכי אתחזי לון.

ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי עצום הויא ממעבי. רבי חזקיה פתח, (ישעה יא) והיה צדק אзор מתנייו והאמינה אзор חלציו. האי קרא כלל איהו חד. מאי חדושא אתה לאשטענונג, דהא צדק היינו אמונה, ואמונה היינו צדק. אзор מתניו, היינו אзор חלציו, לא אשכחן קרא פהאי גוונא.

אלא לאו צדק פאמונה, ואף על גב כלל חד, וחד דרגא איהו. אבל בזמנא דקיימה בדין קשיא, ומקבלא מסטר שמאלא, בדין אكري צדק, דין ממש. והיינו (ישעה כו) כי כאשר משפטיך לארץ צדק למדוז ישבי תבל. דהאי דרגא דמשפט, רחמי איהו. וכד אתקריב משפט בצדק, בדין אתבוס (בלא), ויכלין בני עלמא, למஸבל דין הצדקה.

(ועל דא צדק לאו איהו באמונה) אמונה, בשעתא דאתחבר בה (בדין איהו) אמרת, לחודה. וכל אנפין נהירין, בדין אكري אמונה. ואית וותרנוטא לכלא, וכל נשמתין סלקין,

מתה'יבי בכמה חיובין דחויבין בישין, וכיוון דבפקדונ סלקין (אקדים), אהדר לון ברחמי, וחס עליהו. ובדין אקרי אמונה, ולית אמונה بلا אמרת.

השתא אзор מתניו, ואзор חלציו. מהו תרין אзорין הכא. ומתנים וחלצין אף על גב חד איבון, תרין דרגין איבון, חד לעילא, חד לחתתא. לעילא בשיריתא, אקרי מותנים. לחתתא בסופה, אקרי חלצין, כמה דאת אמר (ישעה לב) וחותורה על חלצין, בסופה, על ריש ירכים. כד אתה בצדרא, מנתקן איבון חלצין, מריש ירכין, ושוויאת ידהא באיבא עלייהו.

ובגין כה לגבורה ולקראבא, צדק אзор מתניו. והכי אctrיך. לרחמננו ולטב, אמונה אзор חלציו, חד דרגא ידין עלמא, ושלטה לתרין סטרין, חד רחמי (דף קצ"ט ע"א) לישראל. חד דין לאשר עמין.

ואי תימא, צדק דין תקייף איהו, זה אפתיב (ויקרא יט) בצדק תשפט עמיתה. (דברים טז) צדק צדק תרדוף. וכמה אינון. ודיי הבי הנו. דהא צדק לית בית וوترנותא כלל. אוife הבי מאן דאין לחבריה, לא אctrיך למעבד ליה וوترנותא מן דין כלל, אלא בצדק, דלא ישגה לרחמי. מאוני צדק, بلا וوترנו להאי סטרא ולהאי סטרא, למאן דיהיב ולמאן דמקבל.

ובגין כה חד דרגא איה, ואטפלג לתרין סטרין. והני תרין סטרין, ב' אзорין, קיימן, חד לשאר עמיין, חד לישראל. ובשעתא דנפקו ישראל ממצרים, אתה אزو באזוריין אלין, חד דקרא. וחד הוה דשלמא. (חסר באז) (וכלא הוה באזדק) **כד אתיעט בליך**, אמר ואגרשו מן הארץ.

אמר ההיא דרגא דקא (ס"א אתהחרת בית הארץ ודא וכו') אתהחנן בה, מן הארץ ודא. ודא הוא כי עצום הוא מפני ודא, מאן יכול לאגחא ולקיימא בהו בישראל דרגא דלהון תקין הוא מדיל. ובגין כה, ואגרשו מן הארץ. ואי מהאי ארץ אגרשו, ואתרך יתיה מיגיה, יכול לمعد כל רועתי, חילא דלהון במא依 איה. בפומא, ובעובדא. הא פומא דילך, ועובדא דילך.

כי ידעת את אשר תברך מבורך וגוי. וכי מאן הוה ידע. **הא אויקמוה**, זהה בקדמיתה כתיב, (במדבר כא) והוא גלחים במלך מואב הראשון ויקח את כל הארץ מידו, דאגר ליה לבלעם וכו'. אבל כי ידעת, ידעה ודא ידע, בҳכמתא דיליה. את אשר תברך מבורך, Mai אצטראיך הכא ברכה, זהה בגין קללה הוה אזיל. ואי הויא מלא דהוה ידע מן בלעם בקדמיתה, קללה הוה, Mai את אשר תברך מבורך.

אלא מלא הכא, ולא ידענא בה, ולא זכינא בה, עד

דְּאָתָּתָּא רַבִּי אַלְעֹזֶר וְדָרְשָׁן, (טהילים לד) **אָבְרָכָה אֶת יְיָ בְּכָל
עַת תְּמִיד תְּהַלֵּתָו בְּפִי.** וכותיב (טהילים טז) **אָבְרָךְ אֶת יְיָ אֲשֶׁר
יַעֲצֵבִי.** מִאן (ס"א אַצְטְּרִיךְ) **דְּאַצְטְּרִיךְ בְּרַכְתָּא** מִן פִּתְּפָאִי. אַתָּה,
דָּהָא אַתָּא חָדָב בְּהוּ **פְּשָׁלָהּוּבָא** בְּפִתְּפִילָה. וְדוֹד דְּתָהָה יַדָּע
דָּא, אָמַר **אָבְרָכָה** אַתָּה. אָמַר הַהוּא רְשָׁע, הַהוּא דְּרָגָא
דְּלָהָונָן, אֲחִיד בְּהוּ, בְּגִין בְּרָכָא נְדָהָונָן, דָקָא מְבָרְכִין לֵיה
בְּכָל יוֹמָא. חִילָא אִית לְךָ לְבָרְכָא לְהַהְוָא דְּרָגָא, וְתַעֲקֵר
לְהָ מְבִיאָהוּ וְדָא הוּא כִּי יַדְעַתִּי אֶת אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבוֹרָךְ
וְגַוּ. וּבְדָא נִיכּוֹל בְּהוּ. תְּבָרֵךְ לְהַהְוָא דְּרָגָא וְתִלְוִוָת
לְפִתְּפִילָה. וְעַל דָּא אָמַר, וְאַנְכִי אַקְרָה כֵּה, אַעֲקֵר לְהָ
מְבִיאָהוּ, דָלָא יַתָּא חָדָב בְּהוּ.

וְתוֹ אַקְרָה כֵּה, אֲנָגִיד וְאַמְשִׁיךְ לְהַהְוָא דְּרָגָא, בְּחוּבֵין
וּמְסָאֵבִי וּבְקָרֵי וּבְטוּמָה דְּעַבְדוּ בְּנוּי, וְהֵי תַעֲבֵיד
עַמְהָוָן גָּמִירָא. מִינְד וַיְלַכְוּ זָקְנִי מֹאָב וּזָקְנִי מַדִּין וִקְסָמִים
בְּיַדְםָ, דָלָא יִמְאָה הַהְוָא רְשָׁע דָלָאו הַמְגִיה אִינְפָּן זִינְפָּן
חַרְשֵׁין **דְּאַצְטְּרִיךְ בְּיַדְוָו** לְהַתְּעֵבָב עַלְיִיהוּ (וַיַּעֲבֵב עַלְיִיהוּ). (מה

שחסר כאן תמצוא בסוף הספר ס"י י"א (ס"י י"ד)

פָּתָח וְאָמַר, (ירמיה ל) **וְאַתָּה אֶל תִּירָא עַבְדִי יַעֲקֹב וְאֶל
תִּחְתַּת יִשְׂרָאֵל כִּי אַתָּךְ אָנִי וְגַוּ.** הָאֵי קָרָא אַתָּמָר
וְאַתְּעָרוּ בְּיַהְוָה, אָבֵל עַד בְּעַן אִת לְאַתְּעָרָא יִתְּרָא. אַתָּה,
מַאֲי אֵיהּ. רֹזֵא אַרְוֹן הַבְּرִית. דָא אֵיהּ דְּרָגָא דְּאַזְלָא

בגלוֹתָא בְּהִדֵּי בְּנֵהָא עַמָּא קְדִישָׁא. מְשָׁה בְּשֻׁעַתָּא דְּבָעָא רְחַמִּין עַלְיָהוּ דִּיְשָׂרָאֵל, מָה כְּתִיב (בָּמְדִבָּר י"א) וְאֶם כֹּה אַתְּ עֹשֶׂה לִי הַרְגָּנִי נָא הַרְוגָּג, וְאוֹקְמוֹתָה.

אֲבָל הַכִּי אָמַר מְשָׁה, הַרְגָּג חַד דִּיְהַבִּית לִי אַקְרֵי אַתָּה, בְּגַין דְּלִילַת לִיה פְּרִישׁוֹ מִמֶּךָ. הַ דִּילָה אַתְּאָחֵד בְּהָוּ בִּשְׂרָאֵל. אֵי אַתָּה (ס"א תִּשְׁכִּיחַ לֹן מַעַלְמָא) אַשְׁתָּצֵי לֹן בְּעַלְמָא, הָא הַ דְּשָׁמָא דָא דְּאַתְּאָחֵד בְּהָוּ אַתְּעַבְּרַמְגִיה, אֵי הַכִּי אַתָּה עֹשֶׂה לִי, דָה עַקְרָא דְּשָׁמָא דָא אַתְּעַקָּר.

וְעַל דָּא אָמַר יְהוָשָׁעַ לְבָתָר, (יהושע ז) וְמָה תַּعֲשֶׂה לְשָׁמֶךָ הַגָּדוֹל, דָהָא וְדָא שָׁמָא דָא עַקְרָא וַיְסֹדָא דְּכָלָא, אַתָּה הַנוּא יִי. וְמְשָׁה אָפַע עַל גַּב דְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא לֹא אָמַר לִיה, הַכִּי יִדְעָ, דָהָא בְּהָא תְּלִיאָ, וְחוֹבָה גָּרִים. וְאַתָּה אֶל תִּירָא עֲבָדִי יַעֲקֹב וְגּוֹ, כֹּלָא חַד. כִּי אַתָּה אָנִי, הָא אוֹקִימָנָא כִּי אַתִּי אַתָּה לֹא כְּתִיב, אֶלָּא כִּי אַתָּה אָנִי. כִּי אֲעַשֶּׂה כָּלָה בְּכָל הָגּוֹים וְגּוֹ, בְּכָל הָגּוֹים אֲעַשֶּׂה כָּלָה. רַב הַמְנוֹגָא קְדָמָה אָמַר, דְּחַיקָּוּ וְעַאֲקוּ דִּיְשָׂרָאֵל, פְּמָה טָב וּכְמָה תַּזְעַלְתָּא גָּרִים לֹן. רַפִּיוֹן דְּשָׁאָר עַמִּין, כְּמָה בִּישִׁין גָּרִים לֹן. דְּחַיקָּוּ וְעַאֲקוּ דִּיְשָׂרָאֵל, גָּרִים לֹן דְּטָב לִיהְיוּ וַתַּזְעַלְתָּא. וּמְאֵי בִּיהְוָה. (דף קצ"ט ע"ב) כֹּלָא דְּחַיקָּק. רַפִּיוֹן דְּשָׁאָר עַמִּין, גָּרִים לֹן רַפִּיוֹן וּבִישָׁ, וְהָאֵי אִיהְוּ כָּלָה. וְהַכִּי אַתְּחַזְּיֵי לֹן, דָהָא כֹּל רַפִּיוֹן בֶּלָא דְּחַיקָּוּ

דְּהֹהָה לֹזֶן בְּהָאֵי עַלְמָא, גִּרִּים לֹזֶן רְפִיוֹן לְבַתֵּר בְּלֹא
דְּחִיקָה, כְּלָה. (ישועה כח) כִּי כְּלָה וּנְחַרְצָה שְׁמַעַתִּי. כִּי אֲעַשָּׂה
כְּלָה. כְּלָה בְּרְפִיוֹן. לִי שָׂרָאֵל דְּהֹהָה לֹזֶן דְּחִיקָה וּעַקְוָה,
כְּלָה, (ישועה סא) וּכְפָלָה תְּעֵהָה כְּלָה.

מְאָן כְּלָה. אַלְיָן יִשְׂרָאֵל, דְּאִינְנוּ פְּלִימָן דְּהָאֵי כְּלָה,
יִשְׂרָאֵל דְּהֹהָה לֹזֶן דְּחִיקָה וּעַקְוָה, (עמוס ט) אֲקִים אֶת
סְפִתָּה דָּוִד הַגּוֹפֶלֶת, סְפִתָּה שְׁלוֹם. לְשָׁאָר עַמִּין דְּהֹהָה לֹזֶן
רְפִיוֹן צָרָה וּצְוָקָה, (צוקה) כְּלָה בְּרְפִיוֹן, כִּמֵּה דְּהֹהָה לֹזֶן
בְּקִדְמִיתָה. וּעַל דָּא כִּי אֲעַשָּׂה כְּלָה בְּכָל הָגּוֹיִם וְגַוּ,
וְאַוְתֵּד לֹא אֲעַשָּׂה כְּלָה, דָּהָא לֹא אַתְּחַזֵּי לְךָ. דָּהָא דְּחִיקָה
הָווִית בְּקִדְמִיתָה זָמְגִין סָגִיאַין, בְּדְחִיקָה, דְּגַלוֹתָה תְּדִיר,
וְדְּחִיקָה תְּהִיה כְּלָה. (ס"א תְּרוּית כְּלָה)

וְיִסְרָתִיךְ לְמִשְׁפֶּט, הָאֵי קְרָא הַכִּי מִבְּעֵי לֵיהֶן וְיִסְרָתִיךְ
בְּמִשְׁפֶּט, דָּהָא אִימְתֵּי יִסּוּרִי בְּשֻׁעַתָּה דְּדִינָה.

(והבא לאו הַכִּי אַלְאָ) מַאי וְיִסְרָתִיךְ לְמִשְׁפֶּט. אַלְאָ בְּתִיב (ישועה ג)
יִי בְּמִשְׁפֶּט יִבָּא עַם זָקְנֵי עַמּוֹ. וְהַהוּא יוֹמָא, אֲקָדִים
קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אָסּוֹתָה לִיְשָׂרָאֵל, עד לֹא יַעֲלוּן
לְדִינָה, בְּגַין דִּיְכְּלֹון לְקִיְמָא בֵּיהֶן. וּמַאי אָסּוֹתָה, הִיא
דְּבָכָל שֻׁעַתָּה וּשֻׁעַתָּה קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא יַהִיב יִסּוּרִין
לִיְשָׂרָאֵל זָעִיר, זָעִיר בְּכָל זָמָנָה וּזָמָנָה, וּבְכָל דָּרָא וּדָרָא
בְּגַין דְּכָד יַעֲלוּן וְלִיּוֹמָא דְּדִינָה רְבָא, דִּיְיחָונָן מַתִּיאָ, לֹא
יְשַׁלּוּט עַלְיָהוּ דִינָה.

ונקה לא אנקה, מהו. אלא, כד ישראלי בלחו דיניהו, ולא עליון בדין עם שאר עמי עובדי כוכבים ומזרות, קודשא בריך הוא עbid לו נגנו משורת הדין, והוא מכפר עליהו. ובזמן דעליון בדין בשאר עמי, מה עbid. ידע קודשא בריך הוא דהא סמא"ל אפטרופסא דעשו, ייתי לאדרא חובייהון דישראל, ובניש כלחו לגביה ליום דין, והוא קודשא בריך הוא אקדים להו אסוטה, ועל כל חובה וחובה לך ונקה להו ביסורין זעיר זעיר. ודא הוא ונקה, ביסורין. ובгинז כד בדין דקשות, לא אנקה מעלה מא בדין בת רדسبלת יסוריין זעיר זעיר.

ותו לא אנקה, אף על גב דאותן בני, לא אשבק חוביון זפאיין ליום דיןך רבא. בה אתאן לדינה, דתחוון זפאיין ליום דיןך רבא. בה אתאן לדינה, אתה סמא"ל, בכמה פתקין עליהו. וקודשא בריך הוא אפיק פתקין ביסוריין, רדسبלו ישראלי על כל חובה וחובה, ונמזהו כל חובין, ולא עbid לו נוותנותא כלל. בדין תשש כחיה וחיליה דסמא"ל, ולא יכול לו. ויתעבר מעלה מא, הוא, וכל סטרוי, וכל עמי. הדא הוא דכתיב, אתה אל תירא עבדי יעקב וגוי, בגין לך ויפרתק לך משפט ונקה לא אנקה.

וְדֹוד מֶלֶכָא אָמֵר, (תהלים יא) כִּי הַגָּה תִּרְשְׁעִים יַדְרְכוֹן קַשְׁתָּו
פּוֹגְנוּ וְגֹו'. וְאַף עַל גַּב דְּהָאִי קְרָא הָא אָזְקָמוֹה, עַל
שְׁבָנָא וַיּוֹאַח מִמְּנָן דְּחוֹזְקִיה אָתָםֶר, אֲבָל הָאִי קְרָא עַל
סְמָא"ל וַסְּעִיטִיה אָוֹף הָכִי אָתָםֶר, הַכְּלָל עַזְבָּדוֹי וַעֲיטָוִי עַל
יִשְׂרָאֵל בְּיִנְהָוּ. בְּלַק וּבְלַעַם הַהוּא אַרְחָ מִמְּשָׁ נְקָטוֹ, וְהָא
אָתָםֶר דְּחַבּוֹרָא בִּישָׁא עַבְדוֹ. אָמְרוּ, עַמְלָקָ: עַמְּ לְקָ,
עַמְּאָ דְּלָקָא לֹזָן, כְּחוֹיא דְּמַחְיָה בְּזַנְבָּא דִילִיה, הָא אָנָּן
יִתְיר. בְּלָקָ: בְּאָ לְקָ. אָתָא מָאָן דְּלָקָי לֹזָן כְּרֻעָוִתִּיה.
בְּלַעַם: בְּלַעַם, לִית עַמְּאָ, וְלִית רַעִיא. שְׁמָא דִילָן
גְּרִים לְשִׁיצָה לֹזָן וְלְאַעֲקָרָא לְהָוָה מַעַלְמָא.

וְקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא חָשֵׁב בְּגֻונָא אַחֲרָא שְׁמִיהָן, בְּלַק
בְּלַעַם, בְּבְלַעַם בְּלַעַם, הָא בְּלַבְּלַעַם. מָה אָתוֹן
אַשְׁתָּאָרוּ עַמְּקָא, בְּלַבְּלַעַם עַמְּקָא דְּמַחְשָׁבָה דָלָהָן, דָלָא
יִשְׁלַטְיוֹן בְּעַלְמָא, וְלֹא יִשְׁתָּאָרוֹן בְּעַלְמָא.

אמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אַל עַזָּר, יָאוֹת אָמְרָת, אֲבָל בְּלַק, תִּפְחָה
רוֹחַיה בְּגִיהָבָם. וּבְלַעַם יִשְׁתַּחַקְיוֹן תִּמְןָ גְּרָמוֹי
וְרוֹחַיה. וְהָכִי הַנוּ עִיטָא בִּישָׁא נְטָלוּ עַל פְּטָרוֹנָא. עַל
הָאִי כֵּה, דְּחַשְׁיבָו לְאַעֲקָרָא לְהָאִי כֵּה, וְחַשְׁיבָו לְסִטְרָא
בִּישָׁא לְסִלְקָא לִיה בְּפּוֹמָא וּבְעַזְבָּדָא.

אמֶר הַהוּא רְשָׁע, קָדְמָאִי אַשְׁתַּדְלוֹ וְלֹא יְכִילָוּ. דָוָר
הַפְּלָגָה אַשְׁתַּדְלוֹ, וְלֹא יְכִילָוּ. עַבְדוֹ עַזְבָּדָא,

ופוֹמָא חֵסֶר מִבְּיִיחָוָן, דְּלִישְׁגָּהוֹן אֲתַבְּלָבָל, וְלֹא יִכְּיל. אֲבָל אֲגַת, הָא פּוֹמָךְ שְׁבָן, וְלִישְׁגָּה מִתְּתָקֵן בְּתְּרֵין סְטָרֵין אַלְיָין, אֲת אֲשֶׁר תִּבְּרֹךְ מִבּוֹרָךְ, וְאֲשֶׁר תִּאָוֹר יוֹאָר, הַהוּא סְטָרָא דָאַת בְּعֵי לְסֻלְקָא לְעֵילָא בְּפּוֹמָךְ וְלִישְׁגָּה, אֲסְתָּלִיק. וְהַהוּא סְטָרָא דָאַת בְּעֵי לְמִילָּט, בְּחִילָּא דְפּוֹמָךְ תִּלּוֹט (וְסְטָרָא קָפָר) וְכֹלָא בְּפָתְחָה תְּלִיָּא (דף ר' ט"א) דְּהָא עַוְּדָא אֲתַתְּתָקֵן. אֲבָל בְּמַלְהָה תְּלִיָּא כְּלָא, וְעַל דָּא (ס"א בְּעַוְּדָא) בְּעַוְּדָא דְנַחַשׁ אַנְאָא אֲתָקֵין. וְאֲנַת תְּשִׁלִּים כְּלָא בְּפּוֹמָךְ, הַהוּא סְטָרָא דִתְבְּרֹךְ מִבּוֹרָךְ, וְהַהוּא סְטָרָא דִתְאָוֹר יוֹאָר. וְהַהוּא לֹא יְדַע דְּקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא (איוב יב) מִסִּיר שְׁפָה לְנַאֲמָנִים וְטֻעם זְקָנִים יִקְחָה, וְכֹלָא בְּרִשׁוֹתֵיהַ קַיִםָא. מִסִּיר שְׁפָה לְנַאֲמָנִים, אַלוּ דָוָר הַפְּלָגָה, דְבָלְבָל לְיִשְׁגָּהוֹן, דְלֹא יִשְׁלַטּוּן בְּמַלְהָה כָּלָל. דְכַתִּיב, (בראשית יא) אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַעוּ אִישׁ שְׁפָתֵ רַעֲהֹן. וְטֻעם זְקָנִים יִקְחָה, אַלוּ בְּלָעַם וּבְלָק דְתְרוֹויִיהַ הָוּ בְעִיטָא חֲדָא, דְכַתִּיב וַיַּעַל בְּלָק וּבְלָעַם פָּר וְאַיִל בְּמַזְבֵּחַ.

תֵא חֲזִי, הַהוּא רְשָׁע דְבָלָעַם, כָל עַוְּדָיו לִבְיִישׁ, בְּרוּם לְבָא. תְּרֻוּוִיהַ הָוּ סְלָקִין קְרַבְנָא, דְכַתִּיב וַיַּעַל בְּלָק וּבְלָעַם. וְכֹל מִדְבָּחִין בְּלָק הָוּ מִסְדָּר, וְאֵיתָו רְשָׁע, הָוּ מִשְׁבָּח גְּרָמִיה וְאָמָר, אֲת שְׁבָע המִזְבְּחוֹת עַרְכָּתִי וְאַעֲלֵי פָר וְאַיִל בְּמַזְבֵּחַ. וְאַלוּ לְבָלָק לֹא שְׁתַף בְּתַדִּיה. אָמָר

קֹדֶשׁ אֲבָרִיךְ הוּא, רְשָׁע, כֵּלָא יַדְעַנָּא, אֵלָא שׁוֹב אֵל
בְּלַק, וְאַתְּ לֹא צָרִיךְ לְמַלְאָא אֵלָא וְכֵה תְּדַבֵּר. הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב, וְטֻעם זְקָנִים יְקַח.

דְּבָר אַחֲרֵי וְטֻעם זְקָנִים יְקַח, הַכְתִּיב וַיַּלְכֵּן זְקָנִי מוֹאָב
וְזְקָנִי מִדְיָן וְקָסְמִים בִּידָם. טַעַמָּא דָאִינְזָן זְקָנִים
בָּטָל מִבְּיִיחָה, וְלֹא יִכְלֵלוּ לְמַשְׁלַט בְּחַרְשִׁיחָה כָּלֵל. וַיַּדְבְּרוּ
אֵלָיו דְּבָרֵי בְּלַק. מְלִין בְּאַתְגָּלִיא, וְלֹא בְּלַחְישׁוּ. פְּגִים
אוּדָנָא הוּה, וְפְגִים עַיְנָא, וְפְגִים רְגָלָא. מִתְלַת דִּוְכָתִין
הָוּה פְּגִים. מִתְוַקֵּן הוּה לְסֶטֶרֶא אַחֲרָא, וְהַכִּי אַצְטְּרִיךְ
לְהַהְוָא סֶטֶרֶא אַחֲרָא, אַתְרֵר דְּשֶׁרֶיָּא פְּגִים, זִינָא לְזִינִיָּה.
(במדבר כ"ב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְيִנוּ פָה הַלִּילָה וְהַשִּׁבּוֹתִי, אִינְזָן
כְּתִיב, וַיַּדְבְּרוּ אֵלָיו. וְאֵיתָו כְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים.
לְיִנוּ פָה הַלִּילָה, בְּגַין דְּלִילִיא אֵיתָו שַׁעַתָּא דְסֶטֶרֶא
אַחֲרָא הוּי, לְחַרְשִׁיא, בְּשַׁעַתָּא דְמִשְׁתְּפָחִי וְשַׁלְטִי סֶטֶרֶא
בִּישִׁין וּמִתְפַשְּׁטָן בְּעַלְמָא. כַּאֲשֶׁר יַדְבֵּר יְיָ אֵלָי. שְׁבוֹחַ
קָא מִשְׁבָּח גְּרָמִיה בְּשֶׁמָא דִי.

וַיִּשְׁבוּ שָׂרֵי מוֹאָב, וְשָׂרֵי מִדְיָן אַתְפְּרֵשׁוּ מִבְּיִיחָה, וְלֹא
בָּעוּ לְמִיתָב תִּמְןָן. וְסַבִּי מוֹאָב אַשְׁתָּאָרוּ, דְּכַתִּיב
וַיִּשְׁבוּ שָׂרֵי מוֹאָב, בְּלַחְודִיחָה. יָאֹות עֲבָדִי מִדְיָן,
דְּאַתְפְּרֵשׁוּ מִכָּל וְכָל מִבְּיִיחָה. וְאַלְמַלְאָא לֹא הוּוּ מְחַאן
בְּסֹפָא דְהָוּ בְּעִיטָא דְבָלָעָם, לְשַׁלְחָא נְשִׁיחָן לִיְשָׁרָאֵל

בשיטים למתעי לון. וקרא אוכח חובא דלהון, דכתיב,
 (במדבר כה) כי צוררים הם לכם ב瀼לייהם אשר נפלו לכם
 על דבר פעור ועל דבר צובי בת נשיא מדין אחותם וגוי.
 בתרין אלין חאבו. והוה חובא דלהון סגי. מהו בזונבא
 לבותר. ובגין כך אלין אשთארו בהדייה, ואלין איזלו
בלחודייה.

דָּבָר אֶחָר וַיֵּשֶׁב שְׂרִי מוֹאָב עִם בְּלֻעַם, כַּמָּה יִאָוֶת הַוָּה
לוֹן לְבָנֵי מִדְּין דָּאוֹלִי, אֵי רְעוֹתָא דְּלְהוֹן הַכִּי. אֲבָל
יִשְׁיבָה דִּיתִיבּוֹ אִיבּוֹן דָּמוֹאָב, גַּרְמָא לוֹן טָב, בָּגִינִּין
דָּאֲשָׁתָּאָרוֹ תְּפִנָּן. וּמְאָן דָּאוֹלָו אִיבּוֹן דָּמְדִין, גַּרְמָי לוֹן
בִּישׁ. מַאי טָעֵמָא. אַלְיָן חַשְׁשָׁו לִיקְרָא דְּמָלָה דָּקְנוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הַוָּה, וַיִּתְיִבוֹ. וְאַלְיָן לֹא חַשְׁשָׁו לְהַכְּלָוּם. וְאַזְוָּלוּ
לְאַרְחִיכִיהוּ.

בשעתה אמר הַוָּא רְשֻׁעַ, והשיבותי אֲתֶכְם דָּבָר
באשר יִדְבֵּר יְיָ. מִיד אָזְדַּעַזְעָן אַיִּנוֹן דָּמוֹאָב
לְמַה דָּא, וַיַּתְּבוּ תִּמְנָן. וַיַּגְּנוּן דָּמְדִין לֹא חִשְׁבָּו לְדָא
כָּלּוּם, וַאֲזַלְוָו לְזֹן, וַאת עֲנַשְׂו לְבָתָר. וַעֲלָל דָּא וַיַּשְׁבַּו שְׁרֵי
מוֹאָב עִם בְּלֵעָם. בְּהַוָּא לִילִיא, הַוָּא רְשֻׁעַ לְחִישָׁן,
לְחִישָׁין, וַעֲבֵיד בְּלָטִין, וַאֲמְשִׁיךְ עַלְיהָ רַוְחָא מַלְעִילָא,
מִיד וַיַּבָּא אֱלֹהִים אֶל בְּלֵעָם, אֱלֹהִים סְתִמָּה, דָּרְגָא דִילִיה.

(במדבר כ"ב) וַיֹּאמֶר מֵי הָאֲנָשִׁים הָאֱלֹהָה עַמְךָ. דָּרְגָא דִילִיה,
 מִסְטָרָא אַחֲרָא דְשָׁמָאלָא הוּא, דָקָא אַצְטָרִיךְ
 לִמְשָׁאָל. וְאַפְּ עַל גַּב דְּחַבְּרִיָּא אַתְּעַרוֹ בְּדָא, בְּגֻוָּנוֹ
 אַחֲרָא, וְאַיְנוֹ אָמָרִי דְקֹודְשָׁא בָּרִיךְ הוּא (עבד ביה) נְסִיּוֹנוֹ
 עַבְדְּ לִיה בְּמַלְוִי. תִּלְתָּה הוּא, חַד חִזְקִיה. וְחַד יְחִזְקָאָל.
 וְחַד בְּלָעָם. תְּרִין לֹא קִיְמָוּ פְּדָקָא יְאוֹת, וְחַד קָאִים.
 וְמַנוֹּג. יְחִזְקָאָל. דְכַתִּיב, (יחזקאל לו) הַתְּחִיּוֹת הַעֲצָמוֹת
 הָאֱלֹהָה, וְאֵיהֶ תָּב וְאָמָר, וַיֹּאמֶר ייְהִי אֱלֹהִים אַתָּה יְדַעַת.
 חִזְקִיהָוּ אָמָר, (מלכים ב' כ) מְאָרֶץ רְחוּקָה בָּאֵי אַלְיִי מִבְּבָל.
 בְּלָעָם אָמָר בְּלָק בֶּן צְפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב שֶׁלֶח אַלְיִי, חִשְׁיבָּ
 אָנָּא בְּעִינֵי מֶלֶכִין וּשְׁלִיטִין. וְקֹודְשָׁא בָּרִיךְ הוּא שָׁאַל
 לִיה לְמַטְעֵי לִיה, דְכַתִּיב, (איוב יב) מִשְׁגִּיא לְגֹויִים וַיַּאֲבִידֵם
 וְאוֹקְמוֹה.

חַד פּוֹתִי שָׁאַל לְרַבִּי אַלְעָזֶר, אָמָר לִיה, חִילָא תְּקִיפָא
 חַמִּיבָא בֵּיה בְּבָלָעָם, יִתְיר מִמְשָׁה. דָאַילָו בְּמִשָּׁה
 כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶל מִשָּׁה. וּבְבָלָעָם (דף ר' ע"ב) כְּתִיב, וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים אֶל בָּלָעָם, וּכְתִיב וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל בָּלָעָם.
 אָמָר לִיה, לְמַלְכָא דִתִּיב בְּהִיכְלִילָה עַל כְּרָסִיָּא, חַד
 סְגִיר קָרָא לְתַרְעָא. אָמָר, מִאן הוּא דְבַטְשָׁ
 לְתַרְעָא. אָמָר, סְגִיר פָּלָן. אָמָר לֹא יִיעַול הָכָא, וְלֹא
 יִטְגַּפֵּף הִיכְלָא, יַדְעַנָּא דָאִי בְּשַׁלְיָחָא אִימָא לִיה, לֹא חִיִּשֵּׁ.

וַיַּיִצֵּל בֶּרְיִ וַיִּסְתַּאֲבֹ וַיַּקְרֵב בְּהַדִּיה. אֲבָל אָנָּא אַיִזְיל, וְאֲגֹזִים בְּיה, דִּירְחָק אַרְחִיה מִמּוֹתָבָא דְּבָרִי, וְלֹא יִסְאֶב לִיה. אַקְדִּים מַלְכָא, וְאַתָּא לְגַבִּיה, וְאֲגֹזִים. וַיֹּאמֶר לִיה, סְגִיר סְגִיר, מַנָּע רְגָלָךְ מַאֲרָחָא דְּבָרִי שָׁאָרִי תִּמְןָן, וְאֵלָו, אָוְמִינָא, דְּחַתִּיבֵין יַעֲבֹדוֹן גּוֹפָךְ בְּנֵי שְׁפָחוֹתִי.

רְחִימָא דְּמַלְכָא קָרֵי לְדַשָּׁא. אָמֶר מַלְכָא, מִאן הוּא. אָמָרוּ, רְחִימָךְ פְּלִנְיָא. אָמֶר, רְחִימָא חַבִּיבָא דְּנַפְשָׁאִי, לֹא יַקְרֵי לִיה קָלָא אַחֲרָא, אֶלְאָ אָנָּא. צֻוָּח מַלְכָא וַיֹּאמֶר, פְּלִנְיָא פְּלִנְיָא עִיל, חַבִּיבָא דְּנַפְשָׁאִי, רְחִימָא דִּילִי, אַתְקִינוּ הַיְכָלִין לְמַלְאָעַמִּיה.

כֵּד בְּלִיעָם אִיהוּ סְגִיר, רְחִיקָא מִבְנֵי נְשָׁא, קָרֵא לְתִרְעָא דְּמַלְכָא, שָׁמָע מַלְכָא, אָמֶר סְגִיר מִסְאָבָא לֹא יַעֲלֵל, וְלֹא יַטְבִּף הַיְכָלָא דִּילִי. אָנָּא אַצְטְּרִיךְ לְמַיְזָל לְאֲגֹזָמָא לִיה, דַלָּא יַקְרֵב לְגַבִּי תִּרְעָא דְּבָרִי, וְלֹא יִסְאֶב לִיה, וְעַל דָא וַיָּבָא אֱלֹהִים אֶל בְּלִיעָם וְגוֹ'. אָמֶר לִיה, סְגִיר סְגִיר לֹא תַלְךְ עַמְּהָם, לֹא תָאֹור אֶת הָעָם כִּי בְּרוּךְ הוּא. לֹא תַקְרֵב לְגַבִּי דְּבָרִי, הַן לְטַב הַן לְבִישׁ, מִסְאָב אַנְתָּךְ בְּכָלָא. אֲבָל בְּמֹשֶׁה כְּתִיב, וַיַּקְרֵא אֶל מֹשֶׁה, קָלָא דְּמַלְכָא, וְלֹא עַל יָדִי שְׁלִיחָא אַחֲרָא. מִאָהָל מוֹעֵד מַהְיָכָלָא קְדִישָׁא, מַהְיָכָלָא מִתְקֹנָא, מַהְיָכָלָא יַקְרֵא דַעֲלָאִין וְתַתְאִין תַּאֲבִין לְגַבִּיה, וְלֹא יַכְלֵין לְמַקְרֵב לְגַבִּיה.

וַיֹּאמֶר בְּלֹעֵם אֶל הָאֱלֹהִים בְּלַק בֶּן צִפּוֹר. וְהַנָּא אָמַר מֶלֶךְ מוֹאָב, מֶלֶכְא חֲשִׁיבָא שֶׁלֶח אָלִי. מֶלֶךְ מוֹאָב. חַמוֹג גָאוֹתָא דְהַהוּא רְשֻׁע, (דְאָפִילוּ לֵיהּ לְבָלָק לֹא חַשִּׁיב בְּלָעוּם) **דְכַתִּיב מֶלֶךְ מוֹאָב, וְלֹא אָמַר לְמוֹאָב, מְכֻלָּל גָּבְרָא דְלֹא אֲתַחֲזֵי לְמֶלֶכָא, וְהָא אֲתַעֲבֵיד מֶלֶפָא לְמוֹאָב. קְדָמָה מַה פְתִיב בֵּיה.** (בְּמַדְבֵּר כָא) **וְהָא נְלָחֵם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרָאשׁוֹן, מֶלֶפָא בֵּר מֶלֶפָא. חֲשִׁיבָא בֵּר חֲשִׁיבָא. אֲבָל דָא מֶלֶךְ לְמוֹאָב. קְרָא אֲסֵהִיד מֶלֶךְ לְמוֹאָב. וְהָא אֲתַעֲרֵנָא, דְאַתְּבֵוּן הוּא לְגַאוֹתָא לְבָא רַב. כָל מֶלֶכִין דְעַלְמָא, שְׁלַחֵין לְגַבָּאי שְׁלוֹחֵיהָן.** (ס"א וַיֹּאמֶר בְּלֹעֵם אֶל הָאֱלֹהִים בְּלַק בֶּן צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב שְׁלַח אֵלָיו. חַמוֹג גָאוֹתָא דְהַהוּא רְשֻׁע, דְאָמַר מֶלֶךְ מוֹאָב, וְלֹא אָמַר לְמוֹאָב, בְּמֶלֶכָא דְמוֹאָב. קְדָמָה מַה בְתִיב בֵּיה. (בְּמַדְבֵּר כָא) **וְהָא נְלָחֵם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרָאשׁוֹן, מֶלֶפָא בֵּר מֶלֶכָא. חֲשִׁיבָא בֵּר חֲשִׁיבָא. אֲבָל דָא מֶלֶךְ לְמוֹאָב בְתִיב. וְקָרָא אֲסֵהִיד עַלְיהָ מֶלֶךְ לְמוֹאָב בְעַת הַהִיא גָּבְרָא דְלֹא אֲתַחֲזֵי לְמֶלֶכָא וְהָא אֲתַעֲבֵיד מֶלֶכָא. וְהָא אֲתַעֲרֵנָא, דְמַתְּבֵוּן לְגַאוֹתָא לְבָא רַב. כָל מֶלֶכִין דְעַלְמָא, שְׁלַח לְגַבָּאי שְׁלוֹחֵיהָן.** (וְחַשִּׁבְנוּ לְגַבָּאי)

רַבִּי פְנַחַס הָוּה אָזִיל לְמַחְמֵי בְּרִתְיָה, אָנְטוּ דְרַבִּי שְׁמַעַן, דְהַתָּות בְּמִרְעָא. וְהָוּ אָזִיל עַמִּיהָ חֶבְרִיא, וְהָוּ הָוּה רַכִּיב בְּחֶמְרִיא. עַד דְהַוָּה אָזִיל בְּאַרְחָא, פְגַע בְּתְרִין עֲרָבָאי, אָמַר לוֹן, בְחַקָּל דָא אֲתַעַר קְלָא מִיּוּמִין דְעַלְמָא. אָמְרוּ לֵיהּ, מִיּוּמִין דְעַלְמָא לִית אָנָנוּ יַדְעַין. מִיּוּמִין דִילָן, אָנָנוּ יַדְעַין. דְהָא יוֹמָא חד, הָוּ אַיְפּוֹן לְסִטִּין מַקְפֵּחַי אַרְחִין דְגַוְבָּרִין בְּהַהוּא חַקָּלָא, וְפְגַעַי בְּאַיְפּוֹן יוֹדָאי, וְאָתוּ לְקַפְּחָא לוֹן. וְאַשְׁתַּמְעַ מַרְחִיק בְּהָאִי חַקָּל, קָל דְחֶמְרָא

דא, דנַהַק תְּרֵי זָמְגֵי, וְאַתָּא שְׁלֹהָבָא דְאַשָּׁא בְּהַהוּא קָלָא
(ב"א בְּהַהוּא קָלָא) וְאוֹקֵיד לוֹן. וְאַשְׁתְּזִיבוֹ אִיבָּונִין יְזָדָא. אָמֵר
לַיה. עֲרָבָא, עֲרָבָא, בְּמַלְהָ דָא דְקָא אָמְרָתָונִ לַיִ,
תְּשִׂתְּזִבּוֹן יוֹמָא דָא מַלְסְטִין אַחֲרָנִין, דְקָא מַחְפָּן לְכוֹ
בָּאֲרָחָא.

בָּכָה רְבִי פְּנַחַס, אָמֵר, מְאִירָה דְעַלְמָא רְחַשָּׁא דְנִיסָּא דָא
עֲבָדָת בְּגִינִי, וְאַשְׁתְּזִבוֹן אִיבָּונִין יְזָדָא, וְלֹא יְדֻעָא.
פָּתָח וְאָמֵר, (תְּהִלִּים קָלוֹן) לְעוֹשָׂה נְפָלוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ כִּי
לְעוֹלָם חָסְדוֹ. כִּמָּה טִיבוֹ עַבֵּיד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם בְּנֵי
בְּשָׁא, וְכִמָּה נְסִין אַרְחִישׁ לוֹן בְּכָל יוֹמָא, וְלֹא יְדֻעָ אֶלְאָ
אִיהוּ בְּלִחוּדוֹ. בָּר נְשָׁ קָם בְּצִפְרָא, וְחוֹיָא אָתֵי לְקַטְלָא
לַיה, וּבָר נְשָׁ שְׁנִי רְגִילִיה עַל רִישִׁיה, וְקַטְלִיל לַיה, וְלֹא
יְדֻעָ בֵּיה בָּר קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלִחוּדוֹ, הָווִי, לְעוֹשָׂה
נְפָלוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ. בָּר נְשָׁ אָזִיל בָּאֲרָחָא, וּלְסְטִין
מַחְפָּן לְמַקְטֵלִיה, אַתָּא אַחֲרָא וְאַתִּיהָב כּוֹפְרָא תְּחוֹתִיה,
וְהָוָא אַשְׁתְּזִיבָה. לֹא יְדֻעָ טִיבוֹ דְעַבֵּד לִיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הָוָא, וְגַסָּא דְאַרְחִישׁ לַיה, בָּר אִיהוּ בְּלִחוּדוֹ, הָווִי,
לְעוֹשָׂה נְפָלוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ. לְבָדוֹ עַבֵּיד וְיְדֻעָ. וְאַחֲרָא
לֹא יְדֻעָ.

אָמֵר לְחַבְּרִיָּא, חַבְּרִיָּא (ד"ה ר"א ט"א) **מַה דְּשָׁאִילָנוּ לְהַגִּי**
עֲרָבָא, **דְּמִשְׁתְּפָחִי** **תְּדִיר** **בְּחַקְלִי,** **אֵי קָלָא**

דְּחִבְרִיָּא, דְּאִיבְּנוֹ מִשְׁתְּדֵלִי בְּאוֹרִיִּתָּא שְׁמֻעוֹ. דְּהָא רַבִּי
שְׁמֻעוֹן וְרַבִּי אֶלְעֹזֶר בְּרִיהָ, וְשָׂאָר חִבְרִיָּא, אַזְלִין לְקַפְּנוֹ,
וְלֹא יַדְעֵין מִבְּנָן, וְשָׁאַילְנָא לְהַנִּי עֲרָבָאִי עַלְיִיהָ. דִּידְעַנָּא
דְּקָלִיהָ דְּרַבִּי שְׁמֻעוֹן יְרָגִיאוֹ חַקְלִין וְטוּרִין, וְאִיבְּנוֹ גַּלוֹ לֵי
מָה דָּלָא יַדְעַנָּא.

עַד דְּהָוָ אַזְלִין, אִיבְּנוֹ עֲרָבָאִי אַהֲדָרוֹ לְגַבְּיהָ. אָמְרוּ לֵיהֶ,
סְבָא סְבָא אֲנָתָ שָׁאַילְתָּא לָזֶן מִן יוֹמִין דְּעַלְמָא, וְלֹא
שָׁאַילְתָּא עַל יוֹמָא דָא, דְּחַמִּינָא תְּוֹהָא עַל תְּוֹהָא,
חַמִּינָא חַמְשָׁא בְּנֵי נֵשָׁא יַתְבִּין, וְחַדְסָא בְּהַדְיָהוּ,
וְחַמִּינָא עַוְפי מִתְפְּנֵפִי וְקָא פְּרָשִׁין גַּדְפִּין עַל רִישִׁיָּהוּ,
אַלְיָין אַזְלִין, וְאַלְיָין תְבִין, וְטַוְלָא לֹא אַתְעַבֵּר מַעַל
רִישִׁיָּהוּ. וְהַהוָּא סְבָא אֲרִים קְלִיהָ עַלְיִיהָ, וְאִיבְּנוֹ שְׁמֻעַין.
אָמֵר עַל דָא שָׁאַילְנָא. עֲרָבָאִי עֲרָבָאִי תְּהַכּוֹן, וְאַרְחָא
דָא תְּהָא מִתְקַנָּא קְמִיכָו, בְּכָל מָה דַתְבָּעָן. תְּרִין
מַלְיָין אָמְרָתוֹן לֵי, דְּחַדְיָנָא בְּהָוָ אַזְלָג. אָמְרוּ לוּ חִבְרִיָּא,
הַהְוָא אַתָּר דְּרַבִּי שְׁמֻעוֹן שְׁאָרִי בֵּיתָה, הַיְד אֲגַנָּן יַדְעַנָּן. אָמֵר
לָזֶן שְׁבוֹקוֹ לְמַאֲרִי פְּסִיעָן דְּבָעֵירִי, הַהְוָא יַדְרִיךְ פְּסִיעָוִי
לְתַמָּן. לֹא הָיו טָעַן חִמְרִיהָ, וְחִמְרִיהָ סָאַטִּי מַאֲרָחָא תְּרִין
מַלְיָין, וְאַזְלָל לְתַמָּן.

שְׁאָרִי נְהִיק תְּלַת זְמָגִין, נְחַת רַבִּי פְּנַחַס, אָמֵר לְחִבְרִיָּא,
נְתַתְּקֹן לְקַבְּלָא סְבָר אֲפִי יוֹמִין, דְּהַשְׁתַּתָּא יַפְּקִוָן

לגבן אנפי רבבי ואנפי זוטרי. שמע רבבי שמעון בהיקו דחמרה, אמר לחבריא, ניקום דהא קלא (קחדוה) דחמרה בסבא חסידא אתער לגבן. קם רבבי שמעון וקמו חבריא. פתח רבבי שמעון ואמר, (תהלים צח) מזמור שירו לוי שיר חדש כי נפלאות עשה וגוו. מזמור זקיף טעםא לעילא. (שירה יתמא קריין להאי) אמא. אלא רשים טעםא רבא, דהא אתי ההוא מזמור, מתעטרה בעטרה עלאה לעילא על רישיה ואתי זקיף. מאן הוה אמר שירה דא. אינון פרות, באיבון גועין דהו געאן. (תהלים צח) שירו לוי שיר חדש. למאן הו אמרין שירו. לכמה רתיכין, לכמה ממן, לכמה דרגין, דהו אטהון תמן ונפקו לקלבא לייה לאַרְוָנָא (סתם), ולהו הוו אמרי.

שירו לוי שיר חדש, דבר. מי טעםא הכא שיר, ומזה אמר שירה, נוקבא. אלא הtmp במשה ארונא חדא (נ"א לחוזא), זאת, נפקת מן גלוותא, היא ואוכלוסהא, ולא יתר. ובגין כה (שמות טו) את השירה הזאת, נוקבא. אבל הכא ארונא, ומה דהוה גניין בגויה נפיק. ובгин הוה דהוה גניין בגויה, אטמר שיר חדש, דבר.

כ' נפלאות עשה, מה דעבד בפלשתים, ומה דעבד בטウותהון. הושיעה לו ימינו, למאן. לעצמו. מאן עצמו. הוה מזמור עצמו, ורוחא עלאה קדיشا גניין

ביה. ימינו, והוא דירית סבא. וקדא ימינו, אתקיף בהוּא מזמור, ולא שביק ליה בידא דאחרא.

הכא אית לגלאה מלֶה חדא, כל זמנא דהוּא ימינו, הוּה לארכשא ניסא, הוּה אתקיף בהאי מזמור, ושוי ליה לקמיה, לאתקפה ביה, פאבא דאתקיף ימיגיה בחדיי דבריה לקמיה, ואמר מאן הוּא דיקרב לגבי בר. כיון דסrah לגבי אבוי, שוי אבוי יDOI על בתפוי לאחורה, ושדייה בידא דשנאו.

כביבול, בקדמיתא כתיב, (שםות ט"ז) ימינה יי נאדרי בכח. בכח מאן. והוא דاشתמודע. בערבייא קורין לחדיי דבר נש כח. והוא ימנא נאדרי ואתקיף בכח. מאן הוא דיקרב לגבי בר. לבר מה כתיב, (אייחא ב) השיב אחר ימינו מפני אויב, שוי ימיגיה על בתפיה, ורחי ליה בידא דשנאו. בקדמיתא ימיגיה לקמיה בחדיי, לאתקפה ביה. ולבר לאחורה על בתפוי, לדחיה ליה. והכא הושעה לו ימינו וזרוע קדשו, תרין דרוועין לאתקפה ביה.

דא איבון פרות דלא אתרגילו בנסין, אלא היה שעתא בגועא דלהון אמרו שירתא. דא בהיקו דחמרא דסבא חסידא דרגיל בנסין, על אחת כמה וכמה דאמר שירה. חבריא, אי תימרין דחמרא לא הוּה ארחה.

בָּכֹךְ מִיּוֹמָא דָאֲבָרִי עַלְמָא, פַּיְקוֹ וְחַמוֹ אַתּוֹן דְּבָלָעָם חַיְיבָא, דְּנִצְחָת לְרַבּוֹנָה בְּכָלָא. חַמְרִיה דָרְבִי (ד"ג ר"א ע"ב) פְּנַחַס בֶּן יָאֵר עַל אַחַת פְּמָה וּכְמָה. וְתוֹ אַתּוֹן דְּבָלָעָם כְּדַמְלִילָת, מְלָאָכָא עַלְאָה הוּה עַלְהָ מְלִילָת.

הַשְׁתָּא אֵית לְגַלְאָה, חַבְרִיא שְׁמָעוֹ. פִי הַאַתּוֹן דָאֲבָרִי עַרְבָ שְׁבָת בֵּין הַשְׁמָשׂוֹת, סְלִקָא בְּדֻעַתִיכְוֹ דְפּוֹמָא הוּה פַתִיחָא מִהְהוּא זְמָנָא. אוֹ תְבָאִ דָאֲתָגְנִי קַוְדְשָׁא בָרֵיךְ הוּא מִהְהוּא זְמָנָא. לֹאוּ הַכִּי. וּרְזָא הַכָּא דָאַתְמִסְרָ לְחַכְימִי, דְלָא מְשַׁגְחָן לְטַפְשָׁוּ דְלָבָא. פִי הַאַתּוֹן, דָרְגָא דָאֲתָגְנִי, הַהוּא עַלְאָה דְסִטָּר נַוְקָבִי. הַהוּא הַהוּא דְשִׁרְיָא עַל הַהוּא אַתּוֹן, וּמְלִיל עַלְהָ. וּכְדַ בְּרָא קַוְדְשָׁא בָרֵיךְ הוּא לְהָאִי דָרְגָא, דָאֲקָרִי פִי הַאַתּוֹן, סְתִמְמָה לִיהְיָה בְגֹנוֹ (הַאַתּוֹן) נַוְקָבָא דְתַהוֹמָא רְבָא, וְאִסְתִּים עַלְיהָ עַד הַהוּא זְמָנָא. כְדַ מְטָא הַהוּא זְמָנָא, פַתָּח הַהוּא נַוְקָבָא, וְנַפְקֵחַ וְשָׁרָא עַלְהָ, וּמְלִילָת.

כְּגִוּנָא דָא, (במדבר טז) וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִיהָ. אַתָ, לְאִסְגָּאָה דּוֹמָ"ה דָאִיהוּ פִי הָאָרֶץ. אֶת פִי הַאַתּוֹן (במדבר כ"ב), לְאִסְגָּאָה קַמְרִיא"ל, דָאֲקָרִי פִי הַאַתּוֹן. פִי הַבָּאֵר כְּגִוּנָא דָא. מְאַן פִי הַבָּאֵר. הַהוּא דָרְגָא דְתַהוָה מְמָנָא עַלְיהָ לְתַתָּא, וְאִיהוּ תַחֲוֹת פִי יְיָ, וְמְאַן אִיהוּ. יְהִדרִיא"ל שְׁמִיה. תַלְתַ פּוֹמִין אַלְיִין, אַתְבָרִיאָו עַרְבָ שְׁבָת

בין השמשות. בשעתא דקdash יומא סליק פה דממן על כל שאר פומין, ומאן איהו. ההוא יומא דאסתלק ואתקdash בכלל, ההוא דאקרי פי זי. ערב שבת בין השמשות, אברון שאר פומין. אתקdash יומא סליק פומא דשליט על כלל פי זי.

אָדָּחֶבְּיִ, חַמּוֹ לְרַבֵּי פְּנַחַס דְּהֹהָא אֲתִי, מְטוֹ לְגַבִּיהָ, אֲתָא רַבֵּי פְּנַחַס וְגַשְׁקִיהָ לְרַבֵּי שְׁמֻעוֹן. אָמַר, בְּשִׁקְנָא פִּי זי, אֲתָבָסְמָמִין דְּגַנְתָּא דְּיִלְיָה. חָדוֹ כְּחָדָא, וַיַּתְבִּי. כִּיּוֹן דִּיתְבִּי פְּרָחָיו כָּל אַיִּבָּוּן עַופְּיָן דְּהֹהָו עַבְּדִי טוֹלָא, וְאֲתָבָדָרוּ. אֲהָדָר רִישָׁה רַבֵּי שְׁמֻעוֹן, וְרַמָּא לוֹזָן קָלְיָן וְאָמַר, עַופְּיָ שְׁמִיא לִית אַתָּוֹן מְשַׁגִּיחַיִן בַּיְקָרָא דְּמַרְיכָוּן דְּקָאִים הָכָא. קַיִמָּג, וְלֹא נְטָלוּ מְדוֹכְתִּיהָ, וְלֹא קָרִיבָו לְגַבִּיהָו. אָמַר רַבֵּי פְּנַחַס אַיִּמָּא לוֹזָן דִּיחָכָוּן לְאַרְחִיָּהוּ, דָּהָא לֹא יִהְבִּין לוֹזָן רְשָׁוֹ לְאַהֲדָרָא.

אָמַר רַבֵּי שְׁמֻעוֹן, יַדְעַנָּא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא בְּעֵי לְמַרְחַשׁ לוֹ נִסָּא. עַופְּיָן עַופְּיָן זִילָּוּ לְאַרְחִיכָּו, וְאָמְרוּ לְהֹהָא דְּמִמְּנָא עַלְיִיכָּו, דָּהָא בְּקָדְמִיתָא הוּהָ ברשותיה, וְהַשְׁתָּא לֹא בְּרשותיה קַיִמָּא. אֲבָל סְלִיקָנָא לֵיהֶ לְיֹומָא דְּטָנָרָא, כִּד סְלִיק עַיְבָּא בֵּין שִׁינִּי תְּקִיפִּין, וְלֹא מִתְחַבְּרָאָן. אֲתָבָדָרוּ אַיִּבָּוּן עַופְּיָן וְאַזְלָגָן.

אָדָּחֶבְּיִ, הָא תַּלְתָּ אַלְגִּינָּ, מִתְפְּשַׂטָּן בְּעַנְפִּין לְתַלְתָּ

סְטָרִין עַלְיָהוּ, וְמַעֲיִינָה דְמֵיאָנָה בְּעֵין קְמִיהָה. חֶדוֹ כָּלָהוּ
חֶבְרִיאָה, וְחֶדוֹ רַבִּי פְנַחַס וְרַבִּי שְׁמֻעוֹן. אָמַר רַבִּי פְנַחַס
טוֹרָה סָגִי תֹּהֶה לְאִיפָּוּן עַוְפִי בְּקָדְמִיתָא, וְטוֹרָה בָּעֵלִי חַיִים
לֹא בְּעֵינָן. הַהָא (החלים כמה) וְרַחְמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו בַּתִּיב.
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, אָנָא לֹא אָטְרַחְנָא לוֹן. אָבָל אֵי קָוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא חָס עַלְן לִית אָנָן יְכַלֵּין לְדַחִיא מַתָּבֵן דִילִילָה.
יַתְבוֹ תְחֹות הַהָוָא אַילְנָא, וְשַׁתּוֹ מִן מִיאָה, וְאַתָּהָנוּ תִמְנוֹן.
פָתָח רַבִּי פְנַחַס וְאָמַר, (שיר השירים ד) מַעַיִן גְּבִים בָּאָר מִים
חַיִים וְנוֹזְלִים מִן לְבָנָן. מַעַיִן גְּבִים, וּכְיֵי לִית מַעַיִן
אַלְאָ הַהָוָא מִן גְּבִים, וְהָא כִּמְהָ מַעֲיִינָן טְבִין וַיְקִירָן אִית
בְּעַלְמָא. אַלְאָ לִית כָּל הַנְּאוֹת שְׁוֵין. אִית מַעַיִן דְּגַפִּיק
בְּמַדְבָּרָא, בְּאַתָּר יְבִישָׁא, הַנְּאה אִית לְמַאן דִּתִּיב וְשַׁתּי.
אָבָל מַעַיִן גְּבִים, כִּמְהָ אִיהָוּ טְבִין וַיְקִירָא, הַהָוָא מַעַיִן
עֲבִיד טִיבוֹ לְעַשְׁבִּין וַיְאִבֵּין, מִן דְּקָרִיב עַלְיהָ אַתָּהָנוּ
בְּכָלָא. אַתָּהָנוּ בְּמִיאָה, אַתָּהָנוּ בְּעַשְׁבִּין, אַתָּהָנוּ בְּאִבֵּין.
הַהָוָא מַעַיִן מַתְעַטְּרָא בְּכָלָא. כִּמְהָ וּוֹרְדִּין, כִּמְהָ עַשְׁבִּין
דְּרִיכָה סְחָרְגִּיהָ, כִּמְהָ יָאֹתָה הַהָוָא מַעַיִן, מִשְׁאָר מַעֲיִינִין,
בָּאָר מִים חַיִים.

וְהָכִי אָוְקִימָנָא כָּלָא בְּכִנְסָת יִשְׂרָאֵל קָאָמַר, אִיהָי מַעַיִן
גְּבִים. מִן גְּבִים. חִמְשׁ גְּבִים אִית לֵיהֶ לְקָוִידָשָׁא

בריך הָוֹא, **דקא** מְשֻׁתְעָשָׂא בְּהָגַג. וּמְעִינָנָא חֲדָא עַלְוֹוִיהַו, **דקא** אַשְׁקֵי לוֹן, וּרוֹויַי לוֹן, טְמִיר וְגַבְגַז, וּכְלָהַו עַבְדִין פִּירִין וְאַיְבִין. גַּבְתָּא חֲדָא אֵית לְתַתָּא מְגִיְיהַו, וְהַהְנוּ גַּנְתָּא נְטִיר סְחָרָא מִכְלָסְטְרִין דְּעַלְמָא. תְּחוֹת הָאֵי גַּנְתָּא, אֵית גְּבִים אַחֲרָנִין, עַבְדִין אַיְבִין לוֹזְפִיְיהַג.

וְהָאֵי גַּנְתָּא, אַתְהַפֵּךְ וְתוֹי מְעִין דְאַשְׁקֵי לוֹן, בָּאָר מִים חַיִים, כִּד אַצְטְרִיךְ הוֹי מְעִין, וּכִד אַצְטְרִיךְ הוֹי בָּאָר, מָה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. לֹא דָאָמֵי, כִּד אַתְמִשְׁכָוֹן (דף ר"ב ע"א) מֵיאַיָּהוַי, לְכִד שָׁאַבֵּין מֵיאַיָּהוַי. וּנוֹזְלִים מִן לְבָנָן, מֵאי נְזָלִים. אַלְיַן נְזָלִים אַהֲדָרוֹ לְמְעִין, (ס"א דכְלָהַו) כִּד נְבָעִין מֵיאַיָּן וּנוֹזְלִים טְפִין לְעַילָּא (ס"א מַלְעִילָא) אַלְיַן בְּתַר אַלְיַן, מֵיאַיָּן מַתִּיקָן, דְנַפְשָׁא אַזְלָא אַבְתָרִיהַג. כִּד אַיְבָוֹן חַמְשָׁ מִקְוָרִין, דְנַפְקָוּ מִן לְבָנָן, אַתְעַבְידָוּ נְזָלִים בְּהָאֵי מְעִין. כִּד קָוְדְשָׁא בָּרֵיךְ הָוֹא רְחִישַׁ לֹן נִיסָא בָּאָתָר דָא, קָרְיַבָּא עַל מְעִינָנָא דָא קָרְאָ דָא. (ס"א מֵאי נְזָלִים. אַלְיַן חַמְשָׁ מִקְוָרִין דְנַפְקָוּ מִן לְבָנָן לְעַילָּא, אַתְעַבְידָוּ נְזָלִים דְכֶר אַהֲדָרוֹ לְמְעִין, נְבָעִין מֵיאַיָּן וּנוֹזְלִים טְפִין אַלְיַן בְּתַר אַלְיַן מֵיאַיָּן מַתִּיקָן, דְנַפְשָׁא אַזְלָא אַבְתָרִיהַג. כִּי קָוְדְשָׁא בָּרֵיךְ הָוֹא רְחִישַׁ לֹן נִיסָא בָּאָתָר דָא, בְּהָאֵי מְעִין וּעַל מְעִינָנָא דָא קָרְיַבָּא קָרְאָ דָא.)

טו פָתָח וְאָמֵר, (דברים כ) כִּי תַצְרֵר אֶל עִיר יִמְים רַבִּים לְהַלְחֵם עַלְיהָ לְתִפְשָׁה וְגַוּ, כִּמָה טְבִין אַיְבָוֹן אַרְחִין וּשְׁבִילִין דְאֹורִיתָא, דְהָא בְּכָל מַלְהָ וּמַלָּה, אֵית כִּמָה עַיטִין, כִּמָה טְבִין לְבָנִי בְשָׂא, כִּמָה מַרְגָּלָן דָקָא מַבָּהָרָן

לכָל סֶטֶר, וְלִית לְךָ מֶלֶה בָּאוֹרִיִּתָא, דְלִית בָּה כִּמֵה
בְּנִצְינִין מְגַהֵּרָן לְכָל סֶטֶר. הֲאִי קָרָא אֵינוֹ כְּפֻום פְּשַׁטִּיה.
וְאֵית בֵּיה כְּפֻום מְדֻרְשִׁיה. וְאֵית בֵּיה חִכְמַתָא עַלְאָה,
לְאוֹזְהָרָא לְמַאן דְאַצְטְּרִיךְ. וְפֶאָה חֹלְקִיה מַאן דְאַשְׁתְּדָל
בָּאוֹרִיִּתָא תְּדִיר.

מַאן דְאַשְׁתְּדָל בָּה, מַה פְּתִיב בֵּיה, (תְּהִלִּים א) כִּי אִם בְּתוֹרָת
יְיָ חֶפְצָו וּבְתוֹרָתו יְהִגָּה יוֹם וּלְילָה, וְהִיה בְּעֵץ.
אָמָא דָא סְמִיךְ לְךָ. אֶלָּא מַאן דְאַשְׁתְּדָל בָּאוֹרִיִּתָא
יוֹם וּלְילָה, לֹא לִיהְוִי בְּאָעָא יְבִישָׁא, אֶלָּא בְּעֵץ שְׁתוֹל
עַל פְּלָגִי מִים. מַה אִילָּן אֵית בֵּיה שְׂרָשִׁין, וְאֵית בֵּיה
קְלִיפִין, וְאֵית בֵּיה מוֹחָא, וְאֵית בֵּיה עַנְפִין, וְאֵית בֵּיה
טְרִפִין, וְאֵית בֵּיה פְּרִחִין, וְאֵית בֵּיה אִיבָא. שְׁבָעַת זִינִין
אַלְיָן, סְלִקִין לְשָׁבָעָה עָשָׂר, לְשָׁבָעִין. אָנוֹף מַלְיָן
דָאָרִיִּתָא אֵית בָּהוּ פְּשַׁטָּא דְקָרָא. דְרָשָׁא. רְמָז, דְקָא
רְמִיז חִכְמַתָא. גִּימְטְרִיאוֹת. רְזִין טְמִירִין. רְזִין סְתִימִין
אַלְיָן עַל אַלְיָן. פְּסֹול וּכְשָׁר. טְמָא וּטְהָר. אִיסּוּר וּחִיטָר.
מִפְאָן וּלְהַלָּא, מִתְפְּשַׁטָּאן עַנְפִין לְכָל סֶטֶר. וְהִיה בְּעֵץ
וְדָאי, וְאֵי לָאו, לְאוֹ אֵינוֹ חַכְם בְּחִכְמַתָא.

תָא חִזֵּי, כִּמֵה חַבִּיבִין אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָּאוֹרִיִּתָא קְמִי
קוֹדֶשֶׁא בְּרִיךְ הֵוָא, דְאָפִילָו בְּזַמָּנָא דְדִינָא תְּלִיאָ
בְּעַלְמָא, וְאַתִּיהִיב רְשׁוֹ לְמַחְבָּלָא לְחַבָּלָא, קוֹדֶשֶׁא בְּרִיךְ

הוּא פְּקִיד לֵיה עַלְוֹיִיהַן, עַל אִינְזָן דָּקָא מִשְׁתְּדָלִי בָּאוּרִיתָא. וְהַכִּי אָמַר לֵיה קָוְדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, כִּי תְצֻוָּר אֶל עִיר, בְּגַין חֹבְבִּיהַן סָגִיאַן דְּחַטָּאַן לְקָמָאַי, וְאַתְּחִיְּבוּ בְּדִינָא.

ימים רבים, מאיר רבים. (תלטה יומא, דא בתר דא, אקרוי ימים רבים, אווקה כי תצור על עיר, ימים רבים) **תלתא יומין,** דא בתר דא, דאשתמודעא דבר במתא. מנגנון דיים רבים תלטה יומין איבון, דכתיב, (ויקרא טו) ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים. וכי ימים רבים איבון. אלא תלטה יומין דא בתר דא, אקרוי ימים רבים. אווקה כי תצור אל עיר ימים רבים, תלטה יומין דא בתר דא, דאשתמודעא דבר במתא. תא ואפקיד לך על (כל) בני ביתך. לא תשחית את עצה, דא תלמיד חכם דאייהו במתא, דאייהו אילנא דחמי, אילנא דיהיב אייבין.

דבר אחר את עצה, ההוא דיהיב עיטה למתא, לאשתזובא מן דיבנא, ואוליפה לוזן ארחה דיהכון בה, ועל דא לא תשחית את עצה לבדו עלייו גרזון, לנכחא עליה דינא, ולא לאושטא עליה חרבה מלחתא, חרבה משגנא, ההיא דקוטלא לשאר אינשי דעלמא. כי מפנו תאכל. וכי ההוא מהבלא אכיל מגינה, לא. אלא כי מפנו תאכל, ההיא טנרא תקיפה, ההיא דכל רוחין

תקיפין וקדישין נפקין מבה, דלית הנאה ותיאובתא לרוח קידשא בהאי עלמא, אלא אוריתא דההוא זכאה, ביביכול איהו מפרגנס לה, ויהיב לה מזונא בהאי עלמא, יתר מפל קרבניון ועלמא.

בקרבן מה כתיב. (שיר השירים ח) **אכלתי ערי** עם דברי
אכלו רעים. ומיו מא דאתחרב بي מקדשא,
ובטלו קרבנין, ليית לייה לקודשא בריך הוा, אלא אינון
מלין דאוריתא, ואוריתא דאתחרדא בפורמיה, בגין כה
בי ממנו תאכל, ולית לה מזונא בהאי עלמא, אלא
ממנו, ומאיון דכחותיה. ובין דממנו תאכל, ואיהו זון
לה, אותו לא תכורות, הווי (טמיין) זהיר ביה, דלא תקרב
ביה.

כ' האדם (ד"ה ר"ב נ"ב) **עַז הַשְׂדָה,** דא אקרי אדם דאשתחמודע
עללא ותטא. **עַז הַשְׂדָה,** אילנא רברבא ותקיפה
דההוא (בראשית כז) שדה אשר ברכו יי'. (ד'א) סמיך עלייה,
אלון דאשתחמודע לההוא שדה תדר. לבא מפניך
במצור, מלה דא אהדר לרישא דקרא, דכתיב לא
תשחית את עצה, ההוא דיהיב לו נ עיטה, ואתקין
למתא, לבא מפניך במצור, איהו יהיב לו נ עיטה,
לאתקנא ולאהדר באתיותא, ואתקין לייה מאגי זיגינין,
בוקינס ושורין. לבא מפניך, Mai לבא מפניך. לבא

לְקַמָּאִי, וְלֹא עַלְאָ מִפְנֵיכִיךְ. מִקְמֵי דְחִילָה דִילָה. בְמַצָּר,
בְאַתָּר דְעַלְאַיִן וְתַתַּאַיִן לֹא יִכְלִין לֹא עַלְאָ תִּמְןָן. וּמְאָן
אִיהָנוּ. דֶרֶגָא דְבָעֵלִי תִשׁוֹבָה עַלְיָן תִּמְןָן, וּמְאָן אִיהָנוּ
תִשׁוֹבָה. דָא אִיהָנוּ מַצָּר, אַתָּר תִקְיָה, וְטַבְרָא תִקְיָה.
וּבְיוֹן דְעַיְטָא דָא נְטָלִין, אֲנָא מַכְפֵר לְחוּבִיָּהוּ וְאַתְקְבָלָן
בְרֻעָוָא לְקַמָּאִי. וְכָל דָא פְקִיד קְוִידָשָׁא בְרִיךְ הוּא,
עַל אִינְון דְמַשְׁתְּדָלִי בְאָוָרִיתָא. בְגִין כֵף זְפָאַיִן אִינְון
דְקָא מַשְׁתְּדָלִי בְאָוָרִיתָא, אִינְון דְמַשְׁתְּדָלִי בְאָוָרִיתָא
אִינְון אִילְגָנִין רְבָרְבִין בְהָאִי עַלְמָא.

חִמָג, מָה עָבֵד קְוִידָשָׁא בְרִיךְ הוּא דְגַטְעָא אִילְגָנִין,
זְפָאַה אַרְחָא דָא, וְלֹא דַי אִילְגָנָא חֲדָא, אֶלָא
תַלְתָא אִילְגָנִין רְבָרְבִין, פְרִיסָן עֲנֵפִין לְכָל סְטָר, עָבֵד לוֹן
קְוִידָשָׁא בְרִיךְ הוּא. יְהָא רְעוֹא קְמִי שְׁמִיא, דָלָא יִתְעַדְ�וָן
לְעַלְמָא אִילְגָנִין אִילְגָנִין, וְדָא מַעֲיִינָא, מַאֲתָר דָא וְעַד יוֹמָא
קִיְימָא תִּמְןָן, וְהַהְנָא מַעֲיִינָא דְמִיאָ. וְקָרָא לְוֹן בְּגִי בְשָׂא,
בְצִיבּוֹ דְרַבִּי פְנַחַס בָּן יָאִיר. (ע"ב) (חסר זהה)

פָתָח רַבִּי שְׁמַעֲוֹן וְאָמַר, (בראשית לו) וַיִּשְׂאָא אֶת עַיְנִיו וַיַּרְא
אֶת הַנְּשִׁים וְאֶת הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מַי אֱלֹהָה לְךָ וַיֹּאמֶר
הַיְלָדִים אֲשֶׁר חַבֵּן אֱלֹהִים אֶת עַבְדָךְ. תָא חִזֵּי, הַהְוָא רְשָׁע
דְעַשָּׂו, יְהִיב עַיְנִי לְעַיְנָא עַל בְשִׁין, וּבְגִינִיה אַתְקִין
תִיקְוָנוּ. יַעֲקֹב, שְׂוִי שְׁפָחוֹת בְקָדְמִיתָא, וּבְגִינָהוּ לְבָתָר,

דְּחַשֵּׁבּוֹ יִתֵּיר. לְאֶה אֲבָתְּרִיָּהּ, וּבְנָהָא לְבָתָר. לְבָתָר
יְוָסָף, וּבְתָרָה רְחָל, וְהָא עַבְרָר לְפָנֵיכֶם.
כֵּד סְגִידּוֹ בְּלָהָזָן, מַה כְּתִיב. (בראשית ל) וְתִגְשְׁבָה הַשְּׁפָחוֹת
הַבָּה וַיַּלְדֵיכֶן וְתִשְׂתַחֲווּן. וְלְבָתָר כְּתִיב, וְתִגְשְׁבָה גַם
לְאֶה וַיְלָדֵיכֶה וְיִשְׁתַחֲווּוּ וְאַחֲרָנֶגֶשׁ יְוָסָף וְרְחָל וְגַוּ. וְהָא
יְוָסָף לְבָתְרִיתָהּ הוּה, וְרְחָל לְקַמְיהָ. אֶלָּא בְּרָא טָבָא,
בְּרָא רְחִימָא, צְדִיקָא דְעַלְמָא, יְוָסָף, כִּיוֹן דְחַמָּא עִינְיהָ
דְהָהָא רְשָׁע מִסְתְּבָל בְּנָשִׁין, דְחִיל עַל אַמִּיה, נְפִיק
מִאֲבָתָרָה, וְפָרִישׁ דְרוּעוֹי וְגַוִּיפָה, וְכַסְיָעָה, בְּגִין דְלָא
יִתְנַהֵן הָהָא רְשָׁע עִינְיוֹ בְּאַמִּיה. כִּמָה אַתְסִגִּי, שִׁית אַמִּין
לְכָל סְטָר, וְחַפְאָעָה, וְלָא יִכְלֵל עִינְיהָ דְהָהָא רְשָׁע
לְשִׁלְטָהָה עַלָה.

כְּגֻוּבָא דָא, וַיִּשְׂא בְּלָעָם אֶת עִינְיוֹ, עִינְנוּ כְתִיב, הָהָא
עִינְבָא בִּישָא (תרין עִינְגִין הוּי זָקִיף, אֶלָא בְשַׁעַתָא) דְבָעָא
לְאִסְתְּכָלָא עַלְיָהָו. וַיַּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁוכֵן לְשָׁבָטָיו. מַהוּ
שֹׁוכֵן לְשָׁבָטָיו. אֶלָא שָׁבָטָא דְיְוָסָף הוּה תִּמְןָן, וְשָׁבָטָא
דְבָנִיםִין. שָׁבָטָא דְיְוָסָף, דְלָא שִׁלְטָא בָהוּ עִינְא בִּישָא,
דְכִתִיב, (בראשית מט) בֵן פֹּרֶת יְוָסָף. מַאן בֵן פֹּרֶת. דְאַתְסִגִּי
לְכֹסֶףָה עַל אַמִּיה. בֵן פֹּרֶת עַלְיָעִין, דְלָא שִׁלְטָא בֵיהָ
עִינְא בִּישָא. שָׁבָטָא דְבָנִיםִין, דְכִתִיב בֵיהָ (דברים לג) וּבֵין
כְתָפֵיו שָׁכֵן. וּכִתִיב (דברים לג) יִשְׁפּוֹן לְבֶטֶח. מַאי לְבֶטֶח.

דְלֹא דָחֵיל מַעֲינָא בִישָׁא, וְלֹא דָחֵיל מַפְגָעִין בִישָׁין.
 אמר ההוא רשות, אָנָא אֶעֱבֶר שָׂוֶרֶת דָא, דְלֹא אַתְקִיִים,
 וְאָנָא אַסְתָּכֵל פְּדָקָא יָאוֹת. רְחֵל הָוֶת תִּמְןָן, חַמְאת
 דְעִינָא דְהָהוָא רְשָׁע מְשֻׁגָּנָא לְאָבָא שָׁא, מָה עֲבָרָת. נְפָקַת
 וּפְרִישַׁת גְּדָפָה אַלְיִהוּ, וְחַפָּאת עַל בָּרָהָא. הָדָא הָוָא
 דְכַתִּיב וַיָּשָׁא בְּלָעֵם אֶת עַיְנָיו וַיַּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל. כִּיּוֹן
 דְחַמָּא רֹוחַ דְקוֹדֵשָׁא, עַיְנָא מְשֻׁגָּנָא, מִיד וְתָהִי עַלְיוֹן רֹוחַ
 אֱלֹהִים. עַל מָאן. עַל יִשְׂרָאֵל. דְפָרִישׁ גְּדָפּוּ, וְחַפָּא
 עַלְיָהָן. וּמִיד תָּב הָהוָא רְשָׁע לְאַחֲרָא.

בְּקַדְמִיתָא בְּרָא חַפָּא עַל אַמִּיה. וְהַשְׁתָּא אִימָא חַפָּאת
 עַל בְּרָא. אמר קוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוָא, בְּהָהִיא
 שְׁעַתָּא דְחַפָּא אֵינוֹ עַל רְחֵל אַמִּיה, דְלֹא יִשְׁלוֹט עַיְנָא
 דְהָהוָא רְשָׁע עַלְלה, חַיִד, בְּשְׁעַתָּא דִיִּתְיִי עַיְנָא בִישָׁא
 אַחֲרָא לְאַסְתָּכֵלָא עַל בְּנֵךְ וְעַל בְּנֵי, אַמְךָ תְּחִפֵּי עַלְיִהוּ.
 אַתְ חַפִּית עַל אַמְּהָ, אַמְּךָ תְּחִפֵּי עַלְיִהוּ. אַתְ חַפִּית עַל
 אַמְּהָ, אַמְּךָ תְּחִפֵּי עַלְךָ.

וַיָּשָׁא אֶת עַיְנָיו וַיַּרְא אֶת הַגְּשִׁים. הָאֵי קָרָא, בְּרוֹזָא
 דְחַכְמִתָּא אַתְמָר, בְּיוֹמָא דְכִפּוּרִי, דְבָנֵי עַלְמָא
 קִיִּמי בְּדִינָא, וַיִּשְׂרָאֵל תִּיְבֹּין בְּתִיְבָתָא קִמְיִי קוֹדֵשָׁא
 בְּרִיךְ הָוָא, לְכִפּרָא עַל חֹבֵיָהוּ. וְהָהוָא מַקְטְּרָגָא קִיִּימָא
 עַלְיִהוּ, דְחַשִּׁיבָ לְאַוְבָּדָא לוֹן עַל חֹבֵיָהוּ, שְׁלַחֵי לִיה

הוּא דָרוֹנָא, וְכִדֵּין כְּתִיב, (בראשית ל) כִּי אָמַר אֲכִפָּרָה פָּנָיו בְּמִנְחָה הַהוֹלֶכֶת לְפָנָי. לְבַתֵּר דְּמִקְבֵּל הַהוּא מִקְטְּרָגָא לְהַהוּא דָרוֹנָא, אֲתָה הַפָּךְ לְהוּ סְגִיגָּרָא.

זָקִיף וְחַמִּי לֹזֶן לִישְׁרָאֵל, כְּלֹהוּ מַתְעַנְּן בַּתְעַנְּיתָא, יְחַפֵּי רְגָלִין. חַמִּי בְּשִׁין, חַמִּי יְנוּקִין, כְּלֹהוּ בַּתְעַנְּיתָא, כְּלֹהוּ (ד"ג ר"ג נ"א) נְקִיִּים בְּנָקִיִּים. וַיֹּאמֶר מַי אֱלֹהָה לְךָ. שֶׁמְא קְדִישָׁא לְךָ. מַי אֱלֹהָה לְךָ. שְׁאֵיל עַל יְנוּקִין, וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חַנּוּ אֱלֹהִים אֶת עֲבָדָךְ. וּכְיָאמָא אַצְטְּרִיךְ לְאַתָּבָא לֵיהֶ בְּלוּם. אֶלָּא כִּיּוֹן דְּמִקְבֵּל הַהוּא שׂוֹחֵד, אֲתָה הַפָּךְ לְהוּ סְגִיגָּרָא. זָקִיף עַינְיוֹ, וְחַמִּי לֹזֶן לִישְׁרָאֵל כְּגֻונָּא דָא, חַשִּׁיבָּ דְּבָגִין דְּחִילָוּ דִילִילָה אִינְבוֹן קִיִּימִין כֵּה.

שְׁאֵיל עַל יְנוּקִין, וַיֹּאמֶר מַי אֱלֹהָה לְךָ. (וַיֹּאמֶר באורה סתים הילדים מהו מַי אֱלֹהָה לְךָ. אֶלָּא אָמַר, תִּינְחַ אַתָּוֹן דְּחַבְתָּוֹן קִמְּיִ מְלָכָא. אֶבְלָ אֶלְיִין יְנוּקִין, אַמָּא קִיִּימִין הַכִּי, מַי אֱלֹהָה לְךָ. וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים, רֹוח קָדְשָׁא אָמַר, וְעַל דָא זָקִיף טָעֵמָא. וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים. בָּאֲרֶחֶת סְתִים אֲשֶׁר חַנּוּ אֱלֹהִים אֶת עֲבָדָךְ, וּכְיָאמָר הַקָּדְשָׁא אָמַר אֶת עֲבָדָךְ. אֶלָּא רֹוח קָדְשָׁא אָמַר, אֶלְיִין אִינְבוֹן יְנוּקִי דָלָא חָאָבוּ, וְלֹא טָעֵמָא דְּחַטָּאתָה, וּמְסַר לֹזֶן קָוְדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא, בִּידָא דְּהַהוּא מִמְּנָא דִילָה, וּקְטִיל לֹזֶן בְּלֹא חֹבָא, כַּמָּה דָא תֹּאמֶר (קהלת ו) וּמִיד עוֹשֵׁקִיהם כֵּה. וְדָא הוּא אֶת עֲבָדָךְ.

כִּיּוֹן דְּשָׁמַע מֵאִינּוֹן יְבוּקִי, מִיד סְלִיק לְגַבֵּי קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ
הַוָּא, וַאֲמֵר, מְאַרְיָה דְּעַלְמָא, כָּל אַרְחָךְ בְּדִינָא
דְּקַשׁוֹט, וַאֲי דִינָא שְׂרִיא עַל יִשְׂרָאֵל בְּגִין חֹבֵיהָן אֵיהָgo,
יְבוּקִין דְּלָהָן דְּלָא חָאָבּוּ לְקַמָּה, אַמְּמָא מִסְרָת לְזָן לְקַטְלָא
לְזָן בְּלָא חֹבָא. וְקֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא נְטִיל מְלוֹי בְּכָה, וְחַס
עַלְיָהָgo. וְהַהִיא שְׁעַתָּא, לֹא הוּא אַסְכָּרָא בְּתִינּוֹקוֹת.

וְהַהִיא מְקַטְּרָגָא נְטִיל קְנָאָה מֵהַהָוָא מִמְּנָא דְּתִחוֹת יְדֵיהָ.
אַמְּרָ, וּבְיַיְלֵי יְהִיב קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא אִינּוֹן
דְּמַתְלָבָשָׁן בְּחַטָּאָין וְחֹבָין, וְלֹהָוָא מִמְּנָא דִילֵי מִסְרָר
יְבוּקִין בְּלָא חֹבָא, דְּלָא טֻמְמַן טֻמְמָא דְּחֹבָה. מִיד אַזְלָא
לְאַפְקָא לְזָן מִתְחֹות יְדֵיהָ, וְלֹא יְשָׁלוֹט בְּהָגָן. וְעַל דָא
אַקְדִּים לֵיה וְאַמְּרָ לֵיה, הַיְלָדִים אֲשֶׁר חַנּוּ אֱלֹהִים אֵת
עַבְדָּה. לֹהָוָא עַבְדָּה, בְּלָא חֹבָא וּבְלָא חֹטָא. וּבְגִין
דְּלָא יְהָא שְׁבָחָא לְמִמְּנָא דִילֵיהָ יְתִיר מִפְּיהָ, בְּעַא לְאַפְקָא
לְזָן מִן יְדוֹיָ.

כִּד סְלִיקִין צְלוֹתִין דִּיְשָׂרָאֵל בְּיוֹמָא דָא קְמִי קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ
הַוָּא, מָה פְּתִיב (בראשית לג) וְהַוָּא עַבְרָ לְפָנֵיכֶם. הָא רֹוח
קֹדֶשׁ אַעֲבָר לְקְמִיְהָgo, (בָּמָה דָאת אָמֵר (מייבָה ב) וַיַּעֲבֹר מִלְכָם
לְפָנֵיכֶם) וְהַוָּא וְדָאי עַבְרָ לְפָנֵיכֶם. וַיִּשְׁתַּחַוו אֶרְצָה שְׁבָע
פָּעָמִים, רֹוח קֹדֶשׁ אַזְעָר גַּרְמִיהָ לְגַבֵּי עַילָּא ז' זָמְגִין,
לְגַבֵּי ז' דָרְגִין עַלְאָין דְּעַלְיָהָgo, וְאַקְטִין גַּרְמִיהָ, לְאַכְלָלָא

לֹן עִמֵּיה֙ כֹּל חֶד וְחֶד. עַד גִּשְׁתוֹ עַד אֲחִיו, לְהַהוּא דָּרְגָּא
דָּרְחָמִי, דָּהָא בֶּן וָבֶת אַיִּבּוֹן. בֶּן, (שְׁמוֹת ד') בְּנֵי בְּכָרִי
יִשְׂרָאֵל. בֶת, בְּגִסְתָּה יִשְׂרָאֵל. רֹוח קָדוֹשָׁא עַבְדִּיךְ אָזְעִירָךְ
וְגִרְמִימָה, עַד גִּשְׁתוֹ.

כִּיּוֹן דָּמְטָא לְגַבִּיה֙, תָּבֻעַ מִבִּיה֙, וְאוֹדֵעַ לֵיה֙ צָעַרָא
דְּבָנִיְהוּ לְתַתָּא. וְתִרְרוֹיִיהוּ עַלְיָין לְהִכְלָא טָמִירָא
גְּנִיזָא דַיּוֹם הַפְּרוּרִים, אִמְאָדָלָה דַלְהֹן, וְתַבְעֵין עַל יִשְׂרָאֵל
לְכְפָרָא לֹן, פְּדִין כְּתִיב (וַיָּקֹרְא ט') בַּיּוֹם הַזֶּה יִכְפֶּר עַלְיכֶם
לְטַהַר אֶתְכֶם וְגוֹ. אַכְפֶּר עַלְיכֶם לֹא כְתִיב, אֶלָּא יִכְפֶּר
עַלְיכֶם.

וְהַשְׁתָּא הַיְלָדִים, אַלְיָין חַפְּכִימִין דְהַכָּא, קָדוֹשָׁא בְּרִיךְ הוּא
יִהְבֶּב לֹן רְזִין דָאָרִיתָא, לְאַתְעַטְרָא בְּהָוּ,
וְלְאַשְׁתְּכָלָא (נ"א וְלְאַשְׁתְּדָלָא) בְּהָוּ. עִינָא בִּישָא לֹא שְׁלַטָא
עַלְיָהוּ, בְּגִין עִינָא טְבָא, רֹוח קָדוֹשָׁא דְרַבִּי פְנַחַס,
דְשָׂרִיא עַלְיָהוּ. אַתָּא רַבִּי פְנַחַס וּבְשָׁקִיהָ. אָמַר, אַל מְלָא
לֹא אַתִּינָא אַרְחָא דָא, אֶלָּא לְמִשְׁמָעַ מְלִין אַלְיָין, דֵי לֵי.
וְפָאָה אַרְחָא דָא דְאַתִּינָא לְגַבְּהָ.

וְקָדוֹשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַכָּא, דְאַסְתָּפָם עַמְנָא. וְלֹא דֵי
אַילְנָא חֶד, אֶלָּא תַלְתָה. אֶבְלָ מַעֲיִינָא דָא,
דַיּוֹקָנָא עַלְאָה הוּא, לְגַבִּי הַהוּא מַעֲיִינָא דְטַמִּיר וְגַנִּיזָא.
תַלְתָה אַילְנָן אַלְיָין, תַלְתָה אַרְזִין אַיִּבּוֹן, דָאָקְרָוּן אַרְזִין

לְבָנָוֹן. וְאַיִלְנָוּן דִּיוֹקְנָא דְתַלְתָּא אַילְנָיִן רְבָרְבִּין, רְזָא
דְּאַבְּהָנוֹן. (ס"א דְאַסְתְּכֶם עֲמָנָא. מַעֲיָנָא דָא, דִּיוֹקְנָא דְהַחֹוָא מַעֲיָנָא עַינָּא עַלְאָה דְטַמִּיר
וְגַנְגַּנְיָא. תַּלְתָּא אַילְנָיִן אַלְיָן אַיִלְנָוּן דִּיוֹקְנָא דְתַלְתָּא אַילְנָיִן רְבָרְבִּין, רְזָא דְאַבְּהָנוֹן) זְפָאָה
חוֹלְקָנָא בְּהַהְיָא שְׁעַתָּא.

אַרְכְּבִינוּ אַילְנָיִן, חַד עַל רִישִׁיהָ דָרְבִּי שְׁמָעוֹן, וְחַד עַל
רִישִׁיהָ דָרְבִּי פְּנָחָס, וְחַד עַל רִישִׁיהָ דָרְבִּי
אַלְעֹזָר. אַתְּפַשְּׁטוּ עַגְפִּין, לְכָל סְטָר, עַל רִישִׁיהָן
דְּחַבְּרִיִּיאָ, בְּכָה (נ"א חַד) רָבִי פְּנָחָס וְאָמָר, זְפָאָה חַוְּלָקִי
וּזְבָאָין עַיְנִי דְּחַמָּאוֹ כָּה. וְלֹא עַל דִּידָךְ וְעַל דִּידָיְחָדִינָא
בְּלַחְוּדִיָּהוּ, אַלְאָ עַל רָבִי אַלְעֹזָר בְּרָנָא קָא חַדִּינָא,
דְּחַשְׁבִּיבָא אַיְהוּ קְמִי מַלְכָא קְדִישָׁא כְּחַד מִינָן. קָם וּנְשָׁקִיהָ.
אָמָר רָבִי שְׁמָעוֹן, אַלְעֹזָר קָוָם בְּקִיּוֹמָה, וְאִימָא לְקְמִי
מְאֻרָךְ מַלְיָן דִּילְיָה. קָם רָבִי אַלְעֹזָר.

(ד"ג ר"ג ע"ב)

פָתָח וְאָמָר (מיכה י) עַמִּי זָכַר נָא מָה יִעַצְּ בְּלֵק מֶלֶךְ מוֹאָב
וְגֹוֹ. עַמִּי, כִּמָּה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָבָא רְחַמֵּן עַל
בָּנָוֹי, אַף עַל גַּבְּ דְּחַאְבּוֹ גַּבְּיָה, פָּלְ מַלְוִי בְּרַחְיִמוֹ
לְגַבְּיִיהָ, כָּאָבָא לְגַבְּיִ בְּרִיחָה. חַטִּי בְּרִיחָה לְגַבְּיִ אָבָוֹי, אַלְקִי
לִיהָ, פָּלְ פֶּה דְּאַלְקִי לִיהָ לֹא תָבְ מְאֻרָחִיהָ, נְזִיף בֵּיהָ
בְּמַלְיָן וְלֹא קְבִּיל. אָמָר אָבָוֹי, לֹא בְּעִינָא לְמַעַבְדָּד לְבָרִי
כִּמָּה דְּעַבְדָּנָא עַד יוֹמָא. אַלוּ אַלְקִיָּה יְהָא חַשִּׁישָׁ

ברישיה, הא כאיבא דיליה גבאי, אהא נזיף ביה, הא דיוקניה משתגיא, מה אעביד, אלא איזיל ואתחנן לגביה, ויאמא ליה מלין רכיבין, בגין דלא יתעצב. כן בכל זיגנון, אויל קודשא בריך הוא בישראל. שאריע עמיהון אלקאה ולא קבילו. נזיף בהו, ולא קבילו. אמר קידשא בריך הוא, חמינא בברוי, בגין מלקיותא דלקינא לוין, איבונן חשבו בריישיהון. ווי, דהא מגו באיבא דלהון, חשישנא אנא. דכתיב, (ישעה סג) בכל צרתם לו צר. נזיפנא בהו, אשטנא דיוקינה דלהון, דכתיב, (אייה ד) חזך משchor תארם לא נפרו בחצאות. ווי כד אסתפלית בהו, ולא אשטמודעו. השטא, אהא מתחננא לגביהו גו תחננים. עמי מה עשית לך ומה הלאיתיך. ברוי ייחדאה דילוי, חביבא דנפשαι, חמוי מה עבדית לך, שליטית לך על כל בני היכלי, שליטית לך על כל מלכין דעלמא, וαι עבדית לך עובדין אחרניין, עגה בי, אבטה הוי סהיד בי.

עמי זכר נא מה יעץ בליך מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור. זכר נא, הו דביר במטו מינעה. מה יעץ השטא אית לאסתפלא, מה הוועיטה דבליך על עמא קדיישא (חסר כאן) ואורייתא לא חשבית לייה לבליך כלום, כמה דהוה לבן, דכתיב, (דברים כו) ארמי אובד אבוי.

(שיעור פרשת שלח לר' דף קס"א ע"ב מ' המתייחס דא עם דא)

אֲשֶׁר־בֹּבוֹ וְגַוּ, צַיְוָרָא וְדִיוּקָנָא דָאָבוֹי, אֲתָרְשִׁים בַּיה
מִמְשָׁה. וְמִהָּ הוּא זָמָנָא דְּהֹהָה בְּמִעְהָה דָאָמִיהָ,
מִסְטוֹרָא דִּילָה, אֲתָמָתָה וְאוֹשִׁיט פְּסִיעָה לְבָר יִתְיַיר. בַּי
מִרְאָשׁ צְוָרִים אַרְאָנוּ, דָא דִיוּקָנָא וְצַיְוָרָא דָאָבוֹי (ممיש).
כִּיּוֹן דְּהֹהָה בְּמִעְהָה דָאָמִיהָ, אֲשֶׁר־בּוֹ, אוֹשִׁיט פְּסִיעָה
לְבָר, כְּגֻונָא דָא ת' (נו"א ו').

וְדָא הוּא וּמְגַבּוֹת אֲשֶׁר־בּוֹ, בְּמִתִּיבְתָּא עַלְּאָה, גַּבּוֹת
חִסְּר ו'. (רַמְאָה דְכָלָא הָיָה עַלְּאָה דְכָלָא) בְּמִתִּיבְתָּא דַּרְקִיעָא,
וּמְגַבּוֹת בָּאת ו'. וְאַשְׁלִימָ לְתְרֵין סְטְרֵין. חַד, דָהָא הָאֵי
גַּבּוֹת לֹא אֲתָפְרָשָׂא מִן בְּרָה לְעַלְמִין, וְלֹא שְׁבָקָת לִיהְ.
וּלְעַל דָא אֲתִכְלִיל ו' בְּהַדָּה לְעַלְמִים. וְחַד, דָהָא גַּבּוֹת
דְּלִתְתָּא בְּרָה דָאֲתִכְלִיל בָּה, אֲצְטְרִיךָ לְזָמָנָא דָאָתִי כִּד
יִתְיַיְמֵן מִלְּפָא מִשְׁיחָא, לְנַטְלָא לִיהְ גַּבּוֹת עַלְאָה, וְלֹא עַלְאָה
לִיהְ גַּו גְּדָפָהָא, בָּגִין לְאַתְקָפָא לִיהְ, וְלֹא קָמָא לִיהְ בְּחִינָן
עַלְאַיִן, וּמְנָה יִפּוֹק בְּהָוָא יוֹמָא מִשְׁיחָא דָדוֹד.

וּרְזֹא דָא, (תהלים ב) אֲסְפָרָה אֶל חָק י' אָמַר אַלְיִ בְּנֵי אַתָּה
אָנִי הַיּוֹם יָלַדְתִּךְ. זָמִין אָנָא לְוֹמֶר לְהָוָא אֲתָר
דָאָקָרִי חָק, וְלִבְשָׂרָא לִיהְ, (ה) אָמַר אַלְיִ בְּנֵי אַתָּה אָנִי הַיּוֹם יָלַדְתִּךְ).
בְּהָוָא יוֹמָא מִמְשָׁה, יִפּוֹק לִיהְ הָוָא חָק מִתְחֽוֹת גְּדָפָהָא,
בְּכָמָה חַיִין, בְּכָמָה עַטְרֵין, בְּכָמָה בָּרְכָאָן, בְּדָקָא יָאָות.

וְהַהוּא חָק לֹא יִשְׂתָּאֵר בְּלַחֲזֹדוֹי, יִתְכֻלֵּל בֵּיהֶ מִשְׁיחָא
אַחֲרָא בְּרִיהֶ דִּיוֹסָף, וְתִמְןָ יִתְתַּקְּפָה, וְלֹא בְּאַתָּר
אַחֲרָא. וּבָגִין דָאַיהֲוֶ גְּבֻעָה תִּתְאָה, דְלִית בְּהֶ חַיִּין, יִמּוֹת
מִשְׁיחָה דָא, וַיִּתְקַטֵּל, וַיְהִיא מִתְעַדְּ דַתְלָקוֹת חַיִּין גְּבֻעָה
דָא, מִתְהִיא גְּבֻעָה עַלְאָה, וַיִּקְוֹם.

וּבָגִין כֵּה, בְּמִתְיַבְּתָא דַרְקִיעָא וּמְגַבְּעוֹת שְׁלִימָם בְּאוֹת וּ
עַל תְּרִינָן סְטְרִינָן אַלְיָין (בְּחַיִּים). אַבְלָל בְּמִתְיַבְּתָא עַלְאָה,
חִסְר, בְּלֹא וּ, לְאַחֲזָה מַלְהָ דְלִית בְּהֶ קַוְשִׁיא וּסְפָק. הַנּוּ
עַם לְבָדֵד יִשְׁפּוֹן, בִּיחִוְדָא, בְּלֹא עַרְבּוּבִיא אַחֲרָא.

כָּל יְחוּדָא שְׁלִימָם, הַכָּא אַיהֲוֶ. יִי אַלְהִינוּ יִי. דָהָא רָזָא
דִּילִיה, מְרָאשׁ צְוָרִים אַיהֲוֶ, וְאַתִּיחָד בְּרִישָׁא,
בְּגַזְעָא וְשְׁבִילָא. יִי: דָא רִישָׁא עַלְאָה, אַוְיָרָא דְסִלְקָא.
אַלְהִינוּ: דָא גַזְעָא, דְאַתְמָר (ישעה יא) גַזְעָ יִשְׁיָה. יִי: דָא
שְׁבִילָא דְלַתְתָּא. וְעַל רָזָא דָא אַתִּיחָד בֵּיהֶ בְּדַקָּא יִאָוֹת.
וּבָגִין דְאַתְמָתָה בֵּיהֶ שְׁבִילָא אַצְטְּרִיךְ (כָּאן חַסְרָה). רָזָא
דְאַתְגּוֹר בְּתִרְיִ מִתְיַבְּתִי.

וּפְאָהָח חַוְלָקָה רַבִּי שְׁמַעַן, הַזּוֹכִית לִמְלִין עַלְאַיִן
דִמְאִירִיךְ, וּמְאַרְךְ אַתְרָעִי בָּהּ, כִּפְמָה שִׁיעָרָא
דִמְתִיְחָן דְשְׁבִילָא דָא בְשִׁיעָרָא עַלְאָה, דְרִישָׁא (ד"ף ר"ד ע"א)
וְגַזְעָא וְשְׁבִילָא, וְאַתְלַבְּשָׁן בְּמִתְיָחָה דָא. (נ"א וְעַל דָא מִתְיָחָה דָא)
שִׁיעָרָא דְשִׁיתְטָהָן. וּכְלָא אַתִּיחָד בְּהָא אַת דָא, וְעַל דָא מִתְיָחָה דָא

(נ"א ה') **שִׁיעִירָא דְשִׁית סְטְרִין.** וּכְלֹא אֲתִיחֵד בְּהָאִי אֶת (נ"א
אח) וּבְגַיְן כֵּה, לְבָדְדִ יְשֻׁפּוֹן בְּדַקָּא יְאֹות.
וּבְגּוֹים לֹא יִתְחַשֵּׁב, יִשְׂרָאֵל אִת לֹזֶן כְּתָב וְלִשְׁוֹן. וּבְכָל
אָת, יִכְלִין לְאַסְתְּפָלָא בְּדִיוֹקְנָא וְצִוְּרָא בְּדַקָּא
יְאֹות. אֲבָל בְּגּוֹים עֹזְבִּי כּוֹכְבִּים וּמְזֻלּוֹת, לֹא יִתְחַשֵּׁב.
רוֹזָא דָנָא, בְּגַיְן דְּלִית לֹזֶן כְּתָב וְלִשְׁוֹן, וְלִית לֹזֶן
לְאַסְתְּפָלָא וּלְמַנְדָע בְּלוּם, דָהָא (ירמיה י) הַבָּל הַמָּה מְעַשָּׂה
תַּעֲתִוּעִים. וְלֹא יִתְחַשֵּׁב רֹזָא דָנָא בְּמַחְשָׁבָה וּבְאַסְתְּפָלִוִתָּא
דְּלִהְוֹן, הַוְאֵיל וְלִית לֹזֶן כְּתָב. זַכְאַיְן אִינְנוּ יִשְׂרָאֵל.
מֵי מְנָה עַפְרָה יַעֲקֹב וּמְסִפְרָה אֶת רֹזְבָע יִשְׂרָאֵל. (מ"י) הַהְוָא
נְקוּדָה עַלְלָה, רִישָׁא וְגַזְעָא וְשַׁבְילָא, בְּטַמִּירוֹ אִיהוֹ,
וְלֹא קִיְמָא לְשָׁאָלָא לְבָר. אֲבָל מְשֻׁעָתָא דְשָׁאָרִי
לְאַתְבָנָה, וּלְמַעַבֵּד הַיְכָלָא בְּרֻעִיתִיה, וְאַקְרֵי מ"י,
שָׁאָרִי לְאַתְבָנָה, דִיוֹקְנָא, דִילִיה מְמַשׁ. אַפִּיק נוֹקְבָא
דִילִיה, בְּדִיוֹקְנָא דָאמִיה.

מַאי מ". דָא רִישָׁא וְגַזְעָא וְשַׁבְילָא. (י") וְאַתְפַשְׁט
לְאַתְבָנָה בְּפִשְׁיטָה הַחַד הַיְכָלָא, לְתָרִין סְטְרִין
בָּאַנְיִי. וְאַפְעַל גַּב דַאַפִּיק לִיְשָׂרָאֵל. דָאִיהוֹ ו', אוֹף הַכִּי
אַפִּיק לְנוֹקְבָא דִילִיה כְּחַדָּא, וְאוֹמָנָה לְגַבִּיה. מְנָה, כִּמָּה
דָאת אָמֵר (דְנִיאָל א) וַיָּמַן לְהָם הַמֶּלֶךְ (אַסְחָר ט) וּמְשֻׁלָּוח מְנוֹת.
יַהְבֵ לִיהְ נְבוֹזָא רָב וַיְקִרְא, וְאַפִּיק לְהָכַדָּא מְגִיה.

בָּהַהוּא פְּשִׁיטֹו דָא תְּפֵשֶׁת אֲפִיק תְּרוּוּיִיהוּ כְּחָדָא, (בגונא דא
פְּשָׁוֹת לְהַבָּא וְלְהַבָּא, אֲפִיק בְּרָא וּבְרָתָא בְּרָגְעָא חֲדָא, וְעַל דָא שְׁמִים וְאָרֶץ בְּרָגְעָא חֲדָא
בְּשֻׁעַתָּא חֲדָא. אֲתָבְרָיאוּ כְּחָדָא)

וּמְסִפֶּר אֶת רֹבֶע יִשְׂרָאֵל, רֹבֶע יִשְׂרָאֵל רֹזֶא דָא בְּגִינֶה
ר' אַתְּמָסֶר, זְכָאָה חַוְלָקָה. רֹבֶע יִשְׂרָאֵל,
רְבִיעִית, מִן מִדִּידָוּ דִיְשָׂרָאֵל, אֲיַהוּ בְּרִית. אַמְּמִי אַקְרָא
רֹבֶע. אֶלָּא שְׁיֻוּרָא דְגּוֹפָא אֶרְבָּע בְּרִיתוֹת הָנוּ בְשִׁיעָרָא
דְילִילָה. וּבְרִית רֹבֶע אֲיַהוּ בְשִׁיעָרָא דְמִדִּידָוּ דְגּוֹפָא. כֹּלָא
אֲפִיק מַיִם. (ע"ב)

רְבִי אַלְעֹז הָוה אַזְיל לְמַחְמִי לְרַבִּי יוֹסֵי חָמוֹי, רְבִי אָבָא
וּחֲבָרוֹי אַזְלוּ עַמִּיה. פָתָח רְבִי אַלְעֹז וְאָמָר, (תְּהִלִּים ח)
י"י בְּקָר תְּשִׁמְעַ קּוֹלִי וְגּוֹ. י"י בְּקָר מַאי בְּקָר. אֶלָּא דָא בְּקָר
דָא בְּרָהָם, דָא תְּעַר בְּעַלְמָא. דְכַתִּיב, (בראשית כב) וַיַּשְׁכַּם
אָבָרָהָם בְּבָקָר. דָהָא כְּדָא אָתֵי צְפָרָא, הָהָוּ בְּקָר אַתְּעַר
בְּעַלְמָא, וְהָזָא עַיְדָן רְעֵוָא לְכָלָא, וְלִמְעָבֵד טִיבָו לְכָל
עַלְמָא, לְזָכָאֵין וְלְחִיבָּין. וּכְדָן עַיְדָן צְלוֹתָא הָנוּ,
לְמַצְלֵי קְמִי מַלְכָא קְדִישָׁא.

וְעַל דָא, בְּשֻׁעַתָּא דָא תְּאִתֵּי צְפָרָא, כָּל אַיְבָון אָסִירִי מַלְפָא,
אַשְׁפָחוּ נִיחָא, עַיְדָן צְלוֹתָא אֲיַהוּ עַלְיִיהוּ. וְכָל שְׁבָן
אַיְבָון דְתִיְבָין בְתִיְבָתָא, וְבָעָאן בְעַוְתָהָוּן לְקְמִי מַלְכָא
קְדִישָׁא. בְגִין, דָהָא שֻׁעַתָּא, חַד מִמְנָא נְפִיק לְסֶטֶר

דרום, ורְפֵּאָל שְׁמִיה, וְכֹל זִיגִי אֲסֹוֹתָא בַּיְדוֹי. וּמְסֻטָּר
דרום, נְפָק חַד רֹוחָא, וּמְטֵי לְגַבֵּי הַהוּא מִמְּנָא, דִּמְמָנָא
עַל אֲסֹוֹתָא. וּכְדֹבֶר מְטֵי צְלוֹתָא לְקַמֵּי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא,
פְּקִיד לְבֵן דִּינָא דִּילִיה, הַלָּא יִפְתְּחָה בְּדִינָא, בְּגַין הַחַיִם
בַּיְדָא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, וְלֹא בַּיְדֵי הַוָּהוּן.

וּמְגֹר דָּאִיהו עִידָן רָעוֹא, בַּעַא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא זְכוּתָא
דְּהַהְיָא בָּר נְשָׁה, אֵי יִשְׂתַּבְּחָה בְּצְלוֹתָא, (זְאוּת, וְאֵי לֹא חָשִׁיב
לַיה בְּשׁוֹנוֹ) אוֹ דָאִיהו מָאֵרִיה דְתִוְבָּתָא, חַס עַלְיִיה. (קְצָ"ז ע"ב)
בְּהַהְיָא שְׁעַתָּא קָל צְפְּרִין דִמְקָנָנוּ אֲשֶׁתְמָעוֹ, דְכַתִּיב,
(תְּהִלִּים קד) אֲשֶׁר שֵׁם צְפְּרִים יַקְנִינוּ. וְאַיְנוּ צְפְּרִין אָזְדָּאָן
וּמְשִׁבְחָן לְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא. וְהַהְיָא אַיִלָּת הַשָּׁחָר אַתְּעַר
בְּעַלְמָא וְאָמָר, (תְּהִלִּים לא) מָה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צְפָנָת לִירָאֵיךְ
וְגַוּ. בְּדִין הַהְיָא מִמְּנָא נְפִיק, וְעַבְדֵיךְ כָּל מָה דְאַתְּפִקְדָּ.
וְאֵי תִּמְאֵד זָיִנִי אֲסֹוֹתָא בַּיְדוֹי כִּמָּה דְאָמְרוּן. לֹאֹ הַכִּי.
דָּהָא אֲסֹוֹתָא לֹא הַוָּי, אַלְאָ בַּיְדוֹי דְמַלְכָא קְדִישָׁא.
אָבָל בְּשֶׁעַתָּא דְפִקְיד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא אֲסֹוֹתָא לְהַהְיָא
בָּר נְשָׁה, אִיהו נְפִיק, וְכֹל אַיְנוּ מִקְטְּרָגִין דִמְמָנָנוּ עַל
מְרַעַיּוֹן בִּישִׁין, דְחַלְיָן מְגִיה. בְּדִין הַהְיָא רֹוחָא דְקָא נְסֻעָ
מְסֻטָּרָא דְדָרוּם, אָוְשִׁיט לֵיה לְהַהְיָא בָּר נְשָׁה, וְהָא אֲסֹוֹתָא
אֲשֶׁתְבָחָה, וְכֹלָא בַּיְדוֹי דְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא.
וְעַל דָא כַתִּיב, יי בָּקָר תִּשְׁמַע קָוְלִי. וְלֹא כַתִּיב יי בָּקָר

תשמע קולי. אלא לגביו בקר דאברהם קאמר. (תהלים ה) בקר אערך לך ואצפה. תרי בקר אמא. אלא חד בקר דאברהם. וחד בקר דיוסף. דכתיב, (בראשית מד) הבקר אור, ומתרגמינן צפרא (דף ר"ד ע"ב) נהיר, נהיר וvae. אערך לך ואצפה, אערך לך מה. אלא אסדר לך בוצינה דילך לאדליך. כמה דעת אמר (תהלים קלב) ערכתי גיר למשיח. ולגביו בקר דיוסף קאמר, זה הוא סדורא בוצינה דיליה הויא.

ואצפה, מהו ואצפה. הא כל בני עלמא מצפאנן ומחייבן לטיבו קודשא בריך הוא, ואפילו בעיר דחקלא, ומה שבחא דוד יתיר מכל בני עלמא, אלא, מהה דא שאילנא, והבי אמרו לי, ואיהי מהה קשות דאתמי מרחיק. בהורא קדמאה דברא קודשא בריך הוא, היה נהיר עד דלא הו יכלין עלמין למסבליה. מה עבד קודשא בריך הוא, עבד בהורא להוריה, לאטלבשא דא בדא. וכן כל שאר בהוריין, עד דעלמין כלחו אתקינמו בקיומיהם, יכלין למסבל.

ובגין כך אתפסתו דרגין, ואטלבשו בהוריין, ואינון אקרזון כנפים עלאין, עד דמטו להאי בקר דיוסף, ואיהו נטיל כל בהוריין עלאין, ומגו דכל בהוריין עלאין ביה תלין, זיויה סליק מסיימי עלמא עד סיימי עלמא דלעילא, עד דעלמין דלתתא לא יכלין למסבל.

אתא דוד ואתקן האי בוצינה, חופהה להאי בקר דיויסף, לאתחפהה ביה, ולק' ימא עלמין דלתתא, בסדורא דבוצינה דא ועל דא בתיב, בקר אערך לך ואצפה. פמה דאת אמר, (שמות לו) ויצפהו זהב טהור. (נ"א ובגין דההוא בוצינה דוד ביה תליא וכו') בגין דההוא בוצינה דוד אהיה, ובה תליא, אמר דאהו ליהו חופהה להאי בקר. אתה רב' אבא ונשקייה, אמר אלמלא לא נפקנא בארכא, אלא למשמע מלאה דא דוי.

עד דהו אול, הא יונגה חד מטה לגבי רב' אלעוז. שריית, וקא מצצפה קמיה. אמר רב' אלעוז, יונגה כשרה מהימנת הוית תדר בשליחותיך, זילי ואימא ליה, הא חביביא אתון לגבע, ואנא עמיהון. ונסה יתרחיש ליה לתרתא יומין, ולא ינפול עלייה דחילו, דהא בחדווה אנן אולין לגביה. אתיב זמנא אחרא ואמיר, לא חדיבא סגי, ובאיש בעני סגי, על חד רמנוגא מליא דאתיהיב תחותייה, וויסי שםיה. אולת היא יונגה מקמיה, ואינון חביביא אולו.

אמר רב' אבא לרבי אלעוז, Mai ha'i, תפונה סגי, ממה דחמין. אמר ליה, יונגה דא אתאת לגבאי בשליחותיה דרב' יוסי חמוי, דאהו בבי מרעהה, וידענא מהאי יונגה דאשטייב, וחלופא אתיהיב עלייה ואטסי.

עד דהו אַזְלָג, הָא עֲוֹרֵבָא חד קָאִים לְקָמֵיָהוּ, קָרָא
בְּחִילָא, וּמְצֻפְצָפָא צְפָצָפָא סָגִי. אָמֵר רַבִּי אֶלְעָזֶר,
לְהַכִּי אַת קִיִּמָא, וְלְהַכִּי אַפְתָ מַתְקָן, זִיל לְאַרְחָה, דְהָא
יַדְעָנָא. אָמֵר רַבִּי אֶלְעָזֶר, חֶבְרִיאָ נִזְוִיל וּנְגַמּוֹל חַסְדָ
לְרַמוֹגָא, דְהָוָה מְלִיאָ מְפָלָא, וְרַבִּי יוֹסִי דְפָקִיעִין שְׁמִיה
אִיהָוּ, דְהָא אַסְתָּלָק מְעַלְמָא דִין, וְלִיתָ מָאָן דְחוּי
לְאַשְׁתְּדָלָא בֵיהּ, וְאִיהָוּ קָרְבָ לְגַבּוֹן.

סְטוּ מְאַרְחָה, וְאַזְלוּ לְתִמְןָן. כִּיוֹן דְחָמוֹ לֹזָן כָּל בְּנֵי
מַאֲתָא, נְפָקוּ לְגַבִּיהָו. וְעַלְוּ תִמְןָן בְּבִי רַבִּי יוֹסִי
דְפָקִיעִין, אִפְוֹן חֶבְרִיאָ אַלְין. בְּרָא זְעִירָה הוּא לִיהָ לְרַבִּי
יוֹסִי, וְלֹא שְׁבִיק לְבָרָנָשׁ דִימְטִי לְעַרְסָא דָאָבוֹי, בְּתַר
דְמִית. אַלְאָ הוּא בְּלַחְוּדוֹי הָוָה סְמִיחָה לִיהָ, וּבְכִי עַלְיהָ,
פּוֹמִיה בְּפּוֹמִיה מַתְדַבְקָא.

פָתָח הַהְוָא יְנוֹקָא וְאָמֵר, מִארִיה דְעַלְמָא, כְתִיב
בְּאוֹרִיִּתָא, (דברים כב) כִּי יָקְרָא קָנוּ צְפֹר לְפָנֵיךְ וְגַוּ,
שְׁלִיחָ תְשַׁלֵּח אֶת הָאָם וְגַוּ. הָוָה גַעַי הַהְוָא יְנוֹקָא וּבְכִי,
אָמֵר, מִארִיה דְעַלְמָא, קִיִּים מֶלֶה דָא דְאוֹרִיִּתָא, תְּרִין
בּוּנִין הַוִּינָא מָאָבָא וְאַמָּא, אָנָא וְאַחֲתִי זְעִירָתָא מְפָאָי. הָוָה
לְךָ לְמִיסְבָ לֹזָן, וּלְקִיִּמָא מֶלֶה דְאוֹרִיִּתָא. וְאֵי תִימָא
מִארִיה דְעַלְמָא, אָמֵן כְתִיב, וְלֹא אָבָ, הָא הַכָּא כּוֹלָא
הַוָּא, אָבָא וְאַמָּא. אִמְאָמִיתָ, וְגַסְיָתָה לָה מְעַל בְּנִין.

השׁתָּא אֶבְאָ דְּהֹוִי חֲפֵי עַלְן, אֲנָסִיב מַעַל בְּנִין, אָנוּ דִּינָא
דָּאוּרִיתָא. בְּכוּ רַבִּי אַלְעֹזֶר וְחַבְּרִיָּא, לְקַבֵּל בְּכִיה וְגַעַז
דְּהַהּוֹא יְנוּקָא.

פתח רַבִּי אַלְעֹזֶר וְאָמַר, (משל ב"ה) שְׁמִים לְרוּם וְאֶרְץ
לְעוֹמֶק וְגֹזֶר. עד דְּהֹוָה אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר קָרָא דָא,
הָוָה עַמּוֹדָא דָאַשָּׁא פְּסִיק בִּינִיָּה, וְהָוָא יְנוּקָא הָוָה
דְּבִיק בְּפּוּמִיה דָאָבוֹי, וְלֹא הָוָו מַתְפִּרְשָׁאָן. אָמַר רַבִּי
אַלְעֹזֶר, אוֹ בְּעֵי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא לְמַרְחֵשׁ נִיסָּא, אוֹ
בְּעֵי דְלָא יְשַׁתְּדַל בָּר נְשָׁ אַחֲרָא עַלְיהָ, אָבֵל עַל מַלְין
דְּהַהּוֹא יְנוּקָא וְדָמוֹעַי, לֹא יְכִילָּנוּ לְמַסְבֵּל.

עד דְּהֹוָה יְתַבִּין, שְׁמַעוּ חַד קָלָא, דְּהֹוָה (דף ר"ה ע"א) אָמַר,
זְבָּאָה אֲבָתָ רַבִּי יוֹסֵי, דְמָלִין דְהָאִי גְּדִיא זְעִירָא,
וְדָמוֹעַי, סְלִיקָו לְגַבֵּי כְּרָסִיאָ דְמַלְכָא קְדִישָׁא, וְדָנוּ
דִּינָא, וְתַלְיִסְרָ בְּגַי נְשָׁא אַזְמִין קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא לְמַלְאָךְ
הַמֹּות בְּגִינָה, וְהָא עַשְׂרִין וְתְרִין שְׁנִין אֹסִיפָו לְהָ, עד
דְּתוּלִיף אָוּרִיתָא, לְהָאִי גְּדִיא שְׁלִימָא, חַבְּיבָא קְמִי
קוֹידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא.

קְמוּ רַבִּי אַלְעֹזֶר וְחַבְּרִיָּא, וְלֹא שְׁבָקוּ לְבָר נְשָׁ לְמִיקָם
בְּבִיתָא, מִיד חִמּוּ הָוָא עַמּוֹדָא דָאַשָּׁא דְסְלִיקָא,
וְרַבִּי יוֹסֵי פָּתָח עִינָיו. וְהָוָא יְנוּקָא דְּבִיק פּוּמִיה בְּפּוּמִיה.
אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר, זְבָּאָה חַוְלָקָנָא דְחַמְינָא תְּחִיָת הַמִּתִּים,

עִינָא בְּעִינָא. קַרְבָּו לְגַבִּיהַ, וְהֹתָה הַהְוָא יְנוֹקָא נָאִים,
כִּפְמָה דְגֹועַ מֵהָא עַלְמָא, אָמְרוּ זְפָא חַוְלָקָה רַבִּי יוֹסֵי,
וּבַרְדִּיךְ רַחֲמָנָא דָאַרְחִישׁ לְךָ נִיסָּא, עַל גַּעַיָּא וּבְכִיאָ
דְבָנָה, וּבְמַלוֹי, דְהַכִּי דְחַיק בְּמַלְיָין שְׁפִירִין לְתַרְעָ שְׁמִיאָ,
בְּמַלְיָוי וּבְדַמְעוֹי אֹסִיפָו לְךָ חִינָּן.

בְּטַלְוָהוּ לְהַהְוָא יִפּוֹקָא, וְנִשְׁקֹוָהוּ וְבָכוּ עַמִּיהָ מַחְדָּה
סְגִיא. וְאַפְקֹנוָהוּ לְבֵיתָא אַחֲרָא, וְאַתְעַרוּ עַלְיהָ,
וְלֹא אָזְדוּ לִיהְ מִיד, אֶלָּא לְבַתֵּר הַכִּי. חֲדוּ תִּמְןּוּ תַּלְתָּא
יוֹמִין, וְחַדִּישׁוּ בְּהַדִּי הַהְוָא רַבִּי יוֹסֵי, כִּמְהָ הַדּוֹשִׁין
בָּאוּרִיתָא.

אמר לו רבי יוסי, חבריא, לא אתיהיבת לי רשות
לגלאה מהו דחמיינא בההוא עולם, אלא
לבדר תריסר שניין. אבל תלת מאה ושתיים וחמש דמעין,
דאושיד ברוי, עלו בחושבנה קמי מלכਆ קדישא,
ואומיגא לכון חבריא, דבשעתא דפתח בההוא פסוקא,
וגעא באיבונן מלין, אוזדעעו תלת מאה אלף ספסלי
דהו במתיבתא דركיעא, וכלהו קימי קמיה דמלכਆ
קדישא, ובעו רחמי עלי, וערבו לי. וקידשא בריך הוא
אתמלי רחמי עלי.

וַיְשִׁפֵּר קָמִיה֙ אִבּוֹן מֶלֶין, וְהִיךְ מִסְרָנֶפְשִׁיה֙ עַלִּי. וְחַדְּשָׁתְּרוֹפֶסָּא הָהָר קָמִיה֙, וְקָאָמָר, מָאָרִי דְעַלְמָא,

הִא כתיב (תהלים ח) מִפְיָעָלְלִים וַיּוֹנְקִים יִסְדַּת עֹז לְמַעַן צָרָרֵךְ לְהַשְׁבִּית אֹיֵב וּמַתְגָּם. יְהָא רֶעוֹא קְמָה, זָכוֹ דָּאוּרִיתָא, זָכוֹ דְּהַהוּא רְבִיא, דְּקָא מִסְרָ נְפִשָּׁה עַל אֲבוֹהָה דְתַחֲנוֹס עַלְיהָ, וַיִּשְׂתַּווּב.

וְתַלְיָסֶר בְּנֵי נְשָׁא אָזְמִין לֵיהֶ תְּחוֹתִי, וְעַרְבּוֹנָא יְהָב לֵיהֶ מִדִּינָא תְּקִיפָא דָא. כְּדִין קָרָא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הִיא לְמַלְאָךְ הַמֹּות, וּפְקִיד לֵיהֶ עַלְיָה, דְּלִיתָב לְבָתָר עָשָׂרִין וְתְרִין שְׁנִין, דְּהָא לְאוֹ עַרְבּוֹנָא קְמִיה, אַלְאָ לַיתְבּוּ לִידּוֹי, מִשְׁבְּגִין דְּהָוּ בִּידּוֹי, הַשְׁתָּא חְבָרִיאָא, בְּגִין דְּחַמָּא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאַתוֹן זְכָאי קְשׁוֹט, אַתְּרַחִישׁ נִיסָא לְעִינֵיכְוּ.

פָתָח רְבִי יוֹסֵי וְאָמֵר, (שמואל א ב) יְיָ מִמְית וּמִתְחִיה מַוְרִיד שָׁאָל וַיַּעַל. הָאֵי קָרָא אֵית לְאַסְתְּפָלָא בֵּיהֶ, וּכְיִי מִמְית, וְהָא שְׁמָא דָא סְמָא דְחַיִין אֵיתוֹ לְכָלָא. וּמְלָה דָא דְמוֹתָא, לֹא שְׁרִיא בֵּיהֶ, וּבְכָל אַתָּר שְׁמָא דָא יְהִיב חַיִין לְכָל עַלְמָא, מַהוּ יְיָ מִמְית, חַשְׁבִּין בְּנֵי נְשָׁא דְאֵיתוֹ קְטִיל לְכָל בְּנֵי נְשָׁא. אַלְא יְיָ מִמְית וְדָאֵי דְאֵיתוֹ עַלְיהָ, לֹא יְכַלֵּין כָּל מַקְטָרְגִּין דְעַלְמָא לְבַזּוֹקָא לֵיהֶ, בְשֻׁעַתָּא דְאַסְתָּלִיק מִגִּיהָ, מִיד כָּל מַקְטָרְגִּין יְכַלֵּין לֵיהֶ, וּמִית בְּרַגְשׁ. לֹא הַכִּי.

אַלְא יְיָ מִמְית, לְמַאן מִמְית. לְהַהוּא מִשְׁיכָו דְסְטָרָא

אחרא בישא. כיון דמשיכו דסטרא בישא, חמיה ליה ליזו יקירה דקדשה בריך הויא, מיד מית. ולית ליה קיומה אפילו רגעא חדא. כיון דההוא משיכו דסטר אחרא מית ואתעבר מן עלמא, מיד מתחיה. למאן מתחיה. לההוא משיכו דרוח קדשא, דאתי מسطרא דקדושה, מתחיה ליה, ואוקים ליה בקיומה שלים. פלא עביד קדשה בריך הויא בזמנא חדא. ומה דאמר מורייד שאול ויעל. מורייד לההוא רוח קדישא לשאול, וUBEID ליה תפן טבילה, לאתדנה תפן, ומיד סליק ליה וUBEID ליה תפן טבילה) וועל לאתר דאטראיך בגין עדן.

ואנא, חביביא, בההוא שעתא דאסטלקנא מעולם, רוחא דילאי אסתלק ודמך מיד, עד שעתא עירא דאחיה לי קדשה בריך הויא, וגופא הויה מית. בשעתא דפתח ברוי באיפון מלין, כדין פרחה נשמתיה (נ"א נשמתה), ואערעת בנשמתה דילאי, דהוה סלקא מגו דכין ומגו טבילה, וועלות באתר דעהLET, ותמן אתדן דיבחא, ואתייהיבו לי עשרין ותרין שניין דחיבין, בגין דמעין (ד"ה ע"ב) ומליין דברי, מפאן וללהלא, אית לי לאשתדל בא מה דחמיןא, דהא לית לי לאשתדל בא מלין דהאי עלמא. כיון דחמיןא מה דחמיןא, ובעי קדשה בריך הויא דלא יתאבד ויתגשי מבאי כלום.

פֶתַח וְאָמֵר, (תהילים ק"ח) **יִסּוֹר יִסְרָגִי יְהָ וְגֹו,** דוד מלכא אמר דא, על כל מה (ס"א דאעבר) דעבד בהאי עלמא, ואמר על אבטחותה דהוה ליה בההוא עלמא. על כל מה דאעבר בהאי עלמא, והרדיפו ליה, והוה (לייה) ערייך בארא נוכראה, בארא דמוֹאָב, ובארעה דפלשתאי, ומכללו שזיב ליה קידשא בריך הוא, ולא שביק ליה למותא, ואמר על אבטחותה דההוא עלמא.

אמיר דוד, אי הכא חבנא לגביו קידשא בריך הוא, הכא אלקינא, וקבילנא עונשא דילוי, ואדי כי לי מכל מה דחננא, ולא שביק עונשא דילוי לההוא עלמא, בתר מיתה. ודאי יסור יסרגי יה, בהאי עלמא, בגין לנוקאה לי. ולמות לא נתני, בההוא עלמא, לנטלא נקמתא מבאי, ואנא, הא קידשא בריך הוא, אנקי לי זמנה חד בא Hai עולם, מכאן והלאה אצטרכנא דלא אהא בכסופה בעולם אתה.

פֶתַח ההוא יִפּוֹקָא בְּרִיה וְאָמֵר, (במדבר כז) אֲבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה וְגֹו. אֲבִינוּ, הא טעם לא עילא, אריך מלא ומשיך לה, אי חסידין קדישין, כמה משיכו מצערاء במקרי אבינו. לית צערא, ולית באבא דרוחא ונפשא, אלא כד קראן הבי, אבינו, בכאבא מלבא. מות במדבר, וכי אחראין לא מיתו במדבר,

דָּחֲכָא רְשִׁים לֵיה, וַיֹּאמֶר דָּאִיהוּ מַת בְּמִדְבָּר, וְהָא אַלְפָ.
וַיַּרְבְּבוּ מִיתוּ בְמִדְבָּרָא.

אַלְאָ כַּמָּה בְּנֵי נְשָׂא עַרְטִילָאֵין עַל דָּא, מִגְהָוָן אָמְרִי
הַהוּא מִקּוּשָׁש עֲצִים הַוָּה, דְּכַתִּיב כִּי בְּחַטָּאוֹ מַת.
וּמִגְהָוָן אָמְרִי הַכִּי, וּמִגְהָוָן אָמְרִי הַכִּי, וְאַנְאָ הַכִּי
אָוְלִיפָּנָא, יוֹמָא דָאָבָא נַפְלָ בְּבִי מַרְעֵיה, אָוְלִיפָּי לֵי דָא.
וְאַנְאָ חַמִּינָא מַה דְּחַמִּינָא, דְּפָקִיד לֵי אָבָא דָלָא לְגַלְּאָה.
אַלְאָ כַּמָּה וּכְמָה הַוָּה דְּמִיתוּ בְמִדְבָּרָא, וְלֹא עַל חֻבָּא
דָּקְרָה, וְלֹא עַל חֻבָּא דְּמַרְגָּלִים, כִּדְ אַתְגּוֹר גַּוְרָה, (ס"א וְלֹא
עַל חֻבָּא דְּעַגְלָא דְּעַבְדוֹ וּכְרוֹ) **אַלְאָ קַוְדָם** (ס"א דְּמִיתוּ עַל חֻבָּא דָקְרָה, עַל חֻבָּא
דְּמַרְגָּלִים, כִּדְ אַתְגּוֹר גַּוְרָה, וְקַוְדָם) מִתְנַתֵּן תּוֹרָה, וּבְתֵר עַגְלָא דְּעַבְדוֹ,
אַיִנְנוּ מַטְעֵי עַלְמָא, וְאַיִנְנוּ דְּאַתְמַשְׁכוּ אַבְתָּרִיָּהוּ.

אַבְלָ טַעַנָּה דְּטַעַנָּנוּ אַיִנְנוּ בְּגַתִּין, דְּמִית בְּמִדְבָּר, אִיהוּ,
וְהָוָה צְלִפְחָד רַב לְבִי יוֹסֵף, וּמְגֹוֹ דָלָא יְדַע אַרְחוֹי
דְּאָרְיִיתָא פְּדָקָא יָאָות, לֹא הַוָּה בְּשִׁיאָ. וְהָא הַוָּה דָלָא
גַּטֵּר פּוֹמִיה וּמְלוֹי לְקַבְּלִיה דְּמִשָּׁה, וּעַלְיהָ פְּתִיבָה, (בְּמִדְבָּר בָּא)
וּיְמַת עַם רַב מִיּוֹרָאָל. גָּבָר דָלָא יְדַע אָרְיִיתָא, (ס"א לָאו
רַב בְּאָרְיִיתָא) וְאִיהוּ רַב מִשְׁפָּחָה. רַב דּוֹרָעָא דְּיוֹסֵף, מִבְנֵי
דְּמִשָּׁה. וּבָגִין דָחָב בְּמִדְבָּר בְּמַלּוֹלָא לְגַבִּי מִשָּׁה, חַשְׁיבוּ
דְּמִשָּׁה אֲנַטִּיר דָבָבוֹ. וּבָגִין כֶּךְ קַרְיבָּו לְקַמִּיה דְּמִשָּׁה,
וְאַלְעֹזָר, וְכָל הַגְּשִׁיאָין, וְכָל רִישֵׁי אֲבָהָן, וְלֹא מַלְילָו עִם

מֹשֶׁה אֲלֹא לְקַפִּיהָו, בְּגַין דְּקַפִּיאוֹ קְנָהָ מַפִּיהָ.
 מִפְאָן, מִאָן דְּחִיֵּשׁ מִן דִּינָא, יִקְרָב אַחֲרָבִין, וַיַּסְגִּי
 בְּגֻבְרִין בְּהַדִּי הַהוּא דִּינָא, בְּגַין דִּישְׁמָעוֹן
 דִּינָא מַפִּיהָ, וַיַּدְחַל מַפִּיהָו, וְלֹא יְהָא דָן אֲלֹא בְּדַקָּא
 יְאֹות, וְאֵלֹא, יַדְחֵי לֵיהֶ מִן דִּינָא. וְאַיְבוֹן לֹא יַדְעַו דְּהָא
 (במדבר יב) מֹשֶׁה עָנוּ מַאֲד מִכְלָהָאָדָם אֲשֶׁר עַל פָּנֵי הַאֲדָמָה.

וְלֹא יַדְעַו דְּמֹשֶׁה לֹא הַכִּי.

כִּיוֹן דְּחַמָּא מֹשֶׁה כֵּה, אָמַר חַמִּינָא דְּכָל בְּנוֹפִיא דְּגֻבְרִין
 רְבָרְבִּין מִיְשָׁרָאֵל, וְכָל רִישֵּׁי אַבָּהוֹ וְכָל בְּשִׁיאֵי
 בְּנֵשֶׁתָּא, עַלְיִ קְרִיבָו. מִיד אַתְּפָרֵשׁ מֹשֶׁה מִן דִּינָא, הַדָּא
 הַוָּא דְּכַתִּיב, (במדבר כז) וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת מְשִׁפטָן לִפְנֵי יְיָ.
 (אמר מֹשֶׁה דָא לֹא אַתְּחַזֵּי לְדִינָא) עַבְוֹתָנָוֹתָא דְּמֹשֶׁה, אַקְרֵיב אֶת
 מְשִׁפטָן לִפְנֵי יְיָ. דִּינָיִנֵּין אַחֲרָבִין, אַרְחָא דָא לֹא נְטַלֵּי,
 דְּאֵף עַל גַּב דְּכְנוֹפִיא סָגִ עַלְיהָוֹן. אַיְנוֹן דִּינִי אַקְרֵינוּ עַזִּי
 פָּנִים, לִית בָּהוּ מְעֻבּוֹתָנָוֹתָא דְּמֹשֶׁה כָּלָל. זְכָאָה חַוְּלָקִיהָ
 דְּמֹשֶׁה. חַדוּ רְבִי אֲלֹעֵזֶר וְחַבְרִיָּא.

אָמַר הַהוּא יְנוֹקָא, אַהֲדָרָנָא לְמַלֵּין קְדָמָאִין. אַבְינָוּ מַת
 בָּמְדִבָּר אַבְינָוּ הָאֵי טַעַמָּא דָאֵמי, לְבָחֵשׁ תְּלִיָּא עַל
 קְדָלְיָה, וּמַשִּׁיךְ זְנָבִיהָ בְּפּוּמִיהָ, בְּטַעַמָּא, הַהָהָוָא
 דְּאַתְּמַשֵּׂךְ עַלְיהָ לְעַילָּא. מַת בָּמְדִבָּר, בְּמַלְוָלָא דְּפּוּמִיהָ.
 אַתְּבָהֵיל הַהוּא יְנוֹקָא בְּבָהֵילוֹ, וְאַתְּקִיףְ בְּקוֹדֵלָא דָאֵבוֹי,

ובכה ואמיר, צלפחד דא במלולא מית, ואנת אבא
במלולא אהדרת לעלמא דא. אהדר אבוי ובשיק (ד"ג ר"ו ע"א)
לייה, וגפייף ליה. בכו רבוי אלעוז, וחברייא כלחו, ואבוי
בכה בהדייה, גטלוהו כלחו ונש��וה בפומו, על
רישיה, ועל עינובי, ואבואה הויה בכיב בהדייה.

אמר ליה רבוי אלעוז, ברוי, הואל ואמרת מלאה דא,
מהו כי בחתאו מות. אמר ההוא ינוקא, אבא,
אבא, בחד מלאה סגי לוז, בחתאו דההוא (ס"א בין דההוא) נחש
דכרייך בזונבייה לעילא, משיך טעמא בחתאו, מאי
בחטא. בחתאו דההוא נחש. (ולא בחתא אחרא) ומאי איהו.
מלולא דפומיה, כי בחתאו מות, טעמא דההוא משיכו
דההוא נחש דפרוך בזונבייה, בחתאו ודי.

בטליה רבוי אלעוז בתוקפיה, בין דרוועוי, וככו כלחו
חברייא. אמר לוזן, רבנן, שבורקן לי בהדי אבא,
דען לא אתישבא רוחי (ס"א רוחיה). אמר רבוי אלעוז
לרבוי יוסי, אימא פמה יומין ושבין להאי ינוקא. אמר
לוֹן, חברייא, במתו מניכו לא תבעון דא, דהא עד לא
מטו עליוי חמש שנין.

אמר ליה רבוי אלעוז, חס ושלום, דהא בעינה טבא
אשଘנא ביה. ומה דאמרת חמש שנין, אינון
חמש שנין (בראשית מה) אשר אין חריש וקציר. דלא תקצור

לֵיה לְעַלְמִין. אָמַר רַבִּי אֶלְעֹזֶר לַרַבִּי אָבָא, גִּתְיִבְּהַכָּא עַד ז' יוֹמִין, בָּגִין דָא תִיְשַׁבָּא בַּיְתָא. דָהָא כָּל שְׁבָעָה יוֹמִין דְבָשְׂמַתָּא נְפֻקָת מִן גּוֹפָא, אֲזַלְתָ עַרְטִילָא. וְהַשְׁתָא דְאַהֲרֹת, עַד בָּעֵן לֹא אָתִיְשַׁבָת בְּרוּכָתָהָא, עַד שְׁבָעָה יוֹמִין.

אָמַר רַבִּי אָבָא, בְּתִיב (דברים טו) פָתֹח תִּפְתַּח אֶת יָדך לְאַחִיך לְעַנְיך וְלְאַבְיוֹנְך, קְרָא דָא, הָא תִגְיִנֵן לֵיה, דָלָא יְשִׁבּוֹק בָּר נְשָׁעַנְיָא דִילִיה, וַיְהִבָּלְאָחָרָא. הָא רַבִּי יוֹסֵי חַמּוֹך בְּבִי מְרַעִיה, נִיזְיל וְנִגְמֹול חַסְד עַמִּיה. וּבָתֵר דְנַהֲדר, נִיעַול בְּהָאֵי. וְהָא כָל זְמָנָא דְגַהָך וְנַהֲדר בְּאַרְחָא דָא, נְחַמֵּי תְּחִיַת הַמְּתִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעֹזֶר וְדָאי הַכִּי הָוָא, נְשִׁקְוָהוּ לְהָוָא יְנוֹקָא, בְּרַכּוּהוּ וְאַזְלָו.

אָמַר רַבִּי אָבָא, תְוַהַנָּא עַל דְרַדְקֵי דְדָרָא דָא, פְמָה תִקְיַפָּא חִילִיָּהוּ, וְאַיְנוֹ טְבָרֵין רְבָרֵבֵין רַאמְנִין. אָמַר רַבִּי אֶלְעֹזֶר, זְכָא חַוְלָקִיה דְאָבָא, מְאַרְיָה דְדָרָא דָא. דָהָא בְּיוֹמוֹי, בְעֵי קוֹדְשָׁא בָּרְיךָ הָוָא לְאַתְקָנָא, תְרִין מְתִיבָתִין דִילִיה, וְלִמְעַבֵּד לוֹזָן יְשֻׁבָא רְבָרְבָא וְעַלְאָה פְדָקָא יָאָות. דָהָא לֹא יְהָא כְדָרָא דָא, עַד דִיִיתִי מַלְפָא מִשְׁיחָא. אַזְלָו.

עַד הָהָוָא אַזְלָי, אָמַר רַבִּי אָבָא, הָא תִגְיִנֵן, עַל חַד סְרִי מַלְיָן בְּגַעַין אַתִיָן עַל בְּנֵי נְשָׁא. וְאַלְיָן אַיְנוֹן: עַל

עֲבוֹדָה זָרָה. וְעַל קָלְלַת הַשֵּׁם. וְעַל גָּלוֹי עֲרֵיות. וְעַל גֶּנְיבָה. וְעַל לְשׁוֹן הַרְעָה. וְעַל עֲדוֹת שָׁקָר. וְעַל דִּינָא דְמִקְלָקָל יִת דִינָא. וְעַל שְׁבּוּעָת שְׂוָא. וְעַל דָעָל בַּתְּחִוָּמָא דְחַבְּרִיה. וְעַל דְמַחְשָׁב מְחַשְּׁבִין בִּישִׁין. וְעַל דְמַשְׁלֵח מְדֻגִּים בֵּין אֶחָים. וְאֵית דָאָמָרִי, אָף עַל עַיְנָא בִּישָׁא. וּכְלָהוּ תְּגִינָן בְּמַתְבִּיתָא.

עֲבוֹדָה זָרָה מִפְנִין. דְכַתִּיב, (שםוֹה לוּ) וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת הַעַם כִּי פְרוּעַ הָוּא כִּי פְרָעָה אַהֲרֹן. מַאי כִּי פְרוּעַ הָוּא. דָאַלְקוּ בְצָרָעָת. כְתִיב הַכָּא כִּי פְרוּעַ הָוּא, וְכִתִּיב הַתָּם, (וַיַּקְרָא י"ג) וְהַצְרוּעָ אֲשֶׁר בּוּ הַפְגָע בְּגַדְיוֹ יְהִי פְרָומִים וּרְאַשׁוֹ יְהִי פְרוּעַ. וְעַל קָלְלַת הַשֵּׁם, דְכַתִּיב, (שםוֹאַל א"ז) הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגְּרָה יְיָ בִּידֵי, וְכִתִּיב, (וַיַּקְרָא י"ג) וְהַסְגִּירָה הַפְּנִין.

אָמָר רַבִּי אָבָא, מָלָה דָא לֹא אָתִיִּשְׁבָא, וְאַצְטְּרִיךְ לְעַיְנָא בַּיה. אָמָר רַבִּי אַלְעֹזֶר, הַכִּי הָוּא וְדָאי, פְלִשְׁתִּי דָא קָרִיב לִייחוֹסָא דְדוֹד הַוָּה, וּבְרָה דְעַרְפָה הַוָּה, וְהַיּוֹנוּ דְכַתִּיב, (שםוֹאַל א"ז) מִמּוּרְכּוֹת פְלִשְׁתִּים, אֶל תִּקְרֵי מִמּוּרְכּוֹת, אֶלָּא מִמּוּרְכּוֹת פְלִשְׁתִּים, דְשִׁוּוֹת לְאַמִּיה בִּמְעָרְתָה דָא. וּכְיַיּוֹן דְכַתִּיב, (שםוֹאַל א"ז) וַיַּקְלֵל הַפְלִשְׁתִּים אֶת דָוד בְּאַלְהִיוֹן, אַסְתְּפֵל בַּיה דָוד בְּעַיְנָא בִּישָׁא. וּבְכָל אַתָּר הַוָּה מִסְתְּפֵל בְּעַיְנָא בִּישָׁא, כֹּל זִיגִי צָרָעָת אַתְמַשְׁכֵן מְעִינְיָה דְדוֹד. וְהַכִּי הַוָּה בְּיוֹאָב, כְּיַיּוֹן דַאַסְתְּפֵל בַּיה דָוד

בעינה בישא, מה כתיב, (شمואל ב^ג) ולא יכרת מבית יואב זב ומוצרע וגוו.

והכא בפלשתי דא, פיו שקלל את השם, אסתפל ביה בעינה בישא, וחמא במצחיה האצטרע. מיד (شمואל א יז) ותבע האבן במצחו, ואתדקמת הצרעת במצחו. וכלא היה אשתקעת עינה בישא לצרעת במצחו, ואשתקעת אבנה ממש במצחו, ודאוי מוצרע היה.

רשע חייבא (דף ר"ו ע"ב) דבלעם, עינה דיליה, היה בהפוכא מעינה דוד עינה דוד היה מrank מא מכל זיני גוונין, לא היה עינה בעלמא שפירא למחזוי, עינה דוד. כל גוונין בעלמא מנצון ביה, וכלא ברחימנו למאן דחיל חטאיה, כתיב, (תהלים קיט) יראיך יראוני ויש מהן. חדאן כה חמאן לי. וכל איבון חייבין דחלין מקמיה.

אבל עינוי דבלעם חייבא, עינה בישא בכלל, בכל אחר היה מסתכל, בשלוחובא שי ליה. היה לית עינה בישא בעלמא, בעינה דהווא רשע, דאייה בהפוכא מעינוי דוד.

על גלי עריות, כתיב, (ישעה ג) ושפה יי קדקוד בנות ציון. וכ כתיב (ויקרא יד) ולשאת ולספח. על הגנבה,

דכתיב, (זבריה ה) **הוֹצָאָתֶיהָ נָאֵם יְיָ צְבָאות וְבָאהָ אֶל בֵּית הַגָּבֶב וְגּוֹן וְכָלְתוֹ וְאֶת עַצְיוֹ וְאֶת אֲבָנוֹי. מִן הַנָּא מֶלֶת דְּמִכְלָה עַצְים וְאֲבָנִים. **דָא צְרֻעָת.** **דכתיב,** (ויקרא יד) **וְנִתְצַחֵךְ אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנוֹי וְאֶת עַצְיוֹ.****

על לְשׁוֹן הָרָע, **דכתיב,** (במדבר יב) **וַתֹּדַבֵּר מִרְאִים וְאַהֲרֹן בִּמְשָׁה וְגּוֹן,** **וכתיב** (במדבר יב) **וַיַּפְּנוּ אַהֲרֹן אֶל מִרְאִים וְהַגָּה מְצֹרֻעָת.** **על עֲדוֹת שְׁקָר,** **בְּגִין דְּסַהְיָדוֹ יִשְׂרָאֵל שְׁקָר,** **וְאָמְרוּ** (שמות לב) **אֱלֹהָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,** **בְּקָל תִּקְיָה,** **דכתיב** (שמות לב) **קוֹל מַלחְמָה בְּמִחְנָה.** **בְּגִין דָא,** (במדבר ח) **וַיִּשְׁלַחֵוּ מִן הַמִּחְנָה כָּל צְרוּעָה וְכָל זָב וְגּוֹן.**

על דִּין דְּמִקְלָקָל דִּינָא, **דכתיב,** (ישעה ה) **כִּאֵכֶל קָשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ וְחַשְׁשׁ וְגּוֹן וְפְרָחָם כְּאַבָּק יָעַלְהָ וְגּוֹן, מַאי טַעַםָא.** **כִּי מִאָסָוּ אֶת תּוֹרַת יְיָ צְבָאות.** **וְאַיִן פְּרָחָם, אֶלָּא צְרֻעָת.** **דכתיב,** (ויקרא יג) **וְאֶם פְּרוֹחַ תִּפְרַח הַצְּרֻעָת.** **על דַּעַאל בְּתַחְוּמָא דְּחַבְּרִיה מְבִין.** **מְעוֹזְיָהוּ.** **דַּעַאל בְּתַחְוּמָא דְּכַהְוָנה.** **דכתיב,** (דברי הימים ב כו) **וְהַצְּרֻעָת זָרָחָה בְּמִצְחָוּה.** **וְעַל דְּמִשְׁלִיחַ מְדֻבְּרִים בֵּין אֲחִים.** **דכתיב,** (בראשית יב) **וַיַּגְעַן יְיָ אֶת פְּרֻעָה,** **דָא הַיּוֹ שְׁלַח מְדֻבְּרִים בֵּין אַבְרָהָם וְשָׂרָה.** **וְעַל עִינָא בִּישָׁא,** **כִּמֵּה דָא תִּמְרָר.** **וְכָלְחוּ הָוּ בֵּיה בְּהַהְוָא רְשָׁעָם.**

תָא חִזֵּי, **מָה כְּתִיב, פָּתֹורָה אֲשֶׁר עַל הַגָּהָר.** **מַאי עַל**

הנהר. דִיְהָב עַיְנָא בִּישָׁא, עַל הַהוֹא נֶהֶר, דַקְיִימָא בְּהָנוֹ
בְּיִשְׂרָאֵל. דְכַתִּיב, (ישעיה ס') הַבְנִי נוֹטָה אֲלֵיכָה כִּנְהָר שְׁלוֹם.
וְהַוָּא אַתָּא בְּהַהוֹא פְּטוֹרָא, וְאָגָרִי בְּהָנוֹ.

אמֶר רְבִי אָבָא, בֶּל הַגִּי מַלְיָן הַוּ וְדָאִי בְּבָלָעָם. אָבָל
גָּלוּי עֲרֵיות מְבִינָן, דְכַתִּיב, (במדבר לא) הַן הַבָּה הַיּוֹ
לְבָנִי יִשְׂרָאֵל בְּדָבָר בְּלָעָם לְמַסֵּר מַעַל בְּיִי וְגַוּ. הָא הַכָּא
עֲבוֹדָה זָרָה וְגָלוּי עֲרֵיות. סְהָדוֹתָא דְשָׁקָרָא, דְכַתִּיב וַיַּדַּע
דָּעַת עַלְיוֹן, וַדָּעַת בְּהַמְתוּ לֹא הַוָּה יְדַע. קַלְקָל יִת דִינָא,
דְכַתִּיב לְךָ אַיְצָךְ. דָהָא בְּדִינָא קַיִמָא, וַיַּהַב עִיטָא
בִּישָׁא לְאַבָּא שָׁא, וְסִטִּי מִן דִינָא, וְאַמְלִיךְ בִּישָׁין עַלְיָהוּ.
עַל בְּתַחְוָמָא דְלָאו דִילִיה, דְכַתִּיב וְאַעַל פָּר וְאַיְל
בְּמַזְבֵּחַ, וְכַתִּיב אַת שְׁבָעַת הַמְזֻבָּחוֹת עַרְכָּתִי.
מְשֻלָּח מְדֻנִים בֵּין אֲחִים, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבֵּיהם שְׁבָשָׁמִים.
לְשׁוֹן הַרְעָ, לֹא הַוָּה בְּעַלְמָא כְגִינִיה. קַלְלָת הַשֵּׁם, דְכַתִּיב
וְאַנְכִי אַקְרָה פָה. וְכַלְהָו הַוָּה בֵיה. עַיְנָא בִּישָׁא כִּמה
דְאַתְמָר. וְכַלָּא עַל הַהוֹא נֶהֶר דִיְשָׂרָאֵל, יַהַב עִינּוֹי
לְאַתְגָּרָא בֵיה. אָרֶץ בְּנֵי עַמּוֹ, וּכְיֵלָא יַדְעַנָּא דָאָרֶץ בְּנֵי
עַמּוֹ הִיא. אַלְא רָזָא דָא, דְכָל בְּנֵי עַמּוֹ מַתְדַּבְּקָן בֵיה וְהָא

אתמר. (חסר, ועיין בסוף הספר סימן י"ד)

(במדבר כ"ב) וַיַּרְא בְּלָק בֶּן צְפֹר וְגַוּ. רְבִי יוֹסֵי פָתָח, (משל ב')

אל תַּלְחִם אֶת לְחִם רֵע עֵין וְגַוּ. דָא בְּלָעָם, דְבָרִיךְ

לְהוּ לִישְׂרָאֵל. וְאֵל תַּתְאֹ לְמַטְעָמֹתָיו, דָא בְּלֵק,
דְּקוּדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אַתְּרָעֵי לְאַיִנוֹן עַלְוֹן דְּאַתְּקִין
קְמִיה.

תֵא חֲנוּי, בְשֻׁעַתָא דְּחַמָּא בְּלֵק הַהָא סִיחָן וְעוֹג אַתְּקַטְלוּ,
וְאַתְּנִסְיָבָת אַרְעָהָן, חַמָּא מֵהָא, דָא יְהוָה אָמַר
וַיֵּרֶא. אֶלְאָ חַמָּא בְּחַכְמַתָּא דִילִיה, דָא יְהוָה, וְחַמָּשָׁה עַלְעַלְיָא
דְּמָדִין, וְעַמִּיהָ, נְפָלֵין בִּידָא דִישְׂרָאֵל. חַמָּא, וְלֹא יְדַע,
וְעַל דָא אַקְדִים לְבָלָעַם, דְּחִילִיה בְּפּוּמִיהָ, כְּגֻונָא
דִישְׂרָאֵל דְּחִילִיהָן בְּפּוּמִיהָן.

וְאַפְּיָלוּ בְּלָעַם תָּאִיב הַהָה יְתִיר מְבָלָק. וְהַהָיא יְדִיעָא
דָא יְהוָה הַהָה יְדַע, בְּלִילִיא הַהָה יְדַע, בְּגִינַן דְּאַיִנוֹן
כְּתָרִין תָּתָאֵין וְחַמְרִי, לֹא שְׁכִיחָה אֶלְאָ בְּמַשְׁמָרָה רְאַשׁוֹנָה
דְּלִילִיא, וְעַל דָא הַהָה לִיה אַתְּנָא, דְּהָא גִּיסָא,
לְאַתְּחַבְּרָא (ד"ג ר"ז ט"א) חַמְרִי בְּהַדָּה בְּרִישָׁא דְּלִילִיא.

וְאֵי תִּמְאָ, הָא כְּתִיב וַיְבָא אֱלֹהִים אֶל בְּלָעַם לִילָה. הַכִּי
הַפָּא וְדָא, וְאַוְקִימְבָא הַהָוָא מִמְנָא דְּמִמְנָא עַלְיָהָו,
וְהַהָא הַהָה אֲתִי לְקַבְּלִיהָ. כְּגֻונָא דָא (בראשית לא) וַיְבָא
אֱלֹהִים אֶל לְבַן הָאֲרָמִי וְגַוּ. וְכֹלָא חַד מַלָּה. בְּגִינַן דָא
אֲיָהו אָמַר לְרַבְּרַבְיִ בְּלֵק לִינוּ פָה הַלִּילָה.

כִּיּוֹן דְּהַהָה אֲתִי הַהָוָא מִמְנָא, בְּלָעַם הַהָה אֲתִי לְגַבְיִ
אַתְּנִיהָ, וְעַבְדַ עֲוֹבְדִיהָ, וְאָמַר מַלְיִ, וְכַדִּין אַתְּנָא

אוֹדָעָא לֵיה. וְאֵינוֹ אֲחֹזֵי עֻזְבָּדָא לְמִשְׁרֵי עַלְוֵי הַהוּא
רוּחָא. וְמַאי אֲחֹזֵי. הַוָּא תֹּוה יִדְעָ דְּחֶמְרִי שְׂטָאן וְשָׁרָאן
בְּקָדְמִיתָא דְּלִילִיא, כְּדַיִן אֲחֹזֵי עֻזְבָּדָא, וְקָאִים לְאַתְגִּיה
בָּאָתָר מִתְתָּקֹן, וְעַבְדֵּי עֻזְבָּדָי וְסִידֵּר מַלְוֵי. וּכְדַיִן תֹּוה אָתֵי
מַאן דָּאָתֵי, וְאוֹדָע לֵיה עַל יָדָא דְּהָהִיא אָתָון.

כִּיּוֹן דְּלִילִיא חד אָמֵר לֵיה לֹא תַּלְךְ עַמְּהֶם, מַאי טַעַמָּא
תַּבְּ תַּגְנִינִות לְהָאֵי. אֲלָא אִינְנוּ בְּרִשׁוֹתָא דְּלִיעַלְא
קִיְּמֵי, וְהָא תַּגְנִין, בְּדַרְךָ שֶׁאָדָם רֹצֶחֶת לְלַכְתָּה בָּה מַולְיכִין
וּכְוֹי. בְּקָדְמִיתָא כְּתִיב, לֹא תַּלְךְ עַמְּהֶם. כִּיּוֹן דְּחֶמְרָא
קוֹדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא, דְּרֻעוֹתָא הוּא לְמִיחָךְ. אָמֵר לֵיה קָוָם
לְךָ אַתָּם וְאַדְךָ אֶת הַדָּבָר וְגַוּ. מָה עָבֵד בְּלִיעָם כָּל הַהוּא
לִילִיא תֹּוה מַהְרָה וְאָמֵר וְמָה אָזְנוּ הַוָּא יִקְרָא דִילִיא, אֵי
בְּקָטוֹרָא אֲחָרָא אַתְקָטוֹרָא. אָשְׁגָּה כָּל הַהוּא לִילִיא
בְּחַרְשָׁוִי, וְלֹא אָשְׁכָּה סְטָרָא, דִיְהָא הַוָּא בְּרִשׁוֹתָה, אֲלָא
מִסְטָרָא דְּאַתְגִּיה.

וְהִיּוּ דָּאָמֵר רַבִּי יִצְחָק אָמֵר רַבִּי יְהוֹדָה, בְּאַלְיָן בְּתְרִין
תַּתְאִין אֵית יְמִינָא וְאֵית שְׁמָאלָא. מִסְטָרָא
דִיְמִינָא חֶמְרִי, כִּמָּה דָאָזְקִימָנָא. וּמִסְטָרָא דְשְׁמָאלִי אַתְגִּי
וְתָאָנָא, עַשְׂרָה אִינְנוּ לִימִינָא, וּעַשְׂרָה לְשְׁמָאלָא. וְדָא
הַוָּא דָאָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, יוֹסֵף בֶּן אַתְפְּרֵשׁ מַאֲבוֹי, יִדְעָ
בְּחַכְמָתָא דְּלִיעַלְא, בְּרוֹזָא דְכַתְרִין קַדְיִשְׁין עַלְאַיִן. כִּיּוֹן

דְּהֹהֶה בְּמִצְרַיִם, אֲוֹלִיף בְּהַיָּא חִכְמַתָּא דְּלֵהּוֹן, בְּאַיְנוֹן
כְּתַרְיוֹן תַּתְאַין, הַיְּךְ אֲחִידָן אַיְנוֹן דִּימִגָּא, וְאַיְנוֹן
דְּשִׁמְאָלָא. עַשְׂרָה דִּימִגָּא וְעַשְׂרָה דְּשִׁמְאָלָא חִמְרִי
וְאַתְּנִי. וּבְגִין כֵּה רַמּוֹן לְאַבּוֹי מִמָּה דָּאוֹלִיף תִּמְןָן, דְּכַתִּיב
(בראשית מה) וְלְאַבּוֹי שְׁלָח בְּזֹאת עַשְׂרָה חִמְרִים וְגַו.

אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, אַיְנוֹן דִּימִגָּא כְּלִילָן בְּלָהָו בְּחַד, דָּאָקָרִי
חִמְרִי. וְהָאֵי הוּא הַהוּא חִמְרָן, דְּכַתִּיב, (דברים בב) לֹא
תַּחֲרוֹשׁ בְּשָׂור וּבְחִמְרָן יְחַדְּיוֹ. וְהָאֵי הוּא חִמְרָן, דְּזַמְּמִין
מַלְכָא מִשְׁיחָא לְמַשְׁלַט עַלְיָה, כִּמָּה דָּאָקִיםָנָא. וְאַיְנוֹן
דְּשִׁמְאָלָא, כְּלִילָן בְּלָהָו בְּחַד דָּאָקָרִי אַתְּוֹן, דְּהָא
מִסְטוֹרָהָא נְפִיק עִירָה, קַטְרוֹגָא דְּדַרְדָּקִי, כִּמָּה
דָּאָקִיםָנָא. וְהִיְנָבוֹ דְּכַתִּיב, (וכירה ט) עֲבִי וּרְוִיכָב עַל חִמְרָן
וְעַל עִיר בְּן אֲתּוֹנוֹת, אֲתּוֹנָת חִסְרָן, עַשְׂרָה דְּכְלִילָן בְּחַד.
וְדָא הוּא דָאָמֵר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, מַאי דְּכַתִּיב, (בראשית מט)
אַסְרִי לְגַפֵּן עִירָה. אַסְרִי לְגַפֵּן, זְמִינָן קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ
הָוּא לְקַשְׁרָא בְּגִיאִיהָוּן דִּישְׁרָאֵל דָאָקָרְיוֹן גַּפֵּן. עִירָה.
דָאֵיהָו קַטְיִגּוֹרָא דְּלֵהּוֹן, וּבְגִין דָאָקָרְיוֹן שְׂוִירָק, דְּכַתִּיב,
(ירמיה ב) וְאַנְכִּי בְּטֻעַתִּיךְ שְׂוִירָק. בְּנִי אֲתּוֹן, הַהוּא דְּנְפִיק
מִסְטוֹרָא דְּהָאֵי אַתְּוֹן.

וְהַגִּי יְיָ מִימִגָּא, וְיָ מִשְׁמָאָלָא, וְאַתְּבְּלִילָן בְּהַגִּי תְּרִי,
כְּלָא אַיְנוֹן מִשְׁתְּכַחֵי בְּקָסְסָם. וְאַתְּ עַשְׂרָה אַחֲרָגִין

דימינא ועשרה דשלא, דמשתכחין בנח"ש. ועל דא כתיב, כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל.מאי טעם, בגין כי יי אלהי עמו. מسطרא דבוח"ש, נפק שודר, מسطרא דקפס"מ, נפק חמו"ר. ודא הווא שור וחמור, ועל דא בלעם, פיוון דידע דאתקש ברשותא אחרת, ואמר ליה לך את הדבר וגוו, באיש ליה, ואמר, ומה אז היא יקרה דילוי. מיד אסתכל בחרשו, ולא אשכח דיה בא ברשותיה, אלא האי אתון.

מיד (במדבר כ"ב) ויקם בלעם בברקר ויחבוש את אותו למעבד רועיתיה בה, ורעותה דבלק. ועל דא וייחר אף אלhim כי הולך הווא. הווא דיקא, דאפיק גרמיה מרשותיה, מה דאמר ליה לך את הדבר וגוו. תא חזי דהכי הווא, דהא בקדמיתא יהב ליה רשותא, ואמר קום לך אתם, השטא דהוה איזיל, אמאו וייחר אף אלhim. אלא בגין דהולך הווא, הווא ברשותיה דיליה, לנפקא מההוא דאמר ליה לך את הדבר.

אמר ליה קודשא בריך הווא, (דף ר"ז ע"ב) רשות, אתה מתכון ומזרז זינך לנפקא מן רשותי, חייך אנפת ואתנתק ברשותי תהווון. מיד ויתיאב מלך יי. Mai ויתיאב. אמר רבינו אבא, נפק וקאים באומנותא אחרת, מאומנותא דיליה, דהאי מלכא דרחמי היה. והיינו דאמר רבינו

שְׁמֻעוֹן, חִיְבֵּיא מִהְפֵּכִי רְחִמֵּי לְדִינָא. לְשָׁטָן לו, דָּהָא לֹא
אוֹמְנוֹתָא דִילִיה הָוה.

אמֶר רַבִּי אַלְעֹזֶר, לֹא שְׁנֵי מְלָאכָא, וְלֹא גְּפָק
מְאוֹמְנוֹתָא דִילִיה, אֲלֹא בְגִין דְהֹוה הָאֵי מְלָאכָא
מִסְטוֹרָא דִרְחִמֵּי, וְקָאִים לְקַבְּלִיה, סְתִיר חִכְמָתָא דִילִיה,
וְקָלְקָל רְעוּתִיה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב לְשָׁטָן לו. לו הָוה שָׁטָן,
וְאַשְׁתַּבְחָה שָׁטָן, אָבֵל לְאַחֲרָא לֹא הָוה שָׁטָן.

תָּאָנָא, אָמֶר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, כַּמָּה חֲפִים הָוה בְּלָעֵם
בְּחֶרְשּׁוֹי, עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא, דָהָא בְשַׁעַתָּא
דָאַשְׁגָתָה, לְאַשְׁבַּחָא עִיטָא לְנַפְקָא מִרְשׁוֹתִיה דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, מַהְהִיא מֶלֶה דְכַתִּיב, וְאֵךְ אֶת הַדָּבָר וְגַו'.
אַסְתַּבֵּל בְּחֶרְשּׁוֹי, וְלֹא אַשְׁכַּח בָּר הָהִיא אַתָּזָן, מַה כְּתִיב,
וַיְחַבּוֹשָׁ אֶת אַתָּזָנוֹ, אַטְעִין לָה בְּכָל חֶרְשִׁין, וּבְכָל קָסְמוֹין
דְהֹוה יָדָע, וְאַעֲיל בָּה, וְאַכְלִיל לָה מְכַלְּהָו, בְגִין לְמִילְטָ
לָהּוּ לִיְשָׂרָאֵל. מִיד וַיַּחֲרֵר אֲפָאָלָהִים כִּי הַוְלָד הוּא. הוּא
דִיְקָא כַּמָּה דָאַתָּמָר. מַה עַבְדָ קְוִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַקְדִּים
לְמְלָאכָא דִרְחִמֵּי. לְקַיְמָא לְקַבְּלִיה, וַיַּסְתִּיר חֶרְשּׁוֹי
וְקָסְמוֹי.

וְתָא חֹזֵי, דַעַת הַשְׁתָּא לֹא כְתִיב יי' וְלֹא אַתְחֹזֵי בְקָסְמוֹי
וְחֶרְשּׁוֹי. וְהָא אוֹקְמוֹה. וְהַשְׁתָּא כִּיּוֹן דָאַתָּקִין
אַתְגִּיה, וְזַרְזָה בְתַקְנוּגִי חֶרְשּׁוֹי, בְסְטוֹרָא דִדִּינָא לְמִילְטָ

לישראל, אֲקָדִים קֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא לְמַלְאָכָה דָּרְחָמִי לְקַבְּלָה, וּבְשָׁמָא דָרְחָמִי, בְּגַין לְסֻתוֹר חֲמַתָּא דִילִיה, וְלְאַסְטָאָה לְאַתְנִיה מִהְהוּא אַרְחָא, כִּמְהָ דְכַתִּיב, וַתְּתַתְּ הַאֲתֹן מִן הַקְּרָה. מִן הַקְּרָה דִיְקָא. וַעֲלֵךְ אֵלָא כְתִיב וַיַּתְיַצֵּב מֶלֶךְ הָאֱלֹהִים, וַיַּעֲמֹד מֶלֶךְ הָאֱלֹהִים, אֵלָא מֶלֶךְ יְיָ דָרְחָמִי.

אמֵר קֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, רְשָׁע, אַת אַטְעַבְתָּ לְאַתְנָךְ בְּחַרְשָׁךְ, בְּכָמָה סְטִירִי דִידְגִּינִי לְקַבְּלָה בְּנִי. אַנְנָא אַעֲבָר טֻעוֹנָה, וַיַּהַפֵּךְ מִאַרְחָא דָא, מִיד אֲקָדִים מֶלֶךְ דָרְחָמִי לְשָׁטָן לוֹ. לוֹ דִיְקָא. כִּמְהָ דְאַתְמָר.

(במדבר כ"ב) וַתַּרְא הַאֲתֹן אֶת מֶלֶךְ יְיָ וְגֹו. אָמֵר רַבִּי יְצָחָק, וּכְיֵ אַמְּאי חַמְאָת הִיא, וּבְלָעֵם דְהֹוּה חַפְּיכִים כָּל כֵּה לֹא חַמָּא. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, חַס וּשְׁלוּם דְהֹוּה רְשָׁע יִסְתַּכֵּל בְּחִזּוֹן קָדִישָׁא. אָמֵר לֵיה, אֵי הַכִּי, הָא כְתִיב נֹפֵל וְגַלְעֵי עִינִים. אָמֵר לֵיה לֹא שְׁמַעַנָּא בְּהָא מִידִי וְלֹא אִימָא. אָמֵר לֵיה אַנְנָא שְׁמַעַנָּא, דְכֵד הָוָה אַצְטְּרִיךְ לְאַסְתַּכְלָא, הָוָה גְּפִיל וְחַמִּי. וַהֲשִׁתָּא לֹא אַצְטְּרִיךְ לְאַסְתַּכְלָא.

אָמֵר לֵיה, אֵי הַכִּי, בְּדִרְגָּא עַלְּאָה יִתְיַר הָוָה עַל כָּל נְבִיאָי מִהְיָנוֹתָא, דְאֵיהוּ גָלוּי עִינִים, חַמִּי וְאַסְתַּכְלָב בְּיַקְרָא דְקֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא. וְהָא רַבִּי שְׁמַעַון אָמֵר, בְּלָעֵם בְּחַרְשָׁוי, הָוָה יַדְעֵ בְּאִינּוֹן פְּתַרְיוֹן תַּתְאִין

דָלְתַתָּא, כִמָה דְכַתִּיב, (יהושע י) וְאֵת בְלָעֵם בֶן בְעוֹר
הַקּוֹסֵם, קֹסֵם קְרִיָה קְרָא, דְטֻפָה דְטֻפָה, הַיְךֿ יִסְתַּפֵל
בַיקָרָא דְמְאֵרִיה. וְעוֹד, הֲא אָמַר רַבִי שְׁמַעַן, בְחִזּוֹן חד
דְחֹזָא לְפּוּם שְׁעַתָא, דְכַתִּיב וַיַּגֵּל יי' אֵת עִינֵי בְלָעֵם,
אַתְעַקִימָיו עִינֵוי, וְאֵת אָמְרָת דְהֹזָה חַמִי בְגָלוֹי דְעִינֵין,
וְאַסְתַּפֵל בַיקָרָא דְקוֹדֵשָׁא בְרִיךְ הַוָא.

אָמַר לֵיה, אָנָא אַהֲדָרָנָא לְקַבְלָה. דִידִי וְדִידִךְ בְעֵי
צְחוֹתָא. וְדָאֵי רָזִי אָוּרִיִתָא עַלְאַיִן, וְלֹא יְכַלֵין בְנֵי
עַלְמָא לְמִיקָם עַלְיָהוּ. בְגִין כֵה אָסִיר לְאַקְדָמָא בְמַלָּה
דְאוּרִיִתָא, עַד דִיְשְׁמָע מַלָּה וַיַּדַע לָה עַל בּוּרִיה. אַתוֹ
לְקַמִיה דְרַבִי שְׁמַעַן אָמְרוּ מַלָּה קַמִיה.

פָתֵח וְאָמַר, (תהלים ח) מָה אָנוֹשׁ כִי תַזְכְּרֵנוּ וְגֹו', הָאֵי קְרָא
אוֹקְמוֹתָה, דְמַמְנָן דְעַלְמָא אָמְרוֹתָה, בְשַׁעַתָא דְסַלִיק
בְּרֻעּוֹתִיה דְקוֹדֵשָׁא בְרִיךְ הַוָא לְמַבְרֵי אַנְשָׁא. קְרָא לְכַתּוֹת
כִתּוֹת דְמַלְאָכִי עַלְאָה, וְאֹתֵיב לְזֹן קַמִיה. אָמַר לְזֹן,
בְעֵינָא לְמַבְרֵי אָדָם. אָמְרוּ קַמִיה, (תהלים מט) וְאָדָם בַיקָר
בְלִילֵין וְגֹו'. אֹוְשִׁיט קוֹדֵשָׁא בְרִיךְ הַוָא אַצְבָעָא דְלִילִיה,
וְאַזְקִיד לְזֹן. אֹתֵיב כִתּוֹת אַחֲרָגִין קַמִיה, אָמַר לְזֹן בְעֵינָא
לְמַבְרֵי אָדָם. אָמְרוּ קַמִיה, (דף ר"ח ע"א) מָה אָנוֹשׁ כִי תַזְכְּרֵנוּ.
מָה טִיבִי דִבְרֵנָשׁ דָא. אָמַר לְזֹן, בְרֵנָשׁ דִיהָא בְצַלְמָא
דִידִן, דִיהָא חַכְמָתָא דְלִילִיה, עַלְאָה מַחְכְמָתָכוֹן.

כִּיּוֹן דָּבְרָא אָדָם, וַחֲטָא, וַנִּפְקַד בְּדִימּוֹס קְמִיה, אַתָּה עַזְעַזָּא
וְעַזְעַזָּאֵל, אָמְרוּ קְמִיה, פַּתְחָוֹן פֶּה אִית לֹן גְּבָה, הָא
בָּר נְשָׁדָעָת חַטִּי קְמָה. אָמָר לְהוּ, אַל מַלְלִי תְּהֻוֹן שְׁכִיחַי
גַּבְּיָהוּ וּכְוֹ). מָה עֲבָד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אַפְּנִיל לֹן
מַדְרָגָא קְדִישָׁא דְּלָהּוֹן מִן שְׁמִיאָ.

אָמָר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַשְׂתָּא אַהֲדָרָנָא לְתִיוּבָתֵיכָו. דְּבָלָעָם
אָמָר נַוְפֵל וְגַלוֵּי עַיְנִים, אֵי גִּימָא דְּלָא הוּה הַכִּי,
וְשְׁבוּחַ קָא מִשְׁבַּח גְּרָמִיה, הַיְד יְכַתּוֹב קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מַלְהָ כְּדִיבָּא בְּאוֹרִיִּתָּא. וְאֵי מַלְהָ דְּקָשָׁוט הָיָא, הַיְד
יְשַׁתְּבַח הַהוּא רְשָׁעָ בְּדָרְגָּא עַלְאָה עַל כָּל נְבִיאָי
מִהִימְנוֹתָא. וְעוֹד, דָּהָא לֹא שְׁרִיא קְדוּשָׁה דְּלָעִילָא, אַלְא
בְּאַתְּרִיה דְּאַתְּחַזֵּי לִיה.

הַשְׂתָּא אַהֲדָרָנָא לְמַלְהָ קְדָמָה. בַּתֵּר דְּאַפְּנִיל לֹן קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, מַאֲתָר קְדִישָׁא דְּלָהּוֹן. טָעוֹ בַּתֵּר בְּשֵׁי
עַלְמָא, וְאַטְעוֹ עַלְמָא. הַכָּא אִית לְאַסְתְּפָלָא, וְהָא כְּתִיב
(תהלים קד) עֹשֶׂה מְלָאכִיו רֹוחּוֹת וְגּוֹ. וְהָא אַלְיִין מְלָאכִין
חוֹזֶן, אֵיךְ יְכִילוּ לְאַתְּקִיִּמָא בְּאַרְעָא. אַלְא תָא חֹזֶן, כָּל
אִיפּוֹן (מלכִּים) דְּלָעִילָא, לֹא קִיְמִין, וְלֹא יְכִלְיִין לְמִיקָם, בְּרִיךְ
בְּנַהּוֹרָא עַלְאָה דְּנַהּיר לֹן, וְקִיִּים לֹן. וְאֵי פְּסִיק מִפְּיָהוּ
הַהוּא בְּנַהּוֹרָא דְּלָעִילָא, לֹא יְכִלְיִין לְמִיקָם. כָּל שְׁבַן אַלְיִין
דְּאַפְּנִיל לֹן קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְפִסְקָה מִפְּיָהוּ הַהוּא בְּנַהּוֹרָא

דְלִיעֵלָא, דְאַשְׁתָגִי זִיוֹוִיהַו. וּכְךָ נְחַתּוּ וּשְׁלִיטַ בְהוּ אֲוִירָא
דְעַלְמָא, אַשְׁתָבּוּ בְדָרְגָא אַחֲרָא.
תָא חִזִי, מִנָא דְהֹוה נְחַית לְהוּ לִישְׁרָאֵל בְמִדְבָּרָא, הַהוּא
מִנָא הַוָה, מַטְלָא דְלִיעֵלָא, דְהֹוה נְחַית מַעֲתִיקָא
סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וּכְדָהוּ נְחַית, הַוָה בְהֹורִיה בְהִיר
בְכָלְהוּ עַלְמִין, וּמִגִיה אַתְזָן חַקָל דְתִפְוחִין, וּמְלָאֵci
עַלְלָאִי. וּכְדָהוּ נְחַית לְתָתָא, וּשְׁלִיט בֵיה אֲוִירָא דְעַלְמָא,
אֲגֶלִיד, וּאַשְׁתָגִי זִיוֹוִיה, וְלֹא הַוָה זִיוֹוִיה אֶלָא כִמָה דְכַתִיב,
(בְמִדְבָּר י"א) וְהַמָן כּוֹרֵע גֵד הַוָה וְגַוָה, וְלֹא יְתִיר. וּכְלָ שְׁכָנוּ
מְלָאֵיכִין, כִיּוֹן דְנְחַתּוּ וּשְׁלִיטַ בְהוּ אֲוִירָא, אַשְׁתָבּוּ מִהַוָה
דָרְגָא קְדָמָה דְהֹו.

מָה עָבֵד קְוִידָשָא בְרִיךְ הַוָה. חַמָא דְאַטְעִין עַלְמָא, קְשָׁר
לוֹן בְשַׁלְשָׁלָאִי דְפַרְזָלָא בְטוּרָא דְחַשּׁוֹכָא, בְאָן אַתָר
יְתִבִי. בְעַמִיקָא דְטוּרִי. אֹתְבִי לֵיה לְעַזְזָא, וּרְמִי חַשּׁוֹכָא
דְאַנְפִיִין. בְגִין דְהֹהִיא שְׁעַתָא דְקָשָׁר לוֹן קְוִידָשָא בְרִיךְ
הַוָה, אַתְתִקָף וְאַרְגִיזָא כְלַפִי מַעַלָה, וּקְוִידָשָא בְרִיךְ הַוָה
אֲפִיל לֵיה בְעוּמָקָא עד קְדָלִיה, וּרְמִיק חַשּׁוֹכָא בְאַנְפּוֹי.
עַזְאַל דָלָא אַתְתִקָף, אֹתְבִיה גְבִיה, וּנְהִיר לֵיה חַשּׁוֹכָא.
וּבְגִי עַלְמָא דִידָעִין אַתְרִיהַו, אַתְיִין לְגְבִיהַו, וְאַולְפִין
לוֹן לְבְגִי נְשָׂא חַרְשִׁין וּנְחַשִּׁין וּקְסִמִין. וְאַיְנוֹן טֻרִי
חַשּׁוֹכָא, אַקְרוֹן תְּרִירִי קָדָם. מַאי טֻמָא. בְגִין דְחַשּׁוֹכָא

אֲקָדִים לְגַהּוֹרָא. וּבָגִין כֵּה, טוֹרִי חַשׁוֹכָא, הַרְרִי קָדָם אֶקְרָוֹן. לְבָנָן וּבָלָעָם מִפְּנֵי הַרְרִי חַרְשֵׁין. וְהִינְנוּ דָּא מָר בָּלָעָם, מִן אָרָם יַגְהַנִּי בְּלַק מֶלֶךְ מוֹאָב מִהְרָרִי קָדָם וְגַוּ. תָּא חֻווִּי, בָּלָעָם הוֹה קָא מִשְׁבָּח גְּרָמִיה מִהְאָי אַתָּר, וְאָמָר נָאָם שׂוֹמָעַ אָמָרִי אַל וְגַוּ. בָּגִין דָּעָזָ"א וּעֲזָא"ל, אָמָרִי לְאַיְנוּ בְּנֵי עַלְמָא, מַאֲילֵין מַלְיָין עַלְאָין, דָּהָוּ יַדְעַי בְּקָדְמִיתָא לְעַילָּא. וּמְשַׁתְּעַי מַעַלְמָא קָדִישָׁא דָּהָוּ בֵּיהַ, הַדָּא הוֹא דְכַתִּיב שׂוֹמָעַ אָמָרִי אַל. שׂוֹמָעַ קָוָל אַל, לֹא בְּכַתִּיב, אַלֵּא אָמָרִי אַל, אַיְנוּ אַמְּרוּ דְאָמָרִי מִגְּיהָ. מִאָן דָּאָתִי מִפְּרָקָא, וּשְׁאָלֵין לֵיהַ מִאָן אַתָּתִי. אָמָר, מַלְמַשְׁמָעַ מַלְיָין דְמַלְכָא קָדִישָׁא. כֵּה נָאָם שְׂמָעַ אָמָרִי אַל. וַיּוֹדַע דְעַת עַלְיוֹן, דָּהָוּה יַדְעַ שְׁעַתָּא דְתַלְיָא דִינָא בְּעַלְמָא, וּמְכוֹן שְׁעַתָּא בְּחַרְשָׁוִי.

אֲשֶׁר מַחְזָה שְׁדֵי יְחִזָּה, מִאָן מַחְזָה שְׁדֵי. אַלְיָין אַיְנוּ נַפְלָ וְגַלוּי עִינָּים. וְאַלְיָין אַיְנוּ (לְרַק פְּרַח עַ"ב, לְקַפְּנֵן רַיְ"ב עַ"א, פְּנַחַס רַלְ"ב עַ"א) עַזָּ"א וּעֲזָא"ל. נַפְלָ: דָא עַזָּ"א, דָאָעַמִּיק לֵיהַ קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוֹא בְּעוּמָקָא חַשׁוֹכָא, וַיַּתְּיִבְּ בְּעוּמָקָא עַד קְדָלִיה בְּדַקְאָמָרָן, וְחַשׁוֹכָא אַזְדָּרָק בְּאַנְפּוֹי. וּעַל דָא אֶקְרָי נַפְלָ. נַפְלָ זָמָנָא הַדָּא מִן שְׁמִיאָ, וּנַפְלָ זָמָנָא אֶחָרָא, לְבָתָר, בְּעוּמָקָא דְחַשׁוֹכָא. עֲזָא"ל: הוֹא גָּלוּי עִינָּים, דָהָא לֹא אַזְדָּרָק חַשׁוֹכָא עַלְיהָ, דָלָא אַתְּתַקְתָּף,

וְלֹא אָרְגִּיז כְּהַהְוָא דְּלַעֲילָא. (ד"ח ר"ח ע"ב) וּבְלָעֵם קָרֵי לוֹן מְחוֹזה שְׁדִי, דְּאִינּוֹן בְּפֶל וְגָלוֹי עִגְּנִים. וּבְהַהְוָא זָמְנָא, לֹא אָשְׁתָּאָר בְּעַלְמָא, דִּישְׂתַּכְחַגְּבִיהָו, בָּר אַיְהָו. וּבְכָל יוֹמָא, הוּא אָסְתִּים בְּאִינּוֹן טוֹרִי עַמְּהָוָן. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, יְנַחֲנֵי בָּלָק מֶלֶךְ מוֹאָב מִהְרָרִי קָדָם. מִהְרָרִי קָדָם וְדָאִי, וְלֹא מְאָרַץ בְּגִי קָדָם.

אמָר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, בַּמָּה זָמְגִין אָמִינָא מֶלֶה דָא, וְלֹא מִסְתְּכָלֵי חֶבְרִיָּא, דָהָא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׁרִיא שְׁכִינָתָא, אַלְאָ בְּאָתָר קְדִישָׁא, בְּאָתָר דְּאַתְּחִזִּי לְשְׁרִיא עַלְוִי. וּבָנָן קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְכַרְיוֹן וְאָמָר, (דברים י"ח) לֹא יִמְצֵא בְּךָ מַעֲבִיר בָּנוֹ וְגַוּ. וּהָוּ דָאָתִי (ס"א אַתִּי)

לְאַתְּעַרְבָּא בְּהַדִּיְהָו.

אַלְאָ זָפָא חַוְלָקִיהָוָן דִּישְׂרָאֵל, דְקִוְידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְדִישָׁ לֹזָן לְשְׁרִיא בִּינְיִיהָו. וְהִיְנוּ דְכַתִּיב, (דברים כג) כִּי יְיָ אֱלֹהִיךְ מַתְהַלֵּךְ בְּקָרְבָּן מַחְנִיךְ וְגַוּ. וּבְגִין דָהָוָא מַתְהַלֵּךְ בְּקָרְבָּן מַחְנִיךְ, כְּתִיב וְהִיא מַחְנִיךְ קָדוֹשָׁ וְגַוּ. וּכְתִיב (ויקרא כ) וְהִיְתֶם קָדוֹשִׁים וְגַוּ. וּכְתִיב (ויקרא יח) אֶל תִּטְמַאֵ בְּכָל אֱלֹהִים וְגַוּ. וּכְתִיב (ויקרא כ) וְאַקְצֵן בָּם וְגַוּ. דְלֹא יִכְלִנָּא לְקָרְבָּא גְּבִיהָו, וְשָׁרוֹ לֵי לְבָר. זָפָא חַוְלָקִיהָוָן דִּישְׂרָאֵל, זָפָא חַוְלָקִיהָוָן דְּגַבְּיָאֵי מְהִימָּנִי קְדִישִׁי, דְּאִינּוֹן קְדִישִׁין, וְאֵית לוֹן חַוְלָקָא לְאַשְׁתְּמִשָּׁא בְּקָדוֹשָׁה עַלְאָה.

(במדבר כ"ב) וַיַּרְא הָעֵדָה אֶת מֹלֶךְ יְהוָה נִצְבֵּן בְּדֶרֶךְ וַיַּחֲרַב
שְׁלֹפֶה בְּיַדְךָ, (ס"א בדרכך), בְּהַהְוָא אֲרָחָא דְּהֹוָה אֲשַׁתְּקָע
(ס"א אֲשַׁתְּפָח) בְּגַוּהָ. וַיַּחֲרַב שְׁלֹפֶה בְּיַדְךָ, וְכֵי אֵי אֵיהּוּ נְפִיק
לְקַבְּילָה הָאֵי אַתְּזָן, מֵאֵי בְּעֵי חַרְבָּא. וְאֵי אֵיהּוּ נְפִיק
לְקַבְּילָה דְּבָלָעָם, אַמְּמֵא חַמְּמָת אַתְּנִיהָ, וְאֵיהּוּ לֹא חַמְּמָא.
אֶלְאָ פָּלָא אֲזַדְמָן. הַהְוָא מֹלֶךְ מִזְדָּמָן לְקַבְּילָה דְּאַתְּזָן,
לְאַפְקָא לְהָמָן הַהְוָא אֲרָחָא דְּאַתְּטָעַן בָּה. וְבָמָה. בְּרַחְמֵי.
וְאֲזַדְמָן לְקַבְּילָה דְּבָלָעָם, לְאַעֲבָשָׂא לִיהְיָה, עַל דְּאֵיהּוּ הָוָה
בְּעֵי לְמִיהָךְ בְּרִשׁוֹתְיהָ, וְלֹא בְּרִשׁוֹתָא אַחֲרָא (ס"א דְּלָעֵילָא).
אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, הַשְׁתָּא אֵית לְשָׁאָלָא, אֵי מַלְוִי הָוּ אַתְּיַין
מִסְטָרָא דְּכַתְּרִין תַּתְּאֵין, וְלֹא מִאַתְּרָא אַחֲרָא, אַמְּמֵי
כְּתִיב וַיַּבָּא אֱלֹהִים אֶל בָּלָעָם וְגוּ, וְאֵךְ אֶת הַדָּבָר וְגוּ.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק (בְּגִינִיהוּן דִּיְשְׁרָאֵל אַתְּהָדָר מֹלֶךְ לְמַלְלָא עַמִּיהָ. דָּאי תִּימָא
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוּא מְלִיל עַמִּיהָ וְהָוּא אָמַר אֶת הַדָּבָר וְגוּ. חַס וְשָׁלוֹם דָּהָא הַהְוָא מֹלֶךְ
אָמַר לְיהָ וְאָפֵס אֶת הַדָּבָר וְגוּ, דָּאי תִּימָא וְיָאמַר אֱלֹהִים אֶל בָּלָעָם וְגוּ). הַכִּי
אוֹלִיפְנָא. דָהָאֵי אֱלֹהִים דְהַכָּא כְּלָהּוּ מֹלֶךְא הָוָה. וְהָוָא
אֵיהּוּ אַתְּרָא דָאַתְּיָ מִסְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא, דְבִיהָ אַחֲידָן
חִילָא וְתוֹקֵפָא דְאַיְבָן כְּתִירִין תַּתְּאֵין, דְהֹוָה מְשֻׁתְמָשָׁ בָּהָו
בָּלָעָם. וּבְגִין כֵּה, וַיַּבָּא אֱלֹהִים אֶל בָּלָעָם. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
אֶל בָּלָעָם. דְלֹזְמָנִין אַתְּקָרִי מֹלֶכֶא בְּשָׁמָא עַלְּאָה.
וַיַּטְהַרְתָּ הַעֲדָה מִן הַדָּרֶךְ, סְטוֹתָה מִן הַהְוָא אֲרָחָא, דְתָחוֹת
טַעֲנִיא מִסְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא, לְקַבְּלִיהָוּן דִּיְשְׁרָאֵל.

ובמה חמא בלוּם, דהיא סטאת מההוא אֲרָחָא. אלא הִכְיָה אמר רבי שמעון, דאפיקו באָרָחָא, בעא לאָבָאָשָׁא להו לִישְׂרָאֵל, בהילא דאתנִיה. וכיוון דלא סליק בידוי, מה פתיב, וויך את האتون במקל. אטען לה, ואלבש לה, בזורייזי דינא קשייא תקיפה. הדא הויא דכתיב במקל. במקל דיקא. דאייהו דינא קשייא תקיפה. במקלו לא בתייב, אלא במקל.

פוק חמִי, במא תקיפה חכמתא דההוא רשע, ותיאובתא דיליה לאָבָאָשָׁא להוん לִישְׂרָאֵל, דאייהו אשגח לנפקא מרשوتא דלעילא, בגין דתיאובתיה לאַתִּיכְרָא, ולאָבָאָשָׁא להו לִישְׂרָאֵל.

(במדבר כ"ב) ויעמוד מלאך יי' במשועל הכרמים וגוו. מה כתיב לעילא, בקדמיתא כתיב, ותט האتون מן הדרך ותליך בשדה, ותליך באָרָחָמִישָׁר, מסטרא דשדה, (אחתער) יארכינט ממלה דהוה בה. וויך בלעם את האتون להטottaה הדרך לאָסṭאה לה מההוא אֲרָחָא דשדה. אמר רבי יוסי, בין מלאכא ובין בלעם הוות אַתָּנוּ בעאקו. לבתר פד חמא בלעם, דלא הויה יכיל, כדין וויך את האتون במקל. במא דאתמר.

יעמוד מלאך יי' וגוו. אמר רבי אבא, במא אית לנו לאָסְטְּכָלָא במלוי דאורייתא, הגי קראוי רמייזי

(ד"ג ר"ט ע"א) **בְּחַכְמַתָּא עַלְאָה.** וְכֵי לְמַגְנָא נַפְקָה הָאֵי מַלְאָכָא,
לְאַתְּחֹזָה לְחַד אַתְּנָא. אוֹ לְמַיְקָם בֵּין כְּרָמִיָּא לְקַבְּלָה,
וּמְנָא הַכָּא וּמְנָא הַכָּא. אֲלָא כָּלָא רָזָא עַלְאָה הוּא, וְכָלָא
בְּעֵי קְוִדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא בְּגִין לְאַגְנָא עַלְיָהוּ דִּיּוֹרָאָל,
וְלֹא יִשְׁלְטוּ בְּהוּ זִיבְנִין בִּישְׁיָן, בְּגִין דָאִבּוֹן חֻולְקִיהָ
דִּקְוִדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא.

וַיַּעֲמֹד מַלְאָךְ יְיָ וְגוֹ. תָּאָנָא, מִסְטָרָא דָאָמָא, כְּדֵאֵה
מִתְעַטְּרָא, נַפְקִין בְּעַטְרָהָא אַלְפָ וְחַמֵּשׁ מֵאָה
סְטָרִי גְּלִיפִין בְּתַכְשִׁיטָהָא. וּכְדֵבָעָת לְאַזְדוֹגָא בְּמַלְפָא,
מִתְעַטְּרָא בְּחַד עַטְרָא דָאָרְבָּע גּוּנוֹנִין. (גּוּנוֹנִין) אִיבּוֹן גּוּנוֹנִין
מִתְלַהְטָן בְּאָרְבָּע סְטָרִי עַלְמָא, כָּל גּוּנוֹנָא וְגּוּנוֹנָא
מִתְלַהְטָא תָּלַת זְמִינִין בְּהַהְוָא סְטָרָא. דָאִיבּוֹן תְּרִיסָר
תְּחוּמִי גְּלִיפִין. וְעַלְיִין וְאַתְּכָלִילָו בְּתְּרִיסָר אַחֲרַבִּין.
בִּרְיָשָׁא דְעַטְרָא, אִית ד' שְׂפָרִין לְד' סְטָרִין, וְאִינְוֹן
מְגֻדְלוֹת, כַּמָּה דָאָת אָמָר (שיר השירים ח) מְגֻדְלוֹת
מְרַקְחִים. מַהוּ מְרַקְחִים. כַּמָּה דָאָת אָמָר, (שיר השירים ג) מִפְלָא
אַבְקָת רַוְכָל. וּעַל כָּל מְגֻדְלָא וּמְגֻדְלָא ג' פְּתַחִין, קְבִיעִין
בְּאַבְנִין טָבָן, מִפְלָא סְטָרָא וּסְטָרָא. הָאֵי עַטְרָא, נְהִירָא (ס"א
טְהִירָא) (ס"א טְמִירָא) בְּדַלּוֹגִין דָאָופִיר, בְּגִין יְקָרָא דְמַלְפָא, כַּמָּה
דְּכַתִּיב, (ישעה יג) אַזְקִידָר אַנוֹשׁ מְפֹז וְגוֹ.
תְּחֽוֹת עַטְרָא, תְּלִיִּין זָגִי דְדַהֲבָא בְּסַחְרָנָהָא, זָגָא דְדַהֲבָא

מִסְטְּרָא דָא, וּזְגָא דְּדַהֲבָא מִסְטְּרָא דָא, וְחַד רַמּוֹנָא. (ס"ג)
 בְּגַוּן כְּגֻוּן הַהוֹא רַמּוֹנָא, אִית בָּה אַלְפָ זָגִין, וּכְלָל זָגָא
 מְבִיָּהוּ, מַתְּלַהֲתָא בְּסֻמְקָא בְּחַוּרָא. הַהוֹא רַמּוֹנָא אַתְּפָלָג
 בְּפֶלְוִיגִין אַרְבָּע, וּקְיִימָא פְּתִיחָה, לְאַתְּחֹזָה זָגָה. תַּלְתָּה
 מַהָּה וּעְשָׂרִין וְחַמְשָׁה זָגִין לְסֻטָּרָא דָא, וּכְנוּ לְכָל סֻטָּרָא
 וְסֻטָּרָא, עַד דְּמַתְּלַהֲתָן אַרְבָּע סֻטָּרִי עַלְמָא, מַחְיוֹן דְּכָל
 פְּלָכָא וּפְלָכָא, וְאַיְנוּן אַקְרִינוֹן פְּלָחָה רַמּוֹן. בְּמַה דְּכַתְּיבָה,
 (שיר השירים ד) כְּפָלָח רַמּוֹן רַקְתָּה מְבָעֵד לְצַמְתָּה.

אַרְבָּע גָּלְגָּלִין בְּפְלָכִי אַרְבָּע זָוִיִּין, נְטָלִין בְּגַלְגּוֹלָא
לְהַהְוָא עַטְרָא, וּכְדַּבְּרִי נְטָלִי לָהּ, אַזְדְּקָפָן לְעִילָּא.
עַד דְּמַטוּ לְגַלְגּוֹלָא דְּפְלָכָא עַלְאהָ, דְּנַהֲים יִמְמָא וְלִילִיא,
מַתְּחַבְּרוֹן כָּל אַיְנוֹן פְּלָכִין, וּנְטָלִין לְעַטְרָא, וּזְקָפָן לָהּ.
וְקַלָּא דְּאַיְנוֹן גָּלְגָּלִין, אַשְׁתְּמַע בְּכָלָהוּ רַקְיעִין. לְקַל
בְּעִימָּתָא מַתְּרַעְשִׁין כָּל חִילִּי שְׁמִיא, וּכְלָהוּ שָׁאָלִין דָא
לְדָא, עַד דְּכָלָהוּ אָמֵרִי (יחזקאל ג) בְּרוּךְ בָּבּוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.
כַּד מַזְדוֹג מַלְכָא בְּמַטְרוֹגִינִיתָא, סְלָקָא עַטְרָא דָא,
וְאַתְּיִשְׁבַּת בְּרִישָׁא דְּמַטְרוֹגִינִיתָא. כְּדַיִן גַּחֲית חַד
עַטְרָא עַלְאהָ, קְבִיעָא דְּכָל אַבָּן טָבָא, וְחַיּוֹר וְשׂוֹשָׁן,
בְּסַחְרָנָהָא. בְּשִׁית גָּלְגָּלִין אַתִּיא, לְשִׁית סְטְרִין דְּעַלְמָא,
שִׁית גְּדֹפִין דְּגַשְּׁר נְטָלִין לָהּ. בְּפְלָכּוֹי חַמְשִׁין (ס"א פְּלָכִין)

עֲנָבִין סְחֻרְגָּהָא, דְּגָלִיף בָּה אֵימָא עַלְּאָה. קְבִיעָן בָּאָבָן טָבָא, חִוּור וְסָמֵק יְרֹוק וְאוֹכֵם תְּכָלָא וְאֶרְגּוּנוֹא. שִׁית מָהָה וִתְּלַת עַשֶּׂר זָוּזִין, לְכָל סְטָרָא וְסְטָרָא. אַלְפָ וִשִּׁית מָהָה מְגַדְּלִין, לְכָל סְטָרָא וְסְטָרָא. וְכָל מְגַדְּלָא וְמְגַדְּלָא, טְוַרְיַין קְבִיעִין. פְּרָחִין לְעַילָּא, אַשְׁתָּאָבָן בְּכִיתּוֹנָא (ס"א בְּפִתּוֹרָא) דְּאֵימָא עַלְּאָה, בְּמִשְׁחָה רַבּוֹת דִּילָה. כְּדִין אֵימָא, בְּלִחְיָשָׁג, נְגִיד מְתַבֵּן עַלְּאָין, וְשֶׁדר וְקַבָּע לֹזֶן בְּהַהוּא עַטְרָא. לְבָתֵּר אֲנָגִיד בְּחָלִי דְּמִשְׁחָה רַבּוֹת קְדִישָׁא, עַל רִישָׁא דְּמַלְכָא. וּמִרְיָשָׁה, נְחִית הַהוּא מְשָׁחָא טָבָא עַלְּאָה, עַל דִּיקְנִיה יְקִירָא. וּמְתַמֵּן נְגִיד עַל אַינְיוֹן לְבּוֹשִׁי מְלָכָא. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים קָלָג) כְּפָשָׁמָן הַטּוֹב עַל הַרְאָשׁ יוֹרֵד עַל הַזְּקָן וְגַו.

לְבָתֵּר אֶת הַדָּר עַטְרָא, וּמְעַטְרָא לֵיה אֵימָא עַילְּאָה בְּהַהוּא עַטְרָא, וּפְרִישָׁא עַלְּיהָ, וּעַל מְטַרְוָנִיתָא, לְבּוֹשִׁי יָקָר בְּהַהוּא עַטְרָא. כְּדִין קָלָא אַשְׁתָּמָע בְּכָלָהו עַלְמַיִּין, (שיר השירים ג) צָאִינָה וּרְאִינָה וְגַו. כְּדִין חִדּוֹתָא הוּא בְּכָל אִינְון בְּנֵי מְלָכָא. וּמְאָן אִינְון. בֶּל אִינְון דָּאָתוֹ מְסֻטְרִיָּהוּ דִּישְׁרָאֵל. דָּהָא לֹא מְזֻדּוֹגִי בָּהוּ, וְלֹא קִיְמִין עַמְּהָוָן, בָּר אִינְון יִשְׂרָאֵל, דָּאִינְון בְּנֵי בִּיתָא, וּמְשִׁמְשִׁי לְהָוָה. כְּדִין בְּרָכָאָן דְּגַפְיִיקִי מְגִיָּהוּ, דִּישְׁרָאֵל הוּא. וּיְשָׂרָאֵל נְטָלִין כֹּלָא, וּמְשִׁדְרִי חֹולְקָא מְגִיה לְשָׁאָר

עמין, ומזה הוא חילק את צנו כל אינון שאר עמין. ותאנא, מבין סטרא חילקיון דמגן על שאר עמין, נפיק (ד"ג ר"ט ע"ב) חד שביל דקיק, דמתמן, את גיגיד חילקא לאינון תטא, וממתמן מתריש לבמה סטרין. ודה קירין ליה תמצית, דנפיק מסתרא דארעה קדיישא.

וועל דא עלמא כויליה מתמצית דארץ ישראל קא שתי. מאן ארץ ישראל. הא אוקימנא. ובין לעילא, ובין לחתא, כל אינון שאר עמין עובדי כוכבים ומזלות, לא אצנו אלא מההוא תמצית. ולא תימא דאינון בלחוודוי, אלא אפילו אינון כתריין תטאין, מההוא תמצית שתיאין. ודה הוא במשועל הרים, שביל מרברבי שאר עמין דמתברכו מביה.

כד חמא ההוא מלכא, דהא בלעם אסטי לאצנו לההוא שבילא, דכתיב להטotta הדרה, מיד ויעמוד מלאך יי' במשועל הרים, לאסתמא שבילא, שלא יסתיעין ביה אינון שאר עמין עובדי כוכבים ומזלות, ואינון כתריין תטאין. ואזלא הא, פהא דאמר רבי יצחק, כתיב (שיר השירים א) שמוגני נוטרה וגוז, לנטרא ולברכה לשאר עמין בגלוותא. ויישראל דאינון ברמי שלוי, לא נטרתי, בגין דאינון בגלוותא, ולא מתברכין בדקה חזוי.

גדר מזה וגדר מזה. אמר רבי אבא, היך יכול ההוא

מלאכָא לְאִסְתָּמָא הַהוּא שְׁבִילָא. אֶלָּא בְּגִין דְּסִיעָא
אַחֲרָא הַהוּא לֵיהֶ, קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הַהוּא וְכֶגֶת יִשְׂרָאֵל. רַבִּי
יְהִינָּה אָמָר, אָוֹרִיְתָא מִסִּיעָא לֵיהֶ, דְּכַתִּיב, (שםות לב) מִזָּה
וּמִזָּה הֵם בְּתוּבִים.

בְּהַהִיא שְׁעַתָּא מַה פְּתִיבָ. וְתַרְאָה אַתָּוֹן וְגֹוֹ, וְתַלְחִץ אֶל
הַקִּיר, מַאי וְתַלְחִץ אֶל הַקִּיר. כִּמְהָ דָאָת אָמָר
(ישעה כב) מִקְרָקָר קִיר וְגֹוֹ. קִיר: פְּטוּרָנָא, הַהוּא דְּשַׁלְטָא
עַלְיָהּוּ. וְתַלְחִץ אֶת רַגֵּל בְּלֻעַם אֶל הַקִּיר, הִיא לֹא יָהָבָא
לֵיהֶ סִיעָא בְּלָלָ. וּבְעֲקוּתָא, (ס"א אֲשֶׁר) אֲשֶׁר (ס"א אֲשֶׁר)
לֵיהֶ לְהַהּוּא קִיר. וּרְמֹזָא לֵיהֶ הָאִי, כְּדִין וּוּסָף לְהַפּוֹתָה
בְּהָאִי סְטְרָא.

וּוּסָף מְלָאֵךְ יְיָ עֲבוֹד וּעֲמֹוד בְּמִקּוּם צָר וְגֹוֹ. בְּהַהִיא
שְׁעַתָּא, אָסְתִּים לְהָכָל אַרְחִין, וְכָל סִיעָין, דְּלֹא
אֲשִׁתְכַּח בָּה מִכֶּל סְטְרָא דְּעַלְמָא סִיעָא. כְּדִין וּתְרַבֵּץ
תְּחַת בְּלֻעַם. כִּד חֲמָא בְּלֻעַם דְּלֹא הַהּוּה יְכִיל, מַה פְּתִיבָ.
וּחַר אָפְּ בְּלֻעַם וַיַּד אֶת אַתָּוֹן בְּמַקָּל, כִּמְהָ דָאָתָר,
דָּאָטָעַן לְהָ, וְאַלְבָשַׁ לְהָ, בְּזִירָנוּי דִּינָא קְשִׁיא תְּקִיפָא.
(במדבר כ"ב) וַיַּפְתַּח יְיָ אֶת פִּי אַתָּוֹן וְגֹוֹ. הַיִּנּוּ חַד מַאֲינָוֹן
מְלִין, דָאָתְבָרִיאוּ עַרְבָ שְׁבָת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. אָמָר
רַבִּי יְצָחָק, מַאי סְגִי הָאִי לְבָלֻעַם, או לְאַתָּוֹן, או
לְיִשְׂרָאֵל. בָּהָגִי מְלִין. אָמָר רַבִּי יוֹסִי, דְּחִיכִיבִין בֵּיהֶ אַינְנוּן

רְבָרְבִּין דָּהוֹ עֲמִיהַ, וְכֵד מְטוֹ לְבָלָק, אָמָרוּ לֵיהַ, וְכֵי
לְהָאֵי שְׂטִיא שְׁדָרָת לִיקְרָא, לֹא תְשִׁבָּח בֵּיתֶךָ מִמְּשׁוֹת, וְלֹא
בְּמַלוֹי. וּבְאִינְוֹן מֶלֶת דָּאַתְנָא, אַתְבָּזָא מִן יִקְרִיהַ. רְבִי
חַיְיאָ אָמָר אַלְמָלִי לֹא אָמְרָת אַתְנָא הָאֵי, לֹא שְׁבִיק
בְּלַעַם הַהוּא דִילִיהַ, וּבְמַלְיִ דָאַתְנָא יַדַּע דָאַתְבָּר חִילִיהַ.
רְבִי אָבָא רְמִי, כְּתִיב (במדבר טז) וַיַּפְתַּח הָאָרֶץ וְגַוּ. וּכְתִיב
וַיַּפְתַּח יְיָ אֶת פִּי וְגַוּ. מַאי שְׁנָא אָרֶץ מִאָתוֹן, דְלֹא
כְתִיב בָּה וַיַּפְתַּח יְיָ אֶת פִּי הָאָרֶץ. אַלְאָ, הַתָּם מִשָּׁה גִּזְוָר
עַל פּוֹמָא, וַיַּפְתַּח, וַיַּעֲבֹד תְּאַרְעָא פְּקוּדָא דְמִשָּׁה, וְלֹא
יָאוֹת דְקִוִּישָׁא בְּרִיךְ הוּא יַעֲבֵר פְּקוּדִיהַ, דְהָא מִשָּׁה גִּזְוָר
וַפְּקוּדָ, (במדבר טז) וַיַּפְצַתָּה הָאַדְמָה אֶת פִּיהַ. וְעַל דָּא הִיא
עֲבֹדָת פְּקוּדוֹי. דְכְתִיב וַיַּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהַ. אַבְלָה הַכָּא,
לֹא אֲשִׁתְכָה מִאָנוּ דִגְזָר, אַלְאָ רְעוֹתָא דְקִוִּישָׁא בְּרִיךְ הוּא
הָוּה, וְהַוְּאֵיל וּרְעוֹתִיהַ הָוּה בְּכָה, כְתִיב וַיַּפְתַּח יְיָ אֶת פִּי
הָאָתוֹן. מְגִיה אַתָּא מֶלֶת, וּמְגִיה אֲשִׁתְכָה.

רְבִי יְהוֹדָה אָמָר, אַסְתְּפָלָנָא בְּפִרְשַׁתָּא דָא, וּבְאַלְיַן
מַלְיַן, וְאַתְחַזְּיַן דְלֹאו מַלְיַן דְצַרְיכַּיַּן אִינְוֹן. וְכֵי
מַאֲחַר דְכְתִיב וַיַּפְתַּח יְיָ אֶת פִּי הָאָתוֹן, בְּעִין לְמַהוּי אִינְוֹן
מַלְיַן מַלְיִ מַעֲלִיתָא, מַלְיִ דְחַכְמַתָּא, וְאֵי בָּמָה דָאַתְעַרוּ
חַבְרָנָא, דְאֵיהַ מִשְׁבָּח דְסֻסִּיאָ דִילִיהַ רְעֵי בְּרַטִּיבָא, וְהָא
תְּבַת וְאִמְרָת, הַלָּא אַנְכִי אַתְוֹנָה. מְהַכָּא הָוּה לְמַפְתַּח,

והיא לא פתחה אלא מה עשית לך. ואילו הכי, אמאי קא טרח קודשא בריך הוא, למפתח פומחה להני מלין.

אמר רבי אבא, ודאי באילין מלין או ליפנא דעתא דבלעם, דלאו פדי הוא למשרי עלייה רוח קודשא, ואוליפנא, דהא לית יכולו באתנית, לא באasha או (דף ר"ז ע"א) לאוטבא. ואוליפנא מהאי אתון, דהא לית חילא בעיר לאראה עלייהו דעתא שלים. תא חזין, בלעם, בההייה מלה דעתנית, ובhhוא דעתא טפשא לא יכול למייקם. בדעתא עלה על אחת כמה וכמה.

(במדבר כ"ב) ותאמ' לבלעם מה עשית לך. וכי בראשותי היה ל麻痹 טב וביש. לאו. דהא בעיר לא מתנהגן, אלא במה דנהגו לוז. ואף על גב דההייה אנתנא בעמ'יקתא (ס"א בעקבותא) יתר, לאו בראשותה היא, דהא הוא אטעין לה בחרשו, וברשותיה קיימא.

ויאמר בלעם לאTON כי התעללה بي. היה ליה לח'יכא מבה, והוא אתייב לקלала טפשותא דמלחה, פדין ח'יכו מגיה, ואתקليل בעיניהו, וידעו דאייה שטיא. ומה אמר. כי התעללה بي לו יש תרב בידי. אמרו, שטיא דא איהו יכול לשיצאה עמין בפורמיה, היה לא יכול לשיצאה לאתנית, והוא בעי חרבה. ואוליפנא, דלית חילא בעיר לאראה עלייהו רווח אחרא, דאי

יִמְרוּן בְּנֵי נְשָׂא, אֵי יִמְלֹלֹן בְּעִירִי, כַּמָּה דַעֲתָא שְׁלִים
יִפְקוֹן לְעַלְמָא, פּוֹק וְאוֹלִיף מַהֲאִי אֶתְנָא, דְהָא קָוְדְשָׁא
בְּרִיךְ הַוָּא אִפְתָּח פּוֹמָה, חַמְיִי מַלְוִי. (מצattyi כתוב בהעתיקות, חסר כאן)
וַיְהִי בַּבְּקָר וַיִּקְחֵה בְּלֵק אֶת בְּלֵעֵם וְגַוּ. רַבִּי יְצָחָק אָמַר,
בְּלֵק חַבִּים הָוֹה בְּחַרְשֵׁין, יִתְיַיר מְבָלָעֵם, בֵּר דְלָא
הָוֹה מִכְוֹן שְׁעַתָּא לְלַטְיִיא. מְשֻׁל וְכוּ. בְּגִין כֶּה וַיִּקְחֵה בְּלֵק
אֶת בְּלֵעֵם וְגַוּ. הַוָּה אַתְקִין לִיה וְאַחֲיד לִיה לְכָלָא.
וַיַּעֲלֵהוּ בְּמֹות בְּעֵל. מַאי וַיַּעֲלֵהוּ בְּמֹות בְּעֵל. אַלְא
אִשְׁגָּח בְּחַרְשֵׁוִי, בְּמַאי סְטָרָא יִתְאַחַיד בְּהָוּ,
וְאִשְׁכָּח דִזְמִינֵין יִשְׂרָאֵל לְמַעַבְד בְּמֹות, וְלִמְפָלָח לְבַעַל.
כַּמָּה דְכַתִּיב, וַיַּלְכּוּ אַחֲרֵי הַבָּעֵל. וַיַּרְא מִשְׁם קָצָה הָעֵם,
חַמְא רַבְּרַבִּי דַעַמָּא, וַיַּלְכֵא דְלַהּוֹן, דְפָלְחִין לִיה, כַּמָּה
דְכַתִּיב (מלכים א יח) וַיִּקְרָאוּ בְּשֵׁם הַבָּעֵל, וְכַתִּיב (מלכים א יח) אִם
יְהָאָלְהִים וְגוּ. כִּיּוֹן דַחֲמָא בְּלֵעֵם, דִזְמִינֵין יִשְׂרָאֵל
לְהָאִי, מִיד וַיֹּאמֶר בְּלֵעֵם אֶל בְּלֵק בְּנֵה לֵי בָזָה שְׁבָעָה
מִזְבְּחָתָה. (חסר כתיב)

רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי יְהוֹנָה, חד אָמַר לְקַבְּלִי מִדְבָּחָן דִקְדֻמָּאִי,
אַקְרִיב אַיְבּוֹן שְׁבָעָה מִדְבָּחָן. וַחֲד אָמַר, בְּחִכְמָתָא
עַבְדָּכָלָא, וְאִשְׁפָח דְחוֹלְקִיהּוֹן דִיְשָׂרָאֵל בְּשְׁבָעָה דְרַגְיִין
אַתְקָשָׁרוּ. בְּגִין כֶּה אָסְדָר שְׁבָעָה מִדְבָּחָן.
לְבָר נְשָׂה דְהָוָה לֵיה רְחִימָא חד, דְשָׁבָק לֵיה אָבוֹי. וּבְנֵי

בשא מסתפו לקטטה בהדייה, בגין ההוא רחימא. לוימין, אתה בר בש חד, ובעה לאתערא קטטו בהדייה. אמר, מה אעביד, אי אתער ביה קטטא, הא ההוא רחימא דאתקשר בהדייה, ולא יכילנא, אמר מה עבד, שדר ליה דורון לההוא רחימא. אמר ההוא רחימא, ובי מה אית ליה להאי בר נש גמאי, ידענא דבגין ההוא בר רחימאי הוא. אמר, האי דורון לא ייעול קמא, זמיןו ליה לבליי. **ויכלוניה.**

פך בלעם, אתה לאתערא קטטו בהו בישראל, וחמא דלא יכול בגין ההוא רחימא עלאה דלהון, (במה דעת אמר (משלי כז) רעד ורע אפיק אל תעוזב). שاري לתקנא קמיה דורון. אמר קידשא בריך הוא, רשע ומה אית לך גמאי, את בעי לאזדווגא בבני, תרי דורונך זמין לבליי. תא חזוי, מה כתיב, ויקר אלהים אל בלעם. ואמר רבי שמעון, לשון קרי וטומאה. דורונך לאין את מסר ולא ייעול קמא.

רבי אבא אמר, ויקר: במה דעת אמר, (תהלים קמו) **לפנֵי קרתו מי יעמוד.** הוא תהוה זמין, דבזה הוא דורון, יכול בהו בישראל. מה כתיב. ויקר אלהים. קרייר גראמייה מן דא תהוה חשיב. ויקר אלהים, במה דעת אמר, לאתער עלייה מסתרא דמסאותא.

רבי אלעזר אמר, ויקר, בלוּם חשיב דביהוֹא דורון
ייעול לאבא שא להו לישראַל, וקודשא בריך הוֹא
אעקר ליה מקמיה להוֹא דורון. ואעקר ליה לבלוּם,
ממה דהוֹה חשיב. ואעקר (ס"א ליה ממה הוֹא דרגא), להוֹא דרגא
הדא הוֹא דכתיב ויקר. כמה דעת אמר (משל לו) יקרוּה
עורבי נחל. אמר ליה, רשע, לית אפת פדי לאתקנְשָׁרא
בזהדאי (ס"ר ר"ו ע"ב) ולמייל קמאַי. דורונְך לבלבי אתמסֵר.
אמיר רבוי שמעון, תא חזוי, האי רשע, געלא דכלא הוֹה.
דלא תשכח בכל פרשתא דא, ויאמר יי אל בלוּם,
או וידבר יי, חס ושלום. מה כתיב. וישראל יי דבר בפי
בלוּם וגוו, כמהן דשנִי חסמא בפום חמרא, דלא יסטי
הכא או הכא, כה וישראל יי דבר בפי וגוו.
אמיר ליה קודשא בריך הוֹא, רשע, את חשיב דעל ייך
יהא ויתקנְים ברכה בבני, או אפֿכָא. לא צריכין
אינון לך, כמה דאמרין לצרעה וככו. אלא את שב אל
בלק, וכד תפתח פומֶך, לא יהא ברשותך. ולא בפומֶך
תלייא מלולא, אלא וכלה תדבר. חורי פ"ה, הזמיןנא
לברכה לוז. כה, תמליל ברכה בבני, כד תפתח פומֶך,
היא תמליל מלין, לאתקנִימא על בני, דלא אשבוק מלין
לה.

תא חזוי, דכך הוֹא, כיון דעתך לblk, ובblk שמע כל

איונן מלין, תהה חשיב דהא מפומיה דבלעם נפקין,
אמר, לקוב אויבי לחתהיך. אמר בלעם. סב אלין חרשין
בידך, בגין לאעבא הכא להאי פה, וαι את תיכול
לאעבא (ס"א לאעקרא) לה בהאי חרשין, אנא אעקר לה
מיאנון מלין דהיא אמרה.

מה כתיב, התיצב כה על עולתה, בהאי, ובאלין חרשין,
תעיבב לה, ואנכי אקירה כ"ה, כלומר, אעקר לה
מאלין מלין. אמר לייה קודשא בריך הויא, רשע, אנא
אעקר לה. מה כתיב בתיריה. ויקר אלהים אל בלעם.
וההוא דבר ארמים קלא, במלולי דכ"ה. ויאמר שוב אל
בלק וכיה תדבר, כ"ה תדבר ודאי.

טא חזי, בקדמיתא לא כתיב התיצב כה על עולתה,
אלא התיצב על עולתה ואלכה אולי יקירה יי
לקראתי. כיון דחמא דכ"ה אמר איונן ברכאנ, כדיין אמר
התיצב כ"ה על עולתה, ואנכי אקירה כ"ה.

לכה ארה לי יעקב, כלומר, לקוט. רבי יוסי אמר,
אשרי לון מההוא דרגא דאיונן קיימי, במה דאת
אמר (שמואל א ב) צדה אורה. אמר, אי תיכול למשדי (ס"א לון
מההוא דרגא) לההוא דרגא דלהון, הא כלחו את עקרו
מעלמא. ולכה זועמה ישראל, ישראל דלעילא,
דיישתכח ריגוזא קפיה, כמה דאת אמר (תהלים ז) ואל זועם
בכל יום.

במדבר כ"ג) כי מֶרְאֵשׁ צָוְרִים וְגֹוֹ. אמר רבי יצחק, מראש צורים, אלין איבון אבהתא. דכתיב (ישעיה נא) הביטו אל צור חוצבתם. ומגבעות אשורנו, אלין אמהן, בין מהאי סטרא ובין מהאי סטרא, לא יכלין לאותלטיא. רבנן אמר, כי מראש צורים, מאן יכול להו לישראל, דהא הוא אחד מירישא דכל צורים נפקין (שמות ס"ד), ומאן איבון צורים. גבורן. דהא כל דיבין דעת מאיבון גבורן נפקין, ואיבון אתהחדר בהו. ומגבעות אשורנו, אלין שאר משרין (ס"א בתריין) אתהחדר בהו. הון עם לבדד וגוו. במה דאת אמר (דברים לט) ה' בבד ינחפה.

מי מנה עפר יעקב וגוי, הָא אוקמאה. אלא אמר רבי יוסי, תרין דרגין אינון, יעקב וישראל. בקדמיתה יעקב, ולבתר ישראל. ואף על גב דכלא חד, תרין דרגין אינון, דהא דרגאعلاה ישראל הוא.

מי מנה עפר יעקב וגוי. לחתא, מאן הוּא עפר. רב' שמעון אמר, הא דכתיב ביה (ישעה מא) יתנו כעפר חרבו וגוי. מאן חרבו. הא ידיעא, דכתיב (ישעה לד) חרב לוי מלאה דם. עפר, ההוא אתר דאתברי מגיה אדם הראשון, דכתיב (בראשית ב) ויאזכיר יי אלhim את האדם עפר, ומה הוא עפר, כמה חיילין, וכמה משרין נפקו,

כמה טפסין, כמה גרדיני במוסין, כמה גירין, כמה בליסטראות, כמה רומחין, וסיפין, זוינין, אשטכחו מההוא עפר. (מי מנה) כמה דעת אמר, (איוב כה) היה מספר לגדודיו.

ומספר את רובע ישראל. רבע ישראל היא ה"א, וחד מליה היא. רובע ישראל, כמה דעת אמר (שמות ב) רובץ תחת משאו, רביע הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ג) מטו שלשה. דבר אחר רבע, כמו רביעית מישראל לחתא, רבע אתקרי לפום כתראי משמע דוד, דעתו רגלא רביעאה דכורסייא.

דבר אחר מי מנה עפר יעקב וגוי, כל אינון דחשיבין עפרא, כמה DAOkimena. ומספר את רבע ישראל, דכתיב היה מספר לגדודיו. רבע ישראל כמה (דף ר"א ע"א) DAOkimena. דבר אחר מי מנה עפר, אינון פקונדין DAOkinon בעפרא, בזוריעה, בגטיעה, בחצדא, והא אווקמו חביריא. ומספר את רבע, כמה דעת אמר (ויקרא יט) בהמתך לא תרבייע. (אמר רבי אבא, בלאק חבים הויה בחרשו בבלעם. בר דלא ידע לבווע שעטה לטלטיא).

(במדבר כ"ג) וישא משלו ויאמר. וידבר לא כתיב, Mai Visha Mshlo. רבי חייא אמר, הויה זה קיף קלא לגביה ההוא ממילל, וישא משלו בלווע. ויאמר האי פה כמה דכתיב וכיה פדבר, ואMRIה מהו.

תֵּא חִזֵּי, כִּיּוֹן דְּחַמָּא בְּלֻעַם דְּבָכָל חֶרְשׁוֹי וּבְכָל הַהוּא
דָּרוֹזָן, לֹא יִכְילַי לְאַעֲקָרָה הַהוּא כֵּה, כַּמָּה דָּאָתָּה אָמָּר
וְאַנְכִּי אַקְרָה כֵּה, אַעֲקָר לְהָאִי כֵּה. אָמָּר לֵיה קָדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, רְשָׁע, אֲגַת סְבוֹר לְאַעֲקָרָה לְהָ, אַנְנָא אַעֲקָר
לְךָ מְשֻׁלְשָׁוֹלָךְ, מַה פְּתִיבָךְ. וַיַּקְרֵר אֱלֹהִים אֶל בְּלֻעַם, כַּמָּה
דָּאָתָּמָר. לְבָתָר, כִּיּוֹן דְּחַמָּא דְּלֹא יִכְילַ, הַדָּר וּאָמָּר, וַיָּרֶךְ
וְלֹא אַשִּׁיבָנָה, וְלֹא אַשִּׁיבָנָנוּ מִבְּעֵי לֵיה. אַלְאָ וְלֹא
אַשִּׁיבָנָה וְדֹאי, לְהַהְיָא דְכַתִּיב כֵּה, וּכְהִתְדִּבָּר. לִית אַנְנָא
יִכְילַ לְאַהֲדָרָא לְהָ.

אָמָּר בְּלֻעַם, בְּתִרְיֵין דְּרָגֵין בְּעִינָּא לְאַעֲלָא בְּהָו. בְּעִינָּא
לְאַעֲלָא בְּהָו מְדִרְגָּא דִיְעַקְבָּ, וְלֹא יִכְילָנָא. בְּעִינָּא
לְאַעֲלָא בְּהָו מְסֻטָּרָא אַחֲרָא דִיְשָׂרָאֵל, וְלֹא יִכְילָנָא. מַאי
טֻעַמָּא. בְּגַיִן דְּשָׁמָא דָא אוֹ דָא, לֹא אַתְקָשֵׁר בְּזִינְגִּין
בִּישִׁין, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב לֹא הַבִּיט אָוֹן בִּיעַקְבָּ וְגֹו'.
תָּאָנָא, תִּרְיֵין דְּרָגֵין אִיבָּונָן: נְחַשׁ, וּקְסָם. לְקַבְּלִיהָוָן:
עַמְלָ, וְאָוֹן. אָמָּר בְּלֻעַם, הָא וְדֹאי אַשְׁפְּחָנָא
לְקַבְּלִי דְּהָנֵי יַעֲקָב וּיְשָׂרָאֵל. אָוֹן, לְקַבְּלִיהָ דִיְעַקְבָּ, דָאִיהוּ
קְטִיר בְּנְחַשׁ. עַמְלָ, לְקַבְּלִיהָ דִיְשָׂרָאֵל, דָאִיהוּ קְטִיר
בְּקָסָם. כִּיּוֹן דְּחַמָּא דְּלֹא יִכְילַ, אָמָּר, וְדֹאי לֹא הַבִּיט אָוֹן
בִּיעַקְבָּ וְגֹו'. מַאי טֻעַמָּא. בְּגַיִן דִּיִּי אֱלֹהִיו עַמוֹּ וְגֹו'。
וְאִי תִּמְאָ, בְּהָנֵי לֹא יִכְילָנָא. בְּקָסָם וּנְחַשׁ יִכְילָנָא. כְּתִיב

כִּי לֹא נָחַש בַּיְעָקָב וְגַוּ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְכָל חִילֵין
דְלַעַיְלָא, וְכָל מִשְׁרִיַּן בְּלַהֲgo, לֹא יִדְעַי וְלֹא מִסְתְּפָלֵי
בְּגַמּוֹסָא דְמַלְכָא עַלְהָא, עַד דְשַׁאֲלֵי לְהַנִּי תְּרֵי יַעֲקָב
וַיִּשְׂרָאֵל. וְמַאי אָמֵרִי. מַה פְּעֵל אֵל. אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר, כָּל
הַנִּי מַלְיָין, כְּה אָמַר, וְהָוָא אָרִים קָלָא לְקַבְּלָה, וְלֹא יִדְעַ
מַאי הוּא, וְלֹא אָשְׁתַּמֵּעַ בָּר קָלִיה.

הָנָם עַם בְּלַבְיָא יַקּוּם וְגַוּ, מַאן עַמָּא תְּקִיפָא בְּיִשְׂרָאֵל.
בְּשַׁעַתָּא דְאַתְגָּהֵיר צְפָרָא, קָם וּמַתְגָּבֵר כָּאֲרִיאָ,
לְפּוֹלְחָנָא דְמַאֲרִיהּוֹן, בְּכָמָה שִׁירִין, בְּכָמָה תְּוִשְׁבָחָן.
מִשְׁתְּדָלֵי בְּאוֹרִיִּתָא כָּל יוֹמָא, וּבְלִילָה לֹא יִשְׁבֵב וְגַוּ. כֵּד
בְּעֵי בָּר גַּשׁ לְמִשְׁבֵב עַל עַרְסִיהָ, מַקְדֵּשׁ שְׁמָא עַלְהָא,
אָמְלֵיךְ לֵיהּ לְעַיְלָא וְתַתָּא. כִּמָה גַּרְדִּיבֵי גַּמּוֹסִין מַתְקַשְׁרוֹן
קְמִיִּיהּוּ, בְּשַׁעַתָּא דְפִתְחֵין פּוֹמְהָוּן עַל עַרְסִיהָוּ, בְּשַׁמָּעָ
יִשְׂרָאֵל. וּבְעָזָן רְחִמֵּי קְמִי מַלְכָא קְדִישָׁא, בְּכָמָה קְרָאֵי
הַרְחָמִי.

רַבִּי אָבָא אָמַר, הָנָם עַם בְּלַבְיָא יַקּוּם. זָמִינֵין הָאֵי עַמָּא,
לְמִיקָם עַל כָּל עַמִּין עַזְבֵּדִי כּוֹכְבִים וּמִזְלֹות, פָּאֲרִיה
גִּיבֵר וּתְקִיפָה, וַיִּתְרַמֵּי עַלְיִיהּוּ. אַרְחִיִּיהּוּ דְכָל אֲרִיוֹוֹתָא
לְמִשְׁבֵב עַל טְרִפְיִיהָוּ, אָבֵל עַמָּא דָא לֹא יִשְׁבֵב, עַד יַאֲכֵל
טְרֵף.

דָּבָר אַחֲר הָנָם עַם בְּלַבְיָא יַקּוּם, לְקַרְבָּא קְרַבְנֵין וְעַלְלוֹן

קמי מלכהון, על גבי מדבחה. ותאנא, בשעתא דקורבנא אתוקד על גבי מדבחה, והוא חמן דיוקנאה דחד אריה רביע על ההוא קרבנא, ואכיל ליה.

ואמר רבי אבא, אוריא"ל מלאכा עלאה תורה, וחמאן ליה בדיוקנאה דאריה תקיפה, רביע על מדבחה, ואכיל לוון לקרבניין. וכד ישראלי לא הו זפאיין כל בך, והוא חמאן דיוקנאה דחד בלבא חציפה רביע עלייה, כדיין הוא ידע ישראלי דבעין תשובה, וכדיין תייבן. לא ישכוב וגו', אלין קרבניין דלייליא בגון עלוון. ודם חללים ישטה, דקדשה בריך הוא אגה קרבא דלהון על שנאייהון.

רבי אלעזר אמר, לא ישכב, מהו לא ישכב. אלא בכל ליליא וליליא, כד בר נש אהו אויל בפקודי דמאריה, לא (דף ר"א ע"ב) שכיב על ערסיה, עד דקטיל אלף ומאה ועשרים וחמש, מאיבונ זיין בישין, דשרין עמיה. רבי אבא אמר, אלף איבונ דستر שמאלא, דכתיב, (תהלים צא) יפול מצה אלף. כמה דכתיב, (תהלים קמט) יעלוז חסידים בכבוד וגו', (תהלים קמט) רוממות אל בגרונם וגו', לעשות נקמה וגו', הדא הוא דכתיב לא ישכב וגו'. ודא הוא לעשות בהם משפט וגו'.

אמր רבי חזקיה, לקבלי תלת זמגין דהיא מחה

לאתנית, ואטעין לה בחרשו, אתברכון ישראל תלת זמגין. רבינו חייא אמר, לך ליה אתברכון ישראל תלת זמגין, דסלקין ישראל לאתחזאה קמי מלפאת קדיشا.

(במדבר כ"ג) וירא בלעם כי טוב בעני יי' וגוי, ולא הלה בפעם בפעם לקראת נחשים וגוי. Mai לקראת נחשים.

אמר רבינו יוסף, דהני תרין זמגין קדמאי, הוות איזיל בכל חרשוי, ובעה למילט ליישראל. כיון דחמא רעוטיה דקודשא בריך הוא, דאמר שיב אל בלק, דהא מלולך לא בעין בני. מלולא אוחרא זמין מהאי כה, כמה דכתיב וכה תדבר. כה תדבר, ולא אפת. כה תדבר, דשלטה על כל שליטין חרשין וקסמין ווינgin ביישין, דלא יכליין לאבאasha לבני. כדיין בעא לאסתכלא בהו, בעינה ביישא.

תא חזין, הא רשות כה אסתכל בהו ביישראל, הוות מסתכל באlein תרין דרגין יעקב ויישראל, לאבאasha לוין, או בהאי או בהאי בחרשו, בגין מה כל ברבן וברבן יעקב ויישראל אתבריכו. וירא בלעם כי טוב וגוי. כמה חמא חמא די בשעתא דאנפוי מלפאת נהירין, זיגין ביישין לא קיימי בקיומיהם, וכל חרשין וכל קסמין לא סלקאן בחרשייה.

תֵא חִזֵּי, בְּהַנִּי תְּרִי זָמְגִי כְּתִיב וַיִּקְרֶר אֱלֹהִים. וַיִּקְרֶר יְיָ אֶל בְּלֻעַם וְגֹו. וְכְתִיב וְכָה תְּדָבֵר. וְהַשְׁתָּא כִּיוֹן דְּחַמָּא דְּהָא לֹא אֲשַׁתְּכָה רֹגֵזָא, וְחַרְשָׁוִי לֹא סְלָקִין, כְּדִין וְלֹא הַלְךָ כְּפֻעַם בְּפַעַם וְגֹו. כִּיוֹן דְּאַפְרִישׁ וְאַסְתָּלָק גְּרִמִּיה מְחַרְשָׁוִי, שָׁאָרִי (ברוחא אחרא) בְּאַתְּעָרוֹתָא אַחֲרָא לְשִׁבְחָא לִישְׂרָאֵל. אָמֵר רַבִּי יְהוָה, מַאי אַתְּעָרוֹתָא הָכָא. אָמֵר לִיה, (روح אליהם ולא רוח ייָ אלא) אַתְּעָרוֹתָא דְּרוֹחָא חֲדָא מִסְטָרָא דְּשָׁמָאלָא, הַהוּא דְּאַתְּקָשְׁרוּ תְּחוֹתָיו אִינְיוֹן זִינְגִּין וְחַרְשֵׁין דִּילִיה.

אָמֵר רַבִּי אַלְעֹזֶר, הַכִּי אָוְלִיפְנָא, דְּאַפְיָלוּ הָאֵי זָמְנָא לֹא שְׁרִיא בֵּיהֶ רֹוחָא דְּקוֹדְשָׁא. אָמֵר לִיה רַבִּי יוֹסֵי, אֵי הַכִּי, הָא כְּתִיב וְתָהִי עַלְיוֹן רֹוחָא אֱלֹהִים, וּבְכָל אִינְנוֹן זָמְנִין אַחֲרֵנִין לֹא כְּתִיב בְּהָוְה הַכִּי. אָמֵר לִיה הַכִּי הָוָה. תֵא חִזֵּי, כְּתִיב (משליכב) טֹוב עֵין הָוָה יְבֹרֶךָ, וְהָא אַוְקְמוֹתָה אֶל תְּקָרֵי יְבֹרֶךָ. אֶלָּא יְבֹרֶךָ. וּבְלֹעַם הָוָה רַע עֵין, דְּלֹא אֲשַׁתְּכָה רַע עֵין בְּעַלְמָא כְּבוֹתִיהֶ, דְּבָכָל אֶתְרָה דְּהָוָה מִסְתָּפֵל בְּעִיבוֹי, הָוָה מַתְלָטִיא.

וְעַל דָּא אָמְרוֹגָ, הָאֵי מָאֵן דְּאַעֲבֵר בְּרִיה בְּשׁוֹקָא, וּמִסְתָּפֵי מְעִינָא בִּישָׁא, יְחִפֵּי סְוִידָרָא עַל רִישִׁיהֶ, בְּגִינַן דְּלֹא יְכַיל עִינָא בִּישָׁא לְשִׁלְטָה עַלְיהֶ. אָוֹף הָכָא, כִּיוֹן דְּחַמָּא בְּלֹעַם, דְּלֹא יְכַיל בְּחַרְשָׁוִי וּקְסָמוֹי לְאַבָּא שָׁא לִישְׂרָאֵל,

בְּעָא לְאִסְתַּכֵּל בָּהוּ בְּעִינָא בִּישָׁא, בגין דבכל אחר דהוה מסתכל בעינוי בישן, הוּה מטלטיא.
תָּא חֹזֵי מֵה רְעוּתֵיהֶ דִּילֵיהֶ לְקַבֵּלהָוָן דִּישָׁרָאֵל, כתיב וישת אל המדבר פניו, בתרגומו, (ושוו (ס"א לקביל עגלא) לעגלא די עבדו ישראל במדבר אפוה), **בְּגִינַּן דִּיהָא לִיהֶ סְטַר סִיוּעָא,** לאבאasha להו.

השׂתא חמִי מה כתיב, וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל. בעא לאסטכלא בהו בעינה בישא. ביה שעתא, אל מליא דאקדים לוֹן קודשא בריך הוּא אסotta, הוּה מאבד לוֹן באסטכלוֹתא דעינוֹ. ומאי אסotta יhab קודשא בריך הוּא ליישראל בההי שעתא. דא הוּא דכתיב ותהי עליו רוח אלהים. ותהי עליו, על ישראל קאמור. כמאן דפריש סודרא על רישיה דיבוקא, בגין דלא ישלוט בהו עינוי.

כדין שארי ואמר, מה טוב אהליך יעקב. תא חזי, כל מאן דבעי לאסטכלא בעינה בישא, לא יכילד, אלא כד משבח ואוקיר לההוא מלאה, דבעי לאלטיא בעינה בישא. ומה ארחה. אמר, חמו כמה טבא דא. כמה יהה דא. בגין דישלוט ביה עינה בישא. אוף הכא אמר, מה טוב אהליך יעקב, כמה אינון יאן, כמה (דף ר"ב ע"א) אינון שפирן, כמה נטיען שפирן דאתבטען מנוייהו,

**דָמִין לְאִבּוֹן בְּטִיעָן דָבְטָע קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא בְּגַנְתָּא
דָעַדּוֹ יָאִין. מְאָן יִתְן, וְאַלְיָן (נ"א דָאַלִּין) בְּטִיעָן אֲשַׁתְּכָחוֹ
מְאִבּוֹן מִשְׁפְּנִי, דְבָהָג.**

(במדבר כ"ז) **יִזְלָ מִים מְדֻלְּיוֹ וְגַוּ.** לְבָרָנְשׁ הַהּוֹ לִיהְ יִדּוֹ
שְׁפִירָן, יִאָן לְמַחְזֵי. אַעֲבָרָחָד בְּרָנְשׁ דְעַינָּא
בִּישָׁא, אַסְתָּכָל בְּאִבּוֹן יִדּוֹ, נְקִיטָה בָהוּ, שָׁאָרִי לְשַׁבָּחָא,
אָמָר, כִּמָה אִבּוֹן שְׁפִירָן, כִּמָה אִבּוֹן יִאָן, חָמוֹ אֲצָבָעָן
מְגַזְרָה דְשְׁפִירָוּ עַלְאָה. לְבָתָר אָמָר, מְאָן יִתְן יִדּוֹ אַלְיָן
דְשְׁרָיִין בֵּין אַבְנָנִין יִקְידָרִין, וּבְלַבּוֹשִׁי יִקְרָא דָאַרְגּוֹנָא (ס"א
בְּבִיתָא וּבוֹרָא בְּתִיבוֹתָא דְילִיה) **בְּבִיתְתָּה לְאַשְׁתְּמָשָׁא בָהוּ, וַיהֲוָן גְּנִיזָין
בְּתִיבוֹתָא דְילִיה.**

**כֵךְ בְּלָעָם, שְׁרִי לְשַׁבָּחָא, מָה טָבוֹ אֲחַלִּיכָה, חָמוֹ כִּמָה
שְׁפִירָן, כִּמָה יִאָן וּכְפוּ,** לְבָתָר אָמָר יִזְלָ מִים מְדֻלְּיוֹ,
לֹא יִשְׂתַּפְחָנְתִי שְׁפִירָא דָא, נְטִיעָא דָאָרוּרִיתָא, לְבָרָנְשׁ
מְאִבּוֹן מִסְכָּנִין (דָלִינוּ, בְּלוּמָר מִסְכָּנִין) (נ"א מִשְׁפְּנִי), וּזְרָעוֹ בְמִים
רַבִּים, **דָלָא יִסְגִּי וְלֹא יִרְבִּי רַוְחָא דְקְוִידָשָׁא.**

**אָמָר לִיהְ קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, רְשָׁע, לֹא יִכְלִין עִבְנִיךְ
לְאַבָּאָשָׁא, הָא פְּרִיסָה דְקְוִידָשָׁא עַלְיִיהָן, כְּדִין
אָמָר, אֶל מוֹצִיאוֹ מִמְצָרִים וְגַוּ, הָא לֹא יִכְלִין כָּל בְּנִי
עַלְמָא לְאַבָּאָשָׁא לוֹן, דָהָא חִילָא תְקִיפָא עַלְאָה אָחִיד
בָהוּ, וּמַאי אֵיהּוּ. אֶל מוֹצִיאוֹ מִמְצָרִים. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא**

כתועפות ריאם לו, שלא יכול בר נש לאושיט ידיה עליה, מגו רומניה. ומדאשתח בזקיפו עלאה הכה, יאלל גוים צרייו וגוו. ולית מאן דיכיל לאבאasha לון. ואפילהו בזמנא שלא זקייה, לא יכלין, הדא הוा דכתיב כרע שכב. לא דחיל, בגין דاشתח גיבר פארוי וכלהיא, אפילהו פד אינון בגין עממייא, וכרע ושכב בגיןיהו, פארוי הוा ישתח בנמוסי אוריתא, באורתי אוריתא. (ואף על פי כן) שולטנותא אית להו במאיריהן, דאפילהו כל מלכיא דעלמא, לא יעקרון להו. פאריא דא פד שכיב על טרפהה, לא יכלין לאקמא ליה מביה, הדא הוा דכתיב כרע שכב פארוי וגוו.

אמר רבי אלעזר, לא אשתח בעלמא חפים לאבאasha, כבלעם רשייעא, הדא בקדמיתא הוּא אשתח במצרים, ועל ידו, קשירו מצראי עלייהו דישראל קשורא, שלא יפקון מעבודותהון לעלמיין. ודא הווא דאמר, מה אי יכול לאבאasha להו, הדא אנה עבדנא שלא יפקון מעמידתא דמצרים לעלמיין, אבל אל מוציאו, ממזרים ולקבליהן (נ"א ולקבליה) לא יכלין חפמים וחרשין דעלמא.

(במדבר כ"ד) ועתה הבני הולך לעמי וגוו' רבי יהודה פתח, (דברים כט) לא תסגיר עבד אל אדוניו וגוו' עמד ישב

בקרבך. כמה חביבין ملي דאוריתא. כמה חביבה אוריתא קמי קידשא בריך הוा. כמה חביבה אוריתא, דאורית לה קידשא בריך הוा לפגשת ישראל. תא חזוי, בשעתה די נפקו ממצרים. שמע בלבעם זהה חרשוי, וקסמוני, וכל אינון קשרין, לא סליקו בהו בישראל, שארי לגררא גרמיה, ולמירט רישיה. אזל לאינון טורי חשוכא, ומטא לגבי אינון שלשלאי דפרזלא.

וכך הוא ארחה דמאן דמטי גביהו, כיון דעל בר נש ברישוי טורייא, חמיה ליה עוזא"ל, ההוא דאקרי גלי עינים. מיד אמר לעוזא, כדי יבין קלא, ומתקבשין גביהו חווין רבבי דמתוקדז, וסחרין לוון. משדרי אונימטה זעירתא לך ליה דבר נש, ותנאה, כמוין שונרא, היא, ורישיה כרישא דחויה, ותרין זגבין בה, וידחא ורגלה זעירין. בר נש דחמי לה, חפי אנטפו, והוא מיתי חד קטורתא, מאוקидז דתרגגולא חורא, שדי באנפהה והיא אתית עמיה.

עד דמטי לגבי רישא דשלשלאי, והיא רישא דשלשלאי, בעין בארעא, ומטי עד תהומה. ותמן בתהומה. חד סמיך, והוא בעין בתהומה תפאה, ובהו אסמיד אתקשר רישא דשלשלאי. כד מטי בר נש לרישא דשלשלאה, בטש בה ג' זמגין, ואינון קראן ליה, כדי

כְּרֻעַ וְסָגִיד עַל בָּרְכֹּוִי, וְאַזְיל וְאַטְים עִינּוֹי, עַד דְּמַטִּי גְּבִיְהָג. כְּדִין יִתְיַב קְמִיְהָג, וְכֹל אַיְנוֹן חֲווִין סְחָרִין לֵיהֶ מְהָאִ סְטָרָא וְמְהָאִ סְטָרָא. פָּתָח עִינּוֹי, וְחַמְּיִ לְזָן, אַזְדָּעָעָ, וְנִפְלָעָל אַנְפּוֹי, וְסָגִיד לְקַבְּלִיְהָג.

לְבַתֵּר אַוְלֵפִין לֵיהֶ חַרְשֵׁין וְקָסְמִין, וַיִּתְיַב גְּבִיְהָג (ד"ג ר"ב ע"ב) בְּ יּוֹמִין. כִּד מְטָא זְמָנָא לְמִיחָךְ לְאַרְחִיתָה, הָהִיא אָנוּגִימָתָא, וְכֹל אַיְנוֹן חֲווִין, אַזְלָיִן קְמִיה, עַד דְּנַפְּיִקְמָן טָרְרִיא, בֵּין הָהִיא חַשּׁוֹכָא תְּקִיפָּא.

וּבְלָעָם כִּד מְטָא גְּבִיְהָג, אַזְדָּעָל לְזָן מָלה, וְאַסְגָּר גְּרָמִיה בְּטוּרְרִיא עַמְּהָוָן. וְבָעָא לְקַטְרָגָא לְזָן, לְאַתָּבָא לְזָן לְמַצְרִים. וְקוֹדֵשָׁא בָּרוּךְ הוּא בְּלִבְלָל וְקַלְקָל כָּל חַכְמָתָא דְּעַלְמָא, וְכֹל חַרְשֵׁין דְּעַלְמָא, דְּלָא יְכִילוּ לְקַרְבָּא בְּהַדִּיְהָג.

תָּא חִזִּי, הַשְׁתָּא כִּיּוֹן דְּחָמָא בְּלָעָם דְּלָא יְכִיל לְאַבָּא שָׂא לִיְשָׂרָאֵל, אַהֲדָר גְּרָמִיה, וְאַמְּלִיךְ לֵיהֶ לְבָלָק, מָה דְּלָא בָּעָא מְגִיה, בְּגִין לְאַבָּא שָׂא לְזָן. וְעִיטָּא דִילִיה הָוָה בְּאַיְנוֹן נַוקְבִּי דְמַדִּין דְאַיְנוֹן שְׁפִירָן, וְאַלְמָלָא דָאָמָר לֵיהֶ מְשָׁה, לֹא הָוִינָא יְדָע, דְכַתְּבָ, (בָּמְדִבָּר לֹא) הָן הַבָּה הִי לְבָנִי יִשְׂרָאֵל בְּדִבָּר בְּלָעָם.

כִּיּוֹן דְּחָמָא קוֹדֵשָׁא בָּרוּךְ הוּא עִיטָּא דִילִיה, אָמָר, הָא וְדָאִ גְּרָמָה בְּעִיטָּה יְפּוֹל. מָה עַבְדָ, הָהִיא חִילָּא

דְּשַׁלֵּט עַל כָּל חֶרְשִׁין, אֲחָמִי לִיה סֹפָא דְכָלָא. וְכֵי אֵיתָ
לְהוּ רְשׁוֹתָא לְזִמְן רְחִיקָה. אָמֵר רְبִי יְצָחָק, עִינָא חַמָּא,
וּמְלִין אַתְמָרוֹ מִהְהֹוא דְקָאִים עַלְיהָ, וְהָא אַוְקָמוֹה. וַיְשָׁא
מַשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר. מַאן דְאֵיתָ לִיה לְמִימָר. מַאי טֻמָּא. בְּגִין
דְלָא יַתְקִיְמָן מְלִין דְגַעַלָּא, בְּרֻעוֹתָא עַלָּא, (ס"א וּבְגִין
הַיְתְּקִיְמָן מְלִין דְלָעַילָא) בְּדַעַתָּא עַלָּא בָּאוּרִיתָא.

(במדבר כ"ד) אַרְאָנוּ וְלֹא עַתָּה, דְהָא מְלִין אַלְיָן מִבְּיִיחָה
אַתְקִיְמָוּ בְּהַהֹוא זָמָן, וּמִבְּיִיחָוּ לְבַתָּר, וּמִבְּיִיחָה
בְּזָמָן דְמַלְכָא מִשְׁיחָה. (מה שחשר כאן נמצא בזוהר חדש דף ס"ח ע"א
ע"ש) תָּגֵן, זָמָן קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְנֵי יְרוּשָׁלָם,
וְלֹא חֹזֵא חֹד כְּכָבָא קְבִיעָא, מַנְצָא בַּע' רְהַטִּין, וּבַע'
זִיקְיָן גְּהַרְיָן מִבְּיהָ בְּאַמְצָעָות רְקִיעָה, וַיְשַׁתְּאַלְוָן בֵּיהָ ע'
כְּכָבִין אַחֲרָבִין, וַיְהָא בְּהִיר וְלֹהִיט ע' יוֹמִין.

וּבְיוֹמָא שְׁתִיתָהָ, יַתְחַזֵּי בְּכָ"ה יוֹמִין לִירָחָא שְׁתִיתָהָ,
וַיַּתְכִּנֵּשׁ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָה, לְסֹוף ע' יוֹמִין, יוֹמָא
קְדָמָה יַתְחַזֵּי בְּקַרְתָּא (ח"א) דְרוֹמָא. וְהָהוּא יוֹמָא יַנְפְּלוֹן
ג', שׂוֹרֵין עַלְעַלִין מִהְהֹיא קַרְתָּא דְרוֹמָי, וְהַיכְלָא רְבָרְבָא
יַנְפּוֹל, וְשַׁלִּיטָא דְהַהֹיא קַרְתָּא יִמּוֹת. בְּדַיִן יַתְפַּשְׁתּ הַהֹּוא
כְּכָבָא לְאַתְחֹזָה בְּעַלְמָא. וּבְהַהֹוא זָמָן יַתְעַרְוּן קַרְבָּין
תַּקְיִפְיָן בְּעַלְמָא, לְכָל ד' סְטְרִין, וּמְהַיְמָנוֹתָא לֹא יַשְׁתַּבְחַ
בִּינִיחָה.

ובאמצאות עלמא, כד יתגהייר ההוא ככבא, באמצאות רקיעא. קיומ מלפה חד רב ושליט בעלמא, ויתגאה רוחיה על כל מלכין, ויתער קרבין בתרין סטרין, ויתגבר עליהו.

וביום דיתברי (ס"א דיתפסי) ככבא, יודען ארעה קדיشا מה מיין, שחרגיה אתר דתוהה כי מקדשא. ומרתא חדא מן תחות ארעה יתגלי. ומה היא מורתא יפיק אשא תקיפה לאקדא עלמא. ומה היא מורתא יסגי חד עופא (ס"א ענפא), רברבא עלאה, דישלוט בכל עלמא, וליה אתייב מלכotta. וקדיש עליובין יתכנסון גביה. וכדין יתגלי מלכא משיחא בכל עלמא, וליה אתייב מלכotta.

ובני עלמא בשעתה דיתגלי, יהונ משתכחין בעקתה בתרע עקתה. ושנאיהון דישראל יתגברון, כדין יתער רוחא דמשיחא עליהו, וישיצי לאדום חייבא, וכל ארעה דשער יוקיד בנורא. כדין כתיב, וישראל עושה חיל. הדא הוא דכתיב, והיה אדום ירצה והיה ירשה שער אויביו. אויביו דישראל. וכדין וישראל עושה חיל. ובזה הוא זמנה, קיימ קידשא בריך הוא למתיא דעםיה, ויתגשי מגהון מיתה, הדא הוא דכתיב, (חלהים קיח) ימין יי' עשה חיל. לא אמות כי אחיה. וכתיב (עובדיה א)

יעלו מושיעים וגו'. וכדין (זכריה יד) והיה יי' למלך.
 אמר רבי אבא, מי דכתיב, (ישעה נה) כי בשמחה תצאו
 וגו'. אלא פד יפקון ישראל מן גלותא, שכינתא
 נפקא עמהון, ועמה יפקון. הדא הוा דכתיב, (ישעה נה) כי
 בשמחה תצאו. שנון דא קידשא בריך הוा. רבי יצחק
 אמר דא צדיק. הדא הוा דכתיב, (ישעה נה) שנון ושמחה
 מציא בה.

אמר רבי שמעון, צדיק שנון אקרי. ומן יומא דכנסת
 ישראל נפלת בגלותא. אתמנעו ברבן מלנחתא
 לעלמא מהאי צדיק. בההוא זמנה מה כתיב, (ישעה יב)
 ושאבתם מים בשנון, דא צדיק. ממיעיני היישועה,
 אלין אבא ואמא. דבר אחר, אלין בץ' ח' והו' ד. וכלא
 מבועי נביין עמיון. כדין (ישעה יב) ואמרת ביום ההוא
 אויך יי' וגו', (ישעה יב) צהלי ורבבי ישבת ציון וגו'.
 ברוך יי' לעולם אמן ואמן. מלאך יי' לעולם אמן ואמן.

פרק ה' זהדר

(במדבר כ"ה) וידבר יי' אל משה לאמר, פנחים בן אלעזר וגו',
 רבי אלעזר פתח ואמר, (משליא) שמע בני מוסר
 אביך ולא תטוש תורה אמך. (יחרו פ"ה ע"א) שמע בני מוסר
 אביך, דא קידשא בריך הוा. ולא תטוש תורה אמך,